

ЕРАТРИЛЪР

ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН

ЕКЗЕКУЦИЯТА

ДЖОНАТАН КЕЛЕРМАН ЕКЗЕКУЦИЯТА

Превод: Ивелин Иванов

chitanka.info

Джонатан Келерман е самотният гений в криминалния жанр. Написани с ефектния стил на Чандлър, трилърите на Келерман ни забъркват в перфектно замислени престъпления, които стават кошмар на безсънните ни нощи.

Улиците, станали сцена на убийство, обикновено изглеждат зловещо. Ала тази бе олицетворение на сигурността и спокойствието.

Така започва поредният интригуващ трилър на Келерман, в който се сблъсквате с ниски страсти, жажда за отмъщение и перверзни сделки.

Тя е красива и интелигентна.

Тя е безскрупулна.

Тя се казва Хоуп Дивейн и е зверски убита.

Същата участ сполетява и скъпоплатената проститутка Манди

Райт.

Какво свързва две жени от различни светове?

Отговорът може да открие само Алекс Делауер.

1

Улиците, станали сцена на убийство, обикновено изглеждат зловещо. Ала тази беше олицетворение на сигурността и спокойствието.

Кичести брястове, виеща се университетска алея, от двете ѝ страни пищни хасиенди и къщи в калифорнийския колониален стил, с поддържани морави, наподобяващи току-що разопакована маса за билиард.

Брястовете бяха направо гигантски. Хоуп Дивейн бе умряла от загуба на кръв под един от тях, на една пресечка от дома си в югозападния край на улицата.

Огледах още веднъж мястото. Немошните лъчи лунна светлина едва достигаха до него. Нощта беше спокойна. Само песните на щурците и от време на време мъркащият двигател на някоя скъпа кола нарушаваха тишината.

Обитателите на квартала се прибираха по домовете си. Месеци след необичайния инцидент.

Майло запали една тънка пура и издуха дима през прозореца. Аз свалих своя прозорец без да откъсвам очи от бряста. Осемнайсетметров дънер, дебел колкото магистрален стълб, отрупан с кичест, тъмнозелен листак. Яките преплетени клони изглеждаха като замразени на лунната светлина. Някои от тях бяха така отрупани с листа, че краищата им докосваха земята. Пет години бяха минали откак от градската управа бяха подкастрили дърветата за последен път. Какво да се прави, изтънял бюджет. Според хипотезата, убиецът се бе крил под покроба на ниските клони, макар че единственото доказателство бяха следите от велосипедни гуми, открити на два-три метра от дънера.

Три месеца по-късно въпросната хипотеза все още беше кажи-речи всичко, с което разполагаше полицията. Немаркираният^[1] форд на Майло делеше паркинга с две други коли, и двете — „Мерцедес“, и двете с разрешителни за паркиране на предните стъкла.

След убийството от градската управа обещаха да приведат брястовете в нужния вид. С обещанието си и останали. Майло ми бе разправил за това, обсипвайки политиците с проклетия, отправени по-скоро по адрес на закучилиия се случай.

— Няколко реда във вестниците, после — нищо.

— Последните новини са като порциите по закувалните — казах аз. — Сготвени набързо, мазни, мимолетни.

— Леле колко сме цинични днес.

— Професионален тренинг — сигурно средство срещу пациенти навлеци.

Подобни лафове обикновено успяват да го разсмеят, но този път той само се намръщи, отметна кичур от челото си и избълва няколко тлъсти димни гевречета. После подкара колата нагоре по улицата и отново спря.

— Ето я нейната къща. — Посочи една от къщите в колониален стил, по-малка, но добре поддържана. Бяла дъсчена ламперия, четири колони, тъмни кепенци, бляскави метални орнаменти върху излъсканата входна врата.

През два от затулените с пердета прозорци на горния етаж се процеждаше кехлибарена светлина.

— Да не би да има някой горе? — предположих аз.

— Онова волво на входната алея е негово.

Въпросната кола беше комби, боядисано в някакъв светъл оттенък.

— Той почти не излиза — каза Майло, — застоява се вътре с дни.

— Още ли е в траур?

Той сви рамене.

— Тя е карала малък червен „Мустанг“. Била е доста по-млада от него.

— Колко всъщност?

— С петнайсет години по-млада.

— Какво те заинтригува в него?

— Начина, по който се държи, когато опитам да го заговоря.

— Нервничи ли?

— Сякаш няма никакво желание да ни помогне. „Паз и Сие“ също мислят така. Нека се понапъне, колкото и малко да знае.

Най-вероятно няма добро мнение за тях, помислих си аз, а и темата сигурно доста го притеснява.

— Е — казах на глас, — нали обикновено съпругът е първият заподозрян в подобни случаи? Макар че да я прободеш с нож на улицата... Това май не се връзва особено?

— Така е. — Майло разтърка очи. — Ако ѝ беше пръснал мозъка в спалнята, работата щеше да е доста по-ясна. Но нищо не е изключено. — Кръгче във въздуха с пурата. — Като поживее достатъчно човек, разбира, че всичко е възможно.

— Къде точно са били следите от велосипедните гуми?

— Северно от трупа, но аз лично не бих заложил на тях. Момчетата в лабораторията казаха, че може да са и отпреди десет дни. Може да е било някое хлапе, или пък студент, може да е бил превъртял на тема спорт съсед, накратко — който и да е. Обиколих къщите в махалата, но никой не си спомняше да е мяркал подозрителен колоездач през последната седмица.

— И как би трябвало да изглежда един „подозрителен колоездач“?

— Като човек, който не се вписва в картинката.

— Някой цветнокож?

— И такъв щеше да ни свърши работа.

— В такова тихо кварталче — казах аз, — чудно, че никой нищо не е видял или чул в единайсет вечерта.

— Съдебният лекар каза, че може и да не е успяла да извика. Нямахте сериозни контузии по тялото, което ще рече, че едва ли се е борила дълго.

— А-ха. — Бях чел вече доклада от аутопсията. Всъщност бях прегледал цялата документация по случая, като се започне с рапортите на „Паз и Сие“ и се свърши със снимките на трупа. Колко ли такива снимки съм изгледал през всичките тия години? Така и не им свикнах.

— Не е извикала? — попитах. — Заради раната в сърцето?

— Докторът каза, че сърцето може да е колабирало, което означава незабавно изпадане в шок.

Майло изсрака тихо с дебелите си пръсти и прокара длани по лицето си, сякаш го миеше с вода. Профилът му изглеждаше отпуснат и скапан от умора.

Запали още една пура и я изпафка набързо. Замислих се още веднъж за снимките, приложени към делото — ледено бледото тяло на Хоуп Дивейн, осветено от яркия прожектор на масата за аутопсии. Три мораво сини прободни рани в близък план — една в гърдите, една в областта на слабините и една малко над левия бъбрек.

Версията на съдебния лекар беше, че са я изненадали, пронизали са я първо в сърцето, което я е обезсилило напълно, после още веднъж малко над вагината и когато накрая е паднала по очи са я прободили трети път в гърба.

— Да го е направил съпругът... — подхвърлих аз. — Знам, че си виждал какво ли не, но чак пък такова хладнокръвие.

— Нейният съпруг е интелектуалец, нали така? Човек на разума. — Димът от пурата му се измъкна през отворения прозорец и се разтвори за миг в нощния въздух. — Честно казано, Алекс, иска ми се да е Сийкрест от чисто егоистични подбуди. Защото ако не е той... тогава всичко се превръща в някакъв проклет, кошмарен ребус.

— Заподозрените стават твърде много, а?

— Ами, да — отвърна ми той с напевен тон. — Не са един и двама хората, които са имали причини да я мразят.

---

[1] Става въпрос за полицейска кола, която не носи надписите на полицейското управление. — Б.пр. ↑

2

Една книга от типа „помогни си сам“ бе променила живота на Хоуп Дивейн.

„Вълци и овце“ не беше първата публикация на Дивейн — монографията по психология и трите дузини публикации в разни списания ѝ бяха спечелили редовно професорско място на 38, две години преди да бъде убита.

Заеманият пост ѝ дал сигурност и възможност да привлече вниманието на обществеността с книга, която едва ли е била по вкуса на университетското настоятелство.

Само месец след излизането си „Вълци“-те се озовали в класацията за бестселъри, което спечелило на тяхната авторка допълнителна доза внимание от страна на медиите и повече пари, отколкото би могла да заработи като професор през следващите десет години.

Хоуп Дивейн била надарена с изискана, светлокоса хубост, която печели аудитория и освен това знаела как да се държи пред телевизионните камери. Като се прибавеше към това и топлият, вдъхващ доверие глас, нищо чудно, че скоро общественият ѝ рейтинг скочил до небесата. А Хоуп Дивейн явно умеела да използва преимуществата си. Независимо от войнственото подзаглавие на книгата — „Защо мъжете винаги успяват да наранят жените и как жените биха могли да предотвратят това“, нейната авторка скоро си извоювала реномето на състрадателна, приятна и интелигентна жена, която не се бои да застане лице в лице с обществеността.

Всичко това ми беше вече известно, но от него трудно можех да преценя що за човек е била тя в действителност. Майло ми бе оставил трите кутии с веществени доказателства, за да ги прегледам — едно нейно резюме, няколко аудио и видео касети, материали от пресата, книгата. Всичко това вече преровено от „Паз и Сие“. Така и не си бяха направили труда да ги прегледат като хората.

Майло ми каза, че са му прехвърлили случая предишната вечер, докато си седяхме с него и Робин в едно рибно ресторантче в Санта Моника. Барът беше претъпкан, но половината от сепаретата бяха още празни и ние се настанихме в ъгъла, далеч от навалищата и големия телевизор, по който вървеше някакъв спортен канал. Насред вечерята Робин се отправи към дамската тоалетна и Майло ми каза:

— Познай какво получих за Коледа?

— До Коледа има още доста време.

— Вероятно затова и не става дума за подарък. Задънен случай, отпреди три месеца: Хоуп Дивейн.

— И защо точно сега?

— Защото са запечнали окончателно.

— Новият лейтенант, а?

Майло топна една скарида в соса и тутакси я напъха в устата си. После задъвка толкова усърдно, че мускулите по ченето му заиграха. В това време погледът му опипваше ресторанта, макар че наоколо нямаше нищо за гледане.

Нов лейтенант, стари номера.

Майло се радваше на известно признание от страна на шефовете. Процентът на разкритите му случаи беше забележителен и това му помагаше понякога да затвори устите на враговете си. Животът му обаче зависеше от настроенията на прекия му началник. Поредният пряк началник си беше един замотан невротик и засега само кашите в управлението му пречеха да обърне по-сериозно „внимание“ на Майло.

— Прехвърлил ти е случая заради малкия шанс за разкритие?

Майло се усмихна лукаво.

— Именно — каза той. — Освен това се говори, че Дивейн е била лесбийка.

Още една скарида изчезна в устата му. Ръбатото му лице запази безстрастното си изражение, само ръцете му сгънаха и разгънаха няколко пъти салфетката. Вратовръзката му на ориенталски мотиви в кафяво и охра беше унищожително неподходяща на сивото пепитено сако, което вероятно бе грабнал в последния момент. Черната му коса, прошарена тук-там, беше подстригана почти до кожата отстриани, но отгоре беше оставена дълга. Бакенбардите му, изцяло побелели, също бяха оставени дълги.

— Има ли някакви сериозни доказателства, че е била лесбийка?
— попитах аз.

— Не. Но е изрекла куп тежки присъди по мъжка линия в книгата си.

Робин се върна. Беше си освежила червилото и си бе оправила косата. Тъмносинята рокля подхождаше чудесно на кестенявата ѝ коса, а коприната подчертаваше всяко нейно движение. Бяхме прекарвали известно време на един остров в Пасифика и смуглата ѝ кожа бе придобила още по-апетитен тен. Аз убих човек на този остров. При самозащита. Трябваше да спасявам живота на Робин, а и своя също. И до днес ме спохождат кошмари от време на време.

— Вие двамата изглеждате адски сериозни — каза тя, докато се вмъкваше в сепарето. После коленете ни се докоснаха.

— Гледам пак да намажа покрай нашия приятел — призна си Майло. — Като го знам колко си пада по страничните занимания, си рекох, че няма да е зле да се пробвам.

— Току-що са му възложили разследването на убийството на Хоуп Дивейн — уточних аз.

— Мислех си, че вече са се отказали.

— Така си е.

— Какъв кошмар само.

Нещо в гласа ѝ ме накара да я погледна.

— Като всяко друго убийство — подхвърлих.

— Това е по-различно, Алекс. В такъв свестен квартал... Излизаш пред къщата си и някой ти се нахвърля.

Положих длан върху ръката ѝ. Тя като че ли не го забеляза.

— Първото обяснение, което ми хрумна — продължи Робин, — беше, че са я убили заради възгледите ѝ. Което би било чиста проба тероризъм. Но дори всичко да е станало напълно случайно, това пак си е тероризъм в известен смисъл. Просто удар по личната свобода в този град.

Коленете ни се отделиха. Усещах пръстите ѝ под своите като изящни ледени висулки.

— Е, Майло — въздъхна тя, — сега поне знам, че случаят е в твоите ръце. Някакъв напредък?

— Засега нищо — отвърна ѝ Майло. — В подобни ситуации е най-добре да се подхване разследването наново. Да се надяваме, че

всичко ще свърши добре.

Дори при най-благоприятно развитие на нещата, оптимизмът си беше истинско бреме за Майло. Думите му прозвучаха като току-що назубрена реплика за летен театрален фестивал за аматьори.

— Освен това — смотолевеи той, — се надявах, че Алекс ще може да ми помогне с нещо. Д-р Дивейн все пак е била дипломиран психолог.

— Ти познаваше ли я, Алекс?

Поклатих глава.

Келнерът реши да ни навести.

— Още вино?

— Да — казах аз, — още една бутилка.

На следващата сутрин Майло ми домъкна кутиите и си тръгна. Върху най-горната от тях се мъдреше академичното резюме на Хоуп Дивейн.

Пълното ѝ име беше Хоуп Алис Дивейн. Баща — Андре, майка — Шарлот. И двамата починали.

Срещу семейно положение беше попълнила „омъжена“, но не бе споменала името на Филип Сийкрест.

Деца: Няма.

Месторождение: Хигинсвил, Калифорния. Малко градче, за което не бях чувал, вероятно в централната част на щата, защото беше завършила гимназията в Бейкърсфийлд като отличничка на випуска, с национална стипендия за отлични постижения, която автоматично ѝ спечелила място в Бъркли. Присъствала е в списъка на отличниците за всеки семестър, член на Фи Бета Капа.^[1]

Публикувала първите си две студии като дипломантка и се преместила в Ел Ей за клиничната си практика — стаж и следдипломна квалификация — на пъпа на града, в психиатричния отдел на „Каунти Дженеръл Хоспитал“.

Средно по пет публикации годишно все в сериозни издания — идеалното гориво за изстрелване на всяка кариера в звездна орбита.

Бяха изредени чуждите издания на „Вълци“-те, цял куп радио, телевизионни и отпечатани в различни издания интервюта, участия в следобедни и вечерни предавания. Предавания със заглавия като

„Отвърни на удара!“, „Да обуздаем хищника“ и „Новите роби“. Накрая, шест месеца преди смъртта си, тя бе оглавявала някакъв комитет „Междучелности отношения“, който успя да озадачи дори мен. Нещо във връзка със сексуалния тормоз? Експлоатация на студентите от страна на факултета? Под безобидната повърхност на това многозначително словосъчетание определено дремеше известна доза враждебност. Отметнах въпросния ред, за да не забравя за него и се заех да огледам по-внимателно „Вълци и овце“.

Обложката на книгата беше тъмночервена, с релефни златни букви бяха изписани заглавието и името на авторката, между които се мъдреше малка графика — силуетите на гореупоменатите животни.

Зиналата паст на вълка беше изпълнена с остри зъби, а една от лапите му, завършваща със закривени нокти, бе протегната към недохранената овчица. На гърба на корицата беше отпечатана снимка на авторката. Хоуп Дивейн имаше овално лице с миловидни черти, беше облечена в бежово кашмирено костюмче и седеше с неестествено изпънат гръб в кафяво велурено кресло на фона на претъпкани с книги лавици. В ръка държеше писалка „Монблан“, върху бюрото ѝ се виждаше солидна мастилница. Дълги пръсти, нокти с розов лак. Светлоруса коса се спускаше по елегантните ѝ скули, подчертани умело с руж. Светлокафяви очи — ясни, широко отворени и прями, излъчващи мекота, но не и безволевост. Върху седефените ѝ устни бе кацнала самоуверена усмивка, която би могла да бъде изтълкувана и като леко иронична.

Прочетох книгата, отидох с колата до Бевърли Глен и оттам до университета, където си поиграх с компютрите в библиотеката. Резултатите от моя набег се оказаха интригуващи. Прибрах се отново у дома и се заех да прегледам заетите видеокасети с телевизионните предавания.

Три различни предавания, три набора от еднакво шумни, еднакво празноглави зрители в студиото, квартет от префърцунени, псевдочувствителни и безлични водещи. Много шум за нищо... Ала тъкмо четвъртото шоу прикова вниманието ми:

„На живо с Мори Мейхю“ — Кой всъщност е слабият пол?

Хоуп Дивейн спори с председател на организация за защита на правата на мъжете — странна птица с изражение на сладострастен женомразец.

Тук нещата стоят малко по-иначе. Нивото на враждебност е поне с няколко пункта по-високо. Върнах касетата в началото и я прегледах отново.

Женомразецът се казва Карл Нийси. Около трийсетте, строен, суетен, облечен изцяло в черно, със стилна прическа, но иначе пълен неандерталец във възгледите си. На всичкото отгоре и доста арогантен. Сипеше обидите си безпощадно. Неговата опонентка нито веднъж не му се върза, нито веднъж не го прекъсна, дори не повиши тон, макар някои от подмятанията на Нийси да предизвикаха бурни аплодисменти сред част от аудиторията.

НИЙСИ: Обяснете ни защо феминистките продължават да ни кудкудякат за проблемите си. Защо жените ставали толкова често жертва на безскрупулни престъпления. Защото точно това търсят — безскрупулност. Лоши момчета. Опасност. Възбуда. И са способни на всичко, за да ги получат. Казват, че търсели свестни мъже, но я опитай да свалиш една жена като се държиш мило с нея. „Свестен“ означава „смотан“. А смотаняците кучетата ги яли!

(Смях и аплодисменти в аудиторията)

ХОУП ДИВЕЙН: Всъщност имате известно право.

НИЙСИ: О, имам, миличка, имам и още как.

ДИВЕЙН: Понякога ние наистина се увличаме по опасни личности. Проблемът в случая, според мен, е в уроците, които получаваме като деца.

НИЙСИ: Докато си играем на „чичо доктор“ ли?

Още двамайсет минути, запълнени с дебелашки подмятания от негова страна и логични доводи от нейна. Всеки път Нийси кара тълпата да прихва, а Дивейн изчаква търпеливо всичко да утихне, след което отговаря кратко и точно, без да го атакува пряко. Към края на шоуто хората вече бяха започнали да се вслушват в думите ѝ, а Нийси изглеждаше бесен.

Изглеждах записа още веднъж. Този път се опитах да разбера защо подходът ѝ действа толкова безотказно. Тя не избягваше погледа на

своя опонент, цялото ѝ същество излъчваше увереност, която придаваше невероятна тежест дори на най-стандартните ѝ твърдения.

Чар. Овладян чар.

През цялото време не можех да се отърся от мисълта какво ли би постигнала Хоуп Дивейн, ако беше все още жива. В края на шоуто улових на стопкадър в едър план лицето на Нийси. От усмивката му на многознайко не бе останала и следа. Сериозен. Вбесен?

Звучеше наистина налудничаво, но дали пък гневът му не се беше задълбочил, вместо да се разсее?

В края на краищата защо не, случаят наистина беше „задънен“, както се бе изразил Майло, което значеше, че мога да си създавам всякакви шантави теории. Записах си името на Нийси и се пресегнах за отчета на отдел „Убийства“.

Думи, снимки. Винаги има и снимки...

Беше почти пет следобед, когато се обадох на Майло в участъка, за да му кажа, че съм приключил с всичко, включително с книгата.

— Браво на теб, добро време.

— Лесно се четеше, тя има добър стил. Диалогичен. Все едно че си седиш с нея в дневната и тя споделя лично с теб теориите си.

— А какво мислиш за съдържанието?

— Повечето от съветите ѝ са необорими — защитавай правата си, грижи се за себе си, набелязвай си реалистични цели, за да можеш да разчиташ на успех, който пък ще подобри неминуемо самочувствието ти. Дотук добре, но когато опре до садистичната психопатия, липсват доказателства.

— Всички мъже са изнасилвачи.

— У всички мъже е заложена склонността към изнасилване и дори сексът по взаимно съгласие е в известен смисъл изнасилване, тъй като penisът е конструиран като оръжие и самото проникване е равносилно на нападение и загуба на контрол от страна на жената.

— Тя май доста си е падала по контрола, а?

— Това е основната ѝ тема. Читателската ѝ аудитория е гарантирана, тъй като жените наистина почти винаги са жертвите. Ти чу Робин снощи. След като се прибрахме в къщи, тя ми каза, че мисълта за това убийство не ѝ е давала мира нощи наред, тъй като неволно се идентифицирала с Хоуп. Нямах никаква представа, че подобни мисли ѝ се въртят в главата.

— А видеозаписите от телевизията?

— И там е била доста добра. Непоколебима. Дори изправена срещу някакъв тъпанар в шоуто на Мейхю, тя пак успява да запази самообладание. Помниш ли го въпросния тъпанар?

— Оня мършавия идиот, дето беше облечен в черно? Ама и той сериозно се опитваше да я настъпи, а?

— Но тя пък се справи страхотно. Така и не му позволи да ѝ влезе под кожата. Мен ако питаш, в края на шоуто тя си тръгна като победител, а Нийси изглеждаше като ненормален. Ами ако е решил, че трябва да ѝ го върне тъпкано?

Тишина.

— Сигурно се майтапиш?

— Нали каза да си развихря въображението. Тези телевизионни шоуто са истински барутен погреб — жонглират с болезнени теми, човъркат в раните на хората. Накратко правят всичко онова, което са ме учили да не правя като терапевт. Винаги съм си мислел, че е въпрос на време някой да рипне да размахва юмруци направо в студиото, пред камерите.

— Хмм... — промърмори Майло. — Добре, ще му хвърля един поглед. Как казваш, че му било името?

— Карл Нийси.

— Ама че майтап ще падне, ако... Добре, някакви други идеи по случая?

— Засега това е всичко. А при теб?

— Нищо. Почвам да си мисля, че опечаленият съпруг крие нещо от мен. Е, какво мислиш за раните? Дали пробождането в слабините има някакъв сексуален подтекст?

— Ако е било направено съзнателно, значи определено говори за сексуална враждебност.

— Съзнателно е било и още как. Три отчетливи пробождания, никакви допълнителни наранявания. Нацелил я е точно там, където е искал — сърцето, слабините, гърба.

— Така както ги изреди, ми прозвуча предварително замислено — казах аз. — Пробождането в сърцето би могло да говори като начало за романтични подбуди, извратено романтични. Макар че може да е избрал сърцето, за да я довърши по-бързо. В такъв случай прерязване на гърлото нямаше ли да свърши по-добра работа?

— Определено да. Не е толкова лесно да се улучи сърцето с един удар, острието може да срещне ребрата, можеш въобще да не нацелиш мястото и тъй нататък. Повечето бързи убийства с нож се правят чрез прерязване на гърлото. А другите рани?

— Слабините — казах аз, мислейки си за хладнокръвието на Хоуп и за безупречния ѝ начин на обличане. Всяко косъмче на мястото си. Да умре от загуба на кръв, на улицата... — Пробождането в слабините може да е свързано с това в сърцето — намек за осквернени чувства, осквернени от секса... Ако е така, раната в гърба също се връзва чудесно. Ударът в гърба обикновено се свързва с предателството, с подлостта, лицемерието.

— За да я прободеш в гърба — каза Майло, — му е трябвало време да я обърне по корем. Затова и се заинтригувах, когато каза, че последователността може да е била предварително замислена. Представи си само, стоиш си там на улицата, току-що си убил някого. Щеше ли да си направиш труда за нещо подобно? За мен поне това си остава убийство от страст, но определено е било старателно замислено.

— Овладяна ярост — казах аз. — Налудничаво желание за интимност. Дали е бил човек, когото е познавала?

— Точно затова и ме интересува господин вдовеца.

— Но за човек като нея интимността би могла да има и съвсем други измерения. По време на промоциите Дивейн е представила лично книгата си пред милиони хора. Не е изключено да е извикала омраза у кой да е от тях. И не просто омраза, а маниакална омраза. Някой, който не е харесал автографа ѝ, някой, който я е гледал по телевизията и се е почувствал патологично обвързан с нея. Славата е като стриптийза в затъмнена зала — не знаеш кой седи по редовете.

Майло замълча за известно време.

— Леле колко съм ти задължен, задето ми намекна, че броят на заподозрените клони към безкрайност... Ето ти сега нещо, което така и не стигна до вестниците — тя е имала навика всяка вечер да се разхожда пеш от половин до един час, кажи-речи по едно и също време. Около десет и половина, единайсет. Обикновено се разхождала с кучето си, ротвайлер, но през онзи ден животното страдало от сериозно стомашно разстройство и се наложило да го остави за вечерта във ветеринарна лечебница. Удобно, а?

— Отровили ли са го?

— Обадох се тази сутрин на ветеринаря и той ми каза, че така и не успял дори да си мръдне пръста за ротвайлера, защото още на сутринта той вече се чувствал добре. Докторът ми подхвърли, че в това нямало нищо необичайно, защото кучетата често ядели боклуци по улицата.

— А дали и в случая е било така?

— Не можел да прецени със сигурност. Освен това вече е твърде късно за каквито и да било изследвания. „Паз и Сие“ така и не са се сетили на времето.

— Да подхвърли нещо на кучето... — казах аз. — Би трябвало да е човек, който я е наблюдавал известно време и е изучавал навиците ѝ.

— Или някой, който вече е познавал навиците ѝ. Не мислиш ли, че съпругът пасва идеално в цялата картинка с кучето, символичните пробуждания и прочее? Работа на рогоносец.

— А той дали е бил рогоносец?

— Не знам. Бих казал, по-скоро да. И ако Сийкрест е бил поинтелигентен от средностатистическия рогоносец, по-хладнокръвен, тогава защо да не отвлече вниманието от себе си, инсценирайки улично нападение?

— Не забравяй, че става въпрос за професор по история, при това на възраст. Никакви данни за семейни скандали. Да не говорим за насилие.

— За всичко си има първи път — каза Майло.

— Една подробност ми се стори интересна — продължих аз. — Оглавила е някакъв комитет, кръстен „Междупличностни отношения“. Звучи ми като нещо, свързано със сексуалния тормоз — може би са разглеждали оплаквания на студенти срещу факултета. Кое то си е още една потенциална бомба със закъснител. Ами ако е застрашила нечия кариера?

— „Междупличностни отношения“. Това дори не го бях забелязал. Искаш ли да ми направиш една услуга и да провериш за какво всъщност става въпрос? След първата ни среща деканът на Психологическия факултет така и не счете за нужно да отговори на съобщенията ми.

— Ед Габел?

— Да. Що за човек е той?

— Политик — казах аз. — Ще проверя, разбира се.

— Благодаря ти. Чакай сега да ти кажа какво на мен не ми дава мира относно професор Дивейн. Има истинска пропаст между писанията ѝ и начина, по който се е държала по телевизията. В книгата ѝ мъжете са изкарани пълни боклуци, което автоматично прави авторката ѝ отявлена мъжемразка, нали така? Но на записите от шоутата тя създава впечатлението за жена, която си пада по мъжете. Тази вечер ще остана по до късно, Алекс, тъй че ако ти хрумне нещо...

— Ще пробвам да поговоря с Ед Габел за онзи комитет и ще ти звънна, ако открия нещо интересно.

— То вече си е интересно — каза Майло и после изпсува тихо.

---

[1] Инициалите на почетно колежанско общество в САЩ, в което членуват студенти с високи постижения в учебния процес. Началните букви идват от гръцкото мото „*Philosophia biou kybernetes*“ („Философията пътеводител в живота“). — Б.пр. ↑

3

Ед Габел представляваше класически пример за агресивен психолог. С гъста сива коса, малка уста и хленчещ, напевен гласец, който имаше склонността да залита към бретанския акцент. Неговата специалност бе да поврежда невроните на хлебарките и после да наблюдава резултатите. Напоследък, както бях чул, се опитвал да набере солиден финансов фонд, за да се впусне в изследване на наркоманията.

Пристигнах в университета малко след времето за обяд и го хванах на входа на факултетния клуб. Беше облечен с дънки и дънкова риза, увенчана с жълта вратовръзка.

Служебната му усмивка тутакси увехна щом разбра целта на посещението ми.

— Полицията ли, Алекс? — каза той с нотка на съчувствие. — Но защо?

— Работих преди с тях.

— А не си ли... е, така или иначе не бих могъл да ти помогна. Комитетът, който спомена не беше инициатива на нашия факултет.

— А чия тогава?

— Беше... да речем, че Хоуп си падаше малко индивидуалистка. Знаеш какво имам предвид — тази нейна книга.

— Не беше добре приета във факултета, така ли?

— Не, не, не за това намервам. Хоуп беше страхотен специалист. Надявам се, че е спечелила достатъчно от книгата. И все пак като човек не беше особено склонна... да работи в екип.

— Нямаше излишно време за колегите.

— Точно така.

— А за студентите?

— Студентите? — Все едно че ставаше въпрос за чужда дума. — Ами, мисля, че трябва да е имала няколко. Много ми беше приятно, Алекс.

— Комитетът — настоях аз. — Искаш да кажеш, че идеята е била изцяло нейна?

Той облиза устни.

— С какво всъщност се занимаваше този комитет, Ед?

— Наистина не мога да изпадам в подробности. Пък и това са вече забравени работи.

— Не съвсем. Едно убийство променя доста неща.

— Нима? — Габел понечи да тръгне.

— Поне ми кажи...

— Всичко, което ще ти кажа, е — почти изписка той, — че нищо няма да ти кажа. Измъкни си каквото ти трябва от по-подходящо място.

— Откъде например?

— От шефа на отдел „Студенти“.

След като обясних на секретарката на отдела от какво по-точно се интересувам, гласът ѝ секна като запушена артерия. Тя все пак успя да се окопоти, заяви ми набързо, че в момента не може да ми помогне с нужната информация, но ще ми се обади при първа възможност, след което затвори без дори да ме попита за телефонния ми номер.

Обадих се на Майло.

— Добре, ще се заема лично с шефа на отдела — изпъшка той. — Значи Хоуп май е разрошила нечий перчем с онзи комитет. И като си говорим за разрошени перчеми, сдобих се с номера на помощник-продуцента на шоуто на Мейхю. Да ти се иска случайно ти да го прослушаш, докато аз тормозя академичната общност?

— Няма проблем — съгласих се аз.

— Сюзет Бенд — прочете ми той, вероятно от някое смачкано листче. — Тя едва ли ще бъде особено отзивчива, така че гледай да я притиснеш.

Наложи ми се да набера пет пъти номера на Сюзет Бенд преди да успее да се свържа с нея, но когато най-после я спипах, гласът ѝ прозвуча учудващо приятно и дори леко развеселено.

— От полицията? „925 вика 811, 925 вика 811! Спешно е!“

Реших, че ще ми е далеч по-лесно да вляза в ролята на отрудено ченге, отколкото да седна да ѝ обяснявам надълго и широко кой съм всъщност, затова просто казах:

— Спомняте ли си един от вашите специални гости от миналата година, професор Хоуп Дивейн?

— О-о... да, разбира се, какъв ужас... Заловихте ли вече убиеца ѝ?

— Не.

— Е, тогава, моля ви, уведомете ни, когато откриете кой е. С удоволствие ще направим продължение. Говоря сериозно.

Има си хас.

— Ще се постарая да не ви разочароваме, г-це Бенд. Междувременно, може би ще ни помогнете. Заедно с професор Дивейн в шоуто ви участваше още един гост, мъж на име Карл Нийси...

— Какво за него?

— Бихме искали да поговорим с него.

— Ами... ох, не... Сигурно не говорите сериозно. — Тя се засмя. — Това си го биваше. Не, не виждам какъв смисъл би имало... Сериозно, с Карл само ще си загубите времето.

— И защо смятате така?

Дълга пауза.

— Разговорът ни записва ли се?

— Не.

Тишина.

— Г-це Бенд?

— Сигурен ли сте, че разговорът ни не се записва?

— Определено. Какъв е проблемът?

— Ами... по-добре ще е да се обърнете към Айлийн Пийч, продуцент на шоуто. Но тя доста пътува. Ще предам на секретарката ѝ да ви се обади още щом...

— След като Карл е толкова безобиден, защо са всички тези уговорки?

— Не, той наистина е безобиден. Просто ние... нашето шоу... Карл е...

— Професионален гост?

— Не бих казала.

— Тогава какво го прави толкова безобиден?

— Вижте, не би трябвало да обсъждам това с вас, но просто не искам да си направите погрешен извод. Бог ми е свидетел, че и без друго си имаме достатъчно врагове къде ли не, включително из коридорите на властта. Всъщност идеята ни е да служим на обществото.

— И Карл е част от този ваш замисъл?

Дочух въздишка в другия край на линията.

— Добре — казах аз, — доколкото разбирам, вие сте му платили, за да участва в шоуто и да драска кибрита на професор Дивейн.

— Не бих го определила точно така.

— Но той е актьор, нали? Ако разровя каталозите на продуцентските къщи, вероятно ще открия името му.

— Вижте... — каза тя, повишавайки глас. После въздъхна още веднъж. — Да, той е актьор. Но поне доколкото знам, Карл наистина споделя подобни възгледи.

— Аз все още не разбирам, защо трябва просто да забравя за него. На записа спорът им с професор Дивейн изглеждаше доста разгорещен.

— Но това беше... Господи, да не си мислите... добре, ще бъда напълно откровена. Карл наистина е професионалист. Но всъщност е много свястно момче. И преди сме го използвали за други шоупрограми. Използваме хора като него, за да придадем „аромат“ на шоуто. Особено когато някой от гостите е учен, защото тези хора могат да бъдат доста суховати. Всички шоупрограми го правят. Да не говорим, че някои дори аранжират публиката си. Ние поне не сме стигали дотам.

— Накратко, вие се опитвате да ми кажете, че той всъщност не е бил враждебно настроен към професор Дивейн?

— Разбира се, че не беше. Той въобще не е такъв. Всъщност преди около година дори го използвахме в коренно противоположна роля — вечно губещият добряк и прочее, сецате се. Карл е адски добър. Адаптивен. Всеки път е различен.

— Въпреки това бих искал да говоря с него. Да ви се намира номерът му?

Нова пауза.

— Вижте какво, ще ви предложи сделка.

— Да избира между паричната награда и онова, което се крие в кутия ХЗ?

— Много смешно — каза тя, но без кисела нотка. — Ето какво ви предлагам: Вие ще ми обещаете да ме осведомите преди всички, когато откриете убиеца, за да можем да направим продължение, а аз ще ви срещна с Карл. Става ли?

Изимитирах леко колебание.

— Добре.

Набрах номера на Карл Нийси, но се свързах с неговия телефонен секретар, който ми заяви да го потърся на работата му, ако става въпрос за роля. „Работата“ се оказа магазинът за мъжка мода на Бо Бракстън на булевард „Робъртсън“.

Погледнах в картата, за да видя къде е. Падаше се между „Бевърли“ и Трета, на реда на дизайнерските студии. По това време на деня на около двацет и пет минути път с кола.

Магазинът беше с размерите на дрешник, с много огледала, тук-там по някоя бразилска антика, окичена със сухи рози, няколко икони и естествено, редици от закачалки с костюми за по три хиляди долара. По аудио уредбата вървеше някакъв лесносмилаем диско ремикс. Продавачите бяха двама, и двамата облечени в черно, зад касата — русокосо момиче с отегчен поглед, и Нийси, зает със сгъването на кашмирени пуловери.

Господин актьорът си беше пуснал косата дълга до раменете и си бе оставил къса брадичка — така изглеждаше по-млад. Беше много блед, със стръвен поглед и много дълги, много бели пръсти.

Представих се и му обясних защо съм дошъл.

Той приключи със сгъването и се обърна бавно към мен.

— Майтапите се.

— Де да беше така, г-н Нийси.

— Знаете ли, малко след убийството се питах дали някой няма да ми се обади.

— И защо така?

— Защото шоуто се получи зловничко.

— По-злобно, отколкото го бяхте планирали?

— Не, на мен ми платиха, за да бъда гаден. „Хайде, седни там и се дръж като задник.“ — Той се засмя. — Какво ще кажете за такава режисьорска инструкция?

— Често ли поемате такива ангажименти?

— Ще ми се да бяха повече. Плаща се по пет-шестстотин долара на участие, но рядко излизат такива удари. Както и да е, нищо чудно, че ме потърсихте. Разбирам ви. Искате да видите дали аз не съм Големият лош вълк, но не съм аз. В нощта, в която са я убили, имах представление в Коста Меса. „Мъжът от Ла Манча“. Поне четиристотин пълнолетни данъкоплатци ме видяха. — Нийси се засмя. — Поне смътно. Тъй де, някои от тях може и да са били трезвени. Сега ще ви дам номера на постановчика.

Той ми го продиктува и после добави:

— Жалко.

— За кое?

— Че я убиха. На мен лично не ми хареса, но трябва да призная, че мозъкът ѝ беше като бръснач и се справи перфектно с моите глупости.

— И тя ли беше наясно?

— Естествено. Не сме правили репетиция, но все пак ни запознаха преди шоуто. Аз ѝ казах, че ще ѝ налетя като испански бик в размножителния период, тя каза — добре.

— И защо не я харесахте?

— Защото се опитваше да ме психяса. Още преди да започнем. Докато продуцентката беше с нас се държа мило, но щом останахме насаме взе да ми шепне в ухото, сякаш направо ме сваляше. Каза ми, че познавала доста актьори и те до един били превъртели. „Не се чувстват комфортно в собствената си кожа“, както сама се изрази. „Приемат всякакви роли, с илюзията, че така не губят контрол над себе си.“ — Той се ухили. — Което си е самата истина, но кой актьор би искал да му го кажат в лицето.

— Мислите ли, че се е опитвала да ви сплаши?

— Определено се опитваше да ме сплаши. Чудо голямо. Нали всичко беше пълна измишльотина. Като кеча по телевизията. Аз бях злодеят, тя — героя. И двамата знаехме, че ще ми просне задника на тепиха. Тогава защо да си го слагам на сърцето?

След като се прибрах в къщи звъннах на постановчика в Коста Меса. Неговият помощник провери в дневника и потвърди, че Нийси е бил на сцената в нощта на убийството.

Майло ми звънна в пет без десет.

— Как ти е хладилникът?

— Пълен, доколкото си спомням.

— Опресни си паметта, защото съм като помияр надушил прясна мръвка.

Звучеше доста бодро.

— Посещението в отдела май си е струвало? — казах аз.

— Ако ме нахраниш, ще ти споделя подробностите. Ще намина след половин час.

Хладилникът, естествено, си беше пълен. Двамата с Робин току-що бяхме напазарували, а и новият хладилник беше два пъти по-голям от стария.

Направих му сандвич с ростбиф. Реших да хвърля още един поглед на полицейския рапорт по случая. Тъкмо преглеждах последните редове, когато на вратата се позвъни. Отидох до входната врата, погледнах през шпионката, видях едрото лице на Майло и отворих.

Беше си паркирал колата гаднярски точно зад пикапа на Робин.

— Можеш да ме поздравиш. — Майло си погледна часовника. — Какво ще кажеш за времето? Пет минути от университета дотук.

Ухили се, избърса се старателно на изтривалката и се вмъкна с тътнеща походка.

Стара или нова кухнята както обикновено беше истински магнит за Майло. На входа ѝ един ярък слънчев лъч го окъпа в светлина — истински гигантски снежен човек.

Докато успея да го настигна, той вече бе докопал сандвича заедно с кутия прясно мляко и се бе настанил на масата. Сандвичът си отиде на три хапки.

— Искаш ли още един?

— Не, благодаря... а бе, всъщност, защо не. — Надигна картонената кутия, пресуши я и после се потупа по корема.

Този месец бе решил да отказва пиенето и теглото му беше паднало малко, на сто и осем, да речем. Повечето от килограмите му се бяха струпали около кръста и бяха разплули лицето му. Дългите крака, които го издигаха на олимпийските метър деветдесет и два, не бяха особено тънки, но фигурата му ги правеше да изглеждат такива. Беше облечен със светлозелен блейзър, бяла риза, черна вратовръзка, кафяви панталони и бежови спортни обувки от велур. Беше опитал да се избърсне гладко, но бе пропуснал едно малко триъгълниче под лявото си ухо. Няколко наелектризирани кичура от косата му стърчаха под интересни ъгли.

Докато приготвях втория сандвич, Майло започна да вади някакви книжа от куфарчето си.

— Заграбената плячка — списък на евентуалните врагове. — Той обърса устни с опакото на ръката си. — Никсън поне не е имал нищо срещу нея.

Сервирах му храната.

— Вкуснотия — каза той, дъвчейки. — Откъде си купуваш месото?

— От супермаркета.

— Ти ли пазаруваш сега? Мъжът мечта. Или двамата с малката дамичка се редувате?

— Малката дамичка — повторих аз. — Ще имаш ли куража да я наречеш така очи в очи.

Майло се засмя.

— Та в отдел „Студенти“ падна голям майтап. Поне след като се добрах до шефа, което не стана докато не започнах да размахвам наляво и надясно значката си и да заплашвам с шокиращи интервюта в медиите, засягащи тайнствения комитет. Тогава най-неочаквано ме въведоха за нула време в непристъпната до момента светая светих, сервираха ми кафе и дори бях удостоен с ръкостискане. Шефът на отдела ми обясни, че няма смисъл да се повдига въпроса, защото комитетът бил временен и с твърде кратък живот. Разпусна ли го от конституционни съображения и поради факта, че бил в разрез със свободата на словото.

Майло измъкна от куфарчето някаква папка.

— За мой късмет, той предполагаше, че знам повече отколкото всъщност знаех. Аз блъфирах, подхвърляйки, че из университета се говори иначе. Няма значение, казва той, въпросът е приключен. Аз пък му отвърщам, че делото по смъртта на професор Дивейн не е приключено. И подхвърлям небрежно: „Защо не ми разкажете всичко, сър, от самото начало?“. И той най-неочаквано решава да послуша съвета ми.

Майло разклати картонената кутия.

— Още мляко?

Подадох му нова кутия без да изчакам отговора, той отпи жадно и обърса устни.

— Ти се оказа прав, наистина става въпрос за сексуален тормоз. Но не от страна на преподавателите. А сексуален тормоз между самите студенти. Идеята била на професор Дивейн. Дори успели да изслушат три случая — три момичета, и трите завършили курса на Дивейн. Оплакали се лично на нея. Тя заобиколила официалните процедури, привикала пострадалите и обвинените и им устроила нещо като малък трибунал.

— Но студентите не са знаели, че всичко е неофициално?

— Не са знаели, поне шефът на отдела твърди така. Виж я ти поборничката за етични отношения, а?

— Леле-мале — казах аз. — „От конституционни съображения и заради нарушения свободата на словото.“ Май съображенията са били по-скоро финансови — за да се избегне някой и друг скъпоструващ процес.

— Той не си го призна, но и аз останах със същото впечатление. Каза ми, че не е възможно комитетът да има нещо общо с убийството, но когато го попитах защо мисли така, не можа да ми отговори. После изведнъж ми изтърси, че не е в наш интерес да раздухваме въпроса. Полицията можела да си има проблеми, тъй като всички участници — и пострадалите, и обвинените — били настояли за строга секретност и като нищо можели да ни съдят. Аз си затряях, а той ме заплаши, че ще се обади на шефа на полицията. Продължих да си седя и да му се усмихвам. Той вдигна слушалката, остави я и го удари на молба. Аз му казвам: „Разбирам притесненията ви и не смятам да вдигам излишен шум, затова просто ми дайте всичко, което имате черно на бяло по въпроса, и ви обещавам, че ще бъда самата дискретност“.

Майло размаха папката.

— Протоколи на трите „сесии“. Хоуп ги е записала на касетофон.

— Защо?

— Кой знае. Може да е планирала да пише нова книга. Шефът на отдела се изпусна, че тя вдигнала сериозна гюрултия заради закриването на комитета. Развикала се, че не зачитат академичната свобода и прочее. След публикуването на „Вълци и овце“ тя загубила интерес.

— Може да е възнамерявала да използва записите като материал за реклама на книгата.

— И деканът имал подобни опасения. Лично я предупредил, че може да загази от гледна точка на закона. Инициативата е била изцяло нейна, а не на факултета. Което означавало, че в случая тя е действала като независим психиатър и следователно носи отговорност за разгласяване на поверителна информация. Дивейн не само че не се стреснала, но дори го заплашила, че ще си наеме адвокат, но явно размислила, защото така и не се стигнало до нещо по-сериозно.

— Направо не е за вярване, че тази история не е излязла наяве след убийството.

— Доста хора са били заинтересовани всичко да остане скрито-покрито. Администрацията, студентите... Особено студентите.

Той ми подаде папката.

— Прегледай я щом ти остане време и ми кажи какво мислиш. Не мога да си затворя очите, макар че все още предпочитам съпругът да се окаже виновен. Да не говорим, че след като прегледах данъчните й декларации всичко ми се връзва още по-добре.

— Направила е доста пари от книгата, нали?

Майло кимна.

— Но дори и преди това госпожата професор е била замесена в някои твърде интересни извънучебни начинания. Името Робърт Барони говори ли ти нещо?

Поклатих глава.

— Голяма клечка сред адвокатите, занимава се с криминални дела, с дела срещу порно издатели и нарушители на цензурата, измъкнал е няколко рекетъори, пръв приятел на загазили шоумени и прочее и прочее. През миналата година Барони й е платил четирийсет

бона хонорари за консултантски услуги, по-миналата година — двайсет и осем бона.

— Осигурила е свидетелства за невменяемост?

— Най-вероятно нещо такова. Барони има офиси тук в Сенчъри Сити и в Сан Франциско. Не благоволите да отговори на съобщенията ми.

Майло отпи още мляко и после продължи.

— Другият клиент, който е ползвал консултантските й услуги, е някакъв доктор от Бевърли Хилс на име Милан Крувич. В каталога е включен като акушер-гинеколог и специалист по проблемите на безплодието. Да имаш представа защо му е на един акушер-гинеколог да плаща по трийсет и шест бона годишно за консултантските услуги на Хоуп Дивейн? Две години поред.

— Може тя да е преглеждала кандидатките за лечение срещу безплодие.

— Това не е ли стандартно лечение?

— Някои от процедурите не са никак приятни. Един загрижен специалист обикновено се интересува дали пациентките му ще издържат целия курс на лечение. Може да е искал да помогне на почувствителните и колебливите.

— Тогава защо просто не ги е насочил към нея? Защо е било нужно да бърка в собствения си джоб?

— Добър въпрос.

— Обадих се в кабинета на Крувич, но сестрата ми каза, че в момента давал безплатно дежурство в някаква женска клиника. Което би могло да означава и че прави аборти.

Майло измъкна копие от данъчната декларация.

— Брутен годишен доход шестстотин и осемдесет хиляди долара, по-голямата част от които от аванси, авторски права и публични изяви. Парите са внесени в „Мерил Линч“, в обща сметка — нейна и на Сийкрест. Нямала е сериозни заеми, мустангът си е бил неин още отпреди, а къщата Сийкрест наследила от родителите си. Което прави още половин милион в недвижимо имущество.

— От колко време са били женени?

— Десет години.

— Как са се запознали?

— Сийкрест казва, че е било в университетския спортен център — и двамата си падали по плуването.

— Той бил ли е женен преди това?

— Не, казал на „Паз и Сие“, че преди да срещне Хоуп бил от клуба на вечните ергени. Свързах се с агента на Хоуп. Той отказа да ми даде някакви по-конкретни цифри, но уточни, че авторските ѝ права ще продължават да си текат и през идните години. Продажбите на книгата били скочили така сериозно преди убийството, че издателят се канел да ѝ предложи договор за написването на продължение. Хоуп и Сийкрест сключили брачен договор още преди няколко години, за да избягнат някои данъци, тъй че сега всичко ще остане за опечаления съпруг. През последните няколко години доходите му са се изчерпвали с университетската заплата. Волвото му е на осем години. Успял е все пак да заделени пари за пенсионен фонд. Да не забравяме и къщата, разбира се. Написал е няколко книги, но нито една от тях не е била допечатвана или преиздавана. Изглежда средновековната рицарска романтика не струва пет пари в сравнение с книжките, посветени на „пениса като смъртоносно оръжие“.

— Определено губят в съотношение поне едно към десет.

— Още една причина за завист. Ами ако тя си е правела сметката да го напусне след като я е споходила голямата слава? Може да е имало и друг мъж. Една изневяра се връзва с твоята теория за символичното разположение на раните. Като прибавим и парите, изкушението да ѝ види сметката става почти неустоймо, не мислиш ли? Освен това, кой е познавал най-добре навиците ѝ? Кой би могъл да отрови най-лесно кучето? Хоуп е била права поне за едно — жените биват убивани далеч по-често от тъй наречените „половинки“, отколкото от разни непознати ненормалници и психопати.

— Сийкрест е живял скромно толкова години — казах аз. — А дали напоследък го е ударил на живот?

— Не. Нищо в живота му не се е променило. Ходел всеки ден на работа и вечер се прибирал навреме. Уикендите прекарвал в къщи. Казва, че четял и гледал телевизия. Не е вземал дори касети под наем. Но ако тя му е слагала рога, само господ знае на какво е способен един застаряващ „вечен ерген“. Човек, който си пада по романтиката — не забравяй пробуждането в сърцето. Нашият човек е на петдесет и пет,

Алекс. Може да го е треснала кризата на средната възраст. Освен това, убеден съм, че той крие нещо.

— Защо?

— Там е работата, че не мога да ти кажа конкретно защо. Той отговаря на въпросите, но не пуска и грам полезна информация по своя инициатива. Поне веднъж да се бе обадил сам на „Паз и Сие“, ей така, да види как върви разследването. След като ми прехвърлиха случая му се обадох веднага, а той се държа така, сякаш му крадах от скъпоценното време. Изключил е тотално. Все едно се намира на друга планета.

— Може би все още скърби за нея.

— Не, по-скоро останах с впечатлението, че си има по-важни занимания. Но знаеш ли... какво ще кажеш, ако те срещна лично с него? Имам намерение да го навестя тази вечер, по-късно. Не че те притискам. Ако си имаш важна работа... Така де, готов съм... — той изпъшка, — да ти платя.

После измъкна от бездънното куфарче сгънат на четири формуляр.

— Подарък от чичо Майло.

До формуляра се озоваха полицейска значка и договор за консултантски услуги — името ми беше вече попълнено върху пунктираната линия. Полицейското управление ми предлагаше да ме наеме за около петдесет часа срещу по-малко от една четвърт от хонорара ми на частен психотерапевт. И една малка подробност — ако междувременно се подхлъзна на бананова кора или — не дай си боже — някой вземе че ме гръмне, полицията ще ми съчувства искрено, но няма да си мръдне пръста за мен.

— Не ме гледай така, знаеш, че не съм чак такъв мръсник — простена Майло. — Просто според стандартите на управлението твоята работа е „пари за нищо“.

— Как успя да го изпросиш?

— Лъгах на поразия. Че някаква лесбийка заплашила да вдигне шум до небето, задето още се туткаме със случая. Че ако не се размърдаме може да ни изправят пред Полицейската комисия. После подхвърлих, че лесбийките си падат по психотерапевтите.

— Много находчиво.

— Чакай, това още не е всичко. Накрая казах, че е крайно време да ни купят няколко нови компютъра, както обещаваат от доста време. Тогава шефовете решиха да предпочетат теб пред компютрите. Навит ли си?

— Петдесет часа — казах аз. — Ще трябва ли да те храня през това време?

— Ти как мислиш?

Майло стана, изприпка до хладилника и се върна с резен шоколадов кейк.

— Въпреки подозренията ти спрямо Сийкрест — казах аз, — мисля, че не бива да изключваш възможността убийството да е дело на някой превъртял непознат.

— Защо?

— В начина, по който са нанесени ударите, има някаква хладнокръвна налудничавост. Навярно човек, който мрази жените от дъното на душата си. От случая с комитета вече знаем, че Хоуп не си е поплювала много-много. Дай да видим кого може да е обидила. В реалния живот или от екрана. Провери ли за убийства, извършени по сходен начин?

— Прерових Уестсайдските касапници от последните три години, но не открих нищо подобно. Утре ще се пробвам с картотеката на Уилшайър, а после и с всички останали, до които успея да се добера. Вече пратих факсове до другите полицейски управления. Преди мен „Паз и Сие“ са сторили същото. Нищо. Е, навит ли се да те водя тая вечер да се запознаеш със Сийкрест? Ако, разбира се, двамата с малката ти женичка си нямате други планове. Което ми напомня, че ще ми е приятно да ѝ кажа едно здрасти и да си побъбря с нея на верандата.

4

Докато вървахме през градината към работилницата, Майло спря да погледа рибките в езерцето и после с тромава походка ме настигна. Беше се изгърбил, а ръцете му висяха, сякаш тежестта им бе непосилна за него. Питам се откога ли не се е напивал като човек.

Заварихме Робин да полира корпуса на последната си китара. Наоколо цареше безупречна чистота. Само в ъгъла се виждаше една спретната купчинка стърготини. Спайк, който спеше в краката ѝ, реши да вдигне едрата си глава и да ни удостои с поглед. Майло го изгледа с майтапчийско злобарска физиономия. Спайк тутакси се озова до него, за да получи традиционното почесване зад ушите. После се зае да ни изнася кучешката си програма и накрая легна по гръб.

— Седни — заповяда му Робин тихо. Кучето ѝ се подчини без колебание и тя добави: — Добричкият ми той.

После плъзна ръка около кръста ми и се обърна към Майло.

— Е, какво ново?

Определено въпросът не беше стандартен. Миналата нощ пак бяхме обсъждали убийството.

— Ровичкам насам-натам — отвърна ѝ Майло. — Смятах да заема Алекс за малко тази вечер. Стига да не ти трябва за нещо.

— Той винаги ми трябва за нещо. Гледай само да ми го върнеш без сериозни повреди.

— Без сериозни повреди, с пълен резервоар, излъскан с вакса.

* * *

След като Майло си тръгна, аз се заех да прегледам протоколите от „трибуналите“ на комитета.

Първата страница започваше с червения печат „Поверително“ и с предупреждението на адвокатите на университета, че публикуването на съдържанието на документите би могло да доведе до съдебен иск.

Следваше адвокатската преценка за името на лицето, носещо цялата отговорност за всичко това — професор Хоуп Дивейн.

И все пак още две други „лица“ бяха седели до нея в ролята на съдници — асоциираният професор по химия Джулия Стайнбъргър и завършилият психология студент Кейси Локинг. Прелистих страницата. Подходът ме изненада. Директен спор между обвинителката и обвиняемия. Да не би Хоуп да се е опитвала да разиграва академичен вариант на телевизионните шоута?

Случай 1:

На предколедното парти в клуба на братството „Чи Пи Омега“, първокурсничката Синтия Веспучи, специалност английска литература, се запознала с първокурсника Кенет Сторм Младши, специалност бизнес администрация. Тя си спомнила, че го познава от гимназията и танцувала с него. „Останалите момчета бяха вече пияни и само той се държеше тази вечер като истински джентълмен.“

Веспучи и Сторм започнали да излизат заедно. До секс не се стигнало поне до четвъртата среща, когато по думите на Веспучи Сторм я закарал с колата на някакво усамотено място в Бел Еър, на три мили от студентските общежития, и настоял за полов акт. Когато тя му отказала, Сторм я сграбчил за ръката. Дъхът му намирисвал на алкохол. Веспучи успяла да се измъкне и му казала да я остави тя да шофира. Той обаче я изритал от колата си и изхвърлил чантата ѝ. Съдържанието на чантата се пръснало по земята, а парите ѝ паднали в близка вада и потънали в канала. После Сторм отпрашил с колата и я оставил съвсем сама на непознатото място. Тя се опитала да потърси помощ от живеещите наблизо хора, но всички къщи били със заключени входни врати. Накрая Веспучи, вече „ужасно изплашена“ се видяла принудена да се прибере пеш, като при това си съсипала обувките. Сторм коментирал думите ѝ само с: „Това са пълни глупости“. Професор Дивейн го подканила повторно да вземе становище по обвинението, а Сторм казал: „Какво, по дяволите, очаквате да кажа?“.

В диалога се включил и студентът Кейси Локинг: „Виж, приятел, аз също съм мъж, но не симпатизирам на мъжете, които се отнасят грубо към жените. Ако това, което казва тя, е вярно, то ти имаш един много важен урок за научаване и си истински късметлия, че ще можеш да го научиш толкова млад. Ако не си съгласен, говори. Но ако решиш

да не се защитаващ, после не се оплаквай“. Сторм му отговорил с „поредица от ругатни“. Тогава, за учудване на всички, Веспучи сменила курса: „Добре, добре, нека просто да сложим край на всичко и повече да не се виждаме“. (Плач)

Г-Н СТОРМ: Направо не мога да повярвам на ушите си! Тя каза да прекратим всичко! И какво ще направите? Ще ме изритате от университета? Добре, давайте! Пука ми дали ще съм тук или някъде другаде...

Г-Н ЛОКИНГ: Нямаш и най-малка представа с кого се заяждаш...

Г-Н СТОРМ: Хайде да излезем тогава отвън, че да разбера! Хайде де, смотльо... Да ти го начукам! Майната му на тоя колеж. Ще се обадя на татко, той търгува с недвижими имоти и познава доста адвокати. Ще ви схрускат задниците за закуска. (Излиза)

Бележка от адвокатите на университета, която уточнява, че Кенет Сторм Старши, възпитаник на колежа и член на Асоциацията на адвокатите, наистина се обърнал към адвоката Пиер Бейтман, който четири седмици по-късно изпратил до университета писмо, в което настоявал за незабавното разпускане на комитета, за писмено извинение и за финансово обезщетение за Кенет Сторм Младши в размер на сто хиляди долара. Младежът напуснал колежа по свое желание и подал документи за прехвърляне в „Колидж ъф дъ Палмс“, Редлендс. Адвокатите на университета уточняват още, че успехът на Сторм Младши за първия семестър е бил „среден — 3,27“, намеквайки, че изключването му поради нисък успех и без друго е било въпрос на време. Въпреки това те се видели принудени да се договорят с адвоката на бащата, за да избягнат евентуален съдебен процес. Договорката гласяла следното: семейство Сторм оттегля оплакването си, а в замяна университетът поема учебните такси на Кенет Младши в „Колидж ъф дъ Палмс“ за следващите три години и половина.

Като допълнение се препоръчва комитетът да бъде разпуснат.

Явно страстите са били раздухани сериозно. Кенет Сторм Младши определено беше млад човек с доста буен характер, дори като

се вземеше предвид факта, че са го тормозили в такъв доста тежък период от престоя му в колежа.

Дали договорката бе охладила яростта му?

„Паз и Сие“ така и не бяха обърнали внимание на съществуването на подобен комитет. Предполагах, че Майло вероятно е прегледал документите доста стриктно, но въпреки това той все още предпочиташе версията с ревнивия или завистлив съпруг в главната роля.

Но Сторм определено бе успял да намрази Хоуп.

Деветнайсетгодишен да храни дълго време у себе си подобна омраза?

Следи от велосипед по тротоара...

Студентите често отиват на лекции с велосипеди.

Записах си „Кенет Сторм Младши“ и се прехвърлих на следващия протокол, направен една седмица след „дебата“ Веспучи-Сторм и три седмици преди адвокатът на Кенет Сторм да изпрати писмото, сложило край на комитета.

Този път „съдебният състав“ включваше само Дивейн и Кейси Локинг. Нима професор Стайнбъргър бе загубила вкуса си към инквизицията?

Докато четях ми ставаше все по-ясно, че това е било по-сериозното оплакване — обвинение в изнасилване. Действащите лица бяха Теса Ан Баулби — потърпевша, и Рийд Мъскадайн — „изнасилвач“. И отново набеденият „престъпник“ е изненадан от обвиненията, и отново девойката „жертва“ избухва в плач. Странно съвпадение със ситуацията в първия случай. Само че този път Хоуп Дивейн принуждава Мъскадайн да си направи тест за СПИН. Очевидно това е бил последният ѝ коз в раздаването на правосъдие.

5

Същата вечер, докато двамата с Майло бяхме на път за къщата на Филип Сийкрест, аз казах:

— Кенет Сторм.

— Знаех си, че ще го харесаш. Грозна сценка, а?

— Знаеш ли дали Сторм наистина се е прехвърлил в „Колидж ъф дъ Палмс“?

— Не, защо?

— Ами ако не са го приели? Може също да са го приели и после да е бил изключен. И в двата случая трябва да е останал насаме с куп лоши спомени, свързани пряко с комитета. Това би означавало, че и другите двама членове са подложени на риск. Макар че едно разчистване на сметките и с тримата би направило мотивите му твърде очевидни. Ако една жертва е достатъчна, за да получи удовлетворение, то е логично това да е инициаторът.

Майло кимна.

— С други думи — Хоуп. Втори след нея явно е бил онзи семестриално завършилия студент, Локинг. Двата определено са били на една вълна. Третият член, професор Стайнбъргър, не се е задържала дълго.

— Може да е прогледнала — казах аз. — Кейси Локинг е бил по-заслепен. Той е завършил психология и хич не бих се учудил, ако се окаже, че Хоуп е била негов научен ръководител, или че просто той е зависел от нея по някакъв друг начин.

— На второто събиране се споменава думата „изнасилване“. Как мислиш, защо Хоуп е настоявала онзи студент, Мъскадайн, да си направи СПИН тест?

— Може да е била сигурна, че той е изнасилвил момичето, знаела е, че няма никакви доказателства, които да доведат до разследване, и затова решила да помогне на жертвата с каквото може. Момичето, Теса, също си е направило тест. Очевидно е била доста разтревожена.

— Странно — промърмори Майло. — Ама че случка. А вестниците така и не са успели да надушат нищо.

Той спря на червения светофар при „Сънсет“ и се огледа внимателно.

— И все пак Сийкрест продължава да ти харесва повече от Кенет Сорм.

— Готов съм да размисля, но засега все още е така. Половин милион долара могат да бъдат доста сериозен мотив. Освен че е достатъчно интелигентен, Сийкрест е имал и идеалната възможност да отрови кучето. Съгласен съм, че Сорм е най-сериозният претендент за титлата „убиец на професорки“, но той е само на деветнайсет и, съдейки по успеха му, определено не е гений. Цялото изпълнение с трите премерени пробождания връзва ли ти се с хлапе, което не може да се похвали с друго освен с избухлив нрав и мръсна уста? Петдесет рани биха му подхождали повече. Или пък разбит череп. Освен това Сорм е тръгнал да си отмъщава чрез адвокатата на татко си.

— Затова те попитах дали е още в онзи колеж. Може възмездието да не му се е сторило чак толкова удовлетворяващо. Освен това не забравяй за следите от велосипед.

— Може да е било някое съседско хлапе... — Светна зелено и Майло свърна на изток, караше бавно, докато движението се поотече, и после сви чевръсто на юг по булеварда. Вече бяхме близо до улицата на убийството. Според стандартите на Ел Ей, Хоуп е можела да мине за моя съседка. Робин вероятно бе размишлявала и над това.

Понесохме се през студенокръвната, мрачна уединеност на Холмби Хилс. Подминавахме високи стени, стари дървета и малки враждебни надписчета, които напомняха, че се намираме в район, охраняван от въоръжен патрул. Добрахме се до края на булеварда и Майло продължи на юг. На границата на Уестууд именията окончателно отстъпиха пред редовите къщи.

— Ще го проверя въпросния Сорм Младши — каза Майло. — Всъщност ще ги проверя и двамата. Май ще трябва да разваля настроението на доста хора, които си мислят, че са оставили комитета далеч зад гърба си.

Паркирахме колата за известно време до един бряст и си поговорихме за убийството, както и за други неща, преди да потънем в мълчание. Нищо не помръдваше зад кехлибарените завеси. Никакви следи от живот.

— Готов ли си да се запознаеш с него?

— Тръпна в очакване.

— Има защо.

Тъкмо се канехме да излезем навън, когато ни заслепиха фаровете на приближаваща се кола, която намали пред дома на Дивейн/Сийкрест, сви по алеята и спря зад волвото. Беше червен „Мустанг“.

— Ето ти на — казах аз. — Нашият човек е решил да вземе въздух. Да направи няколко кръгчета със спортната кола.

— С *нейната* спортна кола. — Майло се бе втренчил с присвити очи и плътно стиснати очи.

— Това не е Сийкрест. Сийкрест е по-висок.

Мъжът позвъни на вратата. Беше твърде тъмно, за да го разгледам в детайли, но определено беше нисък — може би около метър седемдесет и три. Беше облечен с дълго палто. С ръце в джобовете и с гръб към нас.

Някой включи осветлението на долния етаж и вратата се отвори наполовина. Мъжът се шмугна вътре.

— Приятел? — казах аз. — Някой, на когото Сийкрест е услужил с колата?

— След като се уверихме в гостоприемството му, смятам и ние да се възползваме.

Наложи ни се да изчакаме по-дълго преди да ни отворят. Накрая иззад вратата се чу едно „Да?“.

— Детектив Стърджис, професоре.

Вратата отново се откряна. Филип Сийкрест наистина беше по-висок от мъжа с палтото. Приближаваше се до сто и деветдесетте сантиметра на Майло, но беше с трийсетина килограма по-лек. Тесни рамене и продълговато, ръбато лице, опасно от неособено старателно поддържана сива брада. Непокорно стърчащата му сива коса се виеше над ушите, но изтъняваше към върха. Сийкрест беше облечен с риза в

сиво и зелено и сиви спортни панталони, вероятно стрували някога доста пари, но вече с излъскани колене. На краката си беше нахлузил домашни пантофи. Навитите до лактите ръкави на ризата разкриваха неокосмените му, меки на вид ръце.

И някак не на място — малка котва, татуирана на лявата му ръка, бледосиня и разкривена, вероятно спомен от службата във флотата. Знаех, че е на петдесет и пет, но той изглеждаше по-възрастен. Може би просто не беше младолик. Или пък скръбта го бе състарила. А може и липсата на каквато и да е перспектива за кариера да си бе казала думата.

— Добър вечер, детективе. — Той се облегна на касата. Гласът му беше тих, граничещ с мърморене. Ако и в университета говореше така, студентите от последните редове едва ли го чуваха.

Над рамото му мярнах стара, тромава мебелировка, тапети с растителен мотив, стенен часовник до основата на тясно стълбище. Малък месингов свещник. Обонянието ми долови миризмата на недозатоплен полуфабрикат за микровълнова печка.

Шофьорът на мустанга никакъв не се виждаше.

— Добър вечер, професоре — каза Майло.

Очите на Сийкрест бяха големи, кафяви, малко по-тъмни от тези на покойната му съпруга и по детски невинни.

— С какво мога да ви помогна, г-н Стърджис?

— Може би сме дошли в неподходящ момент?

Множественото число го накара да ми обърне внимание, но не за дълго.

— Не.

— Може ли да влезем?

Сийкрест се поколеба за секунда.

— Разбира се. — Каза го малко по-високо. За да предупреди другия мъж? Постоя още секунда в рамката на вратата, после отстъпи встрани.

Като че ли избягваше да ни гледа в очите. Вече започвах да си мисля, че в подозренията на Майло има известна логика. Тогава Сийкрест вдигна очи и погледите ни се срещнаха. Лицето му беше абсолютно безстрастно.

Понякога между ченгетата и близките на жертвата се появява взаимна симпатия. При него не забелязах нищо подобно. По-скоро

обратното. Хлад.

Може би защото не обичаше да му се изтърсват по никое време. Или пък защото го бяха третирали като заподозрян от самото начало.

А може би заслужаваше да бъде третиран така. Сийкрест остана в антрето. Облиза устните си, докосна на няколко пъти адамовата си ябълка, после хвърли поглед през рамо към стълбите за горния етаж. Там ли бе изчезнал по-ниският мъж?

Майло се приближи към професора и той отстъпи крачка назад.

— Е — каза Сийкрест, — какво мога да направя за вас?

— Просто наминахме — каза Майло.

— Никакъв напредък.

— Боя се, че е така, сър.

Сийкрест кимна, сякаш бе очаквал новините да са лоши. Огледах къщата. Стандартна вътрешна архитектура. Едно голямо помещение, което водеше към останалите стаи, скромнен коридор с под, облицован с плочки, имитиращи мрамор. Стъпалата към втория етаж бяха покрити с избелял зелен мокет. Дневната беше вдясно, трапезарията — вляво. Невзрачна мебелировка, макар и не чак толкова антична. Бе наследил къщата от родителите си и вероятно бе израснал с тези мебели. Отвъд стълбището се виждаше малка стая с облицовани с чамова ламперия стени и претъпкани с книги рафтове. По пода също имаше книги. Канapé с карирана тапицерия. Стенният часовник не беше сверен и махалото му висеше безпомощно.

Стъпки отекнаха на горния етаж.

— Един от студентите на Хоуп — каза Сийкрест, потърквайки брадата си с два пръста. — Опитва се да открие материалите от някакво изследване. Най-после успях да събера кураж и да преподредя нещата на Хоуп след като от полицията ги бяха преровили. Първите двама детективи просто хвърляха всичко по пода... един момент.

Сийкрест изкачи стълбите наполовина.

— Приключваш ли? — викна той. — Дошли са хора от полицията.

Един глас му отвърна нещо си. Сийкрест се смъкна отново при нас, неохотно като срамежлива младоженка преди първата си брачна нощ.

— Материали от изследване? — каза Майло. — Изследване на студента, така ли?

— Работеха заедно. Такива са изискванията.

— Колко студенти имаше тя? — попитах аз.

— Не мисля, че бяха много.

— Заради книгата ли? — каза Майло.

— В смисъл?

— Заради ангажиментите около книгата.

— Да, предполагам. Но и поради взискателността на Хоуп. — Сийкрест погледна отново към стълбите. — Гореще все още е доста разхвърлено... Подходът на Хоуп беше... Тя не обръщаше особено внимание на реда. Коеето не означава, че умът ѝ не беше подреден. Напротив. Способността ѝ да организира мислите си беше един от многото ѝ таланти. Може би точно това е и причината.

— Причината за какво, професоре?

Сийкрест посочи към стълбите, сякаш сочеше към черна дъска.

— Искан да кажа, че винаги съм се чудил дали способността ѝ да работи в пълен безпорядък се дължеше на вътрешната ѝ подреденост и целеустременост. Дори като студентка тя можеше да учи на пуснато радио или телевизор. На мен това ми се струваше направо невероятно. Винаги съм се нуждаел от пълно усамотение.

Той подсмъркна.

— Тя беше много по-умна от мен. — Очите му се навлажниха.

— Тази вечер усамотението май не ви се получава — каза Майло.

Сийкрест опита да се усмихне. Устните отказаха да му се подчинят напълно и резултатът беше някакво разкривено подобие на свинска опашчица.

— И тъй, никакви нови идеи — каза той. — Искан ми се и на мен да ми бе хрумнало нещо. Но лудостта е просто лудост. Каква баналност.

— Слизам — каза гласът от горния етаж.

По-ниският мъж слезе по стълбите, понесъл картонена кутия. Беше на дващсет и няколко, с дълга, права черна коса, отметната назад. Чертите на лицето му бяха правоъгълни. Имаше пълни, тъмни устни, хлътнали страни, гладка кожа и гъсти черни вежди. Палтото се оказа кожено. Отдолу се подаваше синя дънкова риза. Беше обут с черни ботуши с дебели подметки и солидни хромирани катарамии.

Той примигна. Дълги, извити клепки. Сини очи. На горния етаж, където бяха спалните. Спомних си за репликата на Сийкрест, която можеше да мине и за предупреждение, и се зачудих дали момчето не бе дошло и за още нещо друго освен тази кутия. Да кара колата на Хоуп беше привилегия, недопустима за непознат, който е бил просто неин студент. Виж, ако ставаше въпрос за нов приятел...

Хвърлих един поглед на Майло. Той не беше помръднал от мястото си.

Младежът стъпи на пода, понесъл кутията с кажи-речи протегнати ръце, сякаш ставаше въпрос за реликва. Отстрани с черен маркер беше написано „Изследване на тема «Самоконтрол», етап 4, предварителни резултати“. Той остави кутията. През процепа на полуотворения капак се видяха принтерни разпечатки. Имаше дълги, изискани ръце. На единия от пръстите му се мъдреше сребърен пръстен с череп, от онези, които можеш да си купиш в кой да е боклучарник по „Холивуд Булевард“.

— Здравейте, аз съм Кейси Локинг. — Гласът му беше дълбок и овладян, непринуден също. Като на радиоводещ от нощния блок.

Майло се представи на свой ред.

— Аз говорих с двама други детективи, непосредствено след случилото се — каза Локинг.

Мускулите по ченето на Майло набъбнаха леко. В рапорта на „Паз и Сие“ не се споменаваха нищо за подобен разговор.

— Успяхте ли да откриете нещо до момента? — попита Локинг.

— Все още не.

— Тя беше невероятен преподавател и страхотен човек.

Сийкрест въздъхна.

— Простете, професоре — каза Локинг.

— Името ви ми е познато отнякъде... — каза Майло. — Сетих се. Вие сте участвал в онзи „комитет по взаимоотношенията“, нали?

Тъмните вежди на Локинг се превърнаха в две хоризонтални тирета.

— Да, участвах.

Сийкрест се обърна към нас заинтригуван.

Локинг разкопча едно от копчетата на ризата си.

— Не мислите, че комитетът би могъл да има нещо общо с... това, което се случи, нали?

— Вие изключвате подобна възможност, така ли?

Локинг потърка пръстите на ръцете си.

— Досега не се бях замислял за това.

— А защо не?

— Ами... тия момчета бяха страхливци.

— Аз пък бих казал, че професор Дивейн е била убита от страхливец.

Опитвах се да наблюдавам Сийкрест, без да привлека вниманието му. Той бе забил поглед в пода. Ръцете му висяха като протези.

— Не е изключено — каза Локинг. — Вие сте детективът, но... Сигурно знаете, че всичко свързано с комитета е поверително. Затова не мога да обсъждам темата.

— Ситуацията се промени — каза Майло.

— Да, може би сте прав. Но нямам какво повече да кажа. — Локинг вдигна кутията. — Успех.

Майло се приближи плътно до него. Ръстът и теглото на моя приятел обикновено карат хората да отстъпят при подобна маневра. Но Локинг не помръдна.

— Значи вие сте участвал в изследванията на професор Дивейн?

— Тя беше мой научен ръководител. Освен това сме работили заедно и по други проекти.

— Успяхте ли да си намерите вече нов научен ръководител?

— Все още не.

— Колко други студенти работеха под нейното ръководство?

— Бяхме само аз и още едно момиче.

— И как се казва това момиче?

— Мери Ан Гонзалес. Тя е в Англия от близо година. — Локинг се обърна към Сийкрест. — Колата е страхотна, професор Сийкрест. Просто трябва да ѝ сменят маслото и въздушният филтър.

— Благодаря ти, Кейси.

Локинг тръгна към вратата и освободи едната си ръка, за да я отвори, но продължи да притиска кутията към гърдите си.

— Хубав пръстен — каза Майло.

Локинг спря и се засмя басово.

— О, това ли. Малко е кичозен, нали? Някой ми го подари. Може би ще трябва да го изхвърля някой ден.

6

Майло затвори вратата след него.

— Много мило от негова страна, че се е заел да оправи колата ви.

— Бартерна сделка — каза Сийкрест. — Аз потърсих материалите от изследванията, а той се погрижи за колата. Има ли нещо друго, г-н Стърджис?

— Нищо конкретно, просто наминах да видя дали не сте се сетил за нещо. Искрах също така да ви представя на доктор Делауер. Той е нашият психолог-консултант.

Тъжните очи се присвиха.

— О-о?

— Като се има предвид специалността на съпругата ви, реших, че д-р Делауер би могъл да ни бъде от помощ.

— Да, предполагам, че идеята не е лоша.

— Между другото, къде е кучето?

— Моля?

— Вашият ротвайлер.

— Хилда? Подарих я. Тя беше кучето на Хоуп.

— Не си падате особено по кучетата, така ли?

Сийкрест не сваляше поглед от мен.

— Истината е друга — изморен съм. Не мога да възстановя енергията си. Което означава, че не бих могъл да обръщам достатъчно внимание на Хилда. Освен това не бих искал още нещо да ми напомня за миналото...

— На кого я дадохте?

— На една организация — „Помогнете на ротвайлерите“.

— Що за куче беше Хилда?

— Добро, малко буйно.

— А можеше ли да защити стопанина си?

— Струва ми се, да. Но не мисля, че Хоуп я купи заради това. Просто ѝ трябваше компания. За разходките.

Сийкрест избърса очите си.

— Никога ли не сте се разхождали заедно? — попита Майло.

— Не, аз не съм сред почитателите на добрата форма. Хоуп обичаше движението и затова Хилда ѝ прилягаше чудесно като темперамент. Хилда не сваляше очи от нея. Съдбата изигра ужасен ироничен номер... Това, че Хилда не е била с Хоуп. — Той почеса брадата си. Очите му бяха широко отворени, блеснали сякаш от пламъка на някакъв вътрешен огън, който го изгаряше. — След смъртта на Хоуп кучето беше много нещастно. Аз също бях депресиран, не можех да мисля и за нея.

— Случваше ли се често кучето да има проблеми със стомаха?

— Не. — Сийкрест отмести погледа си от мен с неохота. — Първите двама детективи се чудеха дали убиецът не ѝ е подхвърлил нещо. Ако се бях сетил за това, щях да я заведа да ѝ направят изследвания. Но предполагам, че това едва ли щеше да помогне особено.

— А защо не?

— Нека предположим, че наистина са ѝ подхвърлили нещо. Как би могло това да ни помогне да открием убиеца?

Сийкрест отново ме погледна.

— Полицейски психолог. Това е работа, която Хоуп никога не би приела.

— Защо? — попита Майло.

— Тя нямаше доверие на властите. Аз съм от друго поколение.

— Съпругата ви не обичаше ли полицията?

— Тя смяташе, че всички организации са... неефективни. А вие как ще помогнете за залавянето на убиеца, д-р Делауер?

— Като анализирам онова, което знаем за професор Дивейн — отговорих му аз. — Като поговоря с някои от колегите ѝ. Не бихте ли ми подсказал някое име, с което да започна?

Той поклати глава.

— Двамата с Хоуп не смесвахме личния и професионалния си живот.

— Значи не се срещате за някой, с когото тя е била в по-тесни контакти?

— Не и в професионален аспект.

— А приятели?

— Ние всъщност нямахме приятели. Може би ще ви е трудно да го повярвате, но водехме доста изолиран живот. Работа, писане, Хилда, опити да си откраднем по малко време за лично ползване.

— Сигурно ви е било трудно след излизането на книгата.

— На Хоуп, определено да. Тя ме държеше встрани от светлините на прожекторите.

— Професоре — каза Майло, — името Робърт Барони говори ли ви нещо?

Бавно поклащане на глава.

— А Милан Крувич?

— Не. Кой са те?

— Хора, за които е работила вашата съпруга.

— Нищо чудно тогава, че имената не са ми познати.

— Значи пълно разделение на професионалния и семейния живот, така ли?

— Така беше най-добре и за двама ни. — Сийкрест се обърна към мен. — Мога предварително да се обзаложа какво ще ви кажат колегите на Хоуп.

— И какво е то, професоре?

— Че е била невероятен специалист и едновременно с това краен индивидуалист. Първокласен учен и преподавател. — Дланите му се вкопчиха една в друга. — Господа, простете ми, че ще го кажа, но не мисля, че подходът ви ще се увенчае с успех.

— Кой подход имате предвид, сър? — попита Майло.

— Разследването на академичната кариера на Хоуп. Не тя доведе до смъртта ѝ. Всичко започна с излизането на книгата. Тя сложи началото на сблъсъка на Хоуп с онова нещо, наречено смехотворно „реалност“. Тя имаше куража да влезе в конфликт с установените „реалности“ и този конфликт провокира омразата на някой шизофреничен маниак. Мили боже...

Сийкрест впери поглед във вратата, разтривайки челото си.

— С удоволствие бих прекарал живота си в кула от слонова кост, детективе. Спестете ми „реалността“.

Майло попита дали можем да огледаме кабинета на Хоуп.

— Щом искате. Имате ли нещо против аз да остана тук долу и да пийна чай?

— Ни най-малко.

— На горния етаж е, първата стая вляво. Огледайте навсякъде, където намерите за добре.

На горния етаж имаше три малки стаи и баня. Стаята вляво от стълбището беше претъпкана с етажерки, които се огъваха под тежестта на купчините списания. Останалите мебели изглеждаха по-скоро разхвърляни, отколкото разположени в определен ред — два различни стола, бюро и работен плот с компютър, принтер, модем и няколко популярни книги за софтуерни приложения. Справочникът на американската Асоциация на психолозите, правописен и синонимен речник.

До компютъра бяха оставени няколко копия от един материал на Хоуп Дивейн, написан за миналогодишен брой на списание „Психология“. „Самоконтролът като функция на половата идентичност“, съавтор — Кейси Локинг.

Докато Майло отваряше чекмеджетата и четеше заглавията на книгите по рафтовете, аз прегледах останалата част от стаята. Подът бе покрит с пръснати списания и книги. Едно червено вълнено чиле беше хвърлено небрежно върху картонена кутия, съвсем като тази, която бе изнесъл Локинг. Пет неразпечатани пакета с надпис „Вълци и овце“, авторски копия, бяха подредени в ъгъла. До тях пакети с принтерна хартия. В картонената кутия беше събрана друга част от публикациите на Хоуп, две от които написани в съавторство с Локинг. Името на другата ѝ студентка, Мери Ан Гонзалес, не се споменаваше никъде.

Въпрос на предпочитание?

Съдейки по протоколите от заседанията на комитета, Локинг се бе ползвал с пълното доверие на Хоуп. Дали бе само с доверието ѝ?

Той беше млад, умен и красив като манекен от рекламите на бельо. По-млад мъж. По-възрастна жена.

Отначало се чудех за Сийкрест и Локинг. Сега пък хетеросексуалната връзка ми се струваше по-вероятна. Ами ако всичко това е плод на изкривеното ти съзнание, Делауер? Но пък разположението на трите пробождания навеждаше на мисълта за някакъв грях. Сърцето, вагината. Удар в гърба. Сийкрест изглеждаше доста „безкръвен“. А дали бе способен да пролее кръв?

Майло порови още известно време и после подхвърли:

— Нещо при теб?

Разказах му за несъответствието между статията за самоконтрола и книгата на Хоуп.

— Както ти сам каза, тя шикалкави. — Той хвърли един поглед към вратата отсреща и ми махна с глава натам.

Последвах го в кабинета на Сийкрест.

Стаята също беше затрупана с книги и мебелирана със същата естетска апатия, но тук всеки кламер си беше на мястото. В съседство беше спалнята на Сийкрест. Сега, когато той бе останал единственият ѝ обитател, всичко в нея беше спретнато и подредено. Легло с кралски размери, застлано с покривка с растителни мотиви, изпъната така старателно, че изглеждаше като нарисувана върху матрака.

Върнахме се на долния етаж. Сийкрест никакъв го нямаше. Майло извика „Професоре?“ и домакинът се появи през вратата на кухнята с чаша в ръка. Връвчицата и етикетчето на торбичката с чай се поклащаха отстрани. На чашата се мъдреше университетският талисман.

— Има ли още нещо, което искате да видите?

— Къде е картотеката на професор Дивейн? Файловете на пациентите или нещо от сорта.

— Всичко, което не е тук, би трябвало да бъде в кабинета ѝ в университета.

— Вече прегледах документите там, но не открих файлове на пациенти между тях.

— Тогава не знам какво да ви кажа.

— Тя имаше ли частен кабинет?

— Не.

— А водеше ли тук пациенти?

— Не.

— А имаше ли въобще пациенти?

— Тя никога не обсъждаше работата си с мен.

— Не говоря за подробностите, професор Сийкрест. Просто искам да знам дали е имала пациенти.

— И да е имала, никога не ми е споменавала за тях. Ние не говорехме за служебните си ангажименти. Само по... академични

въпроси.

Сийкрест докосна татуировката си.

— Флотата? — подхвърли Майло.

— Брегова охрана. — Сийкрест се усмихна. — Въпрос на моментно умопомрачение.

— Къде сте служил?

— На остров Каталина. Принуден съм да си призная, че беше по-скоро като ваканционен курорт.

— Значи сте от Калифорния?

— Израсъл съм тук, в тази къща. Баща ми беше професор по химия.

— А родителите на Хоуп?

— И двамата ѝ родители са починали. Моите също. Никой от нас няма живи роднини. Доколкото знам ние бяхме последните представители на двете фамилии.

Знаех какво си мисли Майло в този момент — „единствен наследник“.

— С какво се занимаваше баща ѝ? — попита той.

— Бил е моряк. В търговската флота. Починал е когато Хоуп е била още съвсем малка. Тя не говореше много за него.

— А майка ѝ?

— Майка ѝ работеше в ресторант. — Сийкрест тръгна към вратата. — Както казах и на първите двама детективи, тя също почина и Хоуп няма други живи роднини.

— Това се казва талант — каза Майло.

— Кое по-точно?

— Да умееш да поставяш ясна граница между професионалния и личния си живот. И въобще между различните неща.

Сийкрест облиза устни.

— Не бих казал. Всъщност, по-скоро е доста лесно.

— Лесно?

— Определено. Просто се уважавахме взаимно.

Той отвори вратата и протегна ръка навън.

— Топла нощ — каза. — В онази фатална нощ беше доста по-студено.

Майло подкара колата по булевард „Уилшир“, в каньона, оформен от извисяващи се жилищни сгради.

— Диагноза? — попита той.

— Определено не е Мистър Очарование, но си има причини да е потиснат. Би могъл да крие туй-онуй или пък не знае нищо. Като цяло — обичайно поведение.

— А г-н Локинг?

— Пръстенът с черепа беше сладък. Първо се чудех дали няма нещо между него и Сийкрест, после ми хрумна, че може да е имал връзка с Хоуп.

— Той и Сийкрест? Защо?

— Да позволи на Локинг да кара колата на Хоуп ми се стори адски личен жест, макар че обяснението на Сийкрест ми прозвуча убедително. Освен това Сийкрест ни забави на вратата, а когато накрая ни пусна вътре, каза няколко думи на висок глас, което можеше да се изтълкува и като предупреждение. Предупреждение да се облече? Кой знае. Но всичко това са само предположения.

— Добре... а за евентуалната връзка между Локинг и Хоуп?

— Ти също се чудиш през цялото време дали не е имала връзка с някого. Подобни връзки започват на работното място, а Локинг е работил заедно с нея. Освен това, след брака си с човек като Сийкрест, не е изключено да ѝ е липсвала известна доза вълнение.

— Кожено палто и пръстен с череп — каза Майло, барабанейки с пръсти върху волана. — Впечатли ме мнението на Сийкрест, че книгата е виновна за смъртта на Хоуп. А и настояваше, че академичният ѝ живот нямал нищо общо. И с двете твърдения цели да отклони вниманието от себе си. Виждал съм как убийци, които се мислят за твърде умни, се опитват да минат със същия номер — пробутване на алтернативни варианти. От една страна създават впечатлението, че са много загрижени и се опитват да помогнат, а от друга отдалечават подозрението от себе си. Освен това — кучето. Кой би могъл по-лесно от него да ѝ подхвърли една хубава, сочна пържолка, на кисната в бог знае какво. После дал кучето на някаква си там организация.

— Иска да се отърве от спомените.

Майло изсумтя и си разхлаби вратовръзката.

— Локинг и Хоуп, Локинг и Сийкрест. Май ще трябва да наобиколя хомосексуалните среди.

— Чудя се — казах аз, — защо Локинг е дошъл чак сега, за да вземе резултатите от изследванията. Хоуп е мъртва от цели три месеца. Доста време, когато човек работи над дисертацията си. От друга страна пък Локинг още не си е намерил нов научен ръководител, което би могло да значи, че му е трудно да привикне с мисълта за смъртта на Хоуп. Може би защото връзката им не се е изчерпвала на ниво студент-преподавател. Има и такъв вариант — да е мърляч, който не обича да си дава много зор.

— Според теб защо Хоуп е включила свой студент в състава на комитета?

— Вероятно е имала проблем с попълването на бройката. От всичко, което знаем до момента, тя не се е погаждала особено с колегите си.

— Искан ми се най-после да се запозная с хората, за които е работила. Барони продължава да не ми обръща внимание, но д-р Крувич ми е оставил съобщение. Имам среща с него утре сутрин в десет и половина. Да ти се идва случайно?

— Дадено.

— Не си е падала по работата в екип — промърмори Майло. — Момиче от низините с професорска титла. Понякога миналото ни изиграва лоши номера.

На другия ден закусихме заедно с Майло в „Нейтс енд Алс“ на „Бевърли“ и после той ме откара с колата до офиса на д-р Крувич на „Сивик Сентър Драйв“.

Интересно място за частна практика. Повечето от медицинските кабинети в Бевърли Хилс се помещават в стилните постройки в новофедерален стил, които очертават краищата на Северен Бедфорд, Роксбъри и Кемдън, както и в огромните огледални кули на Уилшир.

Сивик Сентър се намира в северния край на индустриалната зона и се изчерпва с няколко безлични сгради успоредно на булевард „Санта Моника“, скрити от погледа на шофьорите с високи огради и евкалиптови дървета. Вече неизползваеми жп линии пресичат диагонално улицата. Пътюм мярнах бизнес център от розов гранит, студио с матирани стъкла на някаква звукозаписна компания и административен център с неопределена архитектура, в който се помещаваха общината на Бевърли Хилс, библиотеката, полицейското управление и противопожарната охрана. Програмата за благоустройство на района явно все още не бе успяла да се прехвърли от другата страна на улицата, където къщата на Крувич (испански стил, розова хоросанова замазка) делеше мегдан с ред от тесни, едно-или двуетажни постройки (някои от тях със своето очарование, други доста грозни), строени най-вероятно преди Първата световна война. Непосредствените съседи на доктора бяха козметичен салон, служба за приемане на телефонни съобщения и необозначена с надпис сграда с товарна рампа отпред. Розовата къща нямаше прозорци по фасадата си, само огромна порта от дърво и ковано желязо, която (точно като при къщите в Испания, Италия и Гърция) водеше към вътрешен двор. Над бутона на електрическия звънец бе кацнала износена табелка, толкова малка, сякаш нарочно е направена такава, за да се забелязва по-трудно.

Майло натисна звънеца и двамата зачакахме. Като се изключи шумът на колите от „Санта Моника“, улицата беше приспивно тиха.

Майло предугади мислите ми.

— Още един, който си пада по усамотението.

Той разтърка горната си устна и перна отново звънеца. Този път последва пронизително жужене. Електрическият механизъм бе освободил резето на портата. Майло я побутна и двамата влязохме вътре.

От другата страна ни очакваше вътрешният двор. Облицован с каменни плочи, открит, с редици от посадени в саксии бананови дървета и азалии. Малка масичка от ковано желязо и два стола. На масичката имаше масивен пепелник, в него — две угарки с червило по тях. Сградата беше двуетажна с решетки по прозорците и балкони от ковано желязо. Две врати на долния етаж. Тази вдясно се отвори и в нейната рамка се появи жена, облечена в синя униформа.

— Насам — каза тя с гърлен глас и посочи наляво.

Беше около петдесетгодишна, с кестенява коса. Имаше много едър бюст, изпънато, гладко лице с бронзов загар и прасци на танцьорка.

— Детектив Стърджис? Аз съм Ана. Заповядайте вътре. — Тя ни възнагради с едносекундна усмивка и ни направи знак да я последваме. — Д-р Крувич ще дойде всеки момент. Не искате ли да ви направя кафе? Имаме машина за еспreso.

— Не, благодаря.

Ана ни въведе в къс, боядисан в бяло коридор. Подминахме няколко врати от тъмно дърво, стъпвайки по мек бежов килим, който заглушаваше стъпките ни. Тя отвори четвъртата поред врата и отстъпи встрани.

Стаята беше малка, с нисък таван. Две кресла с бежова памучна тапицерия и подходящо подбрано малко канапе, ниска масичка с хромирана рамка, на пода — черен килим. През двата високи прозореца се виждаше тухлената стена на козметичния салон. Никакво бюро, никакви книги, никакви телефони.

— Кабинетът на д-р Крувич е от другата страна, но той предпочита да ви приеме тук, за да не притеснява пациентите. Сигурни

ли сте, че не желаете кафе? Или чай?

Майло отклони отново предложението и я дари с усмивка.

— Добре тогава. Настанете се удобно. Той ще дойде всеки момент.

— Красива стара сграда — каза Майло. — Сигурно е страхотно човек да разполага с толкова пространство в Бевърли Хилс.

— О, къщата си я бива — съгласи се тя. — Мисля, че преди е била нещо като конюшня. Някога тук са гледали коне. Май че Мери Пикфорд е оставяла конете си тук. Тя или някоя друга от звездите от онова време.

— Д-р Крувич тук ли оперира или използва операционните в „Седарс“ или „Сенчъри Хол“? — попитах аз.

Лицето ѝ се вкамени.

— Ние извършваме предимно амбулаторни манипулации. Приятно ми беше да се запознаем. — И тя излезе, затваряйки вратата след себе си.

Майло изчака няколко секунди, после откряна вратата и се огледа. Четири широки крачки го отведоха до края на коридора, където се намираше вратата с надпис „Към западното крило“. Той натисна дръжката на бравата. Беше заключена. На връщане опита една по една и останалите врати, също до една заключени.

— Дали непоносимостта ми към лекари се обажда или тя наистина се стъписа, когато я попита къде оперират?

— Не мисля, че въпросът ѝ допадна — казах аз. — Трябваше да ѝ се извиня, задето ѝ изпънах така шевовете по лицето.

— Да, здравата са я „изопнали“. Отначало си помислих, че може да е просто от прекаляването със слънчевите бани, но като включим и бюста ѝ в картинката, най-вероятно си прав... — Майло се засмя. — Топло и уютно, а? А какво ще кажете за една терапия?

— Да си призная, бих предпочел терапия на открито пред този „кабинет“.

— Може това да е бил кабинетът на Хоуп.

— Откъде ти хрумна?

— Защото е отделен от западното крило. За да не бъдат притеснявани пациентите. Да речем, че наистина е работила тук. Въпросът е какво толкова е вършила, за да ѝ плаща той по четирийсет

бона? Не забравяй, че така и не открихме картотека с файловете на пациентите.

Вратата се отвори и в стаята влетя намръщен мъж с впечатляваща раменна обиколка, висок около метър и осемдесет.

Беше на около четирийсет, с дълга прошарена коса, подстригана по интересен начин и бакенбарди, вдигнати високо над малките му, прибрани уши. Чифт тъмни, подозрителни очи ни заоглеждаха от глава до пети.

Лицето му беше овално, с изпъкнали, румени скули, прав нос с широки ноздри и волева брадичка.

Носеше елегантно ушито двуредно бяло сако, синя риза с широка яка и черна копринена вратовръзка с ръчно изрисувани златисти мотиви. Черните му панталони падаха безупречно върху носовете на скъпи на вид черно-сиви велурени обувки. Той протегна ръка и под ръкава на сако му се подаде маншет със златно копче. Китката беше масивна и покрита с черни косми.

— Майк Крувич. — Кимна, сякаш току-що бяхме достигнали до някакво изключително важно споразумение.

— Докторе — каза Майло.

Двамата се здрависаха, после дойде и моят ред. Стисна ръката ми силно, но без да се опитва да я премаже. Дланта му се оказа учудващо мека. Ноктите му бяха старателно поддържани.

— Благодаря ви, че успяхте да отделите от времето си, сър.

— С радост бих ви помогнал да заловите убиеца на Хоуп, но не виждам как. — Крувич поклати глава. — Нека да седнем, а? От сутринта съм на крак. Вие също, предполагам.

Крувич разтърка чело и се намести на канапето.

— Не съм и предполагал, че ще ми се наложи да говоря с полицията във връзка с убийство, още по-малко за убийството на Хоуп — каза той и се отпусна в канапето.

Фигурата му беше елегантна, а коремът му абсолютно плосък. Представих си го в обедната почивка да пъшка под уредите в собствения си фитнес салон. Освен това сигурно не минаваше и ден без да навърти две-три мили по изгрев-слънце.

— Е — каза той, — какво бихте искали да знаете?

— В данъчната декларация на д-р Дивейн пише, че сте й платил трийсет и шест хиляди долара през миналата година — започна

Майло. — Тя за вас ли работеше?

Крувич потърка длани.

— Не съм си правил точна сметка за сумата, но цифрата звучи достоверно. Използвах услугите на Хоуп като консултант.

— Консултант по какво, докторе?

Крувич докосна с пръст месестата си, бледа горна устна.

— Да видим сега... Ами, всичко опира до грижата за пациента. Вие сте наясно с какво се занимаваме тук, нали?

— Акушеро-гинекология и лечение на безплодие.

Крувич измъкна една визитка от вътрешния джоб. Майло я прочете и ми я подаде.

Д-Р МИЛАН АЛ КРУВИЧ

практика в рамките на проблемите,
свързани с плодовитостта

— Преди бях и гинеколог, но през последните пет години се занимавам изцяло с проблемите на плодовитостта.

— Недоспиване? — каза Майло.

— Моля?

— Бебетата обикновено не подбират в кой час на денонощието да се родят.

Крувич се засмя.

— Не, това никога не ми е пречело. Аз и без друго не се нуждая от много сън. Просто ми харесва да се занимавам с безплодието. Хората идват тук, понякога диагнозата, която са им поставили е наистина отчайваща... Това ги побърква. Тогава им правя изследвания, анализирам случая и намирам решение на проблема. — Той се ухили. — Май бих могъл да мина за нещо като детектив. — Той погледна часовника си.

— А каква беше ролята на професор Дивейн в целия процес, сър?

— Обаждах се на Хоуп, когато имах известни съмнения.

— Относно какво?

— Дали пациентите са психически готови за лечението. — Буйните вежди на Крувич се извиха в низходяща дъга. — Лечението на безплодието е изтощително. Във физически и в психологически аспект. Понякога се проваляме тотално, каквото и да опитаме. Аз винаги предупреждавам пациентите за наличието на подобен риск, но не всички от тях са способни да приемат реалностите. Понякога аз лично успявам да преценя при кого биха могли да възникнат проблеми. Когато се колебая, ползвам услугите на експерти.

— Работил ли сте и с други психолози освен с професор Дивейн?

— В миналото, да. Освен това някои от пациентите си имат свои собствени терапевти. Но след като се запознах с Хоуп, винаги съм я предпочитал пред останалите.

Той положи длани върху коленете си.

— Тя беше страхотна. Невероятно проникателна. Преценката ѝ за хората беше безпогрешна. Освен това винаги е била невероятно коректна с пациентите. За разлика от много други психиатри и психотерапевти, които правят всичко възможно, за да „зарият“ пациента за по-продължителна терапия. А и тя нямаше интерес от нещо подобно, тъй като времето и без друго едва ѝ стигаше.

— Заради книгата?

— Книгата, лекциите. — Крувич плесна с ръце. — Накратко, Хоуп действаше бързо, ефективно и не допускаше допълнителни усложнения. Като хирург не бих могъл да не се възхищавам на подобен подход.

Едрите му скули вече бяха придобили лек морав оттенък, а погледът в очите му ставаше все по-отнесен.

— Тя ми... Хоуп липсва на пациентите ми. Някои от психотерапевтите, с които ми се налага да работя сега, са по-неуравновесени и от самите пациенти.

— В колко случая сте се обръщал към професор Дивейн?

— Не съм ги броил.

— Имаше ли пациенти, които не бяха доволни от нея?

— Нито един... о, чакайте сега, сигурно не говорите сериозно. Не, не, детективе, в никакъв случай. Аз си имам работа с цивилизовани хора, не с откаченяци.

Майло сви рамене и се усмихна.

— Трябваше да попитам... Докторе, аз ли си въобразявам или в наши дни безплодието е все по-често срещан проблем?

— Ни най-малко не си въобразявате. В повечето случаи това се дължи на желанието на хората да отложат създаването на потомството. Идеалната възраст за зачеване при жените е от началото до към средата на 20-те. Изчакайте с десет, петнайсет години и шансът за нормална бременност и раждане ще се намалят значително.

Той положи длани върху коленете си и после бавно ги плъзна по мускулестите си бедра.

— Има и още нещо, което обикновено не казвам на клиентите си, за да не засилвам чувството им за вина. Безплодието често се дължи на купищата глупости, които хората правеха през 70-те — безразборни полови контакти, многократни инфекции, наркотици. Това бяха част от нещата, за които ми се налагаше да използвам Хоуп. Да ги излекува от чувството им за вина.

— А защо ѝ плащате вие, вместо тя сама да се договаря с клиентите за хонорара?

Крувич се облегна назад, свали длани от бедрата си и ги притисна плътно към матрака на канапето.

— За улеснение — каза той. — Опитяхме и по другия начин, но скоро разбрахме, че ще е по-лесно да убедим клиентите да си плащат за гинеколожко-поведенчески консултации, отколкото за психотерапевтични сеанси. Счетоводителят ми ме увери, че всичко е отбелязано надлежно в декларациите. Ако няма друго...

— Тя сработваше ли се добре и със съпрузите? — попитах аз.

— А защо да не се сработи с тях?

— Изказванията ѝ за мъжете са били доста спорни.

— В какъв смисъл?

— Книгата.

— О, това ли било. Е, тук тя никога не се държеше провокативно. Всички бяха доволни от работата ѝ... Не че ми е работа да ви уча как да си вършите работата, но мисля, че бъркате сериозно посоката. Убийството на Хоуп няма нищо общо с работата ѝ при мен.

— Убеден съм, че е така — каза Майло. — Къде се запознахте с нея?

— В едно друго здравно заведение.

— Кое по-точно?

— В една благотворителна клиника в Санта Моника.

— Наименованието?

— „Център за женско здравеопазване“. Работих там известно време. Веднъж годишно клиниката организираше акция за набиране на дарения. На една подобна акция двамата с Хоуп седяхме един до друг на трибуната и се заприказвахме.

Крувич се изправи. Възелът на връзката му се беше разхлабил и той го дозатегна.

— А сега ви моля да ме извините. Вече ме чакат няколко кандидат-пациентки.

— Разбира се. Благодаря ви, докторе. — Майло също се изправи и така запречи вратата. — Само още нещо. Професор Дивейн тук ли държеше файловете на пациентите си?

— Тя нямаше свои собствени файлове. Правеше бележки в моите. Така поддържахме по-лесно контакт. Моите файлове също са строго поверителни, затова за нея нямаше проблем.

— Но тя преглеждаше пациенти тук?

— Да.

— В тази стая?

— Знаете ли — каза Крувич, — не е изключено да е било и в тази стая. Аз лично не определям стаите. С това се занимават административните ми служители.

— Но все пак трябва да е било в това крило — настоя Майло. — Заради личното спокойствие на клиентите.

— Точно така.

— Виждам, че държите на спокойствието на пациентите си. Това е чудесно, разбира се. Всеки сантиметър да е разпределен по предназначение, едните пациенти тук, другите там.

Едрите рамене на Крувич се надигнаха и после отново се снижиха.

— Правим го и за свое удобство.

Той се опита да надзърне зад Майло.

Майло отстъпи леко встрани, но не за да направи място на Крувич, а просто за да измъкне бележника си.

— Онзи медицински център за жени... Там пак с лечение на проблемите на плодовитостта ли се занимавахте?

Крувич пое въздух и после ни се усмихна пресилено.

— Това лечение обикновено не е по джоба на хората с по-посредствени финансови възможности. В центъра работех на доброволни начала. Общи прегледи и манипулации.

— А аборти?

— Простете, но не виждам връзката.

Майло се усмихна.

— Може би просто няма такава.

— Вярвам знаете, че не мога да обсъждам свободно кой да е от случаите, с които съм се занимавал. Дори бедните жени имат своето право на повер...

— Простете, докторе, но аз не съм ви питал за имена. Просто ви зададох един доста общ въпрос във връзка с работата ви в центъра.

— Но защо въобще повдигате въпроса за абортите? Какъв е смисълът, детективе?

— Абортите са легални, но въпреки това са доста спорен проблем. Някои хора реагират остро. Затова след като вие сте се занимавал с аборти, а професор Дивейн ви е помагала, то това би могло да представлява известен риск за нея.

— О, за бога — каза Крувич. — Аз защитавах правото на жените на избор, Хоуп — също. Но ако някой търси отмъщение, по-логично би било да се насочи към човека, който е извършвал самата манипулация, нали така? — Той се потупа по гърдите. — Ще рече, към мен.

— Очевидно — съгласи се Майло. — И все пак, длъжен съм да ви попитам, докторе.

— Разбирам — каза Крувич, макар изражението му да намекваше за противното. — Убеден съм, че мнението ми едва ли струва много, но мисля, че убиецът на Хоуп е някой психар, който мрази жените и е избрал точно нея, защото тя беше пример за успяла жена. Някой ненормалник. Не мой пациент, или пациент на Центъра.

— Напротив, докторе, вашето мнение е от значение за мен. Точно затова сме тук. Искаме да чуем мнението на всички, които са я познавали.

Крувич поруменя и докосна машинално вратовръзката си.

— Нашите взаимоотношения бяха чисто професионални. Мисля, че нейното убийство трябва да бъде заклеймено от обществото.

— А защо по-точно, сър?

— Заради ширещата се омраза към преуспелите. Ние ги ласкаем, поставяме ги на пиедестал, а после ги свиваме в прахта. Защо? Защото техният успех бодe очите ни.

Страните му вече пламтяха.

Той заобиколи Майло, отиде до вратата и там се обърна, за да ни погледне.

— Губещите си отмъщават на фаворитите, господа. И ако всичко продължава така, накрая всички ще загубим. Успех.

— Ако се сетите за нещо докторе... — Майло му подаде визитката си. Онази с прекия телефон и името, не другата, която детективите си прехвърлят един на друг и на която пише: „Кражби-убийства — Нашият ден започва, когато вашият свършва“.

Крувич я прибра в джоба си. После излезе в коридора, отиде до заключената врата към западното крило, отключи я и се скри от погледите ни.

— Някакви хипотези? — попита Майло.

— Е — казах аз, — изчерви се, когато каза, че отношенията им са били чисто професионални. Което ще рече, че сигурно е имало и още нещо. Освен това се стегна и за начина, по който ѝ е плащал. Може да ѝ е орязвал хонорарите — процент за осигурените случаи и прочее. Щом стана дума за абортите, той пак вдигна леко гарда. Вероятно наистина се е занимавал с аборти в Центъра. А може би продължава да прави аборти и тук. За отбрана, платежоспособна клиентела. Ако наистина е така, Крувич едва ли би искал да се разчуе. Бездетните пациентките не биха се доверили на човек, който се занимава и с аборти. Иначе беше абсолютно прав, когато каза, че е по-вероятно омразата да е била насочена към него.

Когато стигнахме до изхода, Майло каза:

— Ако е спял с нея, консултантските услуги може да са били просто начин да прехвърли малко пари в сметката на гаджето си.

— Тя не се е нуждаела от тези пари. Изкарвала е по шестстотин хиляди на година.

— Те са се познавали още преди излизането на книгата. Може би дори години преди това. В един момент Сийкрест се усеща. Знам, че се опитвам да наглася нещата, но пък не мога и да забравя за пробуждането в сърцето и гениталиите. Отмъщение. Намек за

предателство. Крувич се разпали леко, докато говореше за нея, не мислиш ли?

— Така е. Може да е от тия, дете лесно се палят.

— Да не говорим, че и той като Сийкрест подчерта: „Нямам нищо общо с това“.

— Никой не иска да го свързват с убийство.

Майло се намръщи и бутна вратата, водеща към вътрешния двор. Изопнатоликата сестра Ана седеше до масата в двора, пушеше и четеше вестник. Вдигна поглед и ни махна едва-едва. Майло връчи и на нея една от визитките. Сестрата поклати глава.

— Виждала съм се с д-р Дивейн само тук, когато идваше за прегледи.

— А колко често идваше тя?

— Различно. Често, в общи линии.

— А имаше ли свой собствен ключ?

— Да.

— И винаги ли провеждаше прегледите си в стаята, където ни заведохте?

Кимване.

— Приятен човек ли беше? — попита Майло.

Половин секунда пауза.

— Да.

— Нещо важно, което да си струва да ни кажете?

— Не — каза тя. — Какво по-точно?

Майло сви рамене.

Тя повтори жеста му и измъкна нова цигара от кутията. После сгъна вестника и се изправи.

— Почивката ми свърши, добре ще е да се връщам на работа. Приятен ден.

Едрогърдата сестра пое обратно към сградата, а ние прекосихме застлания с каменни плочи двор. Докато отваряхме портата, тя все още ни гледаше.

8

Майло пхна ключа в ключалката на стартера, но не го завъртя.

— Какво има? — казах аз.

— Нещо, свързано с Крувич... — Той запали двигателя. — Може би съм изкарал твърде дълго време в полицията. Знаеш ли какво донесоха тази сутрин в участъка? Новородено, изпохапано до смърт от улични помияри. Седемнайсетгодишното неомъжено мамче циври неудържимо. Трагичен инцидент, нали? После „помиярите“ изведнъж се оказаха кучетата на съседа, които така и не са излизали от двора му, а оградата на съседа била над два метра. Излиза, че мамчето убило отрочето си и го хвърлило през оградата, за да заличи уликите.

— Господи.

— Нищо чудно сега малката да се самообяви за жертва на обществото, да се пусне по телевизионните шоута, да напише книга. — Майло се ухили зловещо. — Тъй че, смятам, ми е простено лекото недоверие към хората?

Той се пресегна, измъкна изпод седалката мобифон и набра някакъв номер.

— Стърджис. Нещо по въпроса? Ще изчакам.

— Това е то полицията на бъдещето — казах аз, опитвайки се да изтрия от съзнанието си образа на разкъсаното пеленаче. — Откога на детективите им раздават мобифони?

— Раздават, грънци. Шефовете сигурно биха предпочели да ни обзаведат с две консервени кутии, свързани с медна тел. Това малко съкровище ми е подарък. Мразя полицейските радиостанции, а уличните телефони са пълна скръб.

— Да не изключваме, разбира се, и факта, че ти доставя удоволствие да ми го размахваш под носа.

Майло прихна, после дочул нещо по телефона, долепи слушалката до бузата си.

— А-ха... Добре... Къде? Добре, разбрах. Благодаря.

Оставихме „Крувич Сентър“ зад гърба си и поехме в западна посока.

— Синди Веспучи — каза Майло, — момичето, което Кени Сорм изхвърлил от колата си. Току-що отговори на съобщението ми. Ще обядва в „Реди Бъргър“ в Уестууд след петнайсетина минути. Навита е да си поговорим, стига да се доберем дотам преди началото на следващата ѝ лекция.

Ресторантът се намираше на „Брокстън“, в западния ъгъл на Вилидж, където улиците са така оплетени една в друга, че до желаното място пеш се стига далеч по-бързо, отколкото с кола. Пластмасова табела, запотена витрина, две масички на тротоара, на едната от тях седяха две момичета и отпиваха от чашите с кола. Нито една от девойките не вдигна поглед при нашето приближаване, затова влязохме вътре. Още три масички, жълти тухлени стени, също изпотени. Тук-там по облицования с червени плочки под се въргаляха парчета маруля, паднали от сандвичи. Миризмата на пържено беше изпълнила всяко ъгълче от помещението. Квартет от корейци обслужваха с мълниеносни движения опашката от младежи с унили физиономии, най-вероятно студенти.

Майло огледа масите. Повечето от хлапетата дори не забелязваха присъствието му.

Излязохме отново навън. Майло погледна часовника си. Едното от момичетата остави чашата си на масичката и каза:

— Полицай Стърджис?

— Да, госпожице.

— Аз съм Синди.

Тя беше първокурсничка в колежа, но приличаше по-скоро на гимназистка от горните класове. Едва ли беше по-висока от метър петдесет и два, около четирийсет и два-три килограма. Хубостта ѝ беше крехка, почти като на нимфа. Права руса коса, подобаващите големи, небесносини очи, чипо носле и пълни устнички. Веднага се почувствах длъжен да я защитя от всички злини на този голям, лош свят.

Беше облечена в сив пуловер с емблемата на университета, тесни черни джинси и бели маратонки. На съседния стол лежеше чанта с

книги, вероятно нейна. Другото момиче също беше красиво и русо, но малко грубовато. По масата се търкаляха мазни хартийки и празни опаковки от фолио.

Майло протегна ръка. Синди преглътна и му протегна своята. Докато вдигаше поглед към него, решителността ѝ постепенно се стопи.

— Приятно ми е да се запознаем, Синди. — Гласът на Майло прозвуча доста по-добронамерено от обикновеното. — Наистина оценяваме желанието ти да поговориш с нас.

— О, няма нищо. — Тя погледна към приятелката си и кимна.

Едричкото момиче впери поглед в нас, изправи се и праметна сака си през рамо.

— Син?

— Няма проблем, Деб. Ще се видим в два.

Деб кимна и тръгна нагоре по улицата. Докато се отдалечаваше надзърна на няколко пъти през рамо. Накрая изчезна в някакъв музикален магазин.

— Вие... Тук ли ще говорим? — попита Синди.

— Както предпочиташ.

— Ами... вероятно някой ще иска да използва масата. Може ли да повървим?

— Разбира се.

Тя вдигна чантата си, отметна коса назад и ни възнагради с измъчена усмивка, която вероятно ѝ струваше някоя и друга калория.

Майло отвърна на усмивката ѝ. Синди отвърна очи от него и погледът ѝ срещна моя.

— Това е Алекс Делауер.

— Здравейте. — Тя потръпна едва забележимо и изстреля ръчичката си.

Поех я и срещнах хладно и неочаквано силно за крехките ѝ пръстчета ръкостискане.

Тримата се насочихме в западна посока към близката пряка. От другата страна на улицата се простираше един от паркингите на университета — хиляди клетки, до една запълнени.

— Какво ще кажете да пресечем тук? — попита Майло. — Отсреща би трябвало да е доста уединено.

Синди се замисли за миг и после кимна бързо три пъти. Устните ѝ бяха изпънати до скъсване, а пръстите ѝ — здраво вплетени. Докато навлизахме в паркинга, тя каза:

— Когато бях малка, един полицай дойде в училище и ни предупреди да не си уговаряме срещи пред паркирани коли.

— Добър съвет — каза Майло. — Двамата с Алекс ще се оглеждаме непрестанно.

Момичето се засмя, доста плахо, но все пак се засмя.

Повървахме известно време и после Майло каза:

— Сигурен съм, че се сецаш за какво искаме да говорим с теб, Синди.

— Разбира се. Професор Дивейн. Тя беше... наистина съжалявам за това, което се случи с нея, но то наистина няма нищо общо с мен и Кени.

— Убеден съм, че е така, но сме длъжни да проверим всичко.

Неочаквано очите на момичето се развеселиха леко.

— Все едно че гледам телевизия. — Тя погледна Майло, после мен. — Досега не бях се срещала с истински детектив.

— О-о, това си е сериозна титла, някъде между „носител на Пулицър“ и „Нобелов лауреат“.

Момичето присви очи и се вгледа в него.

— Вие сте забавен. Какво искате да ви кажа за професор Дивейн?

— Всичко свързано с явяването ти пред Комитета за междуличностни отношения.

Изопнатите ѝ устнички се сгърчиха.

Майло каза:

— Знам, че ти е трудно да говориш за това, но...

— Не, не ми е чак толкова трудно. Вече не. Защото всичко свърши. Двамата с Кени решихме проблема си.

Продължихме нататък. След няколко крачки тя каза:

— Всъщност, ние излизаме заедно.

Майло изсумтя недоумяващо.

— Логично е да ви прозвучи странно, но при нас нещата се оправиха. Предполагам, че се дължи на... на предопределеност, или нещо подобно. Може би там е била и причината за конфликта между нас. Така или иначе, сега всичко е изгладено.

— Значи Кени знае, че ще говориш с нас?

— Естествено, всъщност той... — Тя замлъкна.

— Той те е помолил да говориш с нас?

— Не, не. Просто аз съм тук в града, а той е в Сан Диего, затова си помислихме, че ще е най-добре, ако аз ви разясня всичко от името и на двама ни.

— Добре — каза Майло. — Какво има за разясняване?

Тя прехвърли чантата с книгите на другото си рамо.

— Всъщност, нищо. — Гласът ѝ бе изтънял леко. — Допуснах грешка, че изпратих оплакването. Въобще не биваше да правя такъв сериозен проблем, но тогава ми беше доста тежко. Нашите отношения с Кени са дълга история и нямат нищо общо със случая. — Изглеждаше така, сякаш всеки момент ще заплаче. — Нали уж всичко щеше да бъде строго поверително.

— Едно убийство променя правилата, Синди. Но ние правим всичко възможно, за да не се вдига излишен шум.

Момичето въздъхна и поклати глава.

— Колко още ще се раздуе тази история?

— Ако се окаже, че няма нищо общо със смъртта на професор Дивейн, всичко ще си остане между нас.

— Нашите проблеми с Кени нямат нищо общо със смъртта на професор Дивейн. — Тя се плесна леко по челото. — Господи, каква идиотка бях да създавам въобще проблем!

— Човек като чете протоколите би могъл да остане с впечатлението, че оплакването ти срещу Кени далеч не е било чак толкова безпочвено — намесих се аз.

— Да, но подобно впечатление е погрешно. Нали ви казвам, че всичко е толкова сложно. А и Кени не се държа съвсем безупречно, но определено не е животно. Можехме и сами да изгладим отношенията си. И ето че сега го направихме.

Тя отново смени рамото, на което носеше чантата.

— Мога да ти я понося и аз — каза Майло, — но дано вътре няма компютър. Знаеш колко непохватни са ченгетата.

Синди понечи да каже нещо, после му хвърли един учуден поглед и му подаде чантата. В неговите ръчища чантата изглеждаше като кесия за сандвич.

Синди разтърка раменете си и погледна през рамо към Вилидж, докато продължавахме да се разхождаме между паркираните коли.

— Ще ни отнеме ли още много време?

— Не много, но я разкажи как те е изхвърлил от колата си?

Синди спря.

— Моля ви, детективе, оставете на мен да преценя дали съм била жертва, или не.

Майло си замълча.

— През онази вечер той... получи се глупаво. Аз настоявах да сляза, той ми отвори вратата и аз се препънах.

Тя се засмя, но от това физиономията ѝ не стана по-малко трагична.

— И без това вече се оказах ревла. Трябваше сами да си изгладим взаимоотношенията. Нали ви казвам, доказателството е налице — успяхме все пак да го направим.

— Ти си добра студентка, нали, Синди?

Момичето се изчерви.

— Старая се, доста.

— Само шестици, а?

— Дотук, да, но са минали само два семестъра и...

— Кени май не се пада много по ученето?

— Той е много интелигентен! Само му е нужно вдъхновение. — Тя облиза устните си. — Нещо, върху което да се съсредоточи.

— С една дума — цел.

— Именно. Всеки си има свой начин да върви напред. Аз например винаги съм знаела каква искам да стана.

— Каква?

— Психолог или адвокат. Искам да се боря за правата на децата.

— Е — каза Майло, — определено са ни нужни хора като теб.

Подминахме още три островчета за паркиране. Една кола премина край нас. Шофьорката не изглеждаше по-възрастна от Синди.

— Значи Кени е в Сан Диего? — каза Майло. — Мислех, че е отишъл в „Колидж ъф дъ Палмс“ в Редлендс.

Тя поклати глава.

— Реши да не ходи там.

— Защо?

— Искаше да си поеме глътка въздух.

— Значи и в момента не учи?

— Засега не. Стажува в една фирма за недвижими имоти в Ла Джола. Фирмата е на приятел на баща му. Засега му харесва. Той умее да продава.

— Обзалагам се, че е така.

Синди спря и вирна глава, за да срещне погледа на Майло.

— Не ме е лъгал, не ме е водил за носа, ако за това намекувате! Аз не съм елементарна наивница, която ще се забърка в неравностойна връзка.

— А как изглежда според теб една равностойна връзка?

— Честност във взаимоотношенията, емоционален контакт.

— Добре. Извинявай, ако съм те обидил. — Майло се почеса по брадичката. Вече бяхме достигнали отсрещния край на паркинга. Край оградата имаше високи дървета, чиито клони се полюшваха от лекия бриз.

Синди наруши първа мълчанието.

— Имам добро предчувствие относно връзката ни с Кени. Затова и се съгласих да говоря с вас — за да ви изясня всичко. Убийството на професор Дивейн беше нещо ужасно, но вие наистина си губите времето с мен. Тя не играеше важна роля в живота ми. Нито пък в живота на Кени. Той се срещна с нея за пръв път през онзи ден, а аз бях изслушала няколко нейни лекции преди тя да ме убеди да подам оплакването. Тя беше мила, а аз не бях наясно със себе си. Още с влизането в залата усетих, че правя грешка.

— Какво точно те накара да си го помислиш?

— Ами, атмосферата като начало. Те тримата седяха там, зад онази дълга маса. С касетофон и писалки пред себе си. Всичко изглеждаше толкова... като по времето на Инквизицията. Професор Дивейн ми беше представила нещата в съвсем друга светлина... Вижте, съжалявам, че е мъртва. Аз ѝ се възхищавах, но... Тя успя да ме... подведе.

— В какъв смисъл?

— Представи ми всичко едва ли не като групова терапия. Всеки щял да сподели мислите си и после сме щели да опитаме да намерим решение на проблема, което да удовлетворява и двете страни. Но още щом зърнах онази маса, веднага разбрах, че нещата стоят съвсем

иначе. Кени каза, че на масата трябвало да има черни свещи и беше прав. Те определено се бяха събрали, за да съдят другите.

— Като си посещавала лекциите на професор Дивейн, какво е впечатлението ти от нея?

— Беше страхотен лектор. Излъчването ѝ беше направо магнетично. Лекциите ѝ бяха в аудитория „Мортън“ — доста голяма зала, с около шестстотин места. И все пак тя ме караше да се чувствам така, сякаш говори именно на мен, което — повярвайте ми — е доста рядко усещане, особено за един първокурсник. Повечето факултативни курсове са чисто отбиване на номера.

— Умеела е да ангажира хората с мнението си — казах аз.

— Именно. Определено си разбираше от работата. Беше наистина страхотна.

— А как стана така, че подаде оплакване срещу Кени?

— Онова... което се случи между нас, онова недоразумение се случи в понеделник вечерта и когато във вторник отидох на лекцията ѝ бях все още доста разстроена. — Тя навлажни устните си с език. — Лекцията на професор Дивейн беше за насилието в семейството и малко по малко аз се почувствах като жертва. Беше просто едно от ония тъпи, импулсивни неща, които човек прави в момент на депресия. След края на лекцията отидох при нея и ѝ казах, че имам проблем. Тя ме заведе в кабинета си и просто ме изслуша. Направи ми чай. Аз си поплаках малко и тя ми подаде кърпичка. После, след като се взех щогоде в ръце, тя ми каза, че има решение за моя проблем. Тогава ми описа Комитета.

— Какво по-точно ти каза?

— Че е основан съвсем наскоро. Че е от значение за правата на жените в университета. Каза ми, че и аз мога да изиграя важна роля в битката за равноправие между половете.

Синди погледна чантата с книги.

— През цялото време имах едно на ум, но тя изглеждаше толкова загрижена за мен. Вече мога да си нося и сама чантата.

— Не се притеснявай за това — каза Майло. — Значи мислиш, че тя те е подвела.

— Не... не бих го нарекла умишлена измама. Може би съм чула онова, което съм искала да чуя, защото бях разстроена.

— Според мен си имала достатъчно добра причина да се чувстваш разстроена, Синди — казах аз. — Прибирането до общежитието онази вечер едва ли е било приятно.

— Отвратително беше. Нали се сещате, при всичките тия истории за изнасилвания и убийства. Нали виждате какво се случи с професор Дивейн.

— Мислиш, че я убил случаен човек, така ли?

— Не знам, но една приятелка от моя курс работи в студентски вестник, правила някакво изследване и във връзка с него се обърнала към полицията. Оттам ѝ казали, че вестниците така и не научавали за повечето изнасилвания. Ами моят случай? Седях си там в мрака, не знаех дали въобще ще стигна до общежитието.

— Не е било много забавно.

— Никак даже. — И най-неочаквано тя закри лицето си с ръце и се разплака.

Майло прехвърли няколко пъти чантата ѝ от едната си лапа в другата, все едно че си играеше с топка.

Тя избърса очите си и каза:

— Извинете.

— Няма за какво — каза Майло.

— Повярвайте ми, ужасно съжалявам. В известна степен дори за това, че разговарям сега с вас. Защото какъв е смисълът? Колежът е достатъчно кофти място и без тия шибя... бъркотии. — Тя избърса отново очите си. — Никога не съм познавала човек, който умира от насилствена смърт.

Майло измъкна от джоба си малко целофанено пакетче и ѝ подаде кърпичка. Нима бе очаквал, че тя ще се разплаче?

Синди взе кърпичката, попи сълзите си и се огледа наоколо.

— Моля ви, нека си вървя? В два часа трябва да съм чак в северното крило, а колелото ми е пред „Гейли“.

— Да, разбира се. Само още няколко въпроса. Какво мислиш за останалите членове на Комитета?

— В смисъл?

— Те също ли се държаха като инквизитори?

— Той, да — момчето, дипломанта — не му помня името.

— Кейси Локинг.

— Май че така беше. Той определено се държеше тенденциозно.

— Как по-точно?

— Правеше се на Господин Феминист, вероятно се подмазваше на професор Дивейн. Изглеждаше точно като един от онези мъже, които се опитват да докажат колко непредубедени са към другия пол, като непрекъснато оплюват мъжете.

Тя се усмихна.

— Какво, Синди?

— Смешното беше, че когато двамата с Кени се сдърпаха, си беше типично мъжко сдърпване. Локинг се опитваше да не се прави на мъжкар, но поведението му беше точно такова — враждебно, агресивно, съревнователно. Може би някои неща не могат да се променят. Може би трябва да се научим да живеем заедно.

— Стига това да не означава, че слабите ще трябва да се въргалат в краката на силните — каза Майло.

— Да, разбира се. Никой не трябва да влиза в ролята на жертва.

— Но професор Дивейн все пак е станала нечия жертва.

Тя впери поглед в него. Тъничка струйка преля едва-едва през ръба на едното й око.

— Знам. Ужасно е. Но какво бих могла да направя?

— Това, което правиш в момента, Синди. А другата жена в комитета? Професор Стайнбъргър?

— Тя беше сваятна. Предимно си мълчеше. Професор Дивейн определено дирижираше положението. Останах с впечатлението, че приема разпита твърде лично.

— Защо?

— Когато после казах, че искам да прекратя всичко, тя настоя да не отстъпвам от позицията си. Можела да ми бъде вечно опора. И когато отново казах „не“, тя се стегна леко. Отдръпна се. Все едно че я бях предала. Почувствах се толкова зле за цял куп неща, искаше ми се просто да се махна и да остана сама.

— Срецнахте ли се отново след онзи ден?

— Тя ми се обади веднъж в общезитието. Беше отново мила, искаше да се увери, че съм добре. Аз почти не я слушах. Може да се каже дори, че бях доста рязка.

— Защото вече й нямаше доверие?

— Тя приказваше както обикновено, като по учебник, но на мен ми беше писнало.

— А Кени?

— Какво той?

— Тя обади ли се и на него?

— Не, доколкото знам. Всъщност, сигурна съм, че не му се е обаждала, защото той щеше да ми каже. Той... — Тя замлъкна.

— Той какво, Синди?

— Нищо.

— Какво понечи да кажеш?

— Нищо. Просто не е споменавал да го е търсила.

— А не искаше ли да кажеш, че Кени я мразеше?

Синди отвърна погледа си от Майло.

— Ако сте чели протокола, това едва ли би ви прозвучало странно. Да, той не я харесваше ни най-малко. Казваше, че тя е... че тя манипулира хората. Не бих могла да го виня, че излезе извън релси. И без това му се беше събрало доста покрай университета. Комитетът преля чашата.

— Той обвиняваше ли професор Дивейн за принудителното прехвърляне?

— Не. Само беше сърдит на всички и на всичко.

— На целия свят? — попитах аз. — Или на нещо по-конкретно?

Синди вдигна изплашено очи.

— Усещам накъде биете, но това е абсурдно. Освен това той дори не беше в Ел Ей в нощта, когато я убиха. Живее в Сан Диего и идва само през уикендите с кола, за да ме види. Хвърля толкова сили, за да сложи живота си в ред. Още е едва на деветнайсет.

— Значи идва дотук всеки уикенд? — каза Майло.

— Не всеки, почти всеки. А тя беше убита в понеделник. Той никога не слиза в Ел Ей през седмицата.

Майло сведе поглед към нея и се усмихна.

— Ти изглежда следиш изкъсо графика му.

— Едва след като се обадохте. И двамата бяхме доста изненадани, после съобразихме, че сигурно е свързано с Комитета. Казахме си: „Господи, не може да бъде“. Заради системата, нали разбирате. Човек може да пострада дори когато е абсолютно невинен. Толкова е абсурдно, че някой ни свързва със случилото се. Последния път, когато съм си имала вземане-даване с полицията беше, когато онзи полицай ни обясняваше за паркираните коли.

Тя се усмихна.

— Той имаше папагал. Имам предвид полицая. Дресиран папагал от тия, говорещите. „Не мърдай, арестуван си!“ „Имаш право да не казваш нищо.“ Май че го беше кръстил Полицай Дрън-Дрън, или нещо от сорта. Както и да е. Наистина вече мога да си нося чантата и сама.

Майло ѝ я подаде.

— Ужасно искам да забравя тази история, детектив Стърджис. Трябва да се съсредоточа върху изпитите си, защото майка ми с доста лишения плаща образованието ми. Затова и не отидох в частен колеж. Моля ви...

— Разбира се, Синди. Благодаря ти за времето, което ни отдели.

— Той ѝ връчи визитката си.

— „Кражби и убийства“ — каза тя и потръпна. — За какво ми е?

— В случай че се сетиш за нещо.

— Няма за какво, повярвайте ми.

Финото ѝ личице се сбърчи и аз реших, че отново ще заплаче.

После каза едно „благодаря“ и си тръгна.

— Сладурче — каза Майло. — През цялото време си умирах да я почерпя мляко с шоколадови бисквити и да я уверя, че принцът от приказките пита само за нея.

— Тя си мисли, че вече го е срещнала.

Майло поклати глава.

— Склонна е малко да драматизира, не мислиш ли?

— Има нещо такова. Освен това е готова да поема цялата вина за всичко — за случилото се с Кени Сторм, за подаденото оплакване.

— Сторм — каза Майло. — Умно дете като нея да се забърка с тъпак. И защо? Ниско самочувствие?

— Сторм стана ли ти по-интересен?

— Че защо?

— Като начало „академичната му кариера“ е пропаднала окончателно. Това означава, че няма да си получи парите от обезщетението на университета. Което ще рече, че не е изключено още да е бесен.

— А може и тя да е склонна да излъже заради него. Може все пак да е бил в града през онзи уикенд.

— Може да е взел колелото на Синди — казах аз. — А може и да си има свое собствено.

— Нито той, нито баща му отговориха на съобщенията ми... Продавал недвижими имоти в Ла Джола. Едва ли ще е трудно да открием фирмата. Няма да е зле да проверим алибито му.

Погледът му се премести върху близката университетска сграда.

— Малката Синди. Прилича на четиринайсетгодишна, но говори като възрастен. Но пък като се замисля, и майчето, хвърлило бебчето си на съседските кучета, беше доста миловидно.

9

Свихме по източния край на университетския парк, подминахме общежитията и накрая се измъкнахме от студентското градче. Наоколо беше пълно със студенти — едни тичаха, други дъвчеха сандвичите си, или пък седяха по пейките с книга в ръка. Докато минавахме край откритата ботаническа градина, аз се загледах в един огромен кактус, който стърчеше над оградата като допълнително съоръжение за сигурност.

— В главата ми се оформя приличен портрет на Хоуп — казах по някое време. — Адски интелигентна, обаятелна, общителна. Към това трябва да прибавим факта, че не се е притеснявала да поизкриви истината, ако така ѝ изнася. А от думите на Синди разбирам, че е умеела да сменя лицата си доста бързо.

Заливаща се от смях двойка, приблизително на годините на Синди и Кени, се стрелна през улицата. Майло наби рязко спирачките. Хлапетата си продължиха по пътя без дори да ни забележат.

— Ех, любов — казах аз.

— Да бе. По-скоро прекаляват с уокмена и компютърните игри. Добре, ще те закарам до вас.

— По-добре ме остави тук, ще опитам да се видя с професор Стайнбъргър.

— Мълчаливата дама от Комитета?

— Понякога мълчаливите имат най-много за казване.

— Дадено.

Майло отби до една автобусна спирка. Две жени с външност на пуерториканки, облечени с престилки на прислужнички, впериха очи в нас, после набързо се загледаха в друга посока.

— После пеш ли ще се прибереш?

— Естествено, само няколко мили са.

— Браво на теб, Джейн Фонда... Виж, ако случайно си усетил прилив на ентузиазъм, защо не вземеш да поговориш и с останалите

студенти, дето са си имали вземане-даване с Комитета. Ти сигурно няма да ги стреснеш толкова, колкото аз стреснах Синди.

— Напротив, мисля, че се справи страхотно.

Майло смръщи вежди.

— Може би трябва да си купя папагал. Навит ли си за студентите?

— Как да ги открива?

Той се пресегна към задната седалка, изпъшка, грабна оттам куфарчето, отвори го в скута си, измъкна оттам лист хартия и ми го подаде.

Преснети на ксерокс студентски карти заедно с програмата на всеки от тях. Копирната машина, очевидно на преклонна възраст, беше превърнала Синди Веспучи в брюнетка. Кенет Сторм имаше овално лице, къса коса и нацупени устни, но това беше всичко, което можеше да се каже за него от копието на снимката. Сгънах листа и го прибрах в джоба си.

— Като какъв да се представя?

Майло се замисли.

— Май ще е най-добре да кажеш истината. Или пък каквото там се сетиш, за да ги накараш да се разприказват. Вероятно ще са по-предразположени към теб, с тая твоя професорска титла и всичко останало.

— Кой знае. Нали точно професорите ги късат по изпитите.

Високата бяла кула на Психологическия факултет се намираше в далечния край на Научния блок — вероятно по-скоро по силата на някаква архитектурна грешка — в съседство с червения тухлен куб на Химическия факултет.

Коридорите на Химическия факултет все още носеха специфичния аромат на оцетна киселина, а стените им бяха боядисани във все същото резедаво, може би дори малко по-гадно от предишното. Наоколо нямаше жив човек, но зад вратите с надпис „Лаборатория“ се чуваше ентузиазираното подрънкване на колби и стъкленици.

В указателя бяха упоменати двама преподаватели с фамилията Стайнбъргър — Джералд и Джулия, и двамата с кабинети на третия етаж. Изкачих стълбите и открих този на Джулия. Вратата беше

отворена. Тя седеше на бюрото и проверяваше изпитни работи на фона на мелодичния рок, който струеше от радиото. Изглеждаше на около трийсет. Носеше бяла риза, черен пуловер и сиви вълнени панталони. Върху гърдите ѝ се спускаше колие от сребро и кехлибар. Лицето ѝ беше открито, с волева брадичка. Бляскавата ѝ кестенява коса достигаше до раменете. Чертите ѝ определено бяха приятни, но онова, което я правеше истински красива бяха очите — сиви, излъчващи спокойствие, увенчани с разкошни вежди.

Тя драсна нещо на поредния лист и го остави встрани.

— Да?

Казах ѝ кой съм и обясних, че съм дошъл, за да си поговорим за професор Дивейн. Опитах се да придам на всичко това логично звучене, но без особен успех.

— О-о... — Беше изненадана. — А мога ли да видя някакво удостоверение?

Приятен глас, с чикагски акцент.

Показах ѝ картата си. Тя изучава дълго името ми.

— Моля — каза тя, върна ми картата и ми предложи с жест да седна на близкия стол.

Стаята беше малка, но въздухът в нея беше свеж и ухаеше на приятен ароматизатор, а безличната университетска мебелировка беше разведрена с няколко приятни пана. Купчината с изпитни работи беше солидна. Тази, която преди малко беше оставила встрани, бе нашарена със забележки и подчертавания с червено. Оценката гласеше: „Среден 3“. Когато проследи погледа ми, тя покри оценката с тефтера си. Тъкмо тогава телефонът иззвъня.

— Здравей — каза. — Всъщност, точно в момента — не. — Погледна към мен. — Може би след петнайсетина минути. Аз ще дойда при теб. — Хубава усмивка. Леко изчервяване. — Аз също.

Затвори телефона, отблъсна се леко от бюрото и положи ръце в скута си.

— Съпругът ми е във фойето. Обикновено обядваме заедно.

— Ако моментът е неподходящ...

— Не, той също има малко работа, а се надявам разговорът ни да не отнеме много време. Значи сте от Психологическия факултет, но работите по убийството на Хоуп, така ли?

— Преподавам в медицинския институт. От време на време работя за полицията като консултант. Убийството на Хоуп Дивейн е от тези, които те наричат „студено блюдо“ — нов детектив започва от нулата без каквито и да е сериозни улики. Казано направо — аз съм една от последните им надежди.

— Медицинския институт, значи? — Тя се усмихна. — Враг?

— Не мисля. Защитил съм тук докторската си степен.

— А за кого викаете на футболните мачове?

— За никого. Просто не ходя.

Тя се засмя.

— Аз също. Гари — моят съпруг — се е превърнал във футболен маниак откак пристигнахме тук. Преди бяхме в Чикагския университет, а там, повярвайте ми, не се гледа особено сериозно на спорта. Както и да е, радвам се, че полицията все още разследва убийството на Хоуп. Предполагах, че вече са се отказали.

— Защо?

— Защото след първата седмица повече нищо не се появи във вестниците. Не е ли вярно, че колкото повече се проточи разследването, толкова по-малки стават шансовете случаят да бъде разрешен?

— В общи линии, да.

— Как се казва този нов детектив?

Отговорих ѝ и тя си записа името на Майло.

— А това, че не е дошъл лично, има ли някакво по-специално значение?

— Причините са две. Първо липса на време, тъй като той работи сам по случая, и второ — разговорите с хората от факултета не са минали особено гладко.

— В какъв смисъл?

— Отнасят се към него, сякаш е неандерталец.

— А той такъв ли е?

— Ни най-малко.

— Е — каза тя, — май има нещо вярно в това, че хората от нашата социална група не са особено толерантни. Не че сме кой знае каква група. Приличаме си само по това, че сме достатъчно търпеливи, за да се справим с двайсет години преподаване. Кое то важеше и за нас двете с Хоуп, тъй че едва ли ще съм ви от особена полза.

— Тя явно ви е познавала доста добре, щом ви е включила в Комитета по междуличностни отношения.

Тя остави писалката си на бюрото.

— Комитетът. Сетих, че ще стане въпрос за него. Преди да ме покани да участвам бяхме говорили няколко пъти, но това беше всичко. За приятелство и дума не можеше да става. Какво по-точно знае полицията за Комитета?

— Знаят как е бил създаден, както и причината, поради която са го разпуснали. Има също така и протоколи от двата случая, разгледани от Комитета. Забелязах, че вие не сте участвала във второто заседание.

— Отказах се — каза тя. — Сега ми е повече от ясно, че всичко беше грешка. Ала тогава ми отне известно време, докато го осъзная.

— Грешка? В какъв смисъл?

— Мислех, че мотивите на Хоуп бяха почитени, но те някак си я отведоха... встрани от първоначалната идея. Аз лично смятах, че ще опитаме да оздравим отношенията между засегнатите, а не да задълбочаваме конфликта.

— Вие споделихте ли притесненията си с нея?

Устите ѝ се изопнаха и тя впери поглед в тавана.

— Не. Хоуп беше... противоречив човек.

— Нямаше да ви изслуша?

— Не знам, наистина... Не искам да говоря лошо за мъртвите. Да речем, че тя просто имаше силна воля за успех.

— До вманиачаване?

— Що се отнася до кариерата ѝ. Аз лично не виждам нищо лошо в това.

Тя взе писалката си от плота на бюрото и потупа леко едното си коляно.

— Понякога страстта ни пречи да приемем противоположните мнения. Затова — тук навлизаме във вашата територия — се чудех дали тя самата не е имала преживяване, свързано с насилие или унижение.

Тихата вода...

— Заради страстта, с която е защитавала правата на жените? — попитах аз.

Тя се надигна в стола си, захапа леко долната си устна и кимна.

— Неприятно ми е, че допускам подобна възможност, защото не бих искала да омаловажа идеята на Хоуп за Комитета. В никакъв случай не мисля, че става въпрос за някакво отмъщение или нещо подобно. Моята специалност е физикохимия, която както сам знаете, е доста далеч от психологията.

Тя се отпусна отново.

— Искам да знаете, че имам доста високо мнение за Хоуп. Тя беше невероятно интелигентна и отдадена без остатък на идеалите си, а подобна комбинация се среща доста рядко напоследък... Може би все пак ще трябва да ви обясня как точно се включих в Комитета.

— Моля ви — казах аз.

Тя пое дълбоко въздух и взе в скута си парцалената кукла, която висеше на близката лавица с книги.

— По време на втората си година в колежа се включих в доброволните дежурства в един приют за жени, станали жертва на семейно насилие. Сградата на приюта се намираще в южните квартали на Чикаго. Освен всичко останало, така можех да набера лесно допълнителни точки за кандидатстване в Медицинския институт, а и родителите ми винаги са ме учили, че да се помага на хората е достойно за уважение дело. По онова време си мислех, че вече знам всичко за живота, но приютът ми отвори очите. Накратко, там се нагледах на неща, които ме ужасиха до дъното на душата ми. Това беше една от причините да се откажа завинаги от медицината.

Пръстите ѝ погалиха косата на куклата.

— Жените, с които работех там, жени минали през ада на побоищата и унижението във всичките му измерения, всяка от тях ме гледаше по един и същ начин. Не мога да ви обясня как точно. Беше някаква неопишуема смесица от болка и гняв. Понякога погледът на Хоуп придобиваше същото излъчване и това беше наистина стряскащо, защото въобще не се връзваше с обичайния ѝ облик.

— Който беше?

— Сдържан и овладян. Много сдържан и много овладян.

— Пълен контрол над емоциите.

— В огромна степен. Тя беше роден водач, имаше поразяващо лично излъчване. Но когато заговорехме за малтретиране, в очите ѝ се появяваше онзи поглед. Невинаги, но достатъчно често, за да ми напомня за жените в приюта.

Тя ми се усмихна плахо.

— Най-вероятно просто съм си въобразявала.

— И тя ви помоли да се включите в Комитета заради опита ви от приюта?

Тя кимна.

— Запознахме се в клуба на факултета, по време на едно от онези отвратителни партита, където всеки налита да се запознава. Гари се беше заприказвал за спорт с някои от другите мъже и Хоуп се приближи до мен. Тя също беше сама.

— Съпругът ѝ не беше ли с нея?

— Не. Тя каза, че той никога не ходел на партита. Не ме познаваше, току-що бях пристигнала. Аз също не знаех коя е, но вече я бях забелязала. Заради дрехите ѝ. Скъп бутиков костюм, стилни бижута, страхотен грим. Точно като някои от момичетата, които познавах от Лейк Форест. Дама от хайлайфа. Както знаете, малко такива се навъртат из университета. Заприказвахме се и аз ѝ разказах за приюта.

Тя хвана двете ръчички на куклата и „плесна“ няколко пъти с тях.

— Странното е, че през всичките тези години не бях говорила за това с никой друг, дори със съпруга си. — Усмивка. — А както сам виждате, нямам проблеми с общуването. И ето ме там, на онова досадно парти, споделям с една абсолютно непозната неща, за които дори аз самата съм забравила, страховити неща. Всъщност дори ми се наложи да се скрия в едно ъгълче, за да си избърша очите. Сега ми се струва, че Хоуп „извлече“ тези спомени от мен.

— Как?

— Като ме изслуша по правилния начин. Вие психолозите си имате такъв термин, ако не се лъжа — „активно слушане“. — Нова усмивка. — Точно така ме слушате и вие сега. И аз се научих да го правя там, в приюта. Предполагам, че всеки би могъл да схване основните положения, но някои хора са просто виртуози.

— Като Хоуп.

Тя се засмя.

— Ето, пак го правите. Насочвате ме към миналото. Получава се дори когато разбираш, че събеседникът ти го прави съзнателно, нали?

Аз се усмигнах, погалих брадичката си и казах с най-чаровния си тембър:

— Предполагам, щом продължавате да ме търпите.

Тя се засмя отново, стана и затвори вратата. Фигурата ѝ беше добре оформена. Освен това се оказа по-висока, отколкото бях предположил — около сто седемдесет и шест или и осем, солидна част от които се падаха на бедрата ѝ.

— Да — каза тя, след като седна отново на стола си и кръстоса крака. — Хоуп беше страхотен слушател. Умееше чудесно да се... „вписва“ в разказа ти. Освен това скъсяваше непрекъснато дистанцията, не само в емоционален, но и във физически аспект — сантиметър по сантиметър. При това без да се натрапва. Караше те да се чувстваш като най-важния човек на света.

— Чар и страст.

— Да. Като добър евангелистки проповедник.

Краката ѝ се разделиха отново.

— Сигурно ви звучи странно. Отначало казах, че не я познавам, а сега не мога да спра. И все пак всичко, което ви казвам са по-скоро впечатления. Двете с нея така и не успяхме да се сбlijим достатъчно, макар отначало да ми се струваше, че тя търси приятел.

— Защо?

— На следващия ден след партито тя ми се обади и ми каза колко се радва, че сме се запознали. Попита ме дали не искам да пийнем някой път кафе в клуба. Не знаех какво да ѝ отговоря. Харесвах я, но не исках да си говорим отново за приюта. Въпреки това приех. Бях решила твърдо да си държа езика зад зъбите. — Ръчичките на куклата отново заръкопляскаха. — Направо не е за вярване, но тогава пак се разприказвах. Не за какво да е, а за най-гадните случаи, които ми бяха минали през главата — извращения, в които нямаше и капка здрав разум. Именно тогава съзрях за пръв път онзи гняв в очите ѝ.

Тя погледна куклата и я окачи обратно на лавицата.

— Едва ли ще имате някаква полза от всичко това.

— Кой знае. Опитвам се да си изградя възможно най-пълнен неин портрет — казах аз.

— Което ще рече, че нейното убийство е имало нещо общо с личността ѝ?

— Не знам. Когато за пръв път чух за убийството ѝ, предположих, че нейните възгледи са вбесили някой психопат.

— Непознат?

Беше вперила поглед в мен.

— Нали не искате да кажете, че всичко това би могло да има нещо общо с Комитета?

— Все още не разполагаме с достатъчно информация, но не мислите ли, че не е изключено да е така?

— Бих казала, че е малко вероятно. Та те бяха просто хлапета.

— По някое време нещата доста са загрубели. Особено с онова момче — Сорм.

— Да, той специално беше доста избухлив. Освен това имаше мръсничка уста. Но протоколите могат да ви подведат, да изкарат нещата по-лоши, отколкото бяха всъщност.

— В какъв смисъл?

Тя се замисли.

— Той беше... на мен ми се стори, че е от палетата, които лаят, но не хапят. Просто от хлапетата, които бързо кипват, но още по-бързо им минава. Не виждам как едно дете би могло да извърши убийство. Но от друга страна, аз нямам деца, така че откъде бих могла да зная?

— Когато Хоуп ви убеждаваше да се включите, как точно ви описа вашите евентуални задължения?

— Първо ме увери, че няма да ми отнеме много време. Каза, че засега всичко е временно, но идеята ѝ е да извоюва постоянен статут на Комитета. Каза още, че има безрезервната подкрепа на университетската администрация. Кое то, разбира се, не беше вярно. Всъщност дори извъртя всичко така, че уж администрацията я е помолила да основе подобен комитет. Обясни ми, че ще се съсредоточим върху случаи, които не попадат под ударите на закона, с цел да направим всичко възможно за предотвратяването на евентуални престъпления.

— Превантивни мерки значи?

— Превантивни мерки, които да предотвратят бъдещи изстъпления, подобни на тези, на които се бях натъкнала в приюта. — Тя поклати глава. — Хоуп знаеше къде да натисне, когато се наложи.

— Значи ви е подвела.

— О, да — съгласи се тъжно тя. — Вероятно си е мислела, че истината ще ме стресне. И може би е била права. Аз определено не обичам да съдя хората.

— От протоколите излиза, че другият член на Комитета, Кейси Локинг, не е имал нищо против да съди хората.

— Да, той беше доста... ентузиазизиран. Всъщност, дори малко преиграваше. Не го виня. Какво друго може да се очаква от един студент, когато става въпрос за неговия научен ръководител?

— Хоуп спомена ли защо е избрала точно него?

— Не. Каза ми само, че единият член трябвало да бъде мъж. За да се избегне заблудата, че става въпрос за война между половете.

— А как реагира тя, когато се оттеглихте?

— Въобще не реагира.

— Не реагира ли?

— Не. Обадох се в кабинета ѝ и оставих съобщение на телефонния секретар, в което обясних, че не се чувствам на мястото си в Комитета. Благодарих ѝ, че се е спряла точно на мен. Тя дори не отговори на обаждането ми. След това не сме говорили с нея. Предполагам, че е била ядосана... И ето че сега ние я съдим. Не мисля, че е редно. Защото каквото и да е направила, мисля, че намеренията ѝ са били почтени и случилото се с нея е истинско зверство.

Тя стана и ме заведе до вратата.

— Съжалявам, повече не мога да говоря.

Китката ѝ се завъртя заедно с топката на бравата и вратата се отвори. Сивите ѝ очи се бяха присвили от напрежението.

— Благодаря ви за времето, което ми отделихте — казах аз, — и съжалявам, че извадих на повърхността толкова неприятни за вас неща.

— Може би така се получи по-добре... Искам да се освободя от натрупаните лоши мисли. Толкова е ужасно. Направо ми се гади. Всеки живот си има цена. Но Хоуп беше забележителна жена. Имаше железен характер. И ако се окаже, че съм била права за личния ѝ опит с малтретирането, значи е била достатъчно силна да го надмогне. И още повече — опитала се е да помогне на другите.

Тя ухапа отново устната си.

— Тя беше силна. Последният човек, когото бих си представила в ролята на жертва.

10

Беше два следобед, когато излязох навън.

Замислих се за начина, по който Хоуп бе предизвикала сълзите на Джулия Стайнбъргър, извиквайки у нея стари спомени.

Добър слушател — Синди Веспучи бе казала същото.

Но все пак Хоуп не беше успяла да се справи със Сторм и другите две момчета по същия блестящ начин.

Безотказен подход, но само към жените.

Най-вероятно я бе екзекутирал мъж. Установих, че вече определено си мисля за убийството точно по този начин — като за екзекуция.

А кой беше този мъж?

Напатилият се съпруг, тласнат отвъд границите на търпението си? Някой превъртял непознат?

Или пък човек, намиращ се някъде по средата на тази скала, чийто два края бяха белязани от крайната обич и крайната омраза?

Излязох на двора и си намерих удобна каменна маса, на която да разгледам програмата, дадена ми от Майло.

Рийд Мъскадайн участваше в нещо, наречено „Актьорски семинар 201В“ в зала „Макманус“, на около половин миля от мястото, където седях в момента. Най-лесно можех да хвана Теса Баулби, която трябваше да излезе след петнайсет минути от лекцията си по „Психология на възприятието“ в кулата на Психологическия факултет.

Огледах внимателно снимката на младата жена, която беше обвинила Рийд Мъскадайн в изнасилване. Много къса тъмна коса и източено лице. Дори на размазаното фотокопие тя изглеждаше толкова неуверена.

После идваше ред на уморените очи, които би трябвало да принадлежат на някой доста по-възрастен. Не, причината за вида ѝ не беше Рийд Мъскадайн. Снимката беше правена в началото на учебната година, месеци преди злополучната среща. Изпих набързо чаша кафе

от автомата във фойето и се запътих към аудиторията, за да разбера дали животът бе смачкал още повече Теса Баулби.

Лекторът освободи студентите пет минути по-рано и те се изсипаха в коридора като планински порой. Не беше трудно да я открие човек в тълпата, тръгнала сама към изхода, с чанта от дънков плат, претъпкана с книги. Тя закова на място след като каза:

— Г-ца Баулби?

Ръката ѝ трепна и тежестта на чантата смъкна рамото ѝ с няколко сантиметра надолу. Изглеждаше адски привлекателна — гладка, много бледа кожа и огромни сини очи. Дори безволевата брадичка и няколкото лунички не можеха да развалят общото впечатление. Косата ѝ беше боядисана в черно и подстригана с елегантна непринуденост или пък невероятно старателно, за да бъде постигнат нужният ефект. Финият ѝ нос беше леко порозовял на върха и около ноздрите — алергия или лека настинка. Беше облечена с широк черен пуловер, почти открил едното ѝ рамо, ефектно изтъркани черни дънки, скъсани на коленете, и черни боти от лицева кожа.

Тя опря гръб до стената, за да пропусне състудентите си да минат.

Показах ѝ картата си и понечих да се представя.

— Не — каза тя и махна отчаяно с ръка. — Моля ви.

Това „моля“ беше казано на висок глас. Отчаянието я бе стиснало за гърлото. Очите ѝ се стрелнаха към вратата с надпис „Изход“.

— Г-це Баулби...

— Не! — каза тя още по-високо. — Оставете ме на мира! Нямам какво да ви кажа!

И после хукна към изхода. Изчаках за миг. После тръгнах към вратата. Отвън я проследих с поглед как се отдалечава, подгонена от паниката. Препъна се и за малко не падна.

Тичаше тронаво, очевидно затруднена от тежестта на чантата.

Изглеждаше толкова крехка, почти болезнено слаба.

Наркотици? Стрес? Анорексия? Някаква болест?

Докато се чудех, тя се сля с тълпата и аз я изгубих от поглед.

Нейната паника предизвика още повече интереса ми към човека, когото бе обвинила.

Припомних си детайлите от обвинението — кино и вечеря, после сериозно опипване. Теса смяташе, че е била насилена, Мъскадайн — че актът е бил желан и от двамата.

Поредният случай, при който нищо не може да бъде доказано. Той да се тества за СПИН. Тя вече го била направила. Отрицателен тест. Поне засега.

Но днес тя беше призрачно бледа, слабовата, изтощена. Инкубационният период на болестта? Може отрицателният тест наистина да е бил само „засега“.

Това вероятно обясняваше паниката... Но пък тя все още ходеше на лекции.

А може би Хоуп Дивейн е била нейната основна опора и сега, след смъртта ѝ, Теса бе рухнала окончателно. И двамата бяха направили тестовете си в Студентския здравен център. Да се видят резултатите без разрешение от съда бе абсолютно невъзможно.

Срещата с Мъскадайн ми се струваше по-наложителна от всякога, но актьорските семинари обикновено продължават по четирипет часа, а от обявеното начало бяха изминали едва два.

— Душим край университета, а, детективе? — дочух глас зад себе си.

Кейси Локинг стоеше няколко стъпала над мен и съдейки по изражението му, намираше срещата ни за адски забавна. Косата му беше прясно намазана с гел, носеше същото дълго кожено палто, дънките и ботушите „Харли Дейвидсън“. Фланелката му също беше черна. Пръстенът с черепа все още се мъдреше на пръста му, въпреки уточнението, че трябвало „да го разкара“. Червените камъчета на очите проблеснаха на слънцето, вдъхвайки живот на черепчето.

В ръката с пръстена държеше цигара, в другата — дипломатическо куфарче от скъпа кожа, със златни инициали „КДЛ“ близо до ключалката. Пръстите, стискащи цигарата, се размърдаха и от нея се отдели струйка сивкав дим.

— Аз не съм детектив — казах аз.

Това го накара да премигне, но иначе и мускулче по лицето му не трепна.

Изкачих се на неговото ниво и му показах консултантската си карта. Крайчетата на устните му се сбръчкаха, докато я изучаваше.

Явно Сийкрест не му беше казал. Което значеше, че вероятно не са чак толкова близки.

— Доктор по какво?

— По психология.

— Сериозно? — Той тръсна цигарата си. — И работите за полицията?

— Понякога, като консултант.

— И какво точно правите за тях?

— Зависи от случая.

— Анализ на местопрестъплението?

— Всевъзможни неща.

Моята уклончивост явно не го притесняваше.

— Интересно. А в случая защо ви повикаха? Защото Хоуп беше психолог, или заради евентуалния психологически портрет на убийството?

— И заради двете.

— Полицейски психолог. — Той дръпна жадно от цигарата и задържа дълго дима. — В гимназията дори не са ни споменавали за такава специалност. Откога се занимавате с това?

— От няколко години.

Две бели струйки се появиха от ноздрите му и литнаха нагоре.

— Тук всички говорят само за чистата наука. Престижът на дадена специалност зависи от това колко снобски звучи етикетът, който са й лепнали. Мъртви, ненужни специалности, но въпреки това продължават да ни обучават в тях. Реалността остава някъде встрани, но предполагам, че академичният свят никога не се е отличавал с чувството си за реалност. Мислите ли, че някога ще открият убиеца на Хоуп?

— Не знам. А ти?

— Не бих се обзаложил — каза той. — Гадно... Онзи, едрият детектив, той ли води разследването?

— Да.

Кейси си дръпна още два-три пъти от цигарата. После се почеса по горната устна.

— Полицейски психолог. Звучи примамливо. Да се сблъскаш непрекъснато с истинските неща — престъпления, предизвикателства,

със самата природа на злото. След убийството все по-често се замислям за злото на света.

— И осени ли те нещо?

— Все още не. Сега ми е по-необходим нов научен ръководител, който няма да ме накара да зарежа всичко заради собствените му глупости. Хоуп беше страхотна в това отношение. Ако си вършиш работата добре, тя се отнася към теб като към възрастен.

— Дава ти картбланш, а?

— Когато си го заслужиш. — Той допуши цигарата си, хвърли фаса на земята и го смачка настървено с ботуша си. — Тя можеше да различи доброто от лошото. Беше страхотен човек и онзи, който я е убил, заслужава бавна, агонизираща, неопикуемо болезнена, ужасно кървава смърт.

Крайчетата на устните му се изопнаха, но резултатът от това упражнение трудно можеше да мине за усмивка. Остави куфарчето си на земята, бръкна в дебрите на палтото си и измъкна оттам кутия „Марлборо“.

— Няма да стане, нали? Защото дори да го хванат, ще последват куп козметични съдебни процедури и законови лупинги. Най-вероятно някой специалист от нашата област ще заключи мъдро, че гадното копеле страда от психоза, от проблем с контрола на импулсите си или от някоя друга измишльотина, за която никой не е чувал. Харесва ми мисълта за това, с което се занимавате вие. Харесва ми да съм от „правилната страна“. Дипломната ми работа е на тема самоконтрол. Жалка история. Изтъркани тестове и методи, особено на фона на истинската работа, на фона на реалния свят. Но може би някой ден и аз ще мога да се заема с нещо истинско.

— „Самоконтролът и връзката му с разследването на престъпления“?

— Защо не? Самоконтролът е важен аспект от облика на нашата цивилизация. Градивен елемент, бих казал. Децата се раждат без изградени представи за морал. После обществото лесно ги приучава да бъдат аморални, нали?

Той направи „пистолет“ с палеца и показалеца на свободната си ръка.

— Всеки дига пушилка около детската престъпност, но никой не се пита „защо“, нали?

— От липса на самоконтрол?

— И то на обществено ниво. Когато отпаднат „външните“ задръжки, моралните норми не струват кой знае колко, нали така? И какво получаваме тогава — милиони диваци, тичащи по улиците с узи в ръка. Като онова извратено копеле, което е убило Хоуп. Тъпа история!

Кейси измъкна отнякъде лъскава запалка и машинално запали поредната цигара. Ръцете му вече потреперваха леко. Той ги завря в джобовете на коженото палто.

— Казвам ви, ако се опитам да опозная реалния свят чрез учебниците по психология, така и ще си умра в аудиториите без дори да съм направил и крачка във върнатата посока. Хоуп беше страхотен ръководител. Казваше ми: „Забрави за Нобеловата награда, заеми се с нещо истинско, нещо, което ще донесе реални резултати“.

Той глътна солидна доза дим от марлборото, което бе стиснал между устните си.

— Никак няма да ми е лесно да си намеря друг ръководител. Във факултета ме броят за фашист, защото мразя празните приказки и уважавам дисциплината.

— А на Хоуп това не й пречеше.

— Хоуп ми беше като майка — възискателна, открита, разбираща, поощряваща. Тя имаше непредубедено око за всичко около себе си. Отказваше да реагира така, както се очаква от нея да реагира. И затова те я убиха.

— Те?

— Те, той, какво значение има местоимението? Някой си там превъртял, вманиачен, прокажен психопат.

— А да имаш някакви теории относно евентуалния мотив?

Той хвърли един поглед към стъклените врати на Кулата.

— Скъсах се да мисля, но засега не ми е хрумвало нищо друго освен психоложки врели-некипели. Накрая осъзнах, че си е чиста загуба на време, тъй като не разполагам с информация и се водя само от емоциите си. А точно в момента емоциите ме скапват. Затова и мина толкова време преди да се захвана отново с дипломната си работа. Затова отидох да взема материалите си чак снощи. Но сега вече е време да се прищпоря отново. Хоуп би искала да постъпя така. Тя не понасяше извиненията.

— Чия беше идеята за бартера „материали срещу поправка на колата“? — попитах аз.

Той се втренчи в мен.

— Аз се обадох на Фил и той ми каза, че колата не щяла да пали, затова му предложих помощта си.

— Значи се познавате отпреди?

— Само покрай работата с Хоуп. В най-общи линии. Фил е необщителен човек... Е, приятно ми беше, че си поговорихме.

Той вдигна дипломатическото си куфарче и тръгна нагоре по стълбите.

— Какво мислиш за Комитета за междуличностни отношения?
— викнах аз след него.

Той спря и се усмихна.

— Пак ли? Мисля, че идеята беше страхотна и всичко, което липсваше на Комитета, бяха повече реални правомощия.

— Някои хора смятат, че Комитетът е бил грешка.

— Някои хора смятат, че моралът е отживелица.

— Значи според теб не е било редно да се закрива Комитетът?

— Разбира се, но нима беше възможно да продължим? Татенцето на онова богаташче ни дръпна шалтера, защото и това място се движи от същите две сили като всяка друга политическа структура — пари и власт. Ако момичето, което беше тормозил, имаше също такъв татко паралия, Комитетът щеше все още да действа, при това с пълна пара.

Той изпуши цигарата си чак до филтъра, погледна я и после я изхвърли.

— Работата е там, че жените винаги ще имат по-слаба психика и затова не бива да ги оставяме на благоволенieto на всеки насилник с пенис между краката. Единственият начин да се възстанови балансът, е чрез правила и последствия.

— Дисциплина.

— И още как. — Той приглади кожения си ревер. — Питате ме за Комитета, защото смятате, че има нещо общо със смъртта на Хоуп. За бога, кой от двамата пълзльовци би имал куража да направи подобно нещо?

— Страхливците са способни да убият.

— Но аз също бях член на този комитет и както виждате все още съм жив.

Същата логика, която Крувич бе използвал, щом отворихме дума за абортите.

— Нека те питам още нещо — казах аз. — Хоуп споменавала ли ти е някога за свои собствени преживявания, свързани с малтретиране?

Той смачка неволно ревера между пръстите си.

— Не. Защо?

— Понякога хората си избират призвание, свързано с личния им опит.

Черните му вежди се свъсиха, а погледът му охладня.

— Значи искате да принизите нейните постижения до нивото на психопатологичен факт?

— Искам да науча колкото мога повече за нея. Тя споменавала ли е въобще нещо за миналото си?

Кейси Локинг пусна ревера си и ръката му бавно се снижи до нивото на другата. После двете му ръце се изстреляха рязко нагоре, почти като при каратист, заставащ в гард. Накрая ги кръстоса пред гърдите си.

— Тя говореше само за работата си. За нищо друго. Всичките си изводи за нея съм правил само от тези наши разговори.

— А ще споделиш ли с мен тези свои изводи?

— Както вече казах, тя беше невероятно интелигентна, целеустремена и посветена безрезервно на работата си. Точно затова избра мен. Аз също умея да се съсредоточавам върху целите си. Захапя ли веднъж, никога не пускам.

Той се усмихна, демонстрирайки набор от учудващо здрави зъби.

— Хоуп оценяваше искреността ми и споделяше моето убеждение, че хората не бива да се оставят изцяло на импулсите си.

— А другата студентка? Мери Ан Гонзалес?

— Какво за нея.

— И тя ли умееше да се съсредоточава върху целите си?

— Не знам, ние не се срещаме много често. Беше ми приятно да си поговорим, но вече закъснявам. Ако някога хванете оня боклук, осъдете го, уредете го с една отровна инжекция и му пожелайте приятно прекарване в ада.

Той ми махна по войнишки за сбогом, хукна нагоре по стълбите и спря пред една стъклена врата на следващия етаж. Докато я

отваряше, слънцето се отрази в нея и ми се стори, че зърнах как устните му се размърдаха, придавайки му странно изражение.

Може, разбира се, и да ми се е сторило така.

11

И той като Крувич беше говорил за Хоуп със страст.

Което не можеше да се каже за съпруга ѝ, ако не се брояха сълзите в очите му.

Любов, секс, нож в гърба.

Сийкрест никога не се бе замесвал в каквато и да е форма на насилие. Което обаче не е изключение при мъжете, убили съпругите си. Да не говорим, че повечето от тях са долу-горе на възрастта, на която беше и Сийкрест.

Нямаше нищо необичайно на любовника да му се размине. Ревнивите съпрузи обикновено си разчистват сметките със съпругите си и оставят любовниците на мира, стига те да не им се изпречат на пътя.

Но ако Локинг и Хоуп са били любовници, Сийкрест едва ли щеше все още да поддържа познанството си със своя съперник. Припомних си начина, по който си бяха разменили няколкото реплики през онази вечер. Без враждебност, но и без особена симпатия.

После едно противоречие проблесна в съзнанието ми. Предишната нощ Локинг се беше обръщал към Сийкрест с „професоре“, а днес изведнъж го спомена просто като „Фил“. Дали имаше нещо в това?

Взех си още едно гадно кафе от автомата и го изпих на път към северния корпус, за да открия Рийд Мъскадайн. „Макманус Хол“ се оказа ненатрапчива розова сграда с аудитории на приземния етаж. Актьорският семинар се провеждаше в „Уайли Тиътър“ в задната част на сградата. Двойните врати от явор бяха отключени и аз се вмъкнах вътре. В залата беше тъмно. Осветена в синкаво беше само сцената, към която гледаха около петдесетина реда.

След като очите ми привикнаха с мрака, забелязах, че из помещението са пръснати около дванайсетина души. Никой не ми обърна внимание, докато се промъквах напред. На сцената имаше двама души, седнали на твърди дървени столове, положили длани

върху коленете си и вперили поглед един в друг. Настаних се на едно място на третия ред, близо до междинния остров, и се загледах. Двойката на сцената не помръдна. Останалите присъстващи — също. В залата цареше пълна тишина. Последваха още две минути в същото състояние.

Пет минути, шест... Групова хипноза?

А може би се опитвах да усвоя нов професия — манекени за бутикови витрини. За всеки случай. В Лос Анджелис не е никак лесно да си намериш работа като актьор. Минаха още пет минути преди един мъж на първия ред да щракне с пръсти. Беше дундест и плешив, с малки очилца, кацнали на бухтичката, която му служеше за нос, облечен с черно поло и широки зелени панталони.

Двойката стана и слезе от сцената, а нейното място заеха следващите двама студенти. Бяха момичета. Седнаха бавно. Настаниха се. Заеха същата поза. После нищо. Очите ми вече окончателно бяха привикнали с мрака и аз огледах публиката, опитвайки се да разпозная Рийд Мъскадайн. Никакви шансове. Погледнах часовника си. Имаше повече от час до края. Още цял час с този неподвижен спектакъл. Със сигурност щях да заспя. Примъкнах се тихичко до първия ред и седнах до плешивия чичко. Той ми хвърли един поглед през рамо и после сякаш забрави за присъствието ми. От този близък план забелязах тънката ресница на мустачките върху горната му устна. Джазмените обикновено си падат по подобни бръснарски екстравагантности.

Измъкнах полицейската си карта и я завъртях така, че пластмасовата ѝ опаковка да улови светлината от сцената.

Той се обърна отново.

— Търся Рийд Мъскадайн — прошепнах аз.

Погледът му се върна отново на двете девойки на сцената, които продължаваха упорито да имитират парализа.

Прибрах си картата и кръстосах крака.

Плешивецът се обърна отново към мен и ми хвърли изпепеляващ поглед.

Аз му се усмихнах.

Той махна с палец към задната част на залата и аз се надигнах. Но вместо да ме последва, остана на мястото си, с ръце на хълбоците, вперил поглед в мен.

Още няколко чифта очи насочиха вниманието си към мен. Мъжът с полото щракна тихо с пръсти и всички отново се втренчиха в сцената.

Той махна отново с палец към изхода.

Станах и тръгнах натам. За моя изненада този път той ме последва и ме настигна отвън.

— Аз съм професор Диркоф. Какво има, по дяволите?

Наболата му брадица беше рижа, тук-таме с по няколко белеещи косъмчета. Положението беше същото и при оскъдната растителност, която вирееше по темето му.

Професорът се намръщи и „шнурчето“ върху горната му устна настръхна като козината на разгневен помияр.

— Търся...

— Това вече го чух, господине. Защо?

Още преди да успея да отворя уста, той изстреля едно нетърпеливо, драматично проточено „Е?“.

— Става въпрос за убийството на професор Див...

— Това ли било? Че какво общо има Рийд?

Пухкава ръчичка се изстреля нагоре, свита в юмруче, и брадичката му кацна върху кокалчетата на пръстите. Истински Сократ.

— Говорим със студентите, които са познавали професор Дивейн, и той е един от тях.

— Сигурно има стотици такива студенти — каза той. — Губите си времето. Кое не ви позволява да се вмъквате тук неканен.

— Съжалявам, че прекъснах заниманието ви. Ще дойда след края.

— И отново ще си загубите времето. Рийд не е тук.

— Добре, благодаря ви. — Обърнах се и тръгнах към изхода на сградата.

Направих три крачки и чух гласа му:

— Искам да кажа, че въобще не е тук.

— На семинара или в университета?

— И в двата случая отговорът ми е „да“. Аз съм потресен от решението му. Дори повече от потресен. До нашата театрална програма не се допускат случайни хора и от допуснатите се очаква да я завършат до края. Независимо от личните си проблеми.

— А какви бяха неговите проблеми?

Той ми обърна гръб и тръгна обратно към залата. Стигна до двойните врати и едва там ми хвърли един поглед, подплатен с надменна усмивка.

— Намери си работа.

— Каква по-точно?

Дълбоко поемане на въздух.

— В една от онези безкрайни сапунени опери. Грешка, която ще му струва скъпо.

— И защо?

— Това момче има талант, но се нуждае от шлифоване. Нищо, скоро ще кара новото си порше насам-натам и ще се чуди защо му е толкова празно отвътре. Като всички останали в този град.

12

Вкъщи ме завари бележка, лепната на хладилника. „Какво ще кажеш да хапнем довечера у дома? Отивам с Красавеца за провизии, ще се върна в шест.“

В пет и половина се обади Майло, аз измъкнах бележките си и се приготвих да рапортувам. Но той ме прекъсна:

— Получих отговор по телекса. От отдел „Убийства“ в Лас Вегас са открили убийство, извършено по същия начин — двайсет и три годишна компаньонка, открита в неосветената част на улицата, близо до нейния апартамент. Била е прободена в сърцето, слабините и гърба, в този ред. Отново под дърво. Месец преди смъртта на Хоуп. Тамошните ченгета решили, че е работа на някой откачен сладострастник. Там „работещите момичета“ си го отнасяли доста често. Тя работила известно време като танцьорка в някакво „шоу по монокини“ в казино „Палм Принсес“ миналата година. Напоследък си изкарвала хляба с поръчки по телефона. Без сводник. Вземала по двеста-триста долара на час.

— И защо са я намерили на улицата?

— Тяхната теория е, че вероятно е попаднала на кофти клиент, който я е убил или на път за партито, или на връщане, преди да стигнат до апартамента ѝ. Може двамата да са повървели известно време пеш и тогава той я е изненадал с нож. Може и клиентът да е останал недоволен, или пък да не са се разбрали за цената и оня да е побеснял.

— Някаква физическа прилика с Хоуп?

— Никаква, съдейки по снимката, която ми изпратиха, освен че и двете са изглеждали добре. Всъщност, това момиче — името ѝ е Манди Райт — е изглеждало направо страхотно. Чернокоса. Освен това двайсет и три годишна, т.е. доста по-млада от Хоуп. Като се има предвид, обаче, идентичността между пробожданията в двата случая, май ще излезе, че все пак си имаме работа с пътуващ сериен убиец. Няма да е зле да потърсим други такива убийства из страната. Истината е, че въпреки войнстващата ѝ житейска философия, не е

изключено добрата професорка да е станала случайна жертва на някой психопат. Смятам да летя тази вечер за Вегас. Ще си поиграем с колегите там на „покажи ми твоя и аз ще ти покажа моя“. — Той се прокашля. — Та какво казваше ти?

Преди да успее да му отговоря, в стаята влезе Робин, стиснала в едната ръка издута торбичка с покупки и каишката на Спайк в другата. Явно беше в добро настроение. Усмихна ми се и ми махна. После остави торбичката и ме целуна.

— Майло — прошепнах ѝ аз.

— Предай му много поздрави. — И излезе, за да се преоблече.

Предадох поздравите и после му разказах за срещите си с Джулия Стайнбъргър и Кейси Локинг, за паникьосаната Теса Баулби. Накрая уточних, че Рийд Мъскадайн е напуснал университета заради роля в сапунен сериал.

— Накратко, Хоуп Дивейн е правела силно впечатление на всички, но ако става въпрос за сериен убиец, едва ли има значение.

— А онова момиче, Баулби, наистина ли беше изплашено?

— До побъркване. Бледа, слаба, с изтощен вид. Затова се зачудих дали пък СПИН тестът на Мъскадайн не е излязъл положителен. В такъв случай може именно заради болестта да се е отказал от университета. Или пък наистина са му дали роля. Но има ли значение?

— Само не си мисли, че повече нямаме нужда от теб. Убийството на Манди Райт променя нещата, но на този етап все още не можем да си позволим да елиминираме нищо и никого. Прилича на работа на психопат, но не е задължително този психопат да е бил непознат. Може Хоуп и Манди да са имали общ познат.

— Момиче на повикване и професор в университета?

— Кой знае какво още може да изскочи за професорката — каза Майло. — Затова въпреки всичко ще говоря с Кени Сторм. И ако нямаш нищо против да поговориш с другото момиче, ще ти бъда задължен. Още нещо. Преди да се обадят от Вегас тъкмо преглеждах последните дела на онзи адвокат, Барони. Никъде не срещнах името на Хоуп. За какво тогава ѝ е плащал?

— За нещо, на което тя не е искала да се дава гласност?

— Не се сещам за друг вариант. Сега Барони се занимава с доста дела, засягащи порноиндустрията, които поема предимно през офиса си в Сан Франциско, а порното е нещо, в което момиче като Манди

Райт спокойно може да е било замесено. Но колкото до ролята на Хоуп в цялата тая каша, все още не мога да измисля нищо.

— Сигурно Барони е имал нужда от авторитета ѝ, за да циментира защитата си — казах аз.

— Тогава защо името ѝ не се споменава в документите?

— Може Барони да я е наел, за да му изготви някакъв доклад и после крайният резултат да не му е харесал. На мен ми се е случвало.

— Не е изключено. Както и да е. Аз съм на път да се обадя за десети път на добрия адвокат. Освен това, все още ми се иска да науча повече за д-р Крувич. Цялата тая консултантска история ми се вижда доста интригуваща. При такива тлъсти хонорари...

Робин се върна в кухнята и сложи тенджерата с вода на печката.

— Що се отнася до Крувич, аз мога да проверя как стоят нещата с този Женски здравен център в Санта Моника. Имаш ли адреса?

— Не, съжалявам. Добре, благодаря ти, Алекс. Тръгвам за летище „Бърбанк“.

— Приятно пътуване. Може дори да се вредиш на ротативките.

— В работно време? Никога. Освен това в хазарта не ми върви. Случайностите ме плашат.

Когато затворих слушалката, Робин вече режеше глава лук. Встрани беше оставила нарязаните домати и целина, а водата за спагетите беше на път да кипне.

— Хазарт, значи? — каза тя.

— Майло ще ходи до Вегас. Открил е там убийство, което е извършено точно като това на Хоуп.

Разказах ѝ подробностите. Ножът спря да реже.

— Ако е психопат — каза тя, — значи би могло да има и други.

— Той смята да провери навсякъде из страната.

— Какъв ужас — потръпна Робин. — За онзи Женски здравен център, който спомена... Навремето Холи Бондюрант участва в благотворителен концерт в подобно място в Санта Моника. Трябваше да ѝ оправям дванайсетструнната китара. Каква е връзката между убийството и Центъра?

— Вероятно никаква, но Майло се заинтересова, защото Хоуп се запознала там с един гинеколог от Бевърли Хилс. Доктор Крувич.

После докторът я наел като консултантка по някои от неговите случаи. Лечение на бездетност. Тази сутрин се срещнахме с него и Майло се зачуди дали не е имало нещо между него и Хоуп.

— Защо?

— Той говореше за нея с доста страст. От друга страна по всичко личи, че брачният ѝ живот е бил лишен от силни емоции. Подобна връзка изглежда напълно в реда на нещата. Въпреки новата следа, Майло иска да провери всички възможности.

Робин остави ножа на плота, отиде до телефона и набра някакъв телефон.

— Холи? Робин Кастаня се обажда. Здравей. Да, наистина. Добре, чудесно. А ти? Хубаво. Как е Жоакин? Той сигурно е станал на... чакай да видим... Какво? Четиринайсет? Шегуваш се! Холи, не знам дали ще можеш да ми помогнеш, но...

След като затвори, тя каза:

— Ще те чака утре в девет сутринта в „Кафе Алигатор“.

— Благодаря ти.

— Поне толкова мога да ти помогна.

По-късно, на масата, тя почти не яде и дори не докосна чашата си с вино.

— Какво има? — попитах аз.

— Не знам. Всички тези неща, в които се забъркваш. Явно ми действат и на мен.

— Да, каква жестокост. Да погубиш ей така един толкова интелигентен и талантлив човек.

— Може би ми е дошло до гуша да слушам за жени, убити заради куража си да бъдат жени.

Тя се пресегна през масата, сграбчи ръката ми и я стисна силно.

— Това изтощава, Алекс. Да надзърташ непрекъснато през рамо, да се чувстваш длъжна да бъдеш вечно нащрек. Знаем, че най-често мъже стават жертви на насилие, но пак те са почти винаги насилниците. Предполагам, че в наши дни никой не е в безопасност. Светът се е разделил на хищници и жертви. Какво става, по дяволите? Назад към джунглата?

— Не знам дали въобще някога сме излизали от нея — казах аз.

— Непрекъснато се тревожа за теб. Особено когато си сама нощем някъде навън. Обикновено не казвам нищо, защото знам, че си мъжко

момиче и можеш сама да се грижиш за себе си, пък и едва ли ти се слуша за нещо подобно.

Робин взе чашата си с вино, огледа я и отпи.

— Не казах на Холи с какво точно се занимаваш. Само, че си „моят мъж“, психолог, който иска да научи повече за Центъра. Тя си пада малко хипарка и дори само думата „полиция“ я стряска.

— Ще се оправя. — Докоснах ръката ѝ. — Харесва ми да съм „твоят мъж“.

— И на мен.

Тя погледна чинията със спагети.

— Ще ги сложа в хладилника, може да огладнееш по-късно.

Заех се да прибера масата. Тя сложи ръка на рамото ми.

— Ако си в настроение, защо да не изведем Спайк на разходка в каньона. Навън е още светло.

„Кафе Алигатор“ заемаше първия етаж на една стара сграда на Бродуей, в централната част на Санта Моника, на десетина преки от плажа. Тухлената стена беше боядисана в блатисто зелено, а табелата на заведението представляваше имитация на сковани набързо дъски с проснат върху тях алигатор. От окачените под стряхата тонколони се разнасяше тиха реге музика.

Предишната нощ си бях пуснал последната плоча на Холи Бондюрант — „Полихром“. Албумът беше излязъл преди петнайсет години, но аз я познах веднага.

На снимката от обложката косата ѝ беше златисторуса, дълга почти до кръста, прикриваща наполовина красивото ѝ, келтско лице. Сега косата ѝ беше сиворуса и къса, а тялото ѝ бе натежало с дванайсетина килограма. Ала лицето ѝ бе все така гладко и красиво.

Беше облечена в дълга пурпурна рокля, черно елече и леки кожени ботуши. На врата си бе сложила огърлица от оникс. На стола до нея беше кацнала широкопола шапка от черно кадифе.

— Алекс? — Тя се усмихна и ми подаде ръка без да става. После погледна към полупразната си чаша с кафе. — Извинявай, че не те изчаках, но трябваше да си взема дозата. Едно кафе и за теб?

— С удоволствие.

Тя махна на дебелия келнер. Той напълни една чаша и я донесе на масата ни.

— Нещо друго, Холи?

— Нещо за хапване, Алекс? Кифличките им са страхотни.

— Да, бих ги опитал.

— Кой са най-вкусните днес, Джейк?

— Тези с боровинковото сладко — каза дебелакът почти с неохота. — Но другите с портокаловите резенчета и шоколадовите пръчици по нищо не им отстъпват.

— Донеси ни и от двата вида, ако обичаш. — Тя се обърна към мен. — Стана ми толкова приятно, когато Робин се обади. От доста

време не се бяхме чували. Тя е работила по всичките ми инструменти.

Гласът ѝ беше мелодичен, а очите ѝ проблясваха щом се усмихнеше. Говореше с всяко мускулче от лицето си — познатия изразителен маниер на актрисите и другите знаменитости, които живеят, за да бъдат забелязвани.

— Тя ми каза.

— Робин още се занимава с инструменти, нали?

— Много активно.

Джейк донесе моето кафе и подноса с кифличките и се изниза безмълвно.

Тя си взе една кифличка с боровинково сладко и я опита.

— Значи ти си психолог?

Кимнах.

— Центърът има нужда от знанията на хора с твоята специалност. Времената стават все по-сурови и по-сурови, особено що се отнася до парите, и доброволците са добре дошли. Много мило от твоя страна, че се интересуваш.

— Всъщност — казах аз, — не за това исках да поговорим.

Тя се облегна назад. Очите ѝ вече бяха загубили способността си да хвърлят ледени погледи, но разочарованието си беше там — бях предал доверието ѝ.

— Полицията — каза тя.

— Съжалявам — отвърнах ѝ аз. — Нямах намерение да те подвеждам. Но случая с убийството на Хоуп Дивейн си остава неразкрит и затова ме помолиха да науча колкото мога повече за нея. Знаем, че и тя е работила за Центъра на доброволни начала.

Холи не каза нищо. Джейк сякаш долови напрежението чак от другия край на помещението и се втренчи в нас.

— Познавахте ли се? — попитах аз.

Тя изучаваше златистокафявата повърхност на кифличката. После я завъртя и продължи да се взира в нея. След известно време погледна към Джейк, усмихна му се и той се зае отново с работата си.

— Какво знаеш за Центъра? — попита тя.

— Не много.

— Той беше създаден, за да осигури на бедните жени достъп до някои основни здравни процедури — предродилна консултация, хранителни режими, прегледи на гърдите, семейно планиране и

прочее. Отначало всичко тръгна като инициатива на Медицинския факултет към Университета, но не след дълго медиците се оттеглиха и ние трябваше да разчитаме изцяло на доброволци. Аз направих няколко концерта за тях, за да им помогна да наберат малко средства.

— А основните фондове?

— Преди всичко от дарения. Все още ме смятат за човек с връзки. Понякога наистина успявам да постигна нещо. Миналата седмица например научих, че някакъв бизнесмен си преобзавежда офиса и успях да взема част от старите му мебели за Центъра.

Холи погледна отново към подноса с кифличките.

— Страхотни са, нали? — викна Джейк от тезгяха.

Тя му се усмихна и се обърна отново към мен.

— Срещата съм се с Хоуп няколко пъти, но тя всъщност не се ангажира сериозно с начинанието. Макар да се надявахме, че ще стане иначе. За пръв път я видях на миналогодишната акция за събиране на средства. Бяхме организирали вариететно шоу в „Аеро Тиътър“ и след това коктейл в „Льо Сурп“. Хоуп си купи билет за петстотин долара, който ѝ даваше право на самостоятелна маса, но каза, че нямала кого да доведе и затова я настанихме на подиума. Заради авторитета ѝ. Имаше вид на човек, който би могъл да ни помогне. Освен това впечатли доста хора с интелигентността си, с излъчването си. Беше пълна с енергия. Малко след това някой я предложи за участие в управителния съвет и всички гласувахме „за“. Но тя така и не свърши кой знае какво.

Холи разреса косата си с пръсти и забарабани тихо по масата.

— Всъщност през цялото време се опитвам да кажа, че това, което се е случило с нея, е ужасно, но то едва ли има нещо общо с Центъра. А и се притеснявам това полицейско човъркане да не навреди на репутацията на Центъра.

— Няма подобна опасност — уверих я аз. — Целта ми е по-скоро да науча повече за нея, а не за Здравния център. А тя защо не се включи по-активно?

Холи помълча доста преди да ми отговори.

— Тя не беше... как да ти го обясня по-точно... Тя дойде на акцията със свои собствени идеи. Говореше за това как трябвало да привлечем и други психолози на доброволни начала, дипломирани студенти от Университета, и да развием програма за лечение на

психични проблеми. Квалификацията ѝ беше невероятна, а и нейният поръчител твърдеше, че тя е истински динамит. Хоуп се появи на следващото събрание на управителния съвет, после идваше от време на време през следващите няколко седмици, дори консултира няколко пациента. После изведнъж спря да идва. Тъкмо беше излязла книгата ѝ и предполагам, че е била доста заета. Нито една от програмите, които бе предложила, не заработи.

Тя изяде още една кифличка. Дъвчеше бавно, без удоволствие.

— Значи е била твърде заета — казах аз.

— Виж... — започна Холи. — Не обичам да съдя другите. Особено когато вече не са сред живите.

— Човекът, който я препоръча, доктор Крувич ли се казваше?

— Познаваш Майк?

— Срещал съм се веднъж с него.

— Да, той беше. И тъкмо затова ѝ вярвахме. Той винаги е бил сред най-дейните членове на нашия управителен съвет. Наистина ни отделя цялото си свободно време.

— Значи двамата с Хоуп се познаваха още преди онази акция за събиране на средства?

— Разбира се. Той я доведе... Робин спомена, че свириш на китара.

— По малко.

— Каза, че си много добър.

— Предубедена е.

Холи избърса устните си със салфетката.

— Аз вече почти не свиря. Откак родих, само синът ми е от значение за мен... Тези въпроси за Майк Крувич... Полицията да не го подозира в нещо?

— Не — казах аз. — Засега няма заподозрени. Нито един. Има ли нещо, което би трябвало да зная за него?

— Той ни помогна много в Центъра — каза тя, но тонът ѝ беше равен.

— И доведе Хоуп на акцията.

— Питаш ме дали имаше нещо между тях? — каза тя.

— А имаше ли?

— Не знам. Пък и да е имало... Убиха Хоуп заради възгледите ѝ, нали?

— Така ли смятат хората в Центъра?

— Така смятам аз. Защо иначе ще я убиват? Тя изказваше свободно мнението си и ето, затвориха ѝ устата.

Холи впери поглед в мен.

— Ти май наистина подозираш Майк?

— Не — казах аз. — Но в момента проверяваме всички, които са били свързани с нея по някакъв начин.

— „Проверяваме всички“. Това ми звучи като операция на ЦРУ.

— Стандартна полицейска практика. Разбирам, че Крувич е доста ценен за Центъра, но ако има нещо, което трябва да знам...

Тя поклати глава.

— Тяхната връзка... Чувствам се предателка... ала това, което се случи с нея... — Холи затвори очи, пое бързо няколко пъти въздух, сякаш практикуваше йога. После ги отвори отново, остави недоядената кифличка, взе шапката си и поглади периферията ѝ. — Ще ви го кажа, защото мисля, че трябва. Но при все това се чувствам зле.

Аз кимнах.

Тя пое още няколко пъти въздух.

— Веднъж, след едно събрание на управителния съвет, ги видях заедно. Беше късно вечерта. Аз измервах стаите, за да мога да поръчам мебели. Мислех си, че вече всички са си тръгнали. Но щом излязох на паркинга, видях колата на Майк. Не е трудно да я забележи човек — той кара бентли. Двата с Хоуп стояха до колата и приказваха. Нейната кола — малка, червена — беше паркирана до бентлитото. Не бяха прегърнати, или нещо подобно, но стояха доста близо един до друг. Много близо. Лице в лице. Сякаш се канеха да се целунат или току-що се бяха целунали. Чуха ме и се обърнаха като попарени. После тя тръгна бързо към колата си и я подкара нанякъде. Майк постоя известно време там, опрян на вратата на бентлитото. Сякаш да ми покаже, че не е напрегнат. После ми махна и се качи в колата.

Холи трепна.

— Не е кой знае какво, нали? И, моля те, ако разпитвате Майк, или когото и да е, не споменавай името ми, става ли?

— Става — казах аз. — След като Хоуп престана да идва, някой разсърди ли се на Майк? Все пак той е бил неин поръчител.

— И да е имало нещо такова, аз не съм забелязала. Както вече казах, Майк е нашият най-надежден доброволец.

— Колко често преглежда той в Центъра?

— Аз не се занимавам с графика, но знам, че продължава да идва вече години наред.

— Гинекологични прегледи?

Тя се стегна видимо.

— Предполагам.

— Аборти?

— Казах ти, че не знам. — Гласът ѝ беше изтънял леко. — Дори да е така, какво от това?

— Абортите понякога предизвикват доста бурни реакции, стигащи дори до насилие.

— Но убиха Хоуп, а не Майк. Наистина не искам да говоря повече за това. — Тя стана. — Наистина.

— Разбира се. Съжалявам, че те разстроих.

— Няма нищо — каза тя. — Но те умолявам, не ни замесвай в никаква история с аборти. Засега някак си успяваме да стоим настрани от проблемите, но само да се появим в някой вестник и...

— Обещавам — казах аз.

Холи се засмя.

— Леле, добре ме насади ти. Когато говорихме с Робин, реших, че си доброволец и веднага говорих с нашия директор, за да ти ходатайствам. Дори ви определих среща за след половин час. Сега ще трябва да ѝ се обадя и да отменя срещата.

— Но аз бих искал да говоря с нея.

— А аз не мога да те спра, нали така?

— Аз не съм твой враг, Холи.

Тя ме погледна в очите.

— Изчакай малко.

После стана, тръгна към дъното на ресторанта, сви вдясно и се скри от погледа ми. Джейк, който тъкмо беше приключил закуската си, не ме изпусна от поглед, докато Холи не се появи отново.

— Не беше особено въодушевена, но все пак ще ти отдели малко време. Казва се Мардж Шовалски. Но не очаквай да научиш кой знае колко за Хоуп.

— Благодаря ти — казах аз. — И извинявай.

— Забрави — каза тя. — Сигурна съм, че не си лошо момче. Робин е твърде умна, за да се забърка с неподходящ човек.

Отсечката от „Олимпик“, приютила и „Женският здравен център“, беше една от добре познатите Ел Ей мешавици — фабрики, сметища, хангари и претенциозни училища, чиито настоятели се опитват да забравят къде точно се намира сградата като редят саксии с фикуси покрай оградата.

Клиниката представляваше едноетажна безлична сграда, зидана с кафяви тухли. Намираше се непосредствено до паркинг, ограден с ниски метални пилони, свързани с тежка верига. Главният вход беше заключен. Натиснах звънеца и си казах името. Миг по-късно електрическото резе изщрака и аз влязох вътре.

В чакалнята седяха три жени, нито една не си направи труда да ме погледне. В дъното на помещението забелязах двойна дървена врата с малки прозорчета в горния край. Стените бяха облепени с плакати за образование по проблемите на СПИН, за прегледи на гърдите, за култура на храненето и за групова психотерапия. По телевизора в ъгъла вървеше някакъв природонаучен канал. Разни животни се гонеха едно друго.

Едното крило на вратата се отвори. Едра жена около шейсетте, с очила, задържа вратата отворена и провря само главата си през процепа. Тя имаше къса, прошарена, чуплива коса и кръгло розово лице, което хич не преливаше от щастие. Очилата ѝ бяха с квадратни, телени рамки. Беше облечена със зелен пуловер и дънки, а краката ѝ бяха обути в маратонки.

— Д-р Деллауер? Аз съм Мардж — избоботи тя. — Адски съм заета точно в момента. Дайте ми минутка.

Едва след като вратата се затвори, жените в чакалнята вдигнаха очи.

Най-близо до мен беше едно чернокожо момиче на около осемнайсет, с големи, изпълнени с болка очи, сплетена добросъвестно на стотици малки плитчици коса и здраво стиснати устни. Беше облечена с униформа на верига за бързо хранене, чието име дори не

бях чувал. В ръцете си държеше книга на Даниел Стийл с меки корици. Другите две пациентки, седнали срещу нея, приличаха на майка и дъщеря. И двете бяха русокоси, дъщерята — на петнайсет или шестнайсет, мамчето — във втората половина на четирийсетте, с торбички под очите, изцедена физически и душевно.

Може би и дъщерята имаше заслуга за това. Тя ме погледна право в очите и премигна. После облиза устни.

Малката имаше необичайно тясно лице, леко изкривен на една страна нос и ниско разположени уши. Цветът на косата ѝ изглеждаше естествен, като се изключеха яркорозовите връхчета. Беше я оставила дълга и я носеше небрежно сресана назад. Широките ѝ, срязани под коленете дънки едва прикриваха болезнената слабост на бедрата ѝ, от късите ръкави на широката ѝ черна фланелка се подаваха тънки като макарони ръце, гърдите ѝ изглеждаха по момчешки плоски, а раменете — тесни и ръбати. Три обеци на едното ухо, четири на другото. Желязна обеца на носа. Областта около пробождането — все още леко възпалена. Високи черни ботуши, достигащи до средата на прасците ѝ.

Тя премигна отново. Последва лукаво кръстосване на крака. Майка ѝ го забеляза и затвори рязко списанието, което съзерцаваше. Малката я дари с крива усмивка. Зъбите ѝ приличаха да притъпени пирончета. Палецът на едната ѝ ръка бе по-къс. Изгрисан нокът.

Това дете определено имаше някакъв генетичен проблем. Може би не нещо чак толкова сериозно, че да си има специално име с едно „синдром“ отзад, и все пак...

Краката ѝ се размърдаха отново. Едно силно изръчкване от страна на майка ѝ я накара да застане мирно на мястото си и да забие поглед в пода.

Чернокожото момиче беше изгледало цялата сценка. Сега погледът ѝ се върна на книгата. Тя заразтрива леко горната част на гърдите си, сякаш за да облекчи някаква болка.

Вратата се отвори отново. Мардж Шовалски ми махна с ръка и аз я последвах по коридора между лекарските кабинети.

— Имате късмет, че днес ни е спокоен ден.

Кабинетът ѝ беше голям, но сумрачен. Таванът беше осеян с петна, оставени от влагата. Оскъдна мебелировка плюс няколко книжни лавици, които сякаш всеки момент ще се срутят. През

полуотворените ребра на щорите се виждаха ивички от асфалтовия паркинг.

Тя се настани зад бюро, което не беше кой знае колко по-широко от раменете ѝ.

— Тук преди е имало фабрика за електронни части. Транзистори или нещо подобно. По едно време си мислех, че никога няма да се отървем от мириса на метал.

На стената зад бюрото беше окачен постер — репродукция на „Череп в пустинята“ на Джорджия О'Кийфи.

— Та значи вие работите за полицията. Какво по-точно?

Обясних ѝ, без да изпадам в излишни подробности.

Тя намести очилата си и ме възнагради с мечешка усмивка.

— Добре се справяте с пробутването на нищо незначещи глупости. Е, и аз не мога да ви просветля с кой знае какво. Жените, които идват тук, разполагат кажи-речи само с правото си на лични тайни.

— Интересувам се само от Хоуп Дивейн.

Тя се усмихна отново.

— Мислите, че не знам кой сте. Вие сте психотерапевтът, който работи със Стърджис. Както и да е. И за да изпреваря въпроса ви, да, правим аборти, стига да намерим подходящ специалист. Не, няма да ви кажа кои лекари сме използвали досега. И, накрая, Хоуп Дивейн не е направила много за нас, затова съм убедена, че убийството ѝ няма нищо общо с Центъра.

— Не е направила много за вас — казах аз. — За разлика от д-р Крувич.

Смехът ѝ можеше да разяде метална повърхност. Тя отвори едно от чекмеджетата на бюрото си и измъкна оттам лула с груба изработка и с изпохапан мундщук.

— Майк Крувич е признат специалист с безупречна репутация, който с желание краде от свободното си време, за да помогне на отчаяните жени. Аз ли да ви казвам колко други „велики медици“ биха направили същото, или вие сам ще се сетите? Тук работим месец за месец. Медицинските ни сестри идват предимно в почивните си дни. Телефонен секретар отговаря на обажданията и въпреки това се опитваме да не загърбим нито едно от тях. С малко късмет може

следващия месец да ни уредят с електронна поща, в която да има бутонче с надпис „Ако умираете, натиснете бутон 1“.

Тя пхна края на лулата в устата си и го захапа така здраво, че мускулчетата по ченето ѝ набъбнаха.

— Парите не достигат никъде — казах аз.

— Особено, когато зависиш от правителството — каза тя. — Преди няколко години имахме държавен фонд, екип на заплата и адски добра програма за имунизация и периодични прегледи. После правителството се захвана с реформата в здравеопазването и изведнъж тук взеха да прииждат комисии от Вашингтон и всичко се обърна с главата надолу.

Лулата щръкна като перископ на подводница.

— Е, как се работи с Майло Стърджис? Единствената причина да ви приема беше, за да ви задам този въпрос.

— Познавате ли го?

— Само репутацията му. Вашата също — психологът, дето се мотае с него.

Тя се изсмя.

— Ние сме приятели. Също като Хоуп и Крувич.

Смехът ѝ секна.

— Разбирам, че искате да предпазите пациентите си — казах аз, — но в случаи като този нищо не остава скрито-покрито.

— Тогава следващия път елате със заповед от съда... Вижте, дори да са го правили по три пъти на ден ей на това бюро, какво от това? Не казвам, че беше така. Но на кого му пука? След като Майк не я е убил, на кого му дреме кой кого чука? Тя беше убита заради популярността си, която трябва да е раздразнила някой боклук.

— Някаква идея кой би могъл да бъде въпросният „боклук“?

— Твърде са много, за да се замислям. Но ние се отклоняваме. Повтарям ви още веднъж — тя не беше обвързана сериозно с Центъра. Съжалявам за всяка убита жена, но за Дивейн не бих могла да ви кажа почти нищо.

Мардж Шовалски се надигна с мъка от стола си и се запъти към вратата.

Върнах се обратно в чакалнята. Не заварих нито едно от момичетата там, само съсухреното светлокосо мамче. Тя вдигна поглед от списанието си, докато минавах край нея. Списанието беше „Предпазни мерки“.

Вече се бях качил в севилята, когато я видях да бяга тромаво към колата. Беше ниска, слаба и изгърбена, макар и с правилни пропорции. Долната ѝ устна беше тънка и безкръвна, а горната — направо незабележима. Носеше светлосини дънки, бяла блуза и кожени мокасина с телесен цвят.

— Сестрата ми каза, че сте психиатър.

— Психолог.

— Просто се чудех дали...

Усмигнах ѝ се.

— Да?

Тя се приближи, но предпазливо, сякаш пред нея бе застанало някакво странно куче.

— Аз съм д-р Делауер — представих се аз и протегнах ръка.

Тя погледна към клиниката. Някъде над нас избръмча самолетен двигател и тя подскочи. Беше някаква „Чесна“, излетяла току-що, най-вероятно от някакво частно летище в Санта Моника. Тя проследи самолета с поглед, докато той се изгуби над океана. Шумът от двигателя заглъхна и жената каза:

— Само се чудех дали... дали случайно няма да работите тук.

— Не, няма.

— О. — Разочарование. — Добре, извинете за притеснението.

Тя се обърна и понечи да тръгне към сградата.

— Има ли нещо, с което бих могъл да ви помогна? — попитах аз.

Тя спря. Закърши ръце.

— Не, забравете. Съжалявам.

— Сигурна ли сте? — попитах аз. Вече бях излязъл от колата и докоснах рамото ѝ едва-едва. — Има ли нещо?

— Просто си помислих, че може би най-после са намерили психолог.

— За дъщеря ви?

Ръцете ѝ продължаваха да се борят една с друга.

— Тийнейджърски проблеми? — попитах аз.

Жената кимна.

— Името ѝ е Шенийз — каза тя бавно и отчетливо, сякаш диктуваше на някой закостенял бюрократ. — Тя е на шестнайсет. Да, тийнейджърски проблеми. Направо ме подлудява. Винаги го е правила. Аз... тя де... Къде ли не съм ходила с нея. Сигурно съм обиколила един милион клиники. Винаги ми пробутват някой студент, а студентите не могат да се справят. Последния път я заварих в скута на един стажант и той не знаеше как да постъпи. От училище не искат да се занимават. Още от малка е на какви ли не хапчета, а сега... Д-р Крувич — той е лекарят, който я оперира тук — каза, че трябвало да я види психолог и дори доведе една жена. Дама. Истинска дама, изглеждаше страхотно. Веднага схвана какъв е проблемът на Шенийз. Беше адски интелигентна. На Шенийз естествено хич не ѝ харесваше да си говори с нея. Но аз я водех насила. После... — Тя понижи глас. — После се случи нещо с психоложката. — Жената поклати глава. — Хич не ви трябва да знаете... Както и да е, по-добре да се връщам вътре, защото прегледът най-вероятно е на привършване.

— Психоложката, която д-р Крувич доведе, д-р Дивейн ли се казваше?

— Да — смотолели тя. — Значи знаете какво се случи.

— Всъщност, именно затова съм тук, г-жо...

— Фарни, Мери Фарни. — Очите ѝ се отвориха широко. Бяха сини, досущ като на дъщерята. Красиви очи. Или поне са били някога. Сега излъчваха само болка. Болката на човек, обречен да си плаща за всяка допуснатата грешка.

— Не разбирам — каза тя.

— Аз съм психолог и понякога работя за полицията, г-жо Фарни. В момента работя по случая с убийството на д-р Дивейн. Вие...

Ужас в сините очи.

— Те мислят, че убийството ѝ има нещо общо с това място?

— Не, просто говорим с всички, които са я познавали.

— Е, ние всъщност не се познавахме. Както вече казах, тя само прегледа Шенийз няколко пъти. Аз лично я харесвах. Тя не си пестеше времето и успя бързо да разгадае игричките на Шенийз... Но всичко свърши дотам. Трябва да се връщам вътре.

— А д-р Крувич?

— Какво за него?

— Той разбира ли Шенийз?

— Естествено, той е страхотен лекар. Но не съм го виждала от известно време.

— След операцията?

— Не се е налагало. Тя се чувства добре.

— А кой преглежда днес Шенийз?

— Мерибел — сестрата. Трябва да вървя.

— А ще имате ли нещо против да ми оставите адреса и телефона си?

— Защо?

— В случай че от полицията поискат да говорят с вас.

— В никакъв случай, не става. Нямам намерение да се замесвам.

Подадох ѝ визитката си.

— Защо ми е?

— Ако се сетите за нещо.

— Изключено — каза тя, но прибра визитката в чантата си.

— Благодаря ви. Ако ви е нужен специалист за Шенийз, бих могъл да ви препоръчам някого.

— Не-е, няма нужда. Пък и какъв ще е смисълът? Тя върти всички на пръста си. Никой не може да ѝ влезе под кожата.

Подкарах колата.

Хирургическа операция. Като се вземеше предвид държанието на Шенийз Фарни, не бе трудно да се сети човек каква по-точно. Значи Крувич и Хоуп все пак са работили заедно по случаи с аборти.

Крувич ѝ се е обаждал от загриженост за пациентките или по някаква друга причина?

Тийнейджърка с ниска интелигентност. Под възрастовата граница, в която се иска съгласието ѝ при аборт. Не беше изключено Крувич да опитва да си замече следите.

Крувич и Хоуп...

Холи Бондюрант предполагаше, че между тях е имало нещо, а бурната реакция на Мардж Шовалски само говореше в полза на подобно предположение.

Крувич ни бе излъгал. Двамата с Хоуп определено не се бяха запознали на онази акция за набиране на средства. Освен това връзката им изглежда далеч не се е изчерпвала с деловите взаимоотношения.

И какво от това? Особено след новината за убийството на онова момиче, Манди Райт, във Вегас.

Може би наистина ставаше въпрос за психопат, който дори в тази минута набелязва следващата си жертва, планирайки педантично убийството ѝ. Поредната кървава соната под някое красиво, кичесто дърво.

На излизане от квартала мярнах приятно на вид кафене и спрях колата пред него. Купих си сутрешен вестник и го прочетох, дъвчейки сандвич и отпивайки от чашата с кафе. После извадих списъка с колежаните, минали през ръцете на Комитета. Може би беше крайно време да приключим с тях. Оставаха още двама, всъщност трима, тъй като няколкото разменени реплики преди паническото бягство на Теса Баулби едва ли можеха да минат за разговор.

Рийд Мъскадайн беше напуснал колежа, тъй че програмата му вече не можеше да ми свърши никаква работа. Обадох му се. Неговият глас, записан на лентата на секретаря, ми каза: „Здравейте, аз съм Рийд. Или не съм си в къщи, или работя и не искам да прекъсвам творческия си импулс. Но все пак бих искал да говоря с вас, особено ако вие сте моята златна възможност. Затова, моля ви, моля ви, моля ви, оставете името и телефонния си номер. Гладуващите актьори също се нуждаят от любов“.

Свежо, интересно, добре премислено. Освен това казано от глас, който съзнава отлично колко добре звучи.

И да беше болен от СПИН, това все още не бе прекършило духа му. Или пък записът беше правен по-отдавна.

Гладуващ актьор... Дори след ролята в телевизионния сериал?

Дали пък вече не бе успял да я изгуби?

Адресът му беше на „Четвърта“. С малко късмет щях да успея да го хвана преди да му е секнал „импулсът“ и да разбере как е със здравето, както и какво мисли за професор Дивейн и за нейния Комитет за междуличностни отношения.

А с още малко късмет, вероятно щях да успея дори да науча от какво е толкова уплашена Теса Баулби.

Адресът му съответстваше на къщичка с бяла гипсова мазилка с претенции за замък: две кули, едната твърде голяма за предната врата, а другата — подобна на зърно на гърда, кацнала в десния ъгъл. Възрастна жена с широка сламена шапка се беше навела над тротоара и скубеше плевели. Угасих двигателя на колата и тя се изправи и сложи ръце на кръста си. Беше облечена в кафяв ленен градинарски панталон с гумени кръпки на коленете. Кожата ѝ приличаше на велур. Имаше проникателни очи.

— Здравейте. Търся Рийд Мъскадайн.

— Той живее там отзад. — Тя изведнъж се вцепени, сякаш съжали, че е казала толкова много. — Кой сте вие?

Слязох от колата и ѝ показах полицейската си карта за самоличност.

— Доктор?

— Психолог съм. Работя с полицията.

Погледнах към алеята за коли. Върху гаража имаше апартамент, до който се стигаше по стръмни, тесни стъпала.

— Няма го — рече жената. — Аз съм госпожа Грийн. Собственичка на къщата. Какво се е случило?

— Разпитваме го във връзка с престъпление. Не като заподозрян, а като човек, който е познавал жертвата.

— Коя е жертвата?

— Професорка от университета.

— И той я е познавал?

Кимнах.

— Живея тук от четирийсет и четири години. Никога не съм познавала жертва на престъпление. Сега не можеш да си покажеш носа навън, без да бъдеш нащрек. Племенникът на една моя приятелка е полицай в Глендейл. Казал ѝ, че полицията не може да се намеси, ако не си ранен или убит. Посъветвал я да си купи оръжие. Хванат ли те,

глобата е като за нарушение правилника за движение. И аз си взех. Взех си и Сами.

Тя изсвири два пъти. Чух, че нещо се тресна и иззад къщата бавно излезе голямо, яко, сиво-жълто куче с тъжна черна муцуна. Животното тежеше най-малко петдесет килограма и в очите му се четяха сериозни намерения.

Госпожа Грийн протегна ръка с дланта напред и кучето спря.

— Дог ли е? — попитах аз.

— *Булдог*. Единствената порода, създадена специално да поваля и обезврежда натрапника. В Англия ги обучават да хващат браконieri. Ела, миличка.

Кучето наведе глава, започна да души и бавно тръгна. Едрите му крайници се движеха в плавна хармония. От устата му течаха лиги. Очите му бяха малки, почти черни и не се откъсваха от лицето ми.

— Здравей, Сами — казах.

— Саманта. Женските са истинските пазачи.

Кучето се приближи до мен, подуши коленете ми и погледна госпожа Грийн.

— Добре, добре, целуни го — насърчи го тя.

Кучето близна ръката ми.

— Сладурана — рекох аз.

— Имате право. Ако бяхте лош човек...

Смехът ѝ беше сух като кожата на лицето ѝ. Кучето потърка муцуна в крака ѝ и тя го погали.

— Имате ли представа кога ще се върне Рийд?

— Не. Той е актьор.

— С неопределено работно време?

— В момента е зает нощем. Сервитьор е във „Вали“.

Виж ти, докъде може да стигне един герой от сапунен сериал, помислих аз.

— Не им върви на актьорите, а?

— Не го обвинявам — отговори тя. — Трудна професия, повярвайте. И аз играех тук-там, предимно второстепенни роли. Но имам и едно голямо участие — във филм с Мей Уест. „Нощ след нощ“. Класика. Изкараха я жена със съмнително поведение, но беше по-умна от всички тях, взети заедно. Трябваше да си купя недвижими имоти,

както направи тя, но вместо това се омъжих... Значи са убили професорка. И вие разпитвате всички студенти?

— Опитваме се да съберем повече информация.

— Ами, Рийд е свястно момче. Плаща си наема навреме и винаги ме предупреждава, ако не може да го плати. Не го притеснявам, защото е едър, силен и сръчен. Поправя разни неща. Много е добър със Сами. Когато отида при сестра си в Палм Спрингс, има кой да се грижи за нея. Да ви кажа право, той ми напомня за моя съпруг. Стан беше сценичен работник. Адски мускулест. Беше каскадьор, после си счупи ключицата, докато работеше за Кийтън. Дъщеря ми също е в този бизнес. Чете сценарии за едно филмово студио. Затова имам слабост към всички, които са достатъчно големи мечтатели, за да бъдат част от филмовия бизнес. Ето защо казах на Рийд да ми плаща месец за месец. Обикновено искам наем от първия до последния месец. И той е добър квартирант. Дори когато се разболя, не се залежа дълго.

— От какво беше болен?

— Беше преди няколко месеца. Схванал се, докато вдигал щангата си... Аха, ето го. Сега сам ще можете да говорите с него.

На алеята за коли спря очукан жълт фолксваген. По бронята имаше ръжда. Май още не бе скътал пари за порше. Мъжът, който слезе, беше по-възрастен, отколкото очаквах — на трийсет и няколко години — и огромен. Беше висок метър и деветдесет, имаше тъмен слънчев загар, светли сиви очи и дълги коси, сресани назад, които падаха на раменете. Чертите на лицето му бяха изсечени и четвъртити — идеални за камерата. Вдлъбнатината на брадичката му беше като на Кърк Дъглас. Беше облечен в дебела сива ватена блуза с къси ръкави, която излагаше на показ големите му бицепси, къси черни шорти и сандали. Нямаше чорапи. Опитах се да си го представя с Теса Баулби. Той ме стрелна със сивите си очи — любопитни и интелигентни. Истински Тарзан с висок коефициент на интелигентност. В едната си ръка държеше кафява книжна торба. Даде я на госпожа Грийн, добавяйки мила усмивка.

— Как си, Мейди? Здравсти, Сами.

Рийд погали кучето и отново ме погледна. Сами се отърка в ръката му. Очите ѝ омекнаха. Големият розов език окъпа пръстите му.

— Отлично — отговори госпожа Грийн. — Този човек е от полицията, Рийд, но не е ченге, а психолог. Голямо нещо, нали? Дошъл

е да говори с теб за някаква убита професорка.

Гъстите вежди на Мъскадайн се извиха и той присви очи.

— *Моята* професорка?

— Хоуп Дивейн — отговорих аз.

Госпожа Грийн погледна в торбата.

— Праскови по това време? Сигурно струват цяло състояние.

— Взех само две. Но ябълките са много евтини. И виж какъв цвят. — Той се обърна към мен. — Психолог, а?

— Работя с полицията.

— Не разбирам.

— Разследвам дейността на професор Дивейн в Комитета.

— О, да. Искате ли да се качите в стаята ми?

— Дивейн — повтори госпожа Грийн и се почеса по носа. —
Защо името ми звучи познато?

— Била е убита в Уестууд — каза Мъскадайн. — Мисля, че преди три месеца, нали?

Кимнах.

— А, да, тя написа някаква книга — рече госпожа Грийн. — Твоя професорка ли беше, Рийд?

— Да, преподаваше ми.

— Професорка. — Госпожа Грийн поклати глава. — В такъв квартал. Какъв свят! Благодаря за плодовете, Рийд.

— Удоволствието е мое, Мейди.

Двамата с Мъскадайн тръгнахме по алеята за коли.

— Но вече не харчи толкова много пари — извика госпожа Грийн. — Не и докато не станеш звезда.

Стигнахме до стълбите и той попита:

— Знаете ли на колко години е?

— На осемдесет?

— Другия месец ще навърши деветдесет.

Рийд изкачваше по три стъпала наведнъж и вече отключваше вратата, когато го настигнах.

Апартаментът се състоеше от една-единствена стая, кухня с размерите на килер и баня.

Две от стените бяха целите в огледала, а другите — боядисани в бяло. В средата стоеше огромен хромиран кантар, а от двете му страни — пейка за коремни преси. До стената имаше лавица с гири, наредени по килограми. Железните дискове приличаха на гигантски черни пулове за табла. Двоен прозорец с неподходящи изящни ленени пердета на карета гледаше към разцъфнали портокалови дръвчета. Срещу него имаше моторна пътека за ходене, механични стълби, ски автомат и велосипед на статив, а в ъгъла — двоен матрак, гимнастическа пружина и две възглавници. Покривката за легло беше ленена. Черна.

Представих си как Теса и Мъскадайн са се боричкали там.

Единствените традиционни мебели бяха евтино дървено нощно шкафче и гардероб. Алуминиевата закачалка беше отрупана с подходящи си по цвят ризи, панталони, джинси и спортни сака. Не бяха много на брой, но качеството изглеждаше добро. На пода под тях се мъдреха два чифта маратонки, кафяви мокасини, черни туристически обувки и сиви каубойски ботуши.

Върху напукания кухненски плот нямаше нищо друго, освен миксер и котлон. В караваните съм виждал по-големи хладилници. Отпред беше залепен надпис „МИСЛИ ПОЗИТИВНО, но първо се научи да четеш“. До тезгяха имаше два стоманени стола с пластмасови седалки. Мъскадайн издърпа единия и каза:

— Съжалявам, но нямам други.

И двамата седнахме.

— Благодаря ви, че не казахте нищо повече за комитета пред Мейди. Тя ми дава отсрочка за плащането на наема, а в момента това ми е необходимо.

Погледнах гимнастическите уреди.

— Хубав комплект.

— Работех в един клуб за здраве. После фалираха и купих тези неща на безценица.

— Били сте личен треньор?

— По-скоро безличен. Мястото беше държавно и нямаше пари. Знам, че е странно да държиш всичко това в апартамент с такива размери, но беше по-евтино, отколкото да плащам за гимнастически център, а сега тялото ми е стока.

В стаята беше горещо, но кожата му беше суха, въпреки дебелината ватена блуза. Рийд отметна коси и се засмя.

— Не прозвуча както трябва. Исках да кажа, че независимо от това колко интелектуално подхождаш към актьорството, индустрията се ръководи по външността и когато стигнеш определена възраст, трябва да полагаш повече усилия.

— И каква е тази възраст?

— Зависи от човека. Аз съм на трийсет и една. Дотук добре.

— Откога упражнявате тази професия?

— От няколко години. Завърших икономика и девет години работих в счетоводна фирма. Накрая не можех да понасям числата и започнах да следвам актьорско майсторство. Искате ли нещо за пиене?

— Не, благодаря.

— Аз ще пийна.

Той отвори хладилника и извади бутилка минерална вода от опаковка с двайсет и четири. Единственото друго нещо вътре беше грейпфрут.

— Защо се отказате от следването? — попитах аз.

— Господи, мълвите се разпространяват бързо. Кой ви каза?

— Професор Диркоф.

— Браво на него. Той ми е сърдит. Мисли, че трябва още две години да развивам *скритите си заложби*. Може би трябваше да го доведе пред онзи комитет по междуличностни отношения. Дивейн щеше да се побърка.

— Защо?

— Нямаше да има жена жертва. Защото именно за това беше комитетът — мъже срещу жени. От мига, в който влязох, тя започна да ме атакува.

Рийд сви рамене и изля в гърлото си минералната вода.

— Разговаряте с всеки, замесен с комитета, така ли?

— Да.

— Казаха, че протоколите ще бъдат поверителни, но след убийството... Но защо психолог? Как се казвате, между другото?

Показах му картата си за самоличност. Той я прочете и ме погледна.

— И все пак не разбирам каква е ролята ви.

— Полицията ме помоли да говоря с хората, които са познавали професор Дивейн и да направя анализ на жертвата.

— Да анализирате *нея*? Това е интересно. Мисля, че е някой смахнат, който може да е чел книгата ѝ. Чух, че била доста враждебна към мъжете.

— И самата тя е била враждебно настроена.

— О, да. Така ме изплаши, когато ме обвини в изнасилване. Получих *призовка*. Но може би в края на краищата стана по-добре, защото преживяването ме накара да се замисля за следването и да потърся други алтернативи. Срецнахте ли се с момичето, което ме обвини в изнасилване?

— Вчера. Изглеждаше ужасена.

Очите му се разшириха.

— От какво?

— И аз това щях да ви попитам.

— Мислите, че... О, не! Държах се на разстояние. Тя носи само неприятности и ми се иска да живеем на различни планети.

— Неприятности?

— Има сериозни проблеми. Нуждае се от психолог като вас. Една нощ с нея ми беше достатъчна.

— Какви проблеми има?

— Неуравновесена е. Непредсказуема.

Рийд извади още една бутилка.

— Сигурно е налудничаво, но продължавам да мисля, че именно това ме привлече към нея. Непредсказуемостта. Защото тя не е типа, по който обикновено си падам.

— А какъв е вашият тип?

— Обикновени момичета. И откровено казано, много по-хубави. Харесвам момичета, които се грижат за себе си. Спортистки.

— Теса не се ли грижи за себе си?

— Нали сте я видели. Теса е тъжна.

— Мислите, че нейната непредсказуемост ви е привлякла, така ли?

— Да, и... Знам ли. Някаква... възбуда. Сякаш с нея ме очакваха само интересни преживявания. — Той сви рамене. — Всъщност не знам. Все още се опитвам да разбера. Тя каза ли ви как се запознахме?

— Защо не ми разкажете вашата версия?

— Обикновено случайно сваляне. Отначало всичко беше съвсем нормално. Бяхме в студентския съюз, учехме, хранехме се, очите ни се срещнаха и — бум! Тя изглеждаше чувствена. Пламенни очи. Много сантиментални. Каквото и да беше, нещо изщрака. И за двама ни. — Той поклати глава и черните му коси паднаха на мястото си. — Може би беше чиста химия. Чел съм за някои химични вещества, които влияят на сексуалното привличане. Феромони. Вероятно и двамата сме били в химична хармония в онзи ден. Кой знае? Беше хиляда процента взаимно. Всеки път, когато я погледнех, тя ме зяпаше. Накрая се приближих и седнах до нея. Тя се премести и допря бедрото си до мен. След две минути я поканих на среща и Теса се съгласи. Вечерта я взех от общежитието. Кино, вечеря, разговор за незначителни неща, за да изглежда... учтиво, преди да се стигне до неизбежното. И тя предложи да дойдем тук. Аз много не исках. Квартирата ми не е хубава, но Теса каза, че в общежитието нямало уединение. Доведох я тук, налях питиета, отидох в банята и когато се върнах, тя беше ей там. — Той посочи матрака в ъгъла. — Беше само по бикини. Черни. Видя ме, усмихна се и разтвори крака. Преди да разбере какво става... Беше като сблъсък. И двамата свършихме. Всъщност, първо тя. После изведнъж започна да плаче. Опитах се да я прегърна, но тя ме блъсна. Плачеше все по-силно и истерично. Уплаших се. Госпожа Грийн можеше да чуе и да се качи. Със Сами. А кучето не обича непознати. Затова сложих ръка на устата ѝ — лекичко, само за да я успокоя. А Теса се опита да ме ухапе. Тогава станах и се отдръпнах от нея. Обърках се. В един миг правиш любов, а в следващия — тя е готова да те убие. Мислех си: „Ти си идиот, Мъскадайн. Да се впуснеш в случаен флирт“. Теса не можеше да се успокои. Накрая изръмжа, облече се и избяга. Тръгнах след нея, опитвайки се да разбере какво има, но тя не искаше да говори с мен. Сами се разля и госпожа Грийн запали лампите.

— Госпожа Грийн излезе ли?

— Не, ние вървахме много бързо. Теса хукна по улиците. Казах ѝ, че е късно. Предложих да я закарам. Тя ме напсува. Това беше истинско безумие. Общежитието е на осем-девет километра. Но всеки път, когато исках да ѝ кажа нещо, тя заплашваше, че ще започне да крещи, затова накрая я оставих. После дни наред се опитвах да проумея какво се беше случило. Най-доброто, което можах да измисля,

беше, че е била изнасилена и бита и си го е припомнила. След месец получих бележка да се явя пред комитета. Дойде ми като гръм от ясно небе. По-късно разбрах, че изобщо не съм длъжен да ходя там. Но в писмото пишеше друго.

— Как се почувствахте, когато ви накараха да си направите тест за СПИН?

— И за това ли знаете?

— Има протоколи от заседанията на комитета.

— Протоколи? О, по дяволите! Ще ги публикуват ли?

— Само ако се окаже, че имат връзка с убийството.

Рийд потърка чело.

— Исусе... В киноиндустрията има школа, която твърди, че няма лоши медии и е по-добре името ти да е там. Но това се отнася само за знаменитости. А аз съм си най-обикновен провинциалист. Последното, което искам, е хората да мислят, че съм изнасилвач или болен от СПИН.

— Резултатът беше отрицателен, нали?

— Разбира се. Приличам ли на болен?

— Как е гърбът ви?

— Гърбът ми?

— Госпожа Грийн каза, че сте бил болен.

— А, това ли. Сам съм си виновен. Една сутрин се почувствах готов за подвизи и реших да направя триста коремни преси. Схванах се. Все едно ме прониза нож. Цял час не можах да стана от пода. Болката ме накара да лежа един месец. Госпожа Грийн ми носеше храна. Затова ѝ купувам по нещо, когато имам възможност. И досега от време на време усещам болка, но иначе се чувствам отлично. И съм сто процента отрицателен.

Повторих въпроса как се е почувствал, когато са го накарали да си направи тест за СПИН.

— Как ли? Бяха се натрапили в личния ми живот. А вие нямаше ли да се почувствате така? Беше скандално. Все едно като в роман на Кафка. Комитетът задължава ли всички да си направят тест за СПИН?

— Не ми е разрешено да ви кажа.

Рийд се вторачи в мен.

— Ами, това бяха контактите ми с професор Дивейн. Мислите ли, че нещо от това ще стигне до пресата?

— Предполагам, че ще зависи от това кой е убиецът.

Той се замисли.

— Наистина ли смятате, че комитетът може да има нещо общо със смъртта ѝ?

— Бихте ли се изненадали?

— Абсолютно. Процедурата беше гадна, но в края на краищата не беше кой знае какво. Едва ли някой може да бъде убит заради това.

— Мъскадайн се прозя. — Извинете. Ако нямате други въпроси, бих искал да подремна, защото в шест трябва да съм на работа.

— Къде работите?

— В „Делвекио“.

— Професор Диркоф каза, че работите като актьор.

Красивото му лице помръкна.

— О, не.

— Защо?

— Провалът е адски неприятно нещо. Отказах се. И без това щях да зарежа следването. Часовете бяха твърде теоретични. Чиста загуба на средства.

— А кандидатствахте ли за работа като актьор?

— Позволих си да проявя наивност и оптимизъм, защото прослушването мина страхотно и агентът ми каза, че със сигурност ще ме вземат.

— Какво стана?

— Взеха друг.

— Защо?

— Не знам. Никога не ти казват.

— Какъв беше филмът?

— Някакъв сапунен сериал за кабелната телевизия.

— Заснеха ли го?

— Всичко беше още в началната фаза. Дори не бяха измислили заглавие. Щеше да е някаква история за шпиони, дипломати и чужди посолства. Режисьорката каза, че ще играя ролята на Джеймс Бонд. После ме ощипа по задника и рече: „Страхотен си“. Къде са онези комитети, когато се нуждаеш от тях?

Майло се върна от летището. Пристигна в седем. Разрошен.

— Къде са белите обувки? — попитах аз.

— Реших да отида официален — посочи прашните си износени половинки.

Той седна до масата в кухнята и извади от куфарчето си снимка с размери дванайсет на двайсет сантиметра.

Цветна фотография на поразително красива млада жена в цял ръст, с дълги черни коси, леко зачервени скули, предизвикателни полуотворени устни и учудени продълговати очи с цвета на еспресо.

Беше облечена в бяла рокля с пайети, без презрамки и се бе навела напред, предлагайки едри, преливащи гърди с дълбока вдлъбнатина между тях. На шията ѝ имаше голям диамант. Обещите ѝ също бяха с диаманти. Изглеждаха с твърде много карати, за да бъдат истински. Косите ѝ бяха развети от някакъв автомат за изкуствен вятър. Усмивката ѝ беше привлекателна и в същото време подигравателна. Отдолу пишеше:

АМАНДА РАЙТ

АКТРИСА И ТАНЦЬОРКА
ПРЕДСТАВЯНА ОТ АСОЦИАЦИЯ „ОНИКС“

— Това агентите ѝ ли са? — попитах аз.

— Полицията в Лас Вегас каза, че са някаква фалирала мошеническа компания. Занимавали се със залаганията в казината за представления с полуголи жени. Манди нямала криминално досие, което не е необикновено за елитна компаньонка. Компаньонките се появяват, когато купчината чипове започне да нараства и се присламчват към печелившия. Била неомъжена, обичала увеселенията,

пушела марихуана и взимала хапчета и кокаин. Последният ѝ приятел бил служител в казино на име Тед Барнаби, също наркоман. Скоро след убийството се преместил в Рино. На следващия ден полицията го разпитала. Оказал съдействие и имал алиби. Цялата нощ бил на работа. Шефът му го потвърди. Освен това, изглеждал искрено потресен от смъртта ѝ.

— Но се е преместил.

— Това не предизвикало безпокойство, защото хората от казината рядко се задържат на едно място. Снощи един детектив ме заведе на местопрестъплението. Жилищни кооперации за средната класа. Тишина. Няма много дървета като на улицата на Хоуп, но пред къщата на Манди има огромно евкалиптово дърво и там са я убили. Обадохме се в цялата страна. Още няма други подобни убийства, но трябва доста да се ровичка.

— Има ли сведения Манди да е живяла в Лос Анджелис?

— Засега не. От три години живее под наем в един и същ апартамент. Израснала е в Хавай. И там няма полицейско досие. Няма да се изненадам, ако е била в Лос Анджелис, но кредитните ѝ карти показват, че е пътувала другаде.

— Къде?

Майло отново бръкна в куфарчето си и извади дебела черна папка. Отвори я и я сложи до снимката. Навлажни палеца си и обърна на страницата, която показваше двегодишните справки за „Виза“ и „Мастър Кард“.

Месечните вноски на Манди Райт варираха от петстотин до четири хиляди долара. Имаше множество съобщения за пресрочени плащания и лихви. Няколко неустойки. На два пъти тя бе прекратила влоговете си и сменила компаниите.

Прокарах пръст по изброените разходи. Предимно дрехи, козметика, бижута и ресторанти. Информацията за пътуванията ѝ беше оградена в кръг. Десетина полета — два до Аспен и Парк Сити, Юта, шест до Хонолулу и по един до Ню Йорк и Ню Орлиънс.

— Много е пътувала — отбелязах аз. — По работа?

— Да. Хавай може би е по лични въпроси, защото има брат там, но останалите вероятно са по работа — курортите за ски. Сигурно е обикаляла заведенията, издокарана като снежно зайче. Ню Орлиънс е

средище на проститутки, а Ню Йорк може да бъде всичко по всяко време на годината.

— И Лос Анджелис е средище на проститутки. Не ти ли се струва странно, че е ходила навсякъде, но не и тук?

— Вероятно не харесва мръсния въздух. А може би е идвала с кола. Но ти имаш право — много момичета редовно идват тук. Миналата година имаше омъжени жени от Уестсайд. Ошетаха мотелите и се върнаха вкъщи навреме, за да поднесат вечерята. Затова Манди може да е имала редовен клиент в Лос Анджелис, който не е искал да оставя следи. Момиче с такава външност е способно да намери богат мъж, който да ѝ плаща редовно, запазвайки похожденията си в тайна от съпругата си.

Майло извади бира, а аз прегледах останалото в папката, започвайки с резюмето на разпита на Тед Барнаби. Имаше единствен параграф, написан от детектив А. Холзър, който бе разговарял с него, преди заминаването му за Рино. Барнаби показал „сълзи и други признаци на скръб“. Обектът нямал представа какъв е мотивът за убийството. Знаел, че жертвата е момиче на повикване, затова не живеели заедно. Тя се нуждаела от собствен апартамент. Не му харесвал факта, че жертвата се занимавала с проституция. Често се карали по този въпрос, но после се примирил. „Трябва да приемаш хората такива каквито са.“ Алибито му беше потвърдено от Франклин А. Варези, управител на казиното, и от колегите му Сандра Ботинг и Луис Малдонадо.

Следваше докладът от аутопсията и от лабораторията.

Токсикологичният профил показваше съдържание на умерено количество кокаин в кръвта на Манди Райт в нощта на убийството.

Среднощно убийство. Хоуп бе наръгана с нож малко след единайсет вечерта.

Прелистих страницата.

Формата на раната беше точно като тази на Хоуп. Първият удар в сърцето бе прекъснал функциите на органа и смъртта бе настъпила следствие загуба на кръв и шок. Сърдечносъдовата система на Манди Райт е била в отлично състояние, а артериите — изпъкнали и ясни. Не страдеше от венерически болести, в това число СПИН. Нямаше признаци за тежко заболяване или инфекция, само леко разкъсване на носа, вероятно от прекалена употреба на хероин. В последния

параграф пишеше за значително разширяване на ануса и разкъсване на тъканта, показващи анален секс, но през последните двайсет и четири часа не бе имала вагинално сношение. Посмъртният преглед на гениталиите не разкриваше наличие на тумори, нито други патологични изменения, но имаше следи от минала бременност.

Това ме накара да се замисля. Както и последният ред: „Маточните тръби са завързани, съдейки по степента на атрофия, вероятно преди година-две“.

— Стерилизирана? Известно ли е дали има дете?

Майло поклати глава.

— Била е бременна. Направила е аборт, освен ако не е бил спонтанен. Или преди операцията на маточните тръби, или по същото време. Този вид хирургия е специалитет на доктор Крувич. Ами ако той е бил връзката ѝ в Лос Анджелис?

Майло остави бирата.

— Има много гинеколози. Трудно е да се каже със сигурност.

— Само подхвърлям идеи. Да престана ли?

— Не, продължавай.

— Крувич има пари. Кара „Бентли“. Дрехите му не са от универсалния магазин. Има вид на човек, който би плащал в брой самолетните билети на компаньонка.

— Първо ѝ беше личен лекар, сега пък ѝ стана приятел по купоните.

— Може да е и двете. Вероятно затова сам е завързал маточните ѝ тръби, вместо да се обърне към друг лекар в Лас Вегас. По дяволите, може дори да е баща на детето ѝ. Кой би се измъкнал по-ловко от тази каша от един гинеколог? Заловихме го най-малко в една лъжа — че не е познавал Хоуп преди благотворителния коктейл. Защо се опитваше да ни подведе? Може би ти беше прав — връзката им е била нещо повече от приятелство. И имам допълнителни доказателства за това.

Разказах му какво е видяла на паркинга Холи Бондюрант, както и за категоричните възражения на Мардж Шовалски.

— Има и друго — плащанията в брой за услугите на Хоуп. Тук има нещо гнило. Освен това днес научих нещо, което ми подсказва, че той може да е прекрачил и други етични граници.

Повторих разговора с Мери Фарни.

— Оперирал е умствено недоразвито малолетно момиче и е знаел, че по закон то не може да даде съгласие. Сигурно е използвал Хоуп за подкрепа. Вероятно е замесен и в други тъмни сделки.

— Например?

— Кой знае? Финансови щуротии. Или са вършили нещо наистина гадно — изваждат оплодени яйцеклетки и ги продават на друга жена.

— И къде в тази схема се вмести Манди?

— Да отгатна наслуки ли? Може да е била донор на яйцеклетки. Млада, здрава жена. И да е научила нещо, което не е трябвало да знае. Или се е опитала да изнудва Крувич. Или пък Крувич е извратен тип, който ги чука и после ги убива. По дяволите, цял ден мога да разсъждавам по този въпрос. Но инстинктът ми подсказва, че си струва да проверим доктор Крувич, независимо от сценария секс убийство.

Майло стана и започна да обикаля стаята.

— И двамата забелязахме колко нервен е Крувич. Непрекъснато подскачаше насам-натам. Ако Хоуп изневерявала с Крувич или с Локинг, или с някой друг, Сийкрест е могъл да разбере и да реши, че му е писнало от нейните истории.

— Но каква е връзката между Сийкрест и Манди?

— Не само богатите типове се забавляват с момичета. И един тих професор на средна възраст може да поиска страстна малка партньорка в игрите. А ако девойката разбере колко уязвим е професорът и се опита да го изнудва, той може да реши да сложи край на проблемите си. И след като успее, защо да не се залови със съпругата, която му е мачкала фасона?

— Каква фантазия! — отбелязах аз.

— Благоприятното ти влияние ме въодушевява.

— И като сме се впуснали в холивудски сценарии, какво ще кажеш за тройка? Например Крувич, Хоуп и Манди. Или Сийкрест, Хоуп и Манди. Или дори някой неизвестен тип. Поръчва момиче на повикване, за да съживи замряла връзка. После, поради някаква причина, решава да скъса с нея. Завинаги. Първо се отървава от Манди, защото убийството на проститутка на петстотин километра разстояние няма да привлече внимание в Лос Анджелис. Но с Хоуп е различно. Тя е известна, умна и живее в този град. Затова той чака, планира и дебне удобен момент. И тогава Хоуп му помага, като си

спечелва лоша слава с книгата си. Това е идеално прикритие — дело на смахнат, заради противоречията, които е предизвикала.

Майло се замисли.

— Но ако Манди и Хоуп са се познавали, нямаше ли убийството на Манди да бъде сигнал за тревога за Хоуп?

— Ако пътищата им са се разделили, откъде би могла да научи, че Манди е била убита? Съобщиха ли за случая в медиите?

Той поклати глава.

— Само кратко съобщение в „Сън“ същия ден. И все пак, ако Хоуп е участвала в тройка с Манди, нямаше ли да е разбрала?

— Добре — рекох аз, — да кажем, че е знаела за убийството на Манди, но не го е свързала със себе си. Както ти каза, непрекъснато убиват проститутки.

Майло отпи от бирата и погледна през прозореца на кухнята. Слънцето беше малко и бледо. Посребряваше върховете на боровете и ги правеше лъскави като роклята на Манди Райт.

— Страхотни сценарии — каза накрая той. — Но няма да е зле да разполагаме и с факти.

— Мога да прегледам документите за образованието на Крувич и да видя дали няма да изскочи нещо.

— Направи го. А аз ще поговоря с Кени Сторм. Искам да изясни нещата около проклетия комитет. Ще се свържа и с Лас Вегас, за да проверя дали Манди е имала здравна осигуровка. Може би стерилизацията ѝ е документирана и ще разберем кой я е извършил. Барнаби вероятно знае. Ще разпитаме и него. Нещо друго случи ли се, докато ме нямаше?

— Намерих Рийд Мъскадайн. Също като Кени, и той е напуснал университета, но поради друга причина. Щял да участва в сапунен сериал, но не го одобрили. Отрича да е изнасилил Теса Баулби. Повтори същата история като в протокола.

— Достоверна ли е?

— Звучеше правдоподобно, но той е актьор. Теса беше изключително травмирана. Нещо я тормози. Може да я разпитам пак.

— Как изглежда Мъскадайн?

— Едър, мускулест и хубав. Грижи се за тялото си. Апартаментът му всъщност представлява гимнастически салон.

— Тип, който е способен да надвие жена и да я държи неподвижна, докато забива нож в сърцето ѝ.

— Би го направил с лекота. Но беше много спокоен по време на разпита, затова или е невинен, или е усъвършенствал занаята си и се беше подготвил за срещата с мен. Според хазяйката си не създавал проблеми. Твърди, че тестът му за СПИН е отрицателен и дори да лъже, още не показва признаци на заболяването. Теса, от друга страна, изглежда изтощена. Но сега, след като знаем за Манди, каква може да е връзката ѝ с комитета?

— Уместен въпрос, но аз искам да приключа с него, след като видях твърде много бъркотии, които навремето ми се струваха напълно логични.

Той прибра папката в куфарчето си.

— Благодаря и за хипотезите, Алекс. Говоря сериозно. Предпочитам да имам теории, отколкото да се лутам като муха без глава.

Изпратих го до вратата.

— Къде отиваш?

— Вкъщи. Ще се изкъпя, после ще поговоря с колегите. Може да се появят още красиви дами, наръгани по три пъти с нож под големи дървета, и тогава ще се оттегля в уюта на пълната безпомощност.

Лъжата на Крувич, че не е познавал Хоуп преди благотворителния коктейл се загнезди в съзнанието ми и в седем вечерта, докато Робин беше на работа, отидох до Административния център. На какво ли се надявах? Да зърна бентлито му, докато излизаше от кабинета си? Или някое красиво лице на седалката до него? Безплодни усилия. Фасадата на грозната розова сграда без прозорци не даваше признаци, че вътре има някой. Отново си зададох същия въпрос — защо се е установил да практикува тук, далеч от медиците на Бевърли Хилс? Едва ли само заради уединението. Криеше ли нещо?

Улиците в Бевърли Хилс са съпътствани от успоредни задни улички — част от градски план, чието намерение беше да скрие изхвърлянето на кофите за боклук. Обърнах и подкарах към най-близкото кръстовище, Футхил Драйв, където завих надясно и излязох

на асфалтираната ивица, минаваща зад сградите. Накрая видях високата розова стена.

И трите места на паркинга бяха празни. Задният вход имаше старомодна дървена врата за гараж, кръстосана с греди. Тежка скоба с голям катинар. Приличаше по-скоро на склад, отколкото на вход на частен лекар.

Щом нямаше коли, лекарят явно си бе тръгнал. Може би бе отишъл да изпълнява нощните си номера в клиниката? Смених посоката и след двайсет минути бях в Санта Моника. Небето вече беше потъмняло.

В Женския здравен център светеха малко лампи, а на хлътналия паркинг стояха петнайсетина коли. Повечето бяха малки, с изключение на лъскавата сребриста „Бентли Турбо“, спряла близо до главния вход.

Веригата пред алеята за коли беше опъната и заключена. Отпред с бавни крачки патрулираше униформен пазач. Дори на оскъдната светлина забелязах кобура на хълбока му. Видя ме и ускори ход. Побързах да се отдалеча, преди да срещнем погледите си.

Опитвах се да подреда фрагментите на ребуса. На другата сутрин се обадох във факултета по психология и помолих да ме свържат с Мери Ан Гонзалес. В Лондон беше пет вечерта. Никой не отговори. Нямах и телефонен секретар. Направих си кафе и сандвич. Ядох, без да изпитвам удоволствие от храната, мислейки за тълпата жени в клиниката снощи. За въоръжения пазач. За веригата, блокираща входа за паркинга. За доктор Крувич, който вероятно оперираше.

Пациенти като Шенийз Фарни?

Петнайсет коли. Освен персонала, вероятно десетина клиенти.

Сигурно работеше часове наред, на смени.

Какъв бе мотивът му — идеализъм или изгода?

Печалбата можеше да е голяма, ако Крувич използваше апаратурата на клиниката, без да плаща. Сигурно клиниката беше доволна, че има някой, който доброволно обслужва бедната клиентела.

Бедни жени. Това означаваше медицинско осигуряване „Меди Кал“. Финансирането на абортите винаги беше предмет на политически нюанси. Нямах представа колко плаща „Меди Кал“. Обадох се в канцеларията им. Прехвърлиха ме на номер 800 в Сакраменто, накараха ме да чакам десет минути, после връзката прекъсна. Опитах отново, чух маймунските крясъци на двама служители и накрая попаднах на един, който говореше по-членоразделно. Призна, че „Меди Кал“ наистина възстановява разходите за прекъсване на бременността и за операция на маточните тръби, но ми трябвал процедурен код, за да получа сумата.

Позвъних в медицинския факултет в другия край на града и използвах статута си на университетски преподавател, за да ме свържат с администрацията на женската болница. Насочиха ме към касата, а оттам — директно към касата на „Меди Кал“. Накрая някой, чийто тон подсказваше, че би трябвало да знам, без да питам, ме информира, че разходите за абортите наистина се възстановяват от

държавата. Деветстотин долара, без болничните услуги, упойката и други.

Затворих.

Деветстотин долара. И ако си хитрец, какъвто изглежда беше Крувич, може да включиш измислени такси за медицински сестри, за операционна зала и за консумативи и да повишиш възстановяването на сумата.

Двайсет аборта седмично правеха почти седемцифрен доход. Хубава добавка към практиката на гинеколог, специалист по оплождането.

Да имплантираш зародиши в богатите, като ги взимаш от бедните. Разбира се, имаше рискове — противниците на абортите. И ако вестниците разберяха, щеше да има заглавия от рода на: „Специалист по оплождането от Бевърли Хилс ръководи нощна фабрика за аборти“. Противниците на абортите щяха да разпънат на кръст Крувич, задето убива бебета, а либералите щяха да се разгневят заради класовото неравенство. Какъвто и да беше политическият нюанс, пациентките на Крувич щяха да се отдръпнат от него след такива публикации. И от факта, че дейността на техния лекар не се ограничава само с оплождане — въпреки твърдението на визитната му картичка.

Но при толкова много пари, Крувич вероятно беше пресметнал риска.

Уединена клиника.

Вериги около паркинга. Въоръжен пазач.

Дали Крувич беше алчен и искаше още повече?

Увеличаваше ли сметките? Фалшифицираше ли счетоводните книги?

Беше ли се съгласила Хоуп с измамата?

Но Крувич ѝ бе плащал само трийсет и шест хиляди на година — съвсем малък дял от бизнес за милиони долари.

Може би тази сума фигурираше само в данъчната ѝ декларация и имаше други плащания, в брой.

Или Хоуп е била неволен партньор в измамата и научавайки истината, бе напуснала или заплашила да разобличи Крувич?

И бе убита заради това?

А Манди Райт? Засега единствената ѝ връзка с гинекологията беше прекъснатата бременност и операцията на маточните тръби.

Май доста се отнесе, Деллауер.

Най-вероятният сценарий беше, че тя и Хоуп са убити от непознат психопат, а Крувич — колкото и да е користолюбив и безнравствен — нямаше нищо общо с това.

И все пак, бях обещал на Майло да проверя документите му. А изпадналата в паника Теса Баулби имаше свободен ден. Всъщност тя разполагаше с доста свободно време — беше се записала само за две лекции, във вторник и в четвъртък.

Явно бе намалила академичния товар.

Дали защото ѝ беше трудно да се справя?

Мислех да я посетя пак, но едно по едно.

Обадих се на държавния медицински управителен съвет, откъдето ми казаха, че срещу Милан Крувич не са подавани оплаквания за небрежно отношение и разрешителното му не е изложено на риск.

Пак се изхвърли, Деллауер.

Облякох се и потеглих към университета.

В биомедицинската лаборатория потърсих Крувич в Указателя на медиците.

Беше получил бакалавърска степен по медицина в Бъркли — университетът на Хоуп, друга възможна връзка. Те бяха на една и съща възраст и бяха завършили в една година.

Стари приятели? Продължих да чета. Магистърска степен в Сан Франциско — същият град, в който бе учила и Хоуп.

После тя стажувала в Лос Анджелис, а той се преместил в Сиатъл, за да получи специалност хирург във Вашингтонския университет.

И после стана интересно.

Изкарал само една година от обучението си по хирургия във Вашингтонския университет, взел разрешение за отсъствие и прекарал една година в института „Брук-Хейстингс“ в Корт Мадейра, Калифорния.

Сетне, вместо да се върне във Вашингтонския университет, Крувич сменя специалността си — от обща хирургия на гинекология — записва се като първокурсник в Медицински център „Фиделити“, Калифорния, завършва и получава диплома за гинеколог.

Никаква следдипломна квалификация по методи за оплождане. Това беше изненадващо, дори безразсъдно, защото методите на оплождане са много специални. Къде беше научил занаята си?

През онази година в института „Брук-Хейстингс“? Не, защото това е била първата му година и никоя уважавана институция не би взела такъв човек за специализирано обучение. Може би беше самоук?

Спестявайки усилия по дързък и опасен начин?

Това ли беше причината да практикува далеч от другите лекари на Бевърли Хилс?

Тогава кой му изпращаше клиенти?

Хора, които също искаха да заобиколят правилата?

Но може би имаше елементарно обяснение: Крувич беше обучен, но по някаква случайност фактът не беше отбелязан в справочника.

И все пак, това беше нещо, което Крувич би поправил. Пък и указателят се осъвременяваше всяка година.

Волнонаемен каубой по оплождане?

Или взимаше случаи, до които никой друг не смееше да се докосне?

Вероятно смелостта му бе привлякла Хоуп?

Крувич беше толкова различен от скучния, обикновен Сийкрест.

Старо волво срещу лъскаво бентли.

Сега Хоуп беше мъртва, а Крувич, както сам бе подчертал — жив, зает, енергичен и правеше един господ знае какво.

А Манди Райт?

Какво общо имаха помежду си един учен и момиче на повикване, освен ужасната смърт?

Нищо не се връзваше.

Потърсих името на Крувич във всеки научен и медицински справочник, който предлагаше библиотеката. Нямаше публикации, затова в онази година „Брук-Хейстингс“ вероятно не бяха извършвали научноизследователска работа.

И институтът не фигурираше никъде.

Когато свърших, стомахът ми се беше свил от подозрения, но засега нямаше какво повече да направя.

Общежитието на Теса се намираше в една от няколкото шестетажни сгради, издигащи се в северозападния край на района около университета. На голяма дървена табела пишеше „СТУДЕНТСКО ОБЩЕЖИТИЕ. ЗАБРАНЕНО ПАРКИРАНЕТО НА АВТОМОБИЛИ БЕЗ ПРОПУСКИ“. Пейзажът се състоеше от хълмиста ливада и обрасли палми. По нататък по пътя се виждаше спортният център със стени с кремава мазилка и опушени стъкла, където преди години се бяха запознали Филип Сийкрест и Хоуп Дивейн.

Спрях на паркинга за товарни коли встрани от сградата, влязох във фойето и тръгнах към рецепцията. Чернокожа жена на двайсет и няколко години седеше на стола и подчертаваше нещо с дебел розов маркер. Устните ѝ имаха същия нюанс. Зад нея имаше телефонно табло. Лампичките примигаха и докато се обръщаше към тях, за да приеме обаждането, тя ме забеляза. Заглавието на книгата, която четеше, беше „Основи на икономиката“.

Младата жена сложи жичките в съответните гнезда и попита:

— С какво мога да ви помогна?

— Търся Теса Баулби.

Чернокожата прелисти купчина листа — списък с напечатани на пишеща машина имена. Провери два пъти, сетне поклати глава.

— Съжалявам, но няма такава име.

— Теса може да е галеното ѝ име.

Тя се вторачи в мен, после отново прегледа списъка.

— Няма никой с фамилия Баулби. Попитайте в другите общежития.

Проверих във всичките. Същият резултат. Може би Теса бе излязла на квартира. Студентите имаха този обичай. Но като прибавим страха, който бях видял в очите ѝ, плюс разтоварването в учебната ѝ програма, това намирисваше по-скоро на бягство.

Използвах телефонния автомат в последното общежитие, за да се обадя на Майло. Питам се дали знае домашния ѝ адрес. Искан да му кажа и за пропуските в образованието на Крувич. Нямах го. И клетъчният му телефон не отговаряше. Може би бе станало още едно убийство с три наръгвания с нож или нещо друго, което щеше да направи на пух и прах хипотезите ми.

Потеглих и се отбих в първата бензиностанция, която видях в Уестууд Вилидж. Телефонната кабина представляваше наклонена на една страна алуминиева развалина, а указателят беше мъряв и окъсан. Липсваха много страници. Тази с фамилиите Баулби беше там.

Имаше само две: Б., Т. Дж. Венис, без адрес и Б. Уолтър И., Мисисипи авеню, Западен Лос Анджелис.

Лос Анджелис е безразборна смесица от жилищни квартали и при наличието на десетина справочника, обхващащи района, шансовете един от онези Баулби да е роднина на Теса, бяха малки. Но аз се залових с каквото разполагах, започвайки с Уолтър от Мисисипи авеню, защото беше най-близо.

Съвсем близо. Между булевардите Санта Моника и Олимпик, само на километър и половина на юг от университета, в район с малки следвоенни къщи и няколко грандиозни въображаеми проекти.

В този ден събираха боклука. Препълнени кофи и обемисти найлонови чували показваха гордостта от консумацията. Из отпадъците нервно ровеха катерици. През нощта братовчедите им, плъховете, щяха да превземат територията. Преди няколко години жителите на Калифорния бяха гласували да се намали данък сгради и политиките измислиха наказание, премахвайки контрола върху гризачите и някои услуги. Като подкастриането на дърветата, например. Но за други неща явно се намираха пари. Миналата година след една буря наблюдавах как екип от тринайсет човека цели четири часа сече и ряза паднал бор.

Жилището на Уолтър Баулби представляваше жълто-кафяво бунгало с покрив от черни плочи. Ливадата беше подстригана късо като косата на морски пехотинец. Беше по-скоро сива, отколкото зелена. На широката веранда отпред имаше саксии с цветя, алуминиев стол и малък син велосипед. На алеята за коли стоеше стар, кафяв „Форд Галакси“. Приближих се до циментовата площадка пред вратата. На емайлираната плочка, с каквато можеш да се сдобиеш на

панаирите или в лунапарковете, пишеше „Семейство Баулби“. Никой не отвори на първото ми позвъняване, нито на потропването.

Върнах се в колата си и се наканих да потегля, когато от булевард Олимпик се зададе синьо-бял микробус, който спря до форда. Вратата се отвори.

Оттам слезе мъж на четирийсет години с черни мустаци и криви крака. Беше облечен в бяло поло от изкуствена материя на зелени райета, каквито Майло би харесал, бял панталон и черни работни обувки. Ръцете му бяха мускулести и загорели от слънцето, но не беше едър. Под райетата се очертаваше малък корем, а пакет цигари издуваше джоба. Подрънквайки с ключовете, той се вторачи в ливадата, после докосна цигарите, сякаш да се увери, че още са там, и се обърна. От микробуса слезе Теса Баулби.

Беше облечена в същия широк черен пуловер и джинси, с които я бях видял във факултета по психология. Лицето ѝ беше още по-бледо. Отвори плъзгащата се задна врата на микробуса и помогна на една приятна на вид сивокоса жена в червена фланелка да слезе. Жената изглеждаше уморена. Косите ѝ бяха сиви, но лицето — младежко. Носеше на ръце момченце с черни коси на около четири години.

Детето изглежда спеше, но изведнъж се размърда и ритна с крак. Жената загуби равновесие. Теса я хвана и ѝ каза нещо. Мустаканият мъж извади цигара, а сивокосата жена даде момченцето на Теса.

Тя му се усмихна мило и изведнъж нещо ме смрази болезнено, като парченце сладолед, попаднало на развален зъб.

Теса прегърна детето, което се смееше и въртеше. Тя изглеждаше твърде крехка, за да се справи с него, но успя да се задържи на крака. Гъделичкаше го и се смееше, сетне го понесе към верандата.

Четиримата се качиха по стълбите и мъжът пхна ключа във вратата. Момченцето отново започна да се върти и Теса го пусна на земята. Детето се втурна към синия велосипед, опита да се качи и падна. Теса хукна да му подаде ръка.

Мъжът и жената влязоха в къщата, оставяйки вратата отворена. Детето тръгна по перилата и изведнъж скочи. Теса го хвана. Момченцето се шмугна покрай нея и се завтече към вратата. Тя се обърна и ме видя.

На лицето ѝ се изписа предишната паника. Вторачи се в мен. Докосна нервно едната си страна, закова на място и после изтича към

къщата.

Мустакатият мъж се появи секунда по-късно. Напомняйки си, че съм упълномощен от властите, аз не помръднах. Той се приближи, размахвайки мускулестите си ръце. Стигна на десетина крачки от мен, спря и огледа колата ми. После излезе на улицата и застана до прозореца от страната на шофьора.

— Аз съм Уолт Баулби. Дъщеря ми каза, че сте от полицията.

В гласа му нямаше предизвикателство, само лека надежда, че това може да не е вярно. Отблизо видях, че кожата му беше набръчкана. На врата му имаше тънка златна верижка. Около нея се подаваха косъмчетата на гърдите му.

Показах му документите си.

— Консултант съм на полицията, господин Баулби.

— Консултант ли? Има ли някакъв проблем?

— Дойдох да поговоря с Теса.

— Бихте ли ми казали за какво?

— Край университета беше извършено престъпление. Жертвата беше преподавателка на Теса. Разговаряме с всички, които са я познавали.

Раменете му се отпуснаха.

— Професорката. Теса наистина не знае нищо за убийството и е много... разстроена.

— Заради убийството ли?

Той отново извади цигара „Салем“, сетне потупа джобовете на панталона си, за да потърси кибрит.

Намерих запалка и му поднесох огънче.

— Благодаря. Не точно заради професорката. Тя... — Господин Баулби погледна към къщата. — Имате ли нещо против, ако седна в колата ви?

— Съвсем не.

Той се качи и докосна кожената седалка.

— Хубава форма. Винаги съм харесвал този модел. От седемдесет и осма ли е?

— И девета.

Господин Баулби кимна, всмукна от цигарата и издиша дима през прозореца, после се вторачи в пода.

— Теса имаше проблем. Знаете ли това?

Без да знам дали му е казала за изнасилването, рекох:

— Проблем, за който ѝ е помогнала професор Дивейн?

— Да. Теса... беше много умна. С коефициент на интелигентност почти като на гений. Искаше да зареже следването. Попитахме защо, но не ни каза. Искала да се върне вкъщи. Жена ми и аз бяхме изненадани, защото преди това Теса настояваше да живее сама. Накрая не издържа, разплака се и ни разказа за... Нали знаете. Нападението. И как професорката привикала момчето да отговори на обвиненията. После я убиха. Отначало прозвуча толкова безумно, че не знаехме какво да мислим. Сетне видяхме новините за убийството.

— Кое беше безумно — убийството или изнасилването?

Той протегна ръка навън и изтръска пепелта от цигарата си.

— Как да ви обясня? Много обичам дъщеря си, но тя е... наистина умна. Винаги е била такава. Още от бебе. По-различна от останалите. От малка е потисната. Затваря се в собствения си малък свят. Има буйно въображение. Понякога... въображението ѝ става необузвано.

— Обвинявала ли е други, че са я изнасилили?

Господин Баулби въздъхна, отново дръпна от цигарата, погледна угарката и я стисна с пръсти. Издърпах пепелника и той я пусна вътре.

— Благодаря. Имате ли нещо против, ако запала още една?

— Не.

— Отвратителен навик. Всеки ден ги отказвам — засмя се той.

Усмихнах се и повторих въпроса си.

— Живеехме в Темпъл Сити. Полицията там вероятно още пази преписката. Макар че момчето беше непълнолетно, а доколкото знам, не съхраняват досиетата на малолетните.

— Кога се случи това?

— Сега Теса е почти на двайсет. Тогава беше на дванайсет, значи преди осем години. Познавахме семейството на момчето. То беше малко по-голямо. Мисля, че на тринайсет. Работех с баща му в завода на Форд. Бяхме близки. Летувахме на палатки в Йосемит. Предполага се, че е станало в една от палатките. Двамата останаха в къмпинга, а ние отидохме в пущинака да търсим мечки. Но Теса ни каза едва когато се прибрахме у дома. След три-четири дни. Според полицията случаят бил в пълномощията на охраната на резервата, но извикаха на разпит момчето. Казаха, че бил невинен, но сме можели да го подведем

под съдебна отговорност, ако искаме. Освен това предложиха Теса да бъде прегледана от психиатър.

Господин Баулби всмукна жадно от цигарата и остави пушекът сам да излезе от устата му. Зъбите му бяха кафяви и редки. На мускулестите му, загорели от слънцето ръце бяха изпъкнали вени. Краищата на ноктите му бяха черни като въглен.

— Тя е... Въпросът е там, че Теса е умна, дори когато има проблеми. В училище беше отличничка. Само шестици. Страхотно въображение... Надявахме се... Предпочитам да не говорите с нея, господине. Тя е добро хлапе, но е крехка. Докато я отглеждахме, все едно вървахме по опънато въже. Един от лекарите ѝ ни го каза. Че е крехка. Каква полза би имало да говорите с нея?

— Значи се съмнявате. И в двете ѝ истории.

Той трепна.

— Честно казано, не знам какво да мисля. Момчето категорично отрече. Не е имал други неприятности, доколкото знам. Миналата година постъпи във флотата. Представи се отлично. Ожени се и има дете.

Господин Баулби изглеждаше нещастен. Сетих се за оценката на Рийд Мъскадайн за Теса: *сериозни проблеми*.

— Теса отправяла ли е други обвинения?

Отново продължително мълчание. Той извади нещо от зъбите си и го хвърли през прозореца.

— Предполагам, че така или иначе ще разберете, затова по-добре да ви го кажа.

Баулби поднесе цигарата към устата си, но вместо да всмукне дима, изхлипа. Това ме завари неподготвен. Ръката му се стрелна нагоре и закри очите.

— Обвини мен — с треперещ глас отговори той. — Две години по-късно, когато беше на четиринайсет. Вече я бяхме водили на психиатър, защото тя говореше, че ще се самоубие и не се хранеше. Виждате колко е мършава. Боледуваше от онази болест, анорексия. Мислеше, че е дебела и по цял ден подскачаше. Стана двайсет и пет килограма. Психиатърът я настави в болница. Храниха я интравенозно. Назначиха ѝ консултации с психолог. — Той махна ръката си. Очите му бяха насълзени, но ме погледна в лицето. — Каза, че се случило, когато била малка, бебе на две-три години. Това не е

истина, господине. Повярвах ми — лекарите, полицията и съпругата ми. Според закона трябваше да извършат разследване и аз минах през цялата процедура. Същински ад. Отново в полицията в Темпъл Сити, при детектив Гъндерсън. Приятен човек. Може би още работи там. Както и да е, най-важното беше, че всичко се дължи на въображението на Теса. Твърде е буйно. Когато беше малка, гледаше нещо по телевизията и после искаше да бъде като героиня от филмите. Разбирате ли? Затова сигурно е гледала някой филм и е започнала да вярва, че същото се е случило и с нея. Преди да се ожения, бях трудно хлапе. Държах ме известно време в Младежкия изправителен център за кражба с взлом. Но после стъпих на краката си и учих за техник. Казвам ви го, за да разберете, че съм нормален. Нали се сещате какво искам да кажа?

— Да.

— Въпросът е, че с Теса човек никога не може да бъде сигурен какво ще направи. След разследването призна, че е грешила. Чувствала се виновна и искала да се самоубие. Двамата с майка ѝ казахме, че това би било най-лошото и още я обичаме. Ала за зла участ, парите от болничната застраховка свършиха и се наложи да я приберем вкъщи. Лекарите казаха да я наблюдаваме отблизо. Не я изпускахме от очи. Посещавахме семейни консултации в областната клиника и на нея това сякаш ѝ допадна. Помислихме, че всичко е наред. И за да ни покаже колко е умна, тя продължи да получава отлични оценки и я приеха в университета. И ето, тази година Теса заяви, че се връща вкъщи. Не издържа, разплака се и ни разказа за онова изнасилване. Казах, че ѝ вярвам, но... Ако бях сигурен, че е истина, сам щях да потърся момчето. Но знам как тя обвини дори мен. Затова какво трябваше да мисля? Пък и тя не се оплака веднага, а едва след като ходи на лекциите на онази професорка. Сетне я убиха. Чух за това и се уплаших.

— Защо?

— Ами, за човек като мен, който е зарязал училището, колежът е безопасно място. Сетне, когато чуеш такова нещо...

— Теса разказа ли ви нещо за професор Дивейн?

— Само, че я харесва задето ѝ вярва. Мислела, че вече никой няма да ѝ повярва. Увлякла се с онова, което казала за мен. Започна да плаче още по-силно. Рекох ѝ, миличка, миналото е минало. Щом

казваш, че е станало, вярвам ти. Да вървим в полицията и да хванем копелето. Но тя се уплаши и отказа. Никой нямало да ѝ повярва. Щяло да е загуба на време. Нямало доказателства. Станало по време на среща, а никой не приема сериозно такива неща.

— С изключение на професор Дивейн.

— Да. Мисля, че това беше единствената причина Теса да ни го каже. Професорката била убита и Теса се уплашила. Попитах я дали според нея момчето, което... я е нападнало, може да е убило професорката. Но тя не искаше да отговори. Повтаряше, че професорката ѝ вярвала и се държала добре с нея, а сега е мъртва. Животът бил гаден. Добрите умирали млади и разни такива. После изведнъж каза, че ще се върне в общежитието. Пуснахме я, но на следващия ден се обадохме и тя не отговори. Затова отидохме там. Заварихме я на леглото. Гледаше в тавана. Наоколо имаше подноси с храна, но не беше яла нищо. И преди я бяхме виждали в това състояние. Когато престана да взима лекарството си. Ако го взима, всичко е наред. Въпреки проблемите си, Теса все още получава много добри оценки, което според мен е учудващо. Умна е. Може би твърде умна. Не знам.

Той вдигна ръце с дланите нагоре.

— Намерили сте я в леглото, така ли? Без да яде?

— Отписахме я от общежитието и я прибрахме вкъщи. И без това посещаваше само две лекции седмично. Лекарят не иска да е под напрежение. Теса не желае да прекъсва и лекарят казва, че това било добър знак — имала цел. Продължава да следва, но нито учи, нито пише домашни.

— Ходи ли на лекции?

— Понякога. Жена ми я кара с колата и я взима. Друг път Теса спи и не излиза. Това не ни харесва, но какво да направим? Не можем да я наблюдаваме по двацет и четири часа. Дори психиатърът го каза.

— Още ли посещава психиатър?

— Не редовно, но продължаваме да му се обаждаме, защото е приятен човек и разговаря с нея, дори след като парите свършиха. Доктор Албърт Емерсън от Глендейл. Ако искате да говорите с него, моля, заповядайте.

Баулби ми каза номера и аз го записах.

— Постави ли ѝ някаква диагноза?

— Да. Депресия. Използвала въображението си, за да се защитава.

Той потърка очи и въздъхна.

— Неприятна история — отбелязах аз.

— Но малкото ми момченце е страхотно.

— На колко години е?

— Идния месец ще стане на четири. Едър е за възрастта си.

— Имате ли други деца?

— Не, само тези двете. Колебаехме се дали да имаме друго дете заради времето, което отделяхме на Теса. Пък и братът на съпругата ми е бавноразвиващ се. Живее в психиатрична болница. Не знаехме дали нещо няма да се предаде по наследство. — Той се усмихна. — После останахме изненадани.

— Приятна изненада.

— О, да. Роби е страхотно момченце. Така хвърля топката, че няма да повярвате. Теса го обожаваше. Изглежда щастлива само когато е с него. Оставям я да го гледа, но постоянно хвърлям по едно око.

— Защо?

— Заради настроенията, в които тя изпада. Роби е щастливо дете и искам да остане такъв. Ето например, когато гледахме новините за професорката. Теса започна да пици и той наистина се разстрои. Успокоявам я с него. Теса, миличка, овладей се, погледни Роби. След това всичко беше наред. Дори не искаше да говори за това. Успокои се. Дотук добре. Но непрекъснато съм нащрек.

Накарах го да ми напише разрешение да говоря с доктор Албърт Емерсън и се прибрах вкъщи. Микробусът на Робин го нямаше. В кухнята намерих бележка, в която ме осведомяваше, че е отишла да направи спешен ремонт на апаратурата на един кънтри певец в Сими Вали и ще се върне към седем-осем часа.

Обадих се на психиатъра, очаквайки да чуя поредица от секретарки, ала самият той вдигна телефона. Гласът му бе момчешки и изпълнен с очакване — като на човек, готов за приключения.

Представих се.

— Делауер... Името ми е познато. Занимавахте се със случая Джоунс, нали?

— Точно така.

Изненадах се. Обвиняемият беше богат и защитата склучи сделка. Всичко беше пазено в тайна от пресата.

— Защитата ме повика, когато се чудеха къде да изпратят негодника. Искаха да свидетелствам от негова страна и да му осигуря удобна обстановка. Казах им, че не са познали. Съпругата ми е заместник-прокурор и симпатиите ми са насочени в противоположната посока. Затвориха ли го за дълго?

— Да се надяваме.

— Да, човек никога не знае, щом са замесени пари. И така, какво мога да направя за вас?

— Работя с полицията по друг случай. Професорката по психология, която беше убита преди няколко месеца.

— Спомням си. Близко до университета. Обичате ли криминални случаи?

— Обичам, когато всичко приключи.

— Разбирам какво искате да кажете. И каква е моята връзка с всичко това?

— Теса Баулби. Познавала е жертвата. Обвинила един студент в изнасилване и го накарала да се яви пред някакъв комитет по

междучелностни отношения, с председател професор Дивейн. Разговаряме със студентите, замесени с комитетa, но Теса не иска да каже нищо и проблемите ѝ не ми позволяват да я притискам.

— Комитет по междучелностни отношения — повтори Емерсън. По тона му разбрах, че Теса не е споменавала за това. — Не съм я виждал от известно време. Което, впрочем, е повече, отколкото би трябвало да ви кажа.

— Имам подписано разрешение от баща ѝ.

— Теса е навършила осемнайсет години и разрешението не означава нищо. И така, каква е теорията? Едно от момчетата е било предизвикано да побеснее пред онзи комитет и е прибегнало към действие?

— При липсата на доказателства, теории много. Полицията работи по всяка възможна версия.

— И Теса е внесла обвинение в този комитет? — учуди се той.

— Да.

— Не може да бъде. Не го пишеше във вестниците, нали?

— Не.

— И как е минал процесът?

— Не особено приятно. Но комитетът не просъществувал дълго, защото университетът го премахнал.

— А някой е премахнал професор Дивейн. Странно. Съжалявам, но не мога да ви помогна. Да речем, че просто нямам какво да ви кажа.

— За Теса или за баща ѝ?

— И за двамата. На ваше място не бих... отделял много време на тази версия. А сега, чака ме пациент, затова да прекратим разговора, докато лекарската ни етика още е непокътната.

* * *

Толкова за прословутия комитет.

Да се върнем към доктор Крувич с любопитната история за неговото образование.

Реших да потърся института, в който бе прекарал една година, след като беше напуснал Вашингтонския университет — „Брук-

Хейстингс“. Би трябвало да се намира в Корт Мадейра, в покрайнините на Сан Франциско.

Обадих се в Корт Мадейра за информация. Нищо. Нито в Сан Франциско, в Бъркли, в Оукланд, в Пало Алто или някъде другаде в радиус от двеста километра.

Следващата въпросителна бе болницата, където Крувич бе възобновил обучението си, този път като гинеколог.

Медицинският център „Фиделити“ в Карсън.

И там го нямаше в списъците.

Дали не беше пълен самозванец?

Но от университета в Бъркли ми казаха, че Крувич е уважаван член на Асоциацията на бившите възпитаници. Същият отговор получих и от медицинския факултет в Сан Франциско.

Тогавашните странности бяха започнали след като бе получил дипломата си.

Разсъждавах по този въпрос, когато Майло се обади.

— Засега няма други подобни убийства. Полицията в Лас Вегас се опитва да намери Тед Барнаби, приятеля на Манди, за да провери дали ще хвърли светлина върху медицинската ѝ история или върху нещо друго. Дотук нищо. Проследили го до Таху, после следите се губят.

— Веригата на казината — отбелязах аз.

— Да. Интересно, в Лас Вегас познават Крувич. Идвал по няколко пъти в годината и залагал големи суми.

— Точно тип, към каквото би гравитирала Манди.

— Никой не си спомня да ги е виждал заедно. Но изпратих снимката на Манди в нравствения отдел в Лос Анджелис, за да проверят дали има досие там. Освен това довечера смятам да посетя няколко клуба, където ходят скъпоплатени проститутки.

— Казина, клубове. Страхотен стил на живот.

— Боклуците никога не спят. Защо да го правя аз?

— Намерих и Теса Баулби и научих нещо интересно — започнах аз. Разказах му за разговора си с Уолтър Баулби и с доктор Емерсън.

— Май не им е лесно на семейство Баулби, а? — каза Майло. — Мислиш ли, че бащата е искрен?

— Можеш ли да разбереш? Доктор Емерсън намекна, че няма смисъл да се ровя в тази история. Теса явно не го посещава редовно и

не му е разказала за Хоуп, нито за комитета. Господин Баулби обаче прояви самоинициатива. Каза ми името на детектива от Темпъл Сити, който разследвал обвинението. Гъндерсън.

— Ще му се обадя. Фалшиви обвинения... Тогава Мъскадайн може би казва истината.

— Дори да лъже, не виждам каква може да е връзката му с Манди Райт.

— Остава само Кени Сторм Младши, с когото ще се срещна утре следобед в кабинета на баща му. Искаш ли да дойдеш и да провериш психиката му?

— Разбира се. Научих и някои неща за доктор Крувич. Започнах с колите пред клиниката късно през нощта и въоръжения пазач. Множество аборти след работно време, за по деветстотин долара бройката.

— Бентлито иска поддръжка — подхвърли Майло.

— Чакай, има още. На визитната картичка на Крувич пише, че практиката му се ограничава до методи за оплождане, но му липсва официално образование за това. Има и други несъответствия в биографията му. Учил е хирургия в университета във Вашингтон само една година, после отишъл в институт „Брук-Хейстингс“ и сменил специалността си. Станал гинеколог в болница в Карсън — медицински център „Фиделити“. Не мога да намеря нито едно от тези две места.

— Измислени ли са?

— Дипломата му е истинска и няма подадени оплаквания срещу него. Възможно е „Брук-Хейстингс“ и „Фиделити“ да не съществуват вече. Но да се преместиш от престижна болница в невзрачна частна клиника не е равностойно прехвърляне. Така че има вероятност да не е напуснал по своя воля. Може да е бил изритан за неприлично поведение, да се е скрил и после да е кандидатствал в нова област. Да се представя за специалист по оплождане е твърде рисковано.

— Интересно. Да, историята започва да намирисва на нещо по-определено. А Хоуп е била негов консултант? И са оплели конците с тлъстите суми?

— Може би затова Сийкрест говореше толкова уклончиво. Не изневяра, а нещо финансово. Ако си спомняш, той изрично подчерта, че не си е пъхал носа в професионалната дейност на Хоуп.

— Разграничи се...
— Искаш ли отново да поговоря с него?
— Разбира се... А доктор Крувич? Той е единственият, когото уличихме в лъжа.
— Повече ли го харесваш като заподозрян?
— Да кажем само, че развивам интерес към него. Ако мога да го свържа по някакъв начин с Манди, направо ще се влюбя в Крувич.

Стана седем и десет, а Робин още я нямаше. Спешните ремонти сигурно са се усложнили. Обадих се в звукозаписното студио и тя каза:

— Съжалявам, скъпи, но положението е драматично. Ще отнеме известно време — най-малко още два часа.

— Вечеря ли?

— Не, но първо искам да свърша. Не си прави труда да готвиш. Вероятно ще хапна нещо леко.

— Пълнена патица?

Тя се засмя.

— Да, отивай на лов за патици.

Седнах, пийнах кафе и се замислих.

Пицата беше нещо леко.

И в Бевърли Хилс имаше страхотно малко заведение, където още мислеха, че мястото на патиците е във водата, а не увити в тесто във фурната.

По пътя щях да се отбия в Административния център.

Този път първо огледах алеята за коли. Трите места за паркиране зад розовата сграда отново бяха пусти. И лампите пак не бяха запалени.

Улицата отпред беше тиха и тъмна, с изключение на няколкото улични лампи и случайния проблясък на фарове. Ясно, всички бяха приключили с работния ден. Спрях на петдесет метра от входа на розовата сграда и запазих бдителността си, представяйки си нещата, които един неетичен лекар може да направи на пациентка.

Пръстите на Крувич облени в кръв...

Свърхактивно въображение. Когато бях дете, това побъркваше учителите ми.

Фарове. Приблжиха се. Патрулната кола обикаляше района.

Ченгетата от Бевърли Хилс се изнервиха от хора, които седят в автомобилите си без основателна причина. Но полицейската кола отмина.

Изведнъж се почувствах като пълен глупак. Дори ако Крувич се появеше, какво щях да кажа?

„Здрасти, само една малка следа: какво точно представлява институтът «Брук-Хейстингс» и какво сте правили там? И между другото, какво става със специалността ви — методи за оплождане?“

Включих двигателя и посегнах да запаля фаровете, когато някакво стържене зад мен привлече вниманието ми. Вратата на сградата до тази на Крувич се вдигаше. Там имаше кола с вече запалени фарове.

Не беше бентли, а малък черен седан. Излезе и зави надясно. Вътре се виждаха двама души. Шофьорът, медицинската сестра Ана, с непроницаемото лице и изцапаните с червило цигари. До нея седеше мъж.

Съседната сграда също беше част от клиниката на Крувич.

Ана стигна до Футхил Драйв, спря и обърна.

Подкарах след нея.

Тя направи още два завоя — на Бъртън Уей и на Рексфорд Драйв. Пое по ниската част в северния район на Бевърли Хилс, после по Сънсет Булевард и излезе на кръстовище Колдуотър Каньон. Отправи се към долината. Може би нямаше нищо злоещо около една работеща жена, която се връща у дома със съпруга или с приятеля си.

Между нас имаше две коли. Движението беше натоварено и карахме едва с трийсет километра в час. На Чероки Драйв видях червен светофар и се преместих в дясното платно, за да огледам колата. Нова тойота.

После Ана свърна надясно и в автомобила проблесна оранжево кехлибарена светлинка. Стрелна се вляво и продължи да се движи. Ана провеси лявата си ръка през прозореца и пусна угарката. На пътя се

разпръснаха искри. Мъжът седеше неподвижен. Или се беше излегнал на седалката, или беше нисък.

Крувич не беше гигант. Може би медицинската сестра го караше вкъщи. Или взаимоотношенията им не бяха само делови?

Непрекъснато съзираш любовни авантюри, Делауер. А дори не гледаш сапунени сериали.

Светофарът светна зелено и тойотата се стрелна напред, набирайки скорост, когато започна да изкачва планинския склон на Санта Моника, и се отправи на изток по Мълхоланд.

Намалих. Ана взимаше завоите като човек, познаващ пътя. Преди години шосето Мълхоланд не беше довършено от Удланд Хилс до Холивуд и представляваше километри черна ивица, предлагаща секваща дъха панорама към блясъка отдолу. Сега крайпътните къщи закриваха по-голямата част от пейзажа.

Зад мен нямаше никой. Угасих фаровете. Мълхоланд стана потъмен, тесен и тих. Тойотата мина още няколко завоя, после спря. Бях доста назад и успях рязко да намаля, без спирачките да изсвирят. Тойотата остана на шосето. Светеха само стоповете. Продължих да карам бавно и да наблюдавам.

Насреща се зададе кола.

Когато отмина, тойотата пресече диагонално Мълхоланд, влезе в отбивката и спря на циментовата площадка пред висока желязна порта.

На тухлените стълбове блещукаха две бледи светлини. Всичко друго беше зеленина и мрак.

Мъжът слезе. Беше с гръб към мен.

Приближи се до единия стълб и натисна бутона.

Портата се отвори и мъжът тръгна. Включих на скорост и рязко потеглих. Звукът го накара да се обърне — точно както се надявах.

Видях го за част от секундата.

Познато лице.

Слабо, интелигентно. Пълни устни. Дълги коси, пригладени назад. Хлътнали страни, извити нагоре вежди.

Нисък, но не беше Крувич.

Кейси Локинг, любимецът на Хоуп.

Той се почеса по ухото.

Ако не знаех за пръстена с черепа, нямаше да го забележа да проблясва на нежната му бяла ръка.

Подкарах към кръстовището.

Хоуп и Крувич.

Дипломантът на Хоуп с медицинската сестра на Крувич.

Дали Локинг живееше зад онази порта?

Хубаво жилище за дипломант. Богати родители? Или жилището принадлежеше на Крувич и беше време за съвещание?

Спрях, обърнах и отново се отправих към къщата. Уверих се, че отпред вече няма никой и бавно минах покрай нея. Адресът беше написан с малки бели цифри на стълба вляво и аз ги запомних.

Какво общо можеше да има един дипломант по психология с методите на оплождане или с абортите?

Дали не продължаваше „консултациите“ на Хоуп?

Корупция в големи размери? Достатъчно широка мрежа, за да оплете Хоуп и Манди Райт?

Или нещо невинно — общ научен проект върху нежеланата бременност, психичното въздействие от безплодието и други подобни.

Ала Локинг не спомена нищо такова и Хоуп нямаше публикации на тази тема.

Пък и научната работа не обясняваше защо медицинската сестра на Крувич вози Локинг.

Не, определено липсваше логика.

Когато спрях пред нас, Робин и Спайк се качваха по стълбите.

Бях забравил за пицата.

Тя ми махна, а той рязко се обърна и застана неподвижен. Протегна врат и се закова на място, сякаш беше на състезание за кучета. Зяпа, докато чу моето „Здрасти“, после опъна каишката и Робин го пусна да ме поздрави. Погалих го по главата, а Спайк изляя като ловджийско куче и се отърка в мен. Накрая ме поведе към Робин.

Придърпах я към себе си и я целунах страстно.

— Господи — каза тя. — Какъв ли парфюм си сложих тази сутрин?

— Забрави за парфюма. Мисли за вечната любов.

Целунах я още веднъж, после Робин отключи вратата и влязохме.

— Как мина спешният ремонт? — попитах аз.
Тя се засмя, разкърши врат и отметна къдриците си.
— Оправих повечето инструменти. Отгоре на всичко имам още работа. Обещах да настроя китарата на Ено Бърк за записите утре.
— Сигурно се шегуваш.
— Де да беше така. Поне ще ми платят тройно.
— Цяла нощ ли ще работиш?
— Надявам се, че не. Но първо ще подремна.
— Искаш ли да ти направя кафе?
— Не, благодаря. Цял ден се наливам с кафета... Съжалявам, Алекс. Незабравими мигове ли беше запланувал?
— Винаги съм готов за това.
Тя притисна гръб до гърдите ми.
— Искаш ли да подремнем заедно? Тъкмо ще ми разкажеш някоя приказка.

* * *

По-късно същата нощ аз седях в кабинета си и преглеждах пощата. Сметки, лъжци, опитващи се да ми продадат нещо и отдавна просрочен чек от адвокат, който колекционираше ферарита.

Не преставах да мисля за Локинг и Ана...

Не успях да открия Майло. После се сетих, че тази вечер той посещава клубовете по крайбрежието.

Разхождаше се сред красиви хора.

Това предизвика усмивка на устните ми.

Прослушах телефонния секретар.

Професор Джулия Стайнбъргър се беше обаждала точно след като бях излязъл.

Дали си бе спомнила нещо?

Беше оставила някакъв номер в университета и в дома си на „Ханкок парк“.

Съпругът ѝ отговори на второто извънмяване и каза:

— Няма я вкъщи. Вероятно ще се забави. Защо не пробвате утре в кабинета ѝ?

Говореше дружелюбно, но уморено.

Казах името си, облякох анцуг, приближих се до леговището на Спайк в кухнята и го попитах дали иска да отидем на разходка. Той не ми обърна внимание, но когато взех каишката, скочи на късите си крака и тръгна след мен.

Направихме дълга разходка по Глен и се вмъкнахме в няколко тъмни странични улички, където мирисът на цъфтящи дървета беше почти задушаващ.

От време на време спирах, докато Спайк се оглеждаше, ръмжейки срещу невидими неща.

19

В девет сутринта се обадих в кабинета на Джулия Стайнбъргър, но я нямаше. Имала лекции до обяд.

Трябваше да свърша някои неща в района на университета.

В катедрата по психология три секретарки седяха пред екраните на компютрите, но столът на рецепцията беше празен. На гишето беше натрупана пощата. Неколцина студенти четяха обявите за работа.

— Извинете — казах аз и секретарката, която се намираше най-близо вдигна глава.

Млада, хубава, червенокоса.

Показах картата си от медицинския университет, намиращ се в другия край на града и добавих:

— Това сигурно ме прави персона нон грата тук, но вероятно ще бъдете така любезна да ми помогнете.

Тя се засмя и продължи да натиска клавишите, но попита:

— Какво мога да направя за вас?

— Търся дипломант на име Кейси Локинг.

— Той ползва кабинет долу в мазето, но не идва често. Работи предимно в дома си.

Момичето стана, отиде в дъното на помещението и се върна с празни ръце.

— Странно. Папката му я няма. Почакайте.

Тя пак седна пред компютъра, смени файловете и изкара на екрана списък с имена.

— Ето. Стая 55331. Може да използвате телефона в края на гишето.

Така и направих, ала никой не отговори. Слязох в мазето. Повечето стаи бяха лаборатории. Името на Локинг беше напечатано на индекс карта. Никой не отвори на почукването ми.

Качих се отново горе и казах на червенокосата:

— Няма го. Жалко. Той кандидатства за една длъжност и доход да уговорим събеседване.

— Искате ли да ви кажа домашния му телефон?

— Бих могъл да му се обадя.

Тя го написа. По кода разбрах, че адресът е на Холивуд Хилс, на изток от Ла Сиенега. Не беше къщата на шосе Мълхоланд. Тогава вероятно бе отишъл там, за да се срещне с някого. Може би с Крувич.

Папката му я нямаше. Обадох се и мазният глас на Локинг каза: „Вкъщи няма никой. Говорете или се откажете“. Затворих и излязох от сградата.

Време беше да посетя историческия факултет.

Хейс Хол беше една от най-старите постройки в района на университета. Намираше се зад библиотеката и беше построен от същия жълтеникав варовик, замърсен от въздуха. Кабинетът на Сийкрест беше на последния етаж и в дъното на отекващия плесенясал коридор, от двете страни на който имаше махагонови врати с резба. Неговата беше отворена, но го нямаше.

Стаята беше голяма, хладна, боядисана в светлозелено и имаше сводест таван и прозорци с армирани стъкла, които се нуждаеха от измиване, кафяви завеси, пристегнати с месингови халки, вградени лавици с книги и безвкусен персийски килим — някога червен, но сега розов.

Зад грозното бюро във викториански стил имаше ортопедичен стол, тапициран в черно. Пред него стояха три скъсани червени кожени стола. Бюрото беше разтребено като домашния му кабинет. Отгоре бяха наредени купчина сини тестове за изпит, две урни от епохата на неолита и пишеща машина. На зелена подставка се мъдреше картонена кутия с полуизяден сандвич с яйце и салата и неотворен диетичен „Спрайт“. Нямаше петна, нито трохи.

Сийкрест влезе, бършейки ръце със салфетка. Беше облечен в сив пуловер, риза на кафяви карета и сива плетена вратовръзка, краищата на ръкавите на пуловера бяха протрити, а очите му изглеждаха забулени в мъгла. Заобиколи ме, седна зад бюрото и погледна сандвича.

— Добро утро — казах аз.

Той взе сандвича и отхапа.

— Какво мога да направя за вас?

— Ако разполагате с време, имам няколко въпроса.

— За?

— Взаимоотношенията със съпругата ви.

Сийкрест остави сандвича. Не ме покани да седна, затова стоях прав.

— Взаимоотношенията със съпругата ми — тихо повтори той.

— Не искам да се натрапвам...

— Но ще го направите, защото полицията ви плаща. — Той отчупи парченце кора и бавно започна да дъвче. — Защо искате да се натрапвате?

— Професоре, ако моментът не е подходящ...

— О, спестете ми това. Знаете ли, едва след нощното ви посещение със Стърджис осъзнах, че всъщност съм заподозрян. И каква беше целта ви тогава? Да ме хванете неподготвен? Надявахте се, че по някакъв начин ще се издам? Дали моментът е неподходящ? Моментът винаги е неподходящ. Този проклет град. Всеки иска да напише безвкусната си таблоидна версия. Кажете на Стърджис, че е живял достатъчно дълго в Лос Анджелис, за да се научи как се прави истинско разследване. — Лицето му стана тъмночервено. — Но предполагам, че не би трябвало да се изненадвам. Несъмнено има някакъв идиотски *детективски* наръчник, в който пише да подозирате съпруга. А онези две първи мекерета бяха настроени враждебно от самото начало. Но защо замесва вас? Наистина ли мисли, че ще остана поразен от психологичната ви *проницателност*?

Сийкрест отново поклати глава, отхапа още от сандвича, действайки с безмилостни, резки движения, сякаш сандвичът беше опасен, но неустоим.

— За мен няма значение, че съм заподозрян — продължи той. — Нямам какво да крия, затова ровете, колкото ви душа иска. А що се отнася до взаимоотношенията със съпругата ми, с нито един от двамата ни не беше лесно да се живее, ето защо фактът, че сме останали заедно, би трябвало да ви говори нещо. Пък и каква причина бих имал да я убия? Пари? Да, миналата година тя направи цяло състояние, но парите не означават *нищо* за мен. Когато имотите й бъдат освободени от адвокатите, мога да ги даря за благотворителни цели. Почакайте и ще видите, ако не ми вярвате. Какъв друг мотив бих могъл да имам? — Той се изсмя. — Не, Делауер, животът ми не стана по-хубав, след като

Хоуп умря. Дори когато беше жива, бях самотник. След смъртта ѝ останах съвсем сам и установявам, че вече не искам да е така. А сега, бъдете любезен и ме оставете да обядвам на спокойствие.

Тръгнах към вратата и Сийкрест добави:

— Жалко, че Стърджис няма въображение. Придържането към наръчника ще намали и без това малкия шанс, който има, да узнае истината.

— Не сте оптимистично настроен.

— А нима полицията ми е дала основание? Вероятно трябва да наема частен детектив. Макар че не знам към кого да се обърна. — Той тихо се изсмя. Смехът му приличаше на лай. — Нямам дори адвокат. И не защото не съм имал възможност. Някой трябва да е дал телефонния ми номер на противния им адвокатски клуб или пък негодниците сами надушват хорското нещастие. Веднага след убийството ми се обаждат по няколко пъти на ден, сетне почти престанаха. Дори сега се опитват от време на време.

— Какво искат от вас?

— Да съдя градската управа, че не е подкастрила дърветата. Сякаш най-важното в случая е *пейзажът*.

— А кое е най-важното?

— Пълният упадък на реда. Жалко, че не мога да събера достатъчно алчност за печалба. Да напиша книга, която ще се продаде в голям тираж. Няма ли да е очарователно? Скърбящият вдовец се явява в различни телевизионни предавания. По стъпките на Хоуп.

— Биваше я в това отношение.

— Биваше я във *всяко* едно отношение. Разбирате ли? Тази жена беше *изключителна*.

Кимнах.

— Всъщност — добави той, — Хоуп мразеше игричките на медиите, но знаеше, че са полезни.

— Тя ли ви го каза?

— Да, Делауер. Хоуп беше моя съпруга. *Доверяваше* ми се.

Сийкрест отвори газирания вода и надникна вътре.

— О, боже, защо ли си губя времето с вас? Можете ли дори да си представите какво означава да бъдеш под един покрив с такъв човек? Все едно живееш с взет назаем шедьовър на Реноар или на Дега.

Знаеш, че никога няма да го притежаваш, нито дори ще го разбереш напълно, но въпреки това си *благодарен*.

— Взет назаем от кого? — попитах аз.

— От Господ, от Съдбата, в каквото вярвате. — Той пийна спрайт и остави консервата. — Стърджис сигурно си мисли: „Завиждал ли е?“. Отговорът е не. Изпитвах страхопочитание, но от любов. Следващият въпрос в „гениалния“ му ум е: „Какво е намирала в него?“. Да, понякога и аз се питах. А сега я няма... и вашият приятел, ченгето, мисли, че аз съм изкупителната жертва. А сега, моля ви, оставете ме *на мира!*

Беше хубаво отново да изляза на слънчевата светлина.

Преструвайки се, че топлината може да стопи горчилката, която погълнах в онзи кабинет.

Искрена болка и гняв или изпълнение с цел да не го разпитвам?

Изправен пред въпроса за взаимоотношенията му с Хоуп, Сийкрест не каза, че са били добри. Само, че и с двамата било трудно да се живее и издръжливостта им доказвала нещо.

После призна, че е завиждал, но го превърна в обожание.

Живот с шедьовър... който можеше да омръзне.

Замислих се за внезапното му изчервяване. Късо съединение.

Хората с тежки проблеми за овладяване на гнева си често се издаваха психически.

„Ровете, колкото ви душа иска.“

Сигурен в невинността си или предизвикателство на психопат от рода „хвани ме, ако можеш“?

Срещата в кабинета на Кенет Сторм в Пасадина беше в един. Джулия Стайнбъргър щеше да свърши лекциите си след двайсет минути.

Използвах телефона в библиотеката и пак се обадох на Кейси Локинг. Същият запис на телефонния секретар. В Англия беше късно, но часът все още беше приличен, за да се обадя на другата дипломантка на Хоуп, Мери Ан Гонзалес.

И там нямаше никой.

Отново се върнах в света на истинската наука.

Джулия Стайнбъргър вървеше към кабинета си, придружавана от двама студенти. Видя ме, намръщи се и им каза:

— Бихте ли ми дали минутка? Ще се отбия в лабораторията.

Те тръгнаха, а тя отключи кабинета. Беше облечена в дълга до коленете черна рокля. Носеше огърлица с черен оникс и изглеждаше

притеснена. Когато вратата се затвори след нас, Джулия остана права.

— Не знам дали постъпвам правилно — започна тя, — но първия път, когато бяхте тук, не ви казах нещо. Вероятно не е свързано с цялата отвратителна история.

— Нещо за Хоуп ли? — попитах аз.

— Да. Нали си спомняте какво ви казах — имам чувството, че Хоуп вероятно е била малтретирана.

— Ожесточеният вид.

— Да. Тя имаше такъв вид. Но... имаше и нещо друго. Беше миналата година. В преподавателския клуб. — Джулия се приближи до бюрото си и се подпря с длани на плота. Погледна към куклата, която бе милвала предишния път, но не посегна да я вземе. — Побъбрихме, сетне Хоуп започна да обикаля насам-натам и Джери и аз се заприказвахме с друг. Час по-късно отидох в тоалетната и тя беше там. Стоеше пред огледалото. Там има преддверие, застлано с дебел мокет, затова мисля, че не ме чу. Оглеждаше ръцете си. Роклята разголваше раменете, но имаше ръкави до лактите. Забелязах я, защото беше много елегантна и сигурно струваше цяло състояние. Хоуп бе смъкнала единия си ръкав и гледаше ръката си. Изражението ѝ беше странно — все едно бе хипнотизирана — и безизразно. На ръката ѝ имаше синина. Черно-синя. На бицепса. Всъщност бяха няколко белега. И точици. Отпечатъци от пръсти. Сякаш някой я бе стиснал с всичка сила. Кожата ѝ беше изключително хубава и бяла, затова контрастът беше потресаващ. Почти като татуировка. А следите изглеждаха пресни. Още не бяха станали зеленикаво-морави. Това е.

Джулия Стайнбъргър забърза към вратата, преглъщайки сълзите си.

— Как реагира, когато влязохте? — попитах аз.

— Дръпна ръкава си. Очите ѝ се фокусираха и каза: „Здравей, Джулия“, сякаш не се беше случило нищо. Сетне весело започна да бърби и си сложи грим. Говореше колко различни биха били нещата, ако мъжете бяха свършени. Съгласих се с нея и двете се правехме, че нищо не е станало. Какво трябваше да кажа? Кой ти го направи? — Тя отвори вратата. — Може би си въобразявам. Вероятно кожата ѝ беше нежна и лесно ранима... но когато ме помоли да се присъединя към комитета, почувствах, че ѝ го дължа.

Тъмни синини върху бяла кожа.
Внезапният гняв на Сийкрест.
Качих се в колата си и поех на север, по шосе 405.

Пасадина консумира повече от полагаемата ѝ се дажба смог, но днес въздухът беше чист и административните сгради на Кордова стрийт блестяха красиво като картини на Ричард Естес.

Фирмата за недвижими имоти и инвестиции на Сторм представляваше едноетажна постройка в неоиспански стил, обградена с прекрасни цветни лехи и все още разцъфнали в тъмночервени цветове дървета. Паркингът беше примитивен.

Спрях до немаркираната кола на Майло, точно когато той излезе. Носеше куфарчето си и касетофон. Беше облечен в сив костюм, бяла риза и рипсена вратовръзка на червени и сини райета.

— Истинско ченге — отбелязах аз, поглеждайки ботушите му и потискайки смеха си.

— Когато си сред бизнесмени, дръж се като бизнесмен. Като стана дума за бизнес, намерих няколко бара в Сънсет Стрип, които Манди Райт може би често е посещавала.

— Може би?

— Още няма нищо определено, но следите са обещаващи. Говорим за разкошни коси и съвършени тела, затова едно грозно момиче би се откроявало. Провървя ми и намерих двама бармани, които работят там от година. Нито един не се закле, че е тя, но им изглеждаше позната.

— Работела ли е, или само се е мотаела?

— С нейния занаят, има ли значение? Дори да е работела, те не биха го признали и изложили на риск разрешителните си за продажба на алкохол. Заведенията са близо едно до друго, затова може да е обикаляла. Клуб „Нан“ и „Пит“. Лошото е, че барманите не можах да си спомнят да са я виждали с някого.

— И все пак е била в Лос Анджелис.

— Другото е, че говорих с Гъндерсън, детективът, който се е занимавал с оплакването на Теса срещу баща ѝ. Сега е заместник-шеф и бегло си спомня случая, но извади папката. Бележките му показваха,

че не е гледал сериозно на оплакването. Смята, че Теса не е в ред. Баща ѝ бил приятен тип. Признал, че като непълнолетен имал досие, макар да не е било необходимо да го прави. Бил много откровен за всичко. Ето защо разказът на Мъскадайн започва да звучи все по-достоверно. Хайде да приключим с проклетия комитет. Готов ли си за Сторм?

— Имам сведения, че Хоуп е била малтретирана.

Разказах му историята на Джулия Стайнбъргър, после за няколко минути, прекарани със Сийкрест.

— Синини и избухлив нрав — отбеляза Майло и се намръщи. — И какво по-точно го ядоса?

— Кипна още в началото. Лицето му се зачерви, когато му казах, че искам да поговорим за взаимоотношенията им.

— Добре. Може би му влизаме под кожата. Вероятно трябва да го обработя още малко... Как мислиш, бие я от години и тя написва книгата, обяснявайки на жените как да се защитават.

— Няма да е за пръв път.

— Стилът пред съдържанието. Но ако Хоуп и Сийкрест са имали проблеми, книгата може да е станала отдушник на недоволството ѝ и тя да е решила най-после да се раздели с него. Но все пак, каква е връзката с Манди Райт? Мозъкът ми нищо не може да роди. Има и друго усложнение. Снощи пак ходих до клиниката на Крувич. Него го нямаше, но медицинската сестра Ана беше там. С Кейси Локинг.

Разказах му за къщата на шосе Мълхоланд и Майло записа адреса.

— По дяволите — каза той. — Точно когато помислиш, че е безопасно да се върнеш в страната на хипотезите... Добре, ще разбера кой е собственикът.

Прекосихме дългото тихо преддверие, за да стигнем до приемната на Кенет Сторм.

Фамилията Сторм беше доказателство за генетиката. И двамата имаха вратове като на бикове и бяха широкоплещести. Косите им бяха пясъчноруси и късо подстригани. Мънички и подозрителни очи, които дълго се задържаха на едно място.

Старши беше на около петдесет години. Имаше отпуснато подпухнало лице на футболен полузащитник, започнал да води заседнал живот. Беше облечен в морскосиньо сако с позлатени копчета

и масонска значка на ревера. Сакото на Младши беше тъмнозелено, а копчетата — лъскави като на баща му.

И двамата седяха зад бюрото от светъл дъб с формата на кану, на което имаше само бронзова статуя на каубой и подставка за писалки и моливи от зелен оникс. Кабинетът беше твърде голям за мебелите. Стените бяха облицовани с дъбов фурнир, а килимът беше бежов. Наградите за постиженията в областта на търговията с недвижими имоти и доживотната застраховка бяха идеята на Сторм Старши за себеутвърждаване. Стаята беше изпълнена с дим от пури, но пепелници не се виждаха.

Пред бюрото стоеше тънък и висок мъж с орлов нос и сиви коси, облечен в черен костюм от три части, светлосиня риза с френски копчета за ръкавели и яркорозова вратовръзка. Представи се като Пиер Бейтман, адвокат на Сторм, и аз си спомних името от оплакването срещу Комитета. Още преди да седнем, той започна да формулира условията за разпита с бавен, монотонен глас. Кени Сторм Младши се прозя, почеса се зад ушите и пъхна и извади пръст от един от илиците на сакото си. Баща му се беше вторачил в плота на бюрото.

— Нещо повече — рече Бейтман, — що се отнася до естеството на тази процедура...

— Адвокат по криминалните дела ли сте, господине? — прекъсна го Майло.

— Адвокат съм на господин Сторм. Занимавам се с всичките му делови въпроси.

— И смятате това за делови въпрос?

Бейтман оголи зъби.

— Може ли да продължа, инспекторе?

— Господин Сторм Младши наел ли ви е официално?

— Това не е важно в случая.

— Може да се окаже, ако ще се навъртате наоколо и ще измисляте правила.

Пиер Бейтман погали сапфиреното копче на ръкавела си и погледна младежа.

— Назначаваш ли ме за свой адвокат?

— Да, разбира се — отговори Младши.

— Добре тогава. Що се отнася до процедурата, детектив Стърджис, ще се въздържате от...

Майло сложи касетофона си на бюрото.

— О, не, имаме проблем с това — изрепчи се адвокатът.

— С кое?

— Със записването. Това не е нито свидетелстване в съда, нито официални писмени показания и клиентът ми не е официално заподозрян...

— Тогава защо се държите така, сякаш е?

— Детектив Стърджис, настоявам да не ме прекъсвате...

Майло му затвори устата със силна въздишка. Взе касетофона и прегледа копчетата.

— Господин Бейтман, ние дойдохме тук от учтивост, няколко пъти отложихме разговора от учтивост, позволихме на бащата на вашия клиент да присъства от учтивост, макар че Кени Сторм вече е пълнолетен. Тук не става дума за нарушаване на правилника за улично движение. Момчето ни интересува, защото е провел твърде ожесточен спор с жена, която после е била убита.

Младши измърмори нещо и Старши го стрелна с поглед.

— Детективе — започна Бейтман, — нима...

— Г-н адвокат — прекъсна го Майло и направи няколко крачки към него, — той още не е официално заподозрян, но цялото това суетене и увъртане със сигурност затвърдява представата за човек, който крие нещо. Ако искате да останете тук, ваша работа, но ако днес ще провеждаме разпит, всичко ще бъде записано и ще питам каквото искам. В противен случай ще извършим разпита в участъка и всички вие ще имате работа с различни методи на разпит, както и с пресата.

Младши отново измърмори нещо.

— Кен — предупреди го Старши.

Младежът завъртя очи и опипа една пъпка на врата си. Ръцете му бяха големи, неокосмени и силни.

— Съжалявам, че ти отнемам от времето, синко. Макар че ти разполагаш с доста свободно време, нали? Не учиш и така нататък.

Младши протегна шия и издаде напред долната си челюст. Баща му го дръпна за ръкава.

— Детектив Стърджис — рече Бейтман, — речта ви бе чудесна. А сега, ако ми позволите, ще продължа с размишленията си.

Майло взе касетофона и тръгна към вратата.

— Довиждане, господа.

Бяхме на половината път до вратата, когато адвокатът извика:

— Детектив Стърджис?

Продължихме да вървим и Пиер Бейтман се разбърза да ни настигне. Рецепцията утихна. Двете секретарки се вторачиха в нас.

— Държахте се грубо — прошепна Бейтман. — Та той е още хлапе.

— На деветнайсет години е и достатъчно едър, за да прави бели, господин адвокат. Очаквайте призовка.

Майло отвори външната врата. Стигнахме до паркинга.

— Господин Сторм е уважаван член на обществото, а Кени е стабилно момче.

— Браво на тях.

— При наличието на всички онези банди и сериозни престъпления, човек би си помислил, че полицията има по-важна работа...

— Отколкото да тормози спазващи закона граждани? Ами, какво да кажа, глупави сме.

— Чакайте малко.

Гласът на Бейтман бе изпълнен с напрежение, но не от възмущение, а от безпокойство.

Майло извади ключовете на колата.

— Вижте какво, аз съм тук, за да се чувстват защитени. Кени наистина е добро момче. Познавам го от години.

— Защитени от какво?

— Напоследък имат неприятности. И двамата са под голямо напрежение.

Майло отвори вратата и сложи нещата си в колата.

Пиер Бейтман се приближи до него и тихо заговори:

— Предполагам, че това не ви интересува, но Кенет Старши... има сериозни финансови затруднения. С пазара за недвижима собственост.

Майло се изправи, но не отговори.

— И двамата изживяват труден период — продължи Бейтман. — Първо почина съпругата на Кен. Съвсем внезапно. А сега, тази история. Кен започна бизнеса си от нищо. Преди двацет години построи тази сграда, а сега е на път да я продаде. И загубата няма да реши проблемите му. Има много други кредитори. Ето защо е нервен,

що се отнася до официална процедура. Аз съм му и приятел, не само адвокат. Чувствам се длъжен да го защита, доколкото мога.

— Тук не става дума за недвижими имоти, господин Бейтман.

Адвокатът кимна.

— Истината е, че не разбирам нищо от криминално право. Казах го и на Кен. Но двамата сме приятели от ученическите години. Той настояваше да присъствам.

— Значи мисли, че на момчето му трябва юридическа помощ.

— Не, не. Само обща помощ. Да не се шашва от системата. Откровено казано, Кени не е гений и има избухлив нрав. Кен също. И неговият баща беше такъв. Всичките са много сприхави и доколкото знам, оттам произлиза и фамилното им име^[1].

Той се усмихна, но Майло не му отвърна със същото.

— Кени единствено дете ли е?

— Не, има и сестра. Учи медицина в Станфорд.

— Тогавя тя трябва да е умната в семейството.

— Черил е истинска фурия.

— Разбират ли се с Кени?

— Чудесно, но Кени никога не е бил на нейното ниво и всеки го знае. Като имате предвид характерите им и добавите цялото това напрежение, има вероятност баща и син да се разгорещат и да избухнат. Създават погрешна представа за себе си.

— И каква е тя?

— Че Кени е способен на насилие. Но съвсем не е така, повярвайте ми. Играеше футбол с моето дете. Беше бърз и силен, но отпадна от отбора, защото не бил достатъчно агресивен.

— Няма инстинкт да убива, така ли?

Бейтман го погледна обидено.

— Нещо повече, уверява ме, че в нощта на убийството е бил в Сан Диего.

— Има ли кой да подкрепи твърденията му?

— Не, но както вече ви казах, той не е точно Айнщайн.

— Какво искате да кажете?

— От онова, което прочетох, убийството звучеше обмислено: престъпникът причаква жената и не оставя веществени доказателства. Кени не е способен на подобно нещо. Може да се ядоса и дори да удари някого, но бързо му минава.

— Бил е достатъчно умен, за да влезе в университета — намесих се аз.

— Това беше истинско чудо, повярвайте — отговори Бейтман. — Кен му намери частни учители и Кени учеше много усилено. Приеха го, но се наложи да напусне. Искаше да се премести другаде, но не го приеха. А сега, тази история. Моментът е изключително неподходящ по отношение на самочувствието му. Ето защо забележката ви, че има много свободно време, го обиди. Да бъдеш разпитван от полицията не е приятно. Честно казано, днес той беше много уплашен.

— Не изглеждаше уплашен.

— Преструва се, повярвайте.

Майло най-после се усмихна.

— Харесвате го, нали?

— Да, детектив Стърджис.

Усмивката стана по-широка.

— Аз пък не го харесвам, господин Бейтман. Защото не е направил нищо, за да *спечели* симпатиите ми.

— Но...

— Трябва да реша брутално убийство с множество оттенъци на гняв и виждам, че вашият клиент е едро, силно и агресивно момче с неприятен характер. Прави се на неуловим и накрая се появява с татко, който се държи нервно, и с адвокат, опитващ се да попречи на всяка сричка, излизаща от устата ми. Какво искате да направя? Да му поднеса въпросите си на поднос, с гарнитура? Ако исках да работя в сферата на обслужването, щях да се науча да готвя.

Пиер Бейтман отново оголи зъби. Беше трудно да се измери преструвката зад маниерниченето, но движенията му говореха за примирение.

— Разбира се, че не. Само се опитвам да... Хайде да пробваме пак. Питайте каквото искате и запишете всичко на касетофона, но аз ще водя подробни записки. И се постарайте да не забравяте, че Кени наистина е добро момче.

Когато се върнахме в кабинета, и двамата Сторм пушеха пури и на бюрото се бе появил пепелник.

— Панамски ли са? — попита Майло.

Старши кимна и издуха достатъчно дим, за да скрие чертите на лицето си. Младши се усмихна самодоволно. Майло нагласи касетофона, каза датата и мястото, номера на полицейската си значка и името на Кени като „разпитван по повод убийството на професор Дивейн“.

Усмивката на Кени помръкна. Дръпна от пурата и се закашля. Бейтман и аз седнахме, но Майло остана прав.

— Добър ден, Кени.

Изсумтяване.

— Знаеш ли защо сме тук?

Изсумтяване.

— Колко пъти си се срещал с професор Дивейн?

Изсумтяване.

— Ще трябва да отговаряш ясно и силно.

— Веднъж.

— Кога?

— Пред комитета.

— На изслушването пред комитета по междуличностни отношения с председател професор Дивейн?

Изсумтяване.

— Какво беше това?

— Да.

— Прочетох протокола от заседанието. Струва ми се, че атмосферата доста се е наелектризирала.

Изсумтяване.

— Какво означаваше това?

— Тя беше кучка.

Старши взе пурата му.

— Кени!

— По дяволите, казвам истината — рече синът му.

— Не си я харесвал, така ли? — попита Майло.

— Не слагайте думите в устата му — заповяда Старши.

Майло го погледна.

— Добре, ще се придържам към цитатите. Мислиш, че професор Дивейн беше кучка, така ли?

Старши сви устни и Бейтман му направи знак да не се ядосва.

Майло повтори въпроса.

Младши сви рамене.

— Такава си беше.

— Каква?

— Шибана кучка.

— *Кени!*

— Господин Сторм, моля ви, престанете да ни прекъсвате.

— Той е мой син, по дяволите, и имам право да...

— Спокойно, всичко е наред — намеси се адвокатът.

— Точно така — рече Старши. — Всичко е наред. Страхотно.

Бейтман стана и сложи ръка на рамото на Старши, който я блъсна и ожесточено всмукна от пурата.

— Какво те кара да мислиш, че е била кучка, Кени? — попита Майло.

— Начинът, по който се държеше.

— И по-точно?

— Начинът, по който ме натопи.

— Как те натопи?

— С онова писмо, в което пишеше, че само ще обсъдим нещата.

— На изслушването ли?

— Да. Отидох там и тя накара Синди да каже, че съм изнасилвач, което е пълна глупост. Онова между мен и Синди беше само тъпа кавга. После тя ми се обади.

— Професор Дивейн ли?

— Да.

— Кога?

— След това.

— След изслушването ли?

— Да.

— Колко време след него?

— На другия ден. През нощта. Бях в „Омега“.

— Защо ти се обади?

— За да се опита да ме уплаши.

— По какъв начин?

— Беше ядосана, защото малката ѝ игра се провали.

— Как се опита да те уплаши?

— Каза, че дори Синди да не подаде оплакване, аз съм имал проблеми — не съм можел да се самоконтролирам, някаква такава

тъпотия. Можела да утежни положението ми, ако не съм се държал прилично.

— Заплаши ли те?

Младежът се размърда неспокойно на стола, погледна пурата си и я сложи в пепелника. Баща му се вторачи в него.

— Не го каза направо, а по-скоро намекна.

— По какъв начин?

— Не си спомням точно думите й. Нещо от сорта, че ще ме наблюдава и контролира.

— Употреби ли думата „контрол“?

— Не... Не знам. Може би... По-скоро начина, по който го каза. Все едно да внимавам. Или нещо подобно. Само искам да кажа, че има хора, които обичат да контролират нещата и да измислят правила за всички. Като например, списание „Плейбой“ е лошо и трябва да бъде забранено.

— И професор Дивейн ли беше такъв човек?

Кени сви рамене.

— Така ми се струва.

Майло кимна и прокара ръка по лицето си.

— И тя каза, че ще те наблюдава, така ли?

— Нещо такова.

— Как?

— Не каза. Но аз й дадох да разбере.

— Как?

— Казах й да си го начука и затворих, сетне продължих да играя бiliarд. И без това щях да се махам, така че не ми пукаше от нея.

— От университета ли?

— Да. Там беше гадно, чиста загуба на време. Не можеш да научиш бизнеса в университет.

Кени пак погледна крадешком баща си. Главата на Старши беше обвита в облак дим. Съзерцаваше сложените в рамки награди.

— Значи ти мислеше, че професор Дивейн е кучка и те заплашва — продължи Майло. — Стресна ли се от заплахата й?

— Ами. Както вече ви казах, тя беше пълна с глупости и аз се чупих оттам.

— Мислил ли са да предприемаш някакви действия срещу нея?

— Какви?

— Каквито и да са.

Старши рязко се обърна и погледна Бейтман.

— Може ли да отговори общо, Пиер?

— Бихте ли перифразирали въпроса си, детектив? — попита адвокатът.

— Не — отговори Майло. — Мислил ли си да предприемаш някакви действия срещу професор Дивейн, Кени?

Младши погледна баща си, сетне Бейтман.

Майло тропна с крак.

— Татко?

Старши го погледна възмутен.

— Да повторя ли въпроса? — попита Майло.

— Отговори, Кени — рече Бейтман.

— Ами, ние... баща ми и аз... мислехме да я дадем под съд. За тормоз.

— Наистина беше така — каза Старши. — Цялата история беше скандална.

— Така ѝ се падаше — добави Младши. — Но не направихме нищо.

— Защо?

Отговор не последва.

— Защото беше убита? — попита Майло.

— Не, защото татко има... Зает е с делови проблеми.

— Обсъдихме този въпрос — обади се Старши. — И какво от това? Чух, че сме свободна страна. Пропуснал ли съм нещо?

Майло не откъсваше очи от младежа.

— Мислил ли си да предприемеш други действия срещу професор Дивейн, Кени?

— Какви?

— Каквито и да са.

— Например?

— Да я нападнеш физически.

— Не. Дори да бях искал да го направя, нямаше да ударя нея, а онзи лайнар с нея. Не удрям жени.

— Кой лайнар?

— Онзи педераст. Участва в разглеждането на моя случай. Не му знам името.

— Смятал си да го нападнеш физически?
— Детективе, моля ви... — обади се Бейтман.
— Не съм смятал, но ако го бях направил, щеше да е той — отговори Кени. — Заяждаше се с мен така, сякаш... се опитваше да се изкара по-голям феминист от нея.
— Тогава, ако беше възнамерявал да нараниш някого, това щеше да бъде той, а не професор Дивейн.
— Не е казал, че ще нарани някого — намеси се Старши.
— Точно така — потвърди Младши. — Можех да го цапардосам. Но *тя* беше жена. Още отварям вратите на жените.
— Вратите на колите — рече Майло. — Например на Синди. Младежът сви рамене.
— И така, сега да ни обясниш къде беше в нощта на убийството.
— В Ла Джола — веднага отговори Кени.
— Защо?
— Живея и работя там.
— Къде работиш?
— В Учебната програмата за търговия с недвижими имоти „Ескалибур“. Но се отказах.
— Напуснал си.
— Да.
— А какво правиш сега?
— Преценявам.
— Какво?
— Възможностите си.
— Разбирам. Но в деня на убийството все още си бил в Учебната програмата за търговия с недвижими имоти „Ескалибур“.
— Да. Но в онзи ден бях с приятели на плажа. Кори Велингър, Марк Дръмънд, Брайън Баскинс.
— Приятели от Ла Джола?
— Не, оттук. От „Омега“. Дойдоха да ме видят.
— Колко време беше с тях?
— От десет сутринта до около пет следобед. После си тръгнаха за Лос Анджелис.
— Какво прави след пет часа?
— Поразходих се с колата. Взех под наем видеокасета и разглеждах компактдискове.

- Купи ли си?
- Не, само ги гледах.
- Имаш ли касова бележка за видеокасетата?
- Не.
- С кредитната си карта ли я плати?
- Не. Бях пресрочил картата. Оставих им депозит и платих в брой.
- Какво взе?
- „Терминатор 2“.
- Прибра се и го гледа, така ли?
- Първо отидох да си взема вечеря.
- Откъде?
- В „Бургер Кинг“.
- Някой спомня ли си, че си бил там?
- Не. Беше крайпътно заведение.
- Къде вечеря?
- В стаята си.
- Апартамент ли беше?
- Да.
- Къде?
- В мотел „Корал“, до Тори Пайнс.
- Някой видя ли те там?
- Не мисля, но може би.
- Може би?
- Не познавам никого. Това беше скапан едностаен апартамент, който ми беше наел, докато бях в програмата.
- Кой ти го е наел?
- Татко.
- Старши пушеше и гледаше стената.
- И така, върна се в апартаментата си с видеокасетата и с вечерята. Колко беше часът?
- Шест-седем.
- И какво прави после?
- Гледах телевизия.
- Какво гледа?
- Мисля, че Ем Ти Ви.
- Какво даваха?

Кени се изсмя.

— Не знам. Видеоклипове, най-различни глупости.

— Излезе ли пак?

— Не.

— Спокойна вечер, така ли?

— Да. На плажа бях изгорял от слънцето и не се чувствах добре.

В последните му думи се прокрадна безпокойство.

— Прави ли нещо, освен да гледаш телевизия?

Мълчание.

— Не.

— Съвсем нищо?

— Всъщност, не.

— Всъщност?

Младежът погледна баща си.

— Кени? — попита Майло.

— В основни линии това беше.

— В основни линии?

Старши се обърна към сина си и се намръщи.

— В основни линии? — повтори Майло.

Кени докосна пъпката на врата си.

— Не я чопли — каза Старши.

— Какво прави в онази нощ, Кени? — попита Майло.

Отговорът на Младши беше едва доловим.

— Бира.

— Пил си бира?

— Да.

— Само една?

— Няколко.

— Колко?

Кени отново погледна баща си.

— Няколко.

— Искаш да кажеш две? — попита Майло.

— Може би три.

— Или четири?

— Може би.

— Напи ли се?

— Не.

Малките очички започнаха да шарят насам-натам.

— Прави ли нещо друго, освен да пиеш бира?

— Не!

— Четири бири. Може би шест? Цялата опаковка?

— Не. Останаха две.

— Тогава категорично четири.

— Вероятно съм изпил още една сутринта.

Старши се вторачи в сина си и бавно поклати глава.

— Закуска за шампиони — подхвърли Майло.

Младежът не каза нищо.

— Вечеря, телевизия, после четири бири. В колко часа изпи четвъртата?

— Не знам, може би в осем.

Имаше достатъчно време да отиде за два часа до Лос Анджелис и да дебне един час. Но кучето се бе разболяло по-рано.

— И сетне какво прави?

— Нищо.

— Заспа в осем?

— Не... продължих да гледам телевизия.

— Телевизия нощем?

— Предимно.

— Бъди любезен да ми кажеш някой, който те е видял там.

— Стаята е малка — рече Кени, сякаш това обясняваше всичко.

— Обади ли се на някого?

— Ами... Не знам.

— Лесно е да се прегледа справка за телефона.

Младежът погледна Бейтман.

— Ще трябва да проверим това, детектив — каза адвокатът.

— Ще проверим, но без алиби и след онази караница на Кени с професор Дивейн, няма да имам проблем да получа заповед за арест.

Младежът се надигна, после отпусна рамене и изтърси:

— Може ли да... поговорим насаме, господине?

— Кени? — попита баща му.

— Разбира се — отговори Майло.

— Кени — намеси се адвокатът, — ако се нуждаеш от...

Младежът скочи и размаха юмруци.

— *Нуждая се от уединение!*

— Тук съм, за да пазя твоето уединение и...

— Имам предвид истинско уединение, не юридически глупости и...

— Кен! — излая Старши.

— Това убийство, татко. Те могат да правят каквото *искат*!

— *Млъкни!*

— Какво толкова е станало, татко? Искам само малко уединение, това е всичко.

— Кени, явно има някои неща, които ти и аз трябва да... — започна Бейтман.

— Не! — извика младежът. — Не казвам, че съм я *убил* или друго такова *шантаво* нещо! Просто се обадох по телефона. Шибан телефонен разговор, но те така или иначе ще разберат, затова може ли да ни оставите насаме?

Тишина.

Накрая Старши попита:

— Какво си направил, по дяволите? Повикал си проститутка?

Кени пребледня, стовари се тежко на стола и закри лице.

— Страхотно — рече баща му. — Страхотен избор, Кени.

Младежът започна да ридае и каза:

— Исках... само... уединение.

Старши угаси пурата си.

— С всички онези болести, които се разнасят... Исусе!

— Затова не исках да ти казвам!

— Страхотно. Много умно.

Младежът отпусна ръце. Устните му трепереха.

— Щом толкова се притесняваш какво ще си помисля, защо си го направил?

— Използвах *презерватив*!

Старши поклати глава.

— Интимният ти живот не ме интересува, Кени — каза Майло.

— Всъщност това може да ти помогне. На кого се обади?

— На някакви услуги.

— Името?

— Не си спомням.

Гласът му беше тих и унил.

— Ползвал ли си ги и преди?

Мълчание.

Старши извърна лице.

— Кени? — попита Майло.

— Веднъж.

— Но не си спомняш името, така ли?

— „Звезден ескорт“.

— Откъде научи за тях?

— От телефонния указател.

— Как се казваше момичето?

— Не знам... Мисля, че Хейли.

— Мислиш?

— Не разговаряхме много.

— И двата пъти ли дойде Хейли?

— Не, само втория път.

— Опиши я.

— Мексиканка, ниска, с дълги черни коси. Хубаво лице...

Приятна външност.

— На колко години е?

— Може би на двацет и пет.

— Колко ти взе?

— Петдесет.

— Как ѝ плати?

— В брой.

— В колко часа се обади на „Звезден ескорт“?

— Около десет.

— И кога дойде Хейли?

— Може би в десет и половина.

— Колко време стоя при теб?

— Половин час. Може би по-дълго. После... гледа телевизия с мен и изпихме последните две бири.

— И след това?

— Тръгна си, а аз заспах. На другия ден включих новините и те говореха за нея... за Дивейн. Някой я бе очистил и си помислих, виж ти, докато са я убивали, аз... — Той погледна баща си и изправи рамене. — Точно когато е умирала, аз се забавлявах. Извратено, но малко... един вид отмъщение. Нали разбирате какво искам да кажа?

— Господи — рече Старши. — Не може ли вече да приключваме?

— Имам алиби, нали? Тя е била убита около полунощ, а аз бях... с Хейли. Не може да съм го направил, нали? — обърна се младежът към Майло, сетне пое дълбоко въздух и го издиша. — Радвам се, че го казах. Голяма работа, татко. Не съм убил никого. Не си ли доволен?

— Преливам от щастие — отговори Старши.

— „Звезден ескорт“ — рече Майло.

— Потърсете го в указателя. Ще се подложа на шибания детектор на лъжата, ако искате.

— Затваряй си устата! Престани да говориш мръсотии! — каза баща му, после се обърна към Майло. — Доволен ли сте сега? Изстискахте ли достатъчно? Защо не ни оставите на мира? Вървете да ловите престъпници!

Майло погледна младежа.

— А Манди Райт?

На лицето на Кени се изписа неподправено объркване.

— Коя?

— Господи! — възкликна Старши. — Вън! Всички! Това все още е моят кабинет и искам да остана сам.

---

[1] Storm (англ.) — буря. — Б.пр. ↑

21

Върнахме се при колата и аз попитах:

— Вярваш ли му?

— Да повика проститутка е точно онова, което би направило едно тъпо, самотно момче. И вероятно *наистина* не е достатъчно умен, за да планира предварително. Ако намеря момичето и тя потвърди алибито му, и не изпитам чувството, че таткото ѝ е платил, от списъка ще отпадне още един заподозрян.

Майло извади тънка цигара и я погледна. От Сан Гейбриълс духаше лек ветреца и палмите до сградата се поклащаха в такт.

— Е, сбогом, комитет. Хоуп вероятно е била убита заради нещо в личния ѝ живот. Онези синини на ръката ѝ ме връщат към Сийкрест. И към Крувич, защото може да се е занасял с нея. Въпросът е, че не мога да се приближа до нито един от двамата... и да получа ясна представа за Хоуп. Мнението е поляризирано — или е била Великия спасител на жените, или мъжемразка манипулатор. Нищо за... истинската ѝ същност.

— Един от проблемите е, че няма други близки, освен Сийкрест — отбелязах аз. — Няма с кого да поговорим за развитието ѝ и каква е била извън професионалната си роля.

— Само знам, че е израснала в онова затънтено градче, Хигинсвил. Родителите ѝ са починали, няма братя, нито сестри. Дори да има далечни роднини, трябва да са адски далечни, защото никой не се е обадил след убийството.

Майло се качи в колата.

— И все пак, това не означава, че няма семейна история — казах аз.

— Мога да отида до Хигинсвил и да поразпитам. В такъв малък град някой може да си я спомня.

— Разбира се — без ентузиазъм отговори той. — Ще се обадя на местната полиция и ще им кажа, че ще отидеш. Ще се погрижа да получиш достъп до архивите. Кога искаш да тръгнеш?

— Няма причина да не е утре.
Майло кимна.
— Облечи се подходящо. Там е горещо.

Същата вечер двамата с Робин отидохме да вечеряме в ресторант. В осем часа тя се киснеше във ваната, а аз се бях изтегнал на дивана в кабинета си и препрочитах записките си за Комитета. Неизвестно защо, Спайк предпочете да остане при мен. Вероятно се дължеше на мириxa на пържоли, просмукал се в дрехите ми. Голата му валчеста глава почиваше на коленете ми. Хъркаше. Ритъмът беше приспивен и ожесточеният диалог започна да се замъглява пред очите ми.

Не научих нищо. Доспа ми се и разбрах, че е време да спра да чета.

Оставих протоколите и в същия миг телефонът иззвъня. Спайк се надигна, подскочи и изтърча към апарата, като лаеше.

— Докторе, тук е операторката от телефонната централа. На линията е една жена, която явно е много разстроена. Някоя си Мери Фарни.

Посетителката на Женския център в Санта Моника. Сломената майка на Шенийз.

— Свържете ме, ако обичате.

— Ало? — попита груб глас.

— На телефона доктор Делауер. Какво мога да направя за вас?

— Дадохте ми визитната си картичка... в Центъра. Казахте, че мога да... Работите с полицията, нали?

— Да. Какво има, госпожо Фарни?

— А-аз знам кой го направи.

— Кое?

— Кой уби доктор Дивейн.

Разсъних се напълно.

— Кой?

— Даръл. Ще убие и доктор Крувич. Може и да го е направил вече. Знаем ли. Вероятно трябваше да се обадя на полицията, но вие...

— Кой е Даръл?

— Даръл... О, боже, как бих могла да забравя името му. Та той винаги е тук. Даръл Балистър. Той го е направил. Сигурна съм.

— Откъде знаете?

— Мразеше доктор Дивейн в червата. И доктор Крувич. Заради онова, което направиха.

— Абортът на Шенийз?

— Тази вечер дойде разярен и обезумял. Беше се дрогирал с нещо. Разкрещя се и прибра Шенийз. Каза, че щял да го спипа!

— Кого? Доктор Крувич ли?

— Да, и взе...

— В клиниката ли отиде?

— Не, не. Вече бил ходил там. Било затворено и това го вбесило още повече...

— Къде отиде, госпожо Фарни?

— В другия кабинет на доктор Крувич. В Бевърли Хилс. Опитах се да му попреча да не взема Шенийз, но той ме блъсна... Има нож. Видях го. Но Шенийз не трябваше...

Казах ѝ да чака на линията, позвъних на 911 и им обясних, че в Бевърли Хилс има проблем, и те ме прехвърлиха.

— Административния център? — попита операторката в Бевърли Хилс. — Та това е на една крачка от нас. Можем да отидем пеша.

— По-добре тичайте — рекох аз и потърсих Майло.

Отговори телефонният му секретар. Обадох се в участъка, после на клетъчния му телефон, където най-сетне го намерих.

— Току-що излизам от клуб „Нан“ — рече той. — И познай какво...

— Спешен случай — прекъснах го аз и му разказах за Даръл Балистър. — Тя каза, че мразел Хоуп и Крувич заради аборта на Шенийз.

— Полицията от Бевърли Хилс тръгна ли?

— Да.

— Добре. И аз потеглям... Каква история. Измислихме толкова много теории, а да се окаже, че е някакъв смахнат тип.

— Вече бил ходил в клиниката, но вдигни на крак и полицията в Санта Моника. Нощем Крувич работи там и може да е тръгнал в тази посока.

— Ще го направя. А ти си запиши телефона и адреса на онази госпожа и я разпитай за подробностите, докато още има желание да помогне.

— Добре — отговорих аз, но когато отново потърсих госпожа Фарни, линията беше прекъснала.

Обадих се на „Услуги“, за да проверя какъв е номерът ѝ, но госпожа Фарни не бе оставила телефона си. В указателя имаше само една фамилия Фарни. Позвъних, но никой не отговори.

Записах номера, облякох се и влязох в банята, за да кажа на Робин, че излизам.

— Внимавай, мили.

— Няма да си давам зор — рекох аз и се наведох да я целуна по врата. — Ще вървя на разстояние от полицията.

Полицията в Бевърли Хилс беше изпратила три патрулни коли. От булевард Санта Моника видях примигващите им светлини. Западният вход на Административния център беше препречен от магаре за рязане на дърва и едно униформено ченге ми махна да се насоча на изток, но точно когато обърнах, от мрака се появи Майло и му каза да ме пусне.

Паркирах на двайсет метра от сградата. Преди да слеза, зад мен спря голям бял микробус на една от телевизионните мрежи. От него изскочи обезумяла на вид жена с платиненоруси коси, сякаш се спусна с парашут от летящ самолет. Спря, огледа се и направи знак на звукооператора и на оператора. Останах в колата си. Тримата хукнаха към Административния център и когато видяха Майло, отново спряха.

Той поклати глава и им махна да продължат, после се приближи към мен. Беше облечен в същия сив костюм, с който бе в кабинета на Кенет Сторм, но бе сменил ризата и вратовръзката със сива фланелка. Представата му за подходящо облекло за посещение на баровете в Лос Анджелис. Светлините на най-близката патрулна кола оцветяваха лицето му в червено. Погледът му бе трескав.

— Какво става? — попитах аз.

— Заподозреният е задържан.

— Бързо действате.

— Злият Даръл се оказа мършав младок с бавни рефлексии. Причакал Крувич пред гаража до сградата, показал нож през

прозореца на колата и му заповядал да слезе. Крувич ритнал вратата, която повалила Даръл, взел му ножа и тъкмо се готвел да го пребие, когато дошли ченгетата от Бевърли Хилс.

— А Шенийз?

— Ако тя е малка дребна блондинка в червена блуза, стоеше на тротоара и пицеше. Заведоха я в участъка заедно с Даръл. Обясних на полицаите, че той е заподозрян в убийството на Дивейн и да не вдигат шум, но явно някой е разбрал. Казаха, че мога да разговарям с него, веднага щом те приключат. А мамчето?

— Не можах да я задържа на линията.

Дойде още един телевизионен микробус. И трети.

— Пир за хищници — отбеляза Майло. — Хайде да видим какво прави нашият герой.

Плъзгащата се метална врата на гаража беше отворена, а сребрилата „Бентли Турбо“ бе спряла наполовина на тротоара. Вратата откъм шофьора беше отворена и лампата осветяваше черни кожени седалки, хромирани контролни уреди и лакирано дърво.

Но вътре нямаше шофьор. Крувич стоеше наблизо. Беше облечен в черен костюм и черно поло, разговаряше с униформен полицай и разтвиваше кокалчетата на ръката си.

Ченгето му се усмихна. Крувич стори същото и посочи бентлитото. Полицаят изприпка до колата, качи се, докара я до ъгъла и спря, без да изключи двигателя. Върна се при Крувич, който се ръкува с него. После Крувич видя представителите на медиите и каза нещо на полицаите.

Репортерите насочиха микрофоните и той наведе глава и забърза към бентлитото си. Майло и аз го настигнахме, точно когато докосваше дръжката на вратата.

— Добър вечер, докторе — каза Майло.

Крувич рязко се обърна, сякаш беше готов отново да се отбранява. Сетне пак потърка кокалчетата на ръката си и рече:

— А, здравейте, детектив Стърджис.

— Тежка вечер, а?

Крувич погледна ръката си и се ухили.

— Поду ли се? — попита Майло.

— Леко ме наболява, но малко лед и противовъзпалителен мехлем ще свършат работа. Добре че утре нямам операции.

Той се качи в колата си. Майло застана между отворената врата и автомобила.

— Хубава кола.

Крувич сви рамене.

— На четири години е. Взискателна е, но общо взето върви добре.

— Може ли да поговорим?

— За какво? Вече дадох показания на полицията от Бевърли Хилс.

— Съзнавам това, докторе, но ако нямате нищо против...

— Всъщност имам. — Крувич се усмихна. — Първо, денят ми беше тежък, а това бе капакът на всичко. Трябва да сложа лед на ръката си, преди да се е подула.

— Господине...

Крувич поклати глава.

— Съжалявам, трябва да се погрижа за ръката си.

Той превъртя позлатения ключ и моторът на бентлито забръмча почти безшумно. От множеството високоговорители прогърмя кънтри музика. Крувич усили звука още повече и включи на скорост.

Майло не помръдна. Телевизионният екип се бе насочил към нас. Крувич вдигна крак от съединителя и колата потегли. Майло бързо отстъпи встрани и Крувич затвори вратата.

— Кога можем да поговорим, докторе?

Крувич присви очи.

— Обадете ми се утре.

Бентлито тръгна и полицаите разчистиха пътя за бягството му.

Даръл Балистър наистина беше мършав. Беше висок метър седемдесет и пет и тежеше петдесет и осем килограма, според справката за задържането му. Деветнайсетгодишен, роден в Хаваян Гардънс. Настоящият му адрес беше някакъв хотел близо до Скид Роу.

Седеше в стаята за разпити в полицията на Бевърли Хилс и държеше картонена чаша с безалкохолна напитка. Напълниха му я за трети път. Лицето му беше продълговато и тясно, а козята брадичка приличаше на пухче от глухарче. Имаше кървясали сини очи, които не можеха да решат дали да бъдат непреклонни, или уплашени.

Синя татуировка на „Харли Дейвидсън“ отбелязваше мястото на гърба му, където се срещаха лопатките. Друг надпис гласеше КУПОН — тъмнопурпурно размазано петно на десния бицепс. На пръстите на дясната му ръка пишеше Ж-И-В-О-Т, а на лявата — С-М-Ъ-Р-Т. На врата му висеше верижка с медальон, на който с готически букви пишеше ШЕНИЙЗ. Обемистата му бяла фланелка беше мръсна, както и джинсите, едва крепящи се на широк черен кожен колан. На едното му ухо имаше две халки, на другото — три. И на носа. Природата го беше украсила допълнително — грозни петна от акне, разпръснати безразборно като рани от сачми, на лицето, гърба и раменете. Крувич бе допринесъл със синина под окото, разцепена устна, охлузена брадичка и подута челюст.

Люлееше се на стола, доколкото му позволяваше веригата на белезниците, закачена за закованата за пода маса. Отначало не го бяха оковали, но той започна да крещи, да буйства и се опита да удари Майло.

Майло седеше срещу него. Спокоен и почти отегчен. Балистър изпи остатъка от сладката жълта газирана вода и изяде двете захаросани понички, донесени от слабата, млада, чернокоса детективка на име Анджела Боутрайт. Дъвчеше с мъка и преглъщаше с усилие.

Боутрайт беше весела и твърде загоряла от слънцето, за да бъде красива. Речта ѝ имаше ритъма на говора на сърфистка. Имаше бледи лунички и светли очи, стегнатото тяло на бегачка и големи ръце. Беше облечена в синьо-черен костюм с панталон. Държеше се с Балистър по-скоро състрадателно, отколкото презрително, като многострадална по-голяма сестра, но когато се отдалечи от него, го нарече „жалък малък задник“.

Сега тя пиеше кафе и седеше зад еднопосочното огледало, разтривайки пръстите си. Повече от час бе писала доклада за Балистър. Изненадах се от лекотата, с която Боутрайт и партньорът ѝ, плешив мъж на име Хопи, бяха отстъпили контрола на Майло. Тя вероятно прочете мислите ми, защото докато влизахме в стаята за очни ставки, каза:

— Задържахме го за опит за нападение, но подозрението в убийство е много по-важно. Добре че докторът не подаде оплакване.

На масата от изкуствено дърво между нас лежеше разпечатка на криминалната история на Даръл Балистър. По-голямата част беше празна. Имаше само бележка за запечатано досие като непълнолетен и двайсет неплатени глоби за неправилно паркиране.

— Рисковете на професията — измърмори Майло. — Когато работи, Даръл е куриер.

— С кола или с велосипед? — попитах аз.

— И с двете.

Майло се усмихна уморено и аз отгатнах мислите му — „Цялото това време, прахосано заради поредния глупак?“.

— Ще ти взема адвокат, Даръл, независимо дали искаш или не — каза Майло.

Отговор не последва.

— Даръл?

Балистър смачка картонената чаша и я хвърли на пода.

— Искаш ли да се обадя на някой определен адвокат?

— Да ти го начукам.

Майло се надигна.

— Да или не?

— Не, да ти го начукам.

— За адвокатата ли?

— Да, да ти го начукам.

Балистър докосна челюстта си.

— Аспириинът още ли не е подействал?

Мълчание.

— Даръл?

— Да ти го начукам.

Анджела Боутрайт се протегна.

Майло стана и влезе в стаята за наблюдение.

— Колко държавни адвокати имате на повикване?

— В момента всички са заети — отговори тя, — но ще намеря някого.

След още две безалкохолни, хамбургер, пържени картофи и две посещения на тоалетната, се появи нещастен на вид адвокат на име Ленард Казанян. Носеше куфарче от кожа на щраус, което беше твърде малко, за да побере многобройните документи. Имаше дълги черни коси, сресани назад, брада на пет дни и миниатюрни очила с рамки от калай и олово на примирените черни очи. Беше облечен в ушит по поръчка маслинозелен костюм, жълто-кафява риза, ръчно рисувана вратовръзка в кафяво и златисто и кафяви велурени мокасини.

— Хей, Анджела — усмихна се той. — Ти ли си дежурна тази вечер? Как е...

— Добър вечер, господин Казанян — строго рече тя и усмивката му помръкна. — Нека да ти разкажа за клиента ти.

Адвокатът я изслуша и каза:

— Струва ми се съвсем ясно.

— На теб, може би.

* * *

— Господин Балистър — рече Казанян и сложи куфарчето си на масата.

Свободната ръка на младежа се протегна, сви се в юмрук и блъсна куфарчето на пода.

Адвокатът го вдигна и изтръска прахоляка от ревера си. Усмихна се, но очите му бяха гневни.

— Господин Балистър...

— Да ти го начукам!

— Добре — намеси се Майло. — Ще го прехвърлим в центъра и ще поискаме заповед за обиск на стаята му.

Казанян погледна документите за задържането.

— Чу ли това... Даръл?

Балистър се люлееше на стола, приковал очи в тавана.

— Ще те заведат в областния затвор, Даръл. Утре сутринта ще дойда да те видя. А дотогава, не говори с никого.

— Да ти го начукам.

Адвокатът поклати глава и стана. Двамата с Майло тръгнаха към вратата.

— Помияр! — рече Балистър.

Двамата се обърнаха.

— Какво означава това? — попита Казанян.

Мълчание.

— Помияр? — повтори адвокатът. — Чернокож?

— Да ти го начукам — отговори младежът, разпръсквайки слюнка и ритайки като обезумял.

— Спокойно, Даръл — рече Казанян.

Балистър тресна с юмрук по масата. Очите му се насочиха към вратата, тялото му потрепери и се скова и под наранената кожа се очерта всеки мускул — досущ анатомичен чертеж.

— Шибан помияр! Ето защо, да му го начукам!

Казанян изглеждаше стъписан.

— Опитай да се успокоиш, Даръл. — Адвокатът се обърна към Майло. — Явно се нуждае от психолог. Отправлям официално искане незабавно да осигурите...

— Помияр! Помияр!

Балистър изви тяло, удари се по гърдите, ритна стола и заблъска по масата.

— Защо не обичаш доктор Крувич?

— Да му го начукам! Той го направи!

Изведнъж младежът започна да плаче, после сви пръстите на свободната си ръка и одра лицето си. Майло дръпна ръката му и я хвана. Нараненото лице на Даръл беше изкривено от болка.

— Крувич го направи — тихо повтори Майло.

— Да!

— На Шенийз.

— Да! Помияр! Като на шибано куче!

— Шенийз — рече Майло.

Балистър изви врат достатъчно силно, за да го изкълчи, после вдигна свободната си ръка като за молитва. В жеста нямаше нищо агресивно.

Майло се приближи до него.

— Кажете ми какво стана, синко.

От очите на момчето бликнаха сълзи.

— Всичко е наред. Кажете ми.

Скованото тяло на Даръл се разтресе.

— Какво направи Крувич, синко?

Балистър размаха ръка. Очите му танцуваха лудешки.

— Кастрира моето момиче! Като помияр!

23

Двайсет минути по-късно, след като обсъди нещата с клиента си, Казанян излезе усмихнат.

— Е, има смекчаващи вината обстоятелства.

Анджела Боутрайт влезе с чаша кафе.

— Хей, Анджи, благодаря, че ме повика. Най-вече ми хареса, че ми провали срещата.

— Винаги съм щастлива да ти помогна.

Двамата си размениха усмивки.

— Къде е Шенийз? — попита Майло.

— Долу в коридора.

— Някакви вести от майка й?

— Още не — отговори Боутрайт, — и никой не вдига телефона у тях.

— Ако майка й има нещо общо с операцията, сигурно е уплашена за собствената си безопасност — рекох аз.

— Каква операция? — попита Анджела. — Какво става?

— Лекарят е извършил стерилизация без съгласието на Шенийз — отговори Казанян.

— Какво?

— Преди седем месеца доктор Крувич е направил аборт на Шенийз Фарни. Бебето било от моя клиент. Но Балистър не знаел предварително за това, нито някой се посъветвал с него, макар госпожица Фарни да е непълнолетна, което означава, че клиентът ми е бил единственият пълнолетен родител.

— Пълнолетен? Сигурно се шегуваш — каза Боутрайт.

— За да влоши нещата — продължи Казанян, — доктор Крувич не бил доволен от прекъсването на бременността и стерилизирал момичето, без да й каже. Завързал маточните й тръби. И познайте какво станало. Господин Балистър бил уведомен, че доктор Дивейн е дала консултация на Шенийз. Но не й казала, че ще бъде стерилизирана. Ето защо, тук очевидно има заговор. Това означава, че

непрофесионалното поведение на лекаря е съществен фактор за случилото се тази вечер. Що се отнася до подозренията ви, че господин Балистър има нещо общо с убийството на доктор Дивейн, настоявам незабавно да представите доказателства или да...

Майло го прекъсна, като махна с ръка и се обърна към Боутрайт.

— Хайде да поговорим с момичето.

— Добре — съгласи се Казанян.

— Съжалявам — рече Майло. — Само ние, ченгетата.

— Детективе, ако тя е потенциален...

— Не тази вечер, Ленард — каза Боутрайт, отмятайки косите от лицето си. Прозвуча като нещо, което бе казвала и преди.

Адвокатът взе куфарчето си.

— Както желаете, ченгета. Но ако решите да предявите обвинение срещу Балистър, дори за неприлично поведение като опит за побой, няма начин да не разпитаме и нея.

— Оставаш ли адвокат по случая? — попита Боутрайт.

— Защо не?

Тя сви рамене.

— Хубаво е да те видя най-после съпричастен.

След десетминутен разговор с Шенийз, Майло каза:

— Още не съм сигурен, миличка. Знаеше ли какво ще направи доктор Крувич, или не?

Момичето окаяно поклати глава. Беше облечена в тесни черни джинси, червена дантелена блуза, тежки черни ботуши със заоблени носове и червени подметки и червена кърпа на кръста. Гримът ѝ беше силен и наподобяваше тебешир — също както когато я видях в чакалнята, но розовите кичури в косите ѝ бяха заменени с една-единствена широка черна ивица по средата, която превръщаше прическата ѝ в негатив на снимка на скункс. Погледът ѝ беше объркан. От кокетността нямаше и следа. През повечето време бе плакала. Ограничаваше отговорите си само до мънкане и изречения от две думи.

— Даръл знаеше ли? — попита Майло.

Тя вдигна глава.

— Къде е Даръл?

— На път за затвора, Шенийз. Здравата е загазил.
Устните ѝ потрепериха.

Майло се приближи до нея.

— Шенийз — тихо каза той, — не казвам, че ти си загазила.

Само Даръл. Засега.

Никаква реакция.

— Може би ще ни помогнеш. И на Даръл.

Момичето пак се разплака.

Анджела Боутрайт се приближи и докосна заобленото ѝ рамо.

— Да ти донеса ли нещо, миличка?

Шенийз отвори уста, обмисляйки предложението. Равните ѝ зъби имаха цвета на карамел, а устните бяха напукани и изранени. Късият ѝ палец почеса лицето, после ръката.

— Някаква закуска, Шенийз? Или нещо за пиене?

— Шоколад? — съвсем тихо попита момичето.

— Разбира се — усмихна се Боутрайт. — Ей сега ще се върна, миличка.

Вратата се затвори и Шенийз се отдръпна от Майло. Дребният ѝ ръст го правеше да изглежда огромен. Той ме погледна.

— И така — започнах аз, — ти и Даръл сте се запознали в час.

Тя кимна.

— И двамата ли бяхте в час?

— Не.

— Но сте се запознали там?

— Аха.

— Къде беше Даръл?

— Напускаше.

— Часа ли?

— Аха. Завърши.

— Той завърши, но ти още учеше.

— Аха.

— Спомняш ли си по какво беше часът?

— Не.

— А къде беше?

— „Норт Бауър“.

— Това улица ли е?

— Училище.

— И по какво беше часът?

Това изглежда я обърка.

— За какво учихте тогава?

— Да правим промени.

— Друго?

— Аха.

— Какво?

Шенийз сви рамене.

— Пране. Хранене.

— Да готвите?

— Не, да купуваме здравословна храна.

— Тогава часът е бил по „Всекидневни навици на живот“.

— Да!

Тя се усмихна широко, примига с тежко гримираните си мигли, докосна стегнатия си бял корем и притисна колене, после леко ги разтвори.

— Даръл завърши „Всекидневни навици на живот“, така ли?

— Аха.

— И се запознахте там.

Момичето кимна и гордо рече:

— Той има работа. И стая.

— Има собствена стая?

Тя пак кимна, после присви очи.

— Той го удари.

— Кой?

— Лий. Нейният приятел.

— Приятелят на майка му?

— Аха.

— Как го удари?

— С колан.

— И тогава Даръл избяга, за да живее сам?

— Аха.

— Кога беше това?

— Не знам.

— Сигурно неотдавна, защото сега той е на деветнайсет.

Шенийз сви рамене и облиза устни.

Боутрайт влезе и ѝ подаде шоколадов десерт.

— Заповядай, мила.

Момичето предпазливо го взе, махна опаковката от единия край и гризна малко, сетне рече:

— Бавно.

— Моля?

— Яж бавно, за да не се задавиш.

— Добър съвет — казах аз. — Това ли учихте в часовете по „Всекидневни навици на живот“?

— Да идваме навреме на среща, да слагаме салфетката за хранене на коленете си...

— Нещо друго?

— Аха.

— Какво?

— Безопасният секс означава живот — изкикоти се тя.

— Защо се смееш, Шенийз?

— Безопасен... секс — повтори момичето, без да спира да се кикоти.

— Какво означава безопасен секс?

— Презервативи. Даръл не ги обича.

— Така ли?

— Лошо момче.

Тя размаха показалец, продължи да се смее и пак докосна корема си.

— Кога разбра, че си бременна? — попитах аз.

Шенийз стана сериозна. Сви рамене и отново гризна от десерта. Повторих въпроса.

— Нямах менструация. После коремът ми се наду. Мама рече: „О, не! По дяволите!“.

— Тя ли те заведе при доктор Крувич?

Момичето кимна.

— Каза ли ти защо?

Мълчание. Изведнъж Шенийз наведе глава и пак докосна корема си.

Наведох се към нея и съвсем тихо попитах:

— Кога ти каза майка ти за доктор Крувич?

Мълчание.

— Каза ли ти изобщо нещо?

Тя кимна.

— Какво?

— Нали знаете.

Усмигнах ѝ се.

— А ти можеш ли да ми кажеш, Шенийз?

— Вие знаете.

— Не знам.

— Ами, аборт.

— Майка ти каза ли ти, че доктор Крувич ще ти направи аборт?

— Аха.

— Ти говори ли с доктор Крувич преди аборта?

— Аха.

— А говори ли с някой друг преди аборта?

Момичето кимна.

— С кого?

— С нея.

— Коя е тя?

— Доктор Дивейн.

— Какво ти каза доктор Дивейн?

— Че е хубаво за мен.

— Ти съгласи ли се с това?

Отговор не последва.

— Мислеше ли, че абортът е добре за...

— Налагаше се — ясно и отчетливо каза момичето. Очите ѝ бяха бистри. Пречистени от гняв.

— *Трябваше* да мислиш, че е добре за теб?

Категорично кимване.

— Защо, Шенийз?

— Мама каза така.

— Майка ти каза, че трябва да...

— „Ти не можеш да го отгледаш, глупачко, а аз със сигурност няма да гледам копелето ти.“

Шенийз се вторачи предизвикателно в мен, сетне наведе глава и започна да си играе с опаковката от шоколадовия десерт. Ръката ѝ отново се спусна към корема. Това ми напомни нещо... Чернокожото момиче в клиниката се беше успокоявало по същия начин.

— Знаеше, че ще ти правят аборт, така ли?

Мълчание.

— Шенийз...

— Аха.

— Знаеше ли, че доктор Крувич ще прави друга операция?

Тя поклати глава.

— А направи ли ти друга операция?

Отговор не последва.

Неочаквано момичето блъсна шоколада, който падна от масата.

Майло го взе. Анджела Боутрайт стоеше в ъгъла. Очите ѝ бяха нащрек.

— Шенийз? — попитах аз.

Тя плъзна ръка под дантелената блузка и започна да масажира корема си.

— Направи ли ти нещо друго доктор Крувич?

Мълчание.

— Доктор Дивейн каза ли ти, че доктор Крувич ще направи и още нещо?

Мълчание.

— Доктор Дивейн накара ли те да подпишеш нещо?

Момичето кимна. Облиза устни, после ги избърса с опакото на ръката си. Размърда се на стола, изкривявайки тялото си в неудобна поза.

— Шенийз...

— Помияр — тихо изръмжа тя. Изкашля се и подсмръкна.

— Какво означава „помияр“, Шенийз?

— Като куче.

— Кой ти каза това, Шенийз?

Тя понечи да отговори, после стисна устни. Ръката продължаваше да разтрива корема, извършвайки бързи, кръгообразни движения. Спря, оципа кожата, сетне продължи. Масажираше пъпа — входящата точка за операцията на маточните тръби.

— Когато се събуди от упойката след аборта, имаше ли превръзка на някоя част от тялото?

Ръката спря. Малките пръсти се вкопчиха в бялата плът на корема. Изведнъж другата ръка обви в шепя лонната кост.

— Тук — отговори момичето. — И тук.

Тя стана, изпъчи се и оголи пъпа си.

— Адски ме боля. Цял ден пърдах.
— Схващане на мускулите — отбеляза Боутрайт.
— Кога разбра, че доктор Крувич е направил нещо повече от аборт? — попитах аз.

— После.

— След колко време?

Шенийз сви рамене.

— Кой ти каза?

— Мама.

— Какво ти каза?

— „Чукай се, колкото искаш, няма никакво значение. Оправихме те. Завързахме ти тръбите. Вече няма да има копелета.“ — Очите ѝ блестяха от гняв. — Кастрираха ме!

Тя се вторачи в мен, после в Майло и накрая в Анджела. Седна, взе шоколада и започна да гълта. Изяде го и мрачно погледна опаковката.

— Искаш ли още един, миличка? — попита Боутрайт.

— Отговорност — рече момичето. — За бебетата.

— Бебетата са голяма отговорност?

Тя кимна.

— Кой ти каза това?

— Мама. И тя.

— Коя?

— Доктор Дивейн.

— Какво означава „отговорност“, Шенийз?

— Да се появяваш навреме.

— Нещо друго?

— Да се къпеш, да казваш „моля“... Безопасен секс. — Тя се усмихна широко, после се обърна към Анджела. — Има ли шоколад „Тримата мускетари“?

— Ще проверя, мила — отговори Боутрайт и излезе.

— Мама и доктор Дивейн са ти говорили за отговорността, така ли?

— Аха.

— Да или не?

— Не преди това.

— Преди операцията?

— Аха.

— И какво ти казаха?

— Аборт. Ето ти писалка.

— Писалка да напишеш нещо или да се подпишеш?

Тя кимна.

— Кое от двете?

— Да напиша името си. Ей така.

Дадох ѝ писалка и лист хартия. Шенийз прехапа език, прегърби се и след дълги усилия изписа поредица от неравни завъртулки.

Надникнах. Неразгадаемо.

Момичето понечи да пъхне писалката в джоба си, после се изкикоти и ми я върна.

— Задръж я — рекох аз.

Тя я погледна и поклати глава.

— Ти се подписа за доктор Дивейн, така ли?

— Аха.

— Преди операцията.

— Аха.

— Но тя ти говори за отговорността след операцията.

— Да. Да! Кастрираха ме! Като помияр! Болка и газове. Повръщане. Пърдах цял ден!

В единайсет часа се обадох на Робин, за да ѝ кажа, че съм добре и ще се върна вкъщи късно.

— Дават го по новините — рече тя. — Вече свързват случилото се с Хоуп.

Съобщих това на Майло и Боутрайт. Той изруга, а тя каза:

— Вероятно е онзи идиот Казанян. Непрекъснато говори за предаването „Телевизионен съд“. Исква да стане известен.

Мери Фарни се появи малко след полунощ. Беше облечена в къса жълта рокля от изкуствена коприна с бели ревери, черни чорапи и златисти обувки с високи токове и без пети. Гримът ѝ беше размазан, а дъхът ѝ миришеше на алкохол и ментова дъвка. Гласът ѝ беше толкова напрегнат, сякаш някой я бе стиснал за гърлото.

— Добре ли е Шенийз? — попита тя.

— Да — отговори Майло и се намръщи. — Отдавна ви търсим, госпожо.

— Бях толкова уплашена, че отидох при една приятелка. Къде е тя? Искам да я видя.

— След малко, госпожо Фарни.

— Загазила ли е?

— Не сме я обвинили в нищо.

— Искате да кажете, че бихте могли? — Тя хвана Майло за ръкава. — Не, не се обадох, за да стане така... Тя е... Не разбира нищо!

— Искам да ви задам няколко въпроса, госпожо.

— Вече казах... — Ръката ѝ закри устата.

— На кого?

— На никого.

— На кого, госпожо Фарни?

— На едни хора. Не са отгук.

— Не са от участъка? Репортери?

— Само на няколко.

Майло се усмихна насила.

— Какво им казахте, госпожо Фарни?

— Че Даръл е убиец. И е убил доктор Дивейн. Той има нож!

— Добре. Да влезем в стаята и да поговорим.

— За какво?

— За Шенийз.

— Какво за нея?

— Хайде да влезем в онази стая.

Тя седна на ръба на стола и с отвращение огледа помещението.

— Кафе? — предложи Майло.

— Не. Не виждам защо трябва да стоя тук. Не съм направила нищо!

— Само няколко въпроса, госпожо. Шенийз каза, че е била заведена при доктор Крувич за аборт, но той завързал маточните ѝ тръби, без да ѝ каже.

— О, не! Не обвинявайте мен! Тя е голяма хитруша, лъже като циганка, повярвайте!

— Беше ли стерилизирана?

— Разбира се. Но знаеше. Обясних ѝ всичко. И другите ѝ го казаха.

— Кои?

— Лекарите, сестрите. Всички!

— Лекарите. Имате предвид доктор Крувич и доктор Дивейн?

— Точно така.

— Доктор Крувич е извършил операцията. Каква беше ролята на доктор Дивейн?

— Да говори с нея. Да я съветва. За да разбере. Казала го е, само за да защити онзи негодник...

— Направи ли доктор Дивейн нещо повече, освен да разговаря с Шенийз?

— Какво искате да кажете?

— Извърши ли медицински преглед?

Мери Фарни се поколеба.

— Не. Защо да го прави?

— Сигурна ли сте?

— Аз... Не бях непрекъснато в стаята.

— Кой видя Шенийз след операцията?

— Аз... Вероятно доктор Крувич и медицинската сестра. Предполагам.

— Предполагате?

— Беше през нощта. Аз работя денем. Взех я по-късно. Тя повръщаше и се чувстваше замаяна. Изцапа ми колата.

— Добре. Това стана в Женския здравен център в Санта Моника, така ли?

— Да.

— Кой ви препоръча да отидете там?

Тя се размърда на стола и подръпна едната от клепките си.

— Никой. Всеки знае какво правят там.

— Аборти и стерилизация?

— Да, и какво от това?

— Шенийз знаеше ли какво правят?

— Да.

— Тя каза, че не е знаела.

— Това е лъжа. Тя има проблеми с вниманието. Половината време живее в друг свят. Като капак на всичко. Голяма работа. Стерилизация. На другия ден вече вървеше.

— Каза, че имала схващане на мускулите — рече Боутрайт.

— И какво от това? Вие не се ли схващате всеки месец? Имаше схващане и газове. Един ден. Нямахме никакъв проблем, докато той не се намеси. Тъпанар. Сякаш щеше да бъде баща! Казал й, че са я кастрирали. Идиот. Тя дори не знаеше какво означава тази дума. Вече ви казах, нищо работа. Газовете са, защото те напълват с тях ей тук — тя докосна лонната си кост, — за да видят какво има там, после проникват през пъпа, и край. Това е всичко. Нали ви казах, че още на другия ден вървеше.

— Говорите така, сякаш познавате други жени, които са го правили — рече Анджела.

Мери Фарни се вторачи в нея. Отбранителността отстъпи пред искрен гняв.

— Е, и?

Боутрайт сви рамене.

— Да — добави Фарни, — и на мен го направиха. Доктор Крувич каза, че е опасно да имам още едно дете заради телосложението ми. Това устройва ли ви, госпожице? Имам ли вашето разрешение?

— Разбира се — отговори Анджела.

Мери Фарни махна с ръка.

— Какво знаете *вие*? След като Шенийз се роди и накрая разбраха, че няма да е нормална, баща й ме напусна. Имате ли деца, госпожице?

— Не, госпожо.

Усмивката на Мери беше самодоволна.

— Не й позволявайте да казва, че не е знаела. Тя подписа съгласие. Онзи малък задник я насъсква. Убеждава я, че могат да бъдат мама и татко. Сякаш бебето е било негово.

— Не беше ли от него? — попита Майло.

— Кой знае? Това е въпросът. Дори да беше негово, какво от това? Та той едва може да чете. Нима си мислите, че щеше да се грижи за нея и за бебето?

— Шенийз може ли да чете? — попитах аз.

— Малко.

— Какво е нивото й?

Мълчание.

— Отдавна не съм я изпитвала.

— Но се е подписала на документа — рече Майло.

— Казах й какво е и тя се подписа. — Фарни сложи ръце на кръста си. — А вие имате ли деца?

Той поклати глава.

— Никой няма деца — отбеляза тя. — Аз съм единствената достатъчно луда. А вие?

— Не — отговорих аз.

Тя се изсмя и попита:

— Може ли да запали цигара?

Без да чака отговор, Мери Фарни извади пакет „Вирджиния Спим“ и запали.

— Кога за последен път правиха тест за интелигентност на Шенийз? — попитах аз.

— Кой знае? Вероятно в училище.

— Вероятно?

— Мислите, че ми казват какво правят? Само пишат. Купчината със сведенията за нея е ей толкова дебела.

Тя разпери ръце на петдесет-шейсет сантиметра.

— Какъв беше резултатът от последния тест за интелигентност? — попитах аз.

— Какво, мислите, че не е достатъчно умствено развита, за да разбира ли? Нека ви кажа нещо. Аз съм нейна майка и казвам, че разбира. Когато поиска десет долара, а аз й дам пет, разбира. Когато закъснее и започне да се оправдава, пак разбира. Когато Даръл или някой друг тъпак й каже да бъде готова в определен час и тя стои на вратата два часа преди срещата и чака, разбира. Ясно ли е? Не разбира само някои неща.

— Например? — попита Боутрайт.

— Ами, да разтреби стаята си. И да не позволява да й смъкват гащите. — Смехът беше брутален. — Привлича ги като магнит. Момчетата се въртят около нея, откакто беше на единайсет години. Тя върви по онзи особен начин. Намига. Изприщих се да й говорим докъде

може да доведе това. Тя само се усмихва и пъчи гърди. Виж какво имам, аз съм жена. И накрая отиде и го доказа.

Никой не каза нищо.

— Аз я обичам, ясно ли ви е? — продължи тя. — Преди да й дойде менструацията, беше сладко хлапе. А сега непрекъснато се притеснявам. За СПИН и за други неща. Поне вече притесненията ми намаляха с едно. Може би трябва да я затворите. Защото аз със сигурност не мога да я обуздая. Ще ми помогне ли някой, ако се разболея от СПИН? Мислите ли, че е способна да отгледа дете? Предпазих я по най-добрия начин, по който можах и тя го разбра. Знаете ли какво ми каза веднъж? За мъжете. Седяхме в колата. Тя се ухили по онзи неин начин и разбрах, че ме очакват неприятности. Питам я: „Какво има, Шенийз?“. А тя: „Харесва ми, когато мъжете се потят, мамо. Между краката“. Едва не се задавих. Беше само на тринайсет години. Сетне попита: „И знаеш ли защо това ми харесва, мамо?“. Пое дълбоко въздух, усмихна се широко и рече: „Защото вкусът е приятен“.

Малко след един сутринта Шенийз бе освободена и предадена под опеката на намръщената ѝ майка. Микробусът на шерифа дойде да превози Даръл Балистър до областния затвор.

Майло, Боутрайт и аз гледахме късните новини. Нервната блондинка четеше текста със самодоволна усмивка. Показаха кадри отдалеч на Крувич, който се качваше в бентлото си. Основното беше: лекар от Бевърли Хилс отбива атака на пощуряла бръсната глава. Гневът на Даръл бил предизвикан от „незаконната стерилизация на приятелката му. Полицията разследва връзката между нападението и неразкритото убийство на психолога доктор Хоуп Дивейн, която е работила с доктор Крувич“.

Майло изключи телевизора.

— По-добре да вземем заповед за обиск, преди медийните пиявици да са се разположили пред жилището на Балистър. Благодаря, Анджела.

— Няма защо — рече тя. — Смятате ли, че Балистър е убил Дивейн?

— Той призна, че е искал да набие Крувич, но не и Дивейн.

— Може би защото при Крувич е опит за нападение, а при Дивейн — убийство. Даръл кара велосипед.

— Да. Ще проверя велосипеда и жилището му и после вероятно ще мога да кажа повече. Благодаря още веднъж.

— Няма проблем — каза тя. — Освен богати малки задници, които стрелят по родителите си, тук нямаме много вълнения.

Алеята за коли пред Административния център пак беше пуста, а стоманената врата на гаража — здраво залостена. Майло изглеждаше уморен, но вървеше бързо.

— С риск да се повтори — рекох аз, — каква е връзката между Даръл и Манди Райт?

— Да. И що се отнася до коефициента на интелигентност, пред Даръл, Кени Сторм е като Айнщайн, затова не разчитам на тази следа. И още нещо, какво ти казах за клуб „Нан“? Една сервитьорка на коктейли също е била убита. Четири дни преди убийството на Манди в Лас Вегас.

— Наръгана с нож по същия начин?

— Не, удушена. В малка уличка, в четири сутринта, след като затворили. Момиче на име Кати Динаполи. Хвърлена в кофата за боклук, с разперени крака, разкъсана блуза и смъкнати бикини. Но не е имало полов контакт. Може да е било на сексуална основа и мъжът да е бил прекъснат или да не му е станало. Или пък някой се е опитал да инсценира сексуално нападение. Барманът не можа да каже дали Кати е сервирила на Манди, но е била на смяна, когато Манди се е появила в заведението.

— Кати може да е била премахната, защото е видяла Манди с някого. Била е убита първа, значи убиецът е знаел какво ще направи много преди това.

— Точно така — съгласи се Майло. — Човек, който планира.

— Не е Даръл.

Той се засмя.

— Клубът определено не е мястото за срещи на Даръл. Тук става дума за хора с високо обществено положение и за много омраза. От друга страна, прокурорът ще ми се присмее, че съм се опитал да замеся Динаполи. Освен това, Даръл има мотив, защото е заплашил с нож Крувич.

— Същият нож, използван за убийството на Хоуп и Манди?

— Размерите изглеждат същите. Хубав остър ръб, но такива ножове дал господ. Ще видим какво ще кажат патологоанатомите. Да се надяваме, че момчетата от централния участък ще претърсят дома на Даръл. Може нещо да изскочи оттам.

— Още ли искаш да отида до Хигинсвил?

— Разбира се. Защо не? Стерилизацията е една от загадките и бих искал да знам защо публично Хоуп е защитавала възгледа за контрол върху собственото тяло, но с готовност е служела на Крувич в дейността му по стерилизацията. Как мислиш? Знаела ли е Шенийз какво правят с нея?

— Може би са ѝ казали по някакъв мъгляв начин. Макар че с нейния интелект, истинското съгласие е съмнително. А да я накарат да подпише съгласие би било просто, защото е неграмотна. Но дали госпожа Фарни е действала недобронамерено, натрапвайки процедурата? Нека умните глави в централния участък се позабавляват с това. Както тя каза, ние нямаме деца, а госпожа Фарни е онази, която трябва да живее с безразборните връзки на Шенийз. Несъмнено Крувич и Хоуп би трябвало да знаят по-добре, но явно са били доста бързи. Деветстотин долара за аборта, още деветстотин за стерилизацията, плюс хонорара на Хоуп и други разноски.

— Повече от два бона за час работа. Не е зле.

— А вероятно е извършил още няколко подобни процедури същата нощ.

— Може би двамата са били партньори и Хоуп е получавала поголемия дял, служейки му като подкрепа в стерилизацията на непълнолетни. Като имам предвид официално обявените ѝ доходи, сигурно е потулявала тези хонорари.

— Ами ако Манди е била свързана по някакъв начин с всичко това... — рекох аз. — Може би Крувич я е лекувал и са се сприятелили. Вероятно му е довела други пациентки. Момичета на повикване. Танцърки. В този занаят има множество потенциални аборти.

— И множество потенциални врагове. И защо е била убита Манди?

— Научила е нещо, което не е трябвало да знае, или е докарала неприятности някому.

— Но тогава защо тя и Хоуп са мъртви, а Крувич е жив и здрав?

Нямах отговор на този въпрос.

— Каквито и да са подробностите — казах аз, — имаме категорично доказателство, че Крувич е заобикалял правилата. Може би затова са го изритали от университета във Вашингтон. Кой знае какво друго е направил и кого е ядосал.

— Например?

— Карал е през куп за грош. Човек, по-умен от Даръл. Той и Хоуп заедно. И по някакъв начин Манди е била част от това.

— Но пак същата засечка — те са мъртви, а той... Я ми кажи, тази вечер стори ли ти се уплашен?

— Не, но може би има твърде високо самочувствие. Или наистина не съзнава, че някой чака подходящ момент да го спипа.

— Търпелив убиец?

— Ако имаш право за Кати Динаполи, много търпелив — казах аз.

Майло прехапа устни.

— Какво има? — попитах аз.

— Очертанията, които придобива този случай. Чакане, дебнене, дългосрочни планове. Онези рани. Проклета режисура.

— Артишо? — попита служителят на бензиностанцията. — Това не е ли в Касторвил, чак нагоре до Монтерей?

Той имаше криви крака и голям корем. Темето му беше плешиво, но отзад висеше плитка — кафява като зъбите му. Ухили се и повтори: „Артишо?“, после изми предното стъкло и ми взе двайсетачка.

Отклоних се от магистрала пет, за да наля бензин след Грейпвайн, където движението внезапно се увеличава като задръстен маркуч и по правило в мъгла се струпват най-малко петдесетина коли. Тази сутрин беше горещо и мъгливо, но имаше видимост.

Върнах се на магистралата и продължих на север. Според картата, с която разполагах, Хигинсвил се намираше на запад от Бейкърсфийлд и на юг от езеро Буена Виста. На сто и петдесет километра от Лос Анджелис и с двайсет градуса по-горещо. Земята беше равна и зад короните на гигантските каучукови дървета се виждаха зелени поля. Ягоди, броколи, люцерна, марули — всички се бореха за оцеляване в просмукания с бензин въздух.

Един завой на двулентовото шосе ме отведе нагоре в планините, осяяни с малки ранча и порутени крайпътни къщурки, сетне надолу, в сухата долина, където видях табела ХИГИНСВИЛ, НАСЕЛЕНИЕ ХИЛЯДА ДВЕСТА ТРИЙСЕТ И ЧЕТИРИ. Буквите бяха почти изтрити, а лимонът от ламарина отгоре — ръждясал.

Минах покрай къса редица от дъбове и прекосих пълното с наноси корито на потока, после покрай паркинга на затворен спортен център и полуразрушен хамбар с напукана табела КАУБОЙСКО ОБЛЕКЛО на покрива. След още един пуст паркинг се появи главната улица, Лемън Булевард, която беше пълна с едноетажни сгради — бакалии, кафенета, магазини, бар и църква.

Сутринта се обади Майло. Каза ми, че местната власт се представлява от шериф на име Ботула. Базата му беше в края на улицата и представляваше розова квадратна сграда. Отпред стоеше патрулната кола — стар зелен форд.

Вътре, зад високото до кръста гише седеше пълно, хубаво, светлорусо момиче, което изглеждаше твърде малко, за да гласува, и съсредоточено четеше. Пред нея имаше телефонен номератор. Зад момичето смугъл мъж от испански произход в сиво-кафява униформа се беше навел над метално бюро. И пред него лежеше разтворена книга. Не изглеждаше по-голям от момичето.

Звънчето над вратата издрънча. Двамата вдигнаха глави. Младият мъж имаше гладка кожа с цвета на индийско орехче и широката уста на ацтек. Черната му коса беше права, тънка, подстригана късо отстрани и разделена на път в средата. Очите му имаха цвета на препечени бадеми и изгаряха от желание да наблюдават.

— Доктор Деллауер? Аз съм шерифът Ботула. — Той се приближи до гишето, махна резето на люлеещата се врата и подаде топла, силна ръка. — Това е Джуди, нашият заместник-шериф, администратор и диспечер.

Момичето го погледна така, сякаш искаше да каже: „Сигурно се шегуваш“ и той се ухили.

— Джуди Ботула.

Тя затвори книгата и дойде при нас.

Прочетох заглавието на корицата — „Основи на събирането на доказателства“.

— Нищо потресаващо — каза Джуди.

— Нови сме тук и все още се приспособяваме — рече той.

Минах зад гишето и взех стол.

— Колко нови?

— От два месеца. Всеки работи на половин ден. Редуваме се.

На стената имаше облегат парцал с дръжка и Ботула го сложи зад шкафа. Стените бяха чисти и голи, без обичайните плакати и бюлетини, а подът — безупречно изтъркан, макар и изподраскан.

Джуди донесе стола си и се настани. Беше висока почти колкото съпруга си. Имаше широки рамене и едри гърди. Излишните килограми се дължаха както на мускули, така и на тлъстини. Беше облечена в бяла плетена блуза, джинси и маратонки. На колана си имаше значка. Очите ѝ бяха тъмносини, тъжни и леко укорителни.

— И двамата завършихме програмата по криминално правосъдие във Фресно — обясни тя. — Искаме да влезем в Академията на ФБР,

но в момента има голяма конкуренция, затова решихме, че година-две опит няма да ни се отрази зле. Не че тук е много вълнуващо.

— Тихо и спокойно — добави съпругът ѝ.

— Меко казано.

Ботула се усмихна.

— Имаме време да учим... Разследвате убийство, така ли? Чухме за случилото се. А днес бе извършен арест.

— Вероятно погрешна следа — рекох аз.

— Да, така каза детектив Стърджис... Значи сте психолог, работещ по убийство — това вече обичайна практика ли е в Лос Анджелис?

— Не. Само понякога работя с детектив Стърджис.

— Правили ли сте профил на сериен убиец?

— Не.

Той кимна, сякаш казах да.

— Интересно е. И как действате по случая?

— Опитваме се да научим колкото е възможно повече за доктор Дивейн.

— Защото и тя е била психолог ли?

— Предимно защото не знаем много за нея.

— Да, има логика... Ами, ето докъде сме стигнали засега. След като говорихме с детектив Стърджис, решихме да изровим нещо от градските и училищните архиви и да поговорим с бивши възпитаници. Но се оказа, че преди десет години архивите са опаковани и изпратени в Сакраменто и още не можем да ги издирим. А училищата са затворили горе-долу по същото време.

— Случило ли се е нещо преди десет години?

— Да. Градът е замрял — отговори Джуди, — както сам виждате. По-рано е имало лимонovi горички и малко местни жители, но най-вече сезонни работници и цитрусови компании, собственици на магазините. Преди десет години рязко застудяване унищожило лимоните, а останалото било довършено от насекомите. Сезонните работници се преместили, лагерите затворили и вместо отново да засадят лимони, компаниите купили земя другаде. Местните хора зависели от сезонните работници, затова една група тръгнала с тях.

— Видях табела, която твърдеше, че тук живеят хиляда и двеста души — казах аз.

— Твърдението е вярно — рече тя. — Но табелата е стара. По груби изчисления сега населението е триста човека и голяма част от тях идват само през лятото, за да ловят риба в езерото. Онези, които живеят постоянно тук, работят другаде, с изключение на няколко жени, собственички на магазини на Лемън Булевард. Повечето са възрастни. Няма много деца, затова няма и училища. Учат в Бейкърсфийлд.

Хоуп бе учила в гимназията в Бейкърсфийлд.

— Повечето учители на жертвата са починали, но намерихме една госпожа, която може би ѝ е преподавала.

— Може би? — попитах аз.

— Ами, не може да се каже, че е лесна за разпит — отговори Ботула и докосна слепоочието си. — Хубаво е, че сте психолог.

— Бихме дошли с вас, но това вероятно ще попречи, вместо да помогне — добави Джуди.

— Имали сте проблеми с нея?

— Вчера я посетихме — каза Ботула. — Не бих нарекъл разговора ползотворен.

— Меко казано.

Джуди се намръщи и се върна при телефонния номератор. Лампичките не бяха мигали, откакто влязох.

* * *

Ботула ме изпрати.

— Джуди мисли, че жената се държа враждебно, защото е расистка. Причината е нашият брак.

— А вие не смятате ли така?

Той погледна към слънцето и си сложи черни очила.

— Не знам защо са такива хората. Както и да е. Жената се казва Елза Кампос. Живее на Блосъм... Първата пряка вляво.

Изненадата ми го накара да се усмихне.

— Когато казах расистка, вие помислихте, че е от английски произход, нали?

— Да.

— Логично е. Но хората са си такива. Адресът е Блосъм Лейн осем, ще разберете щом стигнете дотам.

Блосъм Лейн нямаше тротоари. Само кафяви ивици, обрасли с плевели ограждаха разбития път. По края растяха няколко силно разклонени лимона, засенчени от гигантски евкалипти. И тук не подкастрияха дърветата.

В северната страна на улицата имаше къщи, а в южната — сухи поля. Номера от едно до седем представляваха колиби, намиращи се в различни етапи на разруха. Къщата на Елза Кампос беше по-голяма — едноетажно бунгало от червено дърво с веранда, оградена с масивни кедри. Заобикалящата я земя беше твърда и напукана. Около малката собственост се издигаше двуметрова верига. Табелката „ВНИМАВАЙ! КУЧЕ!“ се допълваше от глутница от двайсетина лаещи, скачащи и виещи песа, наредени зад оградата.

Териери, кокер шпаньоли, лъскав червен доберман, хибриди във всякакви форми и размери и нещо огромно, черно и подобно на мечка, което стоеше най-отзад и душеше земята.

Шумът беше оглушителен, но нито едно от тях не изглеждаше свирепо. Напротив, махаха с опашки и плезеха езици, а по-малките весело подскачаха и дращеца по веригата.

Слязох от колата. Врявата се усили и няколко от кучетата започнаха да обикалят в кръг и да се хвърлят към оградата. Бяха най-малко две дузини — всички хубаво подстригани и в добро здраве. Но при наличието на толкова много животни грижите имаха граница и аз долових миризмата от двора, много преди да стигна до портата.

Нямаше звънец, нито ключалка, само обикновено резе. Кучетата продължаваха да лаят и да скачат, а няколко от тях провряха муцуни през веригата. Хълмистият двор беше осеян с купчини изпражнения, но в радиус от три метра около къщата беше чист. Докато се чудех дали да вляза, вратата на верандата се отвори и отвътре излезе възрастна жена, облечена в розова ватена блуза. Държеше метла.

Кучетата се обърнаха и хукнаха към нея.

Тя бръкна в джоба си и хвърли нещо на земята.

— Търсете!

Песовете се разпръснаха и трескаво започнаха да душат из двора. Сцената приличаше на някой от ранните рисувани филми на „Уорнър Бродърс“. Възрастната жена се насочи към мен, влачейки метлата.

— Здравейте — казах аз.

— Здравейте.

Думата прозвуча като подражание. Тя присви очи и продължи да ме изучава. Беше висока метър и седемдесет и слаба. Имаше черни коси, прибрани в дълга до кръста плитка. Хлътнали, бледи страни, сухи като почвата, и криви пръсти, загорели до кафяво, с дебели, жълти нокти. На ватената блуза пишеше „РИНОУ“. Ластичният ѝ клин беше опънат докрай.

— Кой сте вие и какво искате?

— Казаха ми, че сте била учителка, госпожо Кампос.

— Кой ви каза?

— Шерифът Ботула и неговата...

Тя изсумтя.

— Онези двамата. Какво друго ви казаха? Че съм градската луда?

— Само че можете да ми помогнете да получа информация за една жена, израснала тук. За съжаление тя беше убита и полицията в Лос Анджелис ме помоли да...

— Убита? За кого говорите?

— Хоуп Дивейн.

Това изсмука кръвта от лицето ѝ. Тя погледна кучетата и когато отново се обърна към мен, изражението ѝ представляваше смесица от покрусена невинност и затвърден песимизъм.

— Какво се е случило с нея? Кога?

— Преди три месеца някой я наръга с нож пред дома ѝ.

— Къде?

— В Лос Анджелис.

— Кажете ми, тя не стана ли доктор по нещо?

— Беше психолог.

— Това е почти същото.

— Мислеше да стане доктор ли?

Елза Кампос се вторачи някъде покрай мен, в сухото пусто поле. Докосна лицето си и опъна кожата, и за миг видях една по-млада жена.

— Убита. Невероятно. Имате ли представа кой го е направил?

— Не. Засега сме стигнали до задънена улица. Ето защо полицията се опитва да разбере колкото е възможно повече за нея.

— И затова ви помолиха да дойдете тук.

— Точно така.

— Говорите за полицията в трето лице. Това означава ли, че не сте един от тях? Или само си придавате важност?

— И аз съм психолог, госпожо Кампос. Понякога давам съвети на полицията.

— Имате ли доказателство за това?

Показах ѝ картата си.

Тя я прочете и ми я върна.

— Само исках да се уверя, че не сте репортер. Ненавиждам ги, защото веднъж написаха статия за кучетата ми и ме изкараха луда. — Тя докосна заострената си брадичка. — Малката Хоуп. Не твърдя, че помня всичките си ученици, но нея не съм забравила. Добре, влезте.

Елза Кампос тръгна към къщата и ме остави сам да отворя портата.

Влязох в оскъдно осветена гостна, пълна с евтини мебели и купи с храна за кучета. Лавици, отрупани с керамични и стъклени съдове, миризма на влажна козина и дезинфекционни препарати. Над камината имаше часовник с кукувица.

Кухнята беше на три крачки. Госпожа Кампос ме покани да седна и аз влязох там. На плота се мъдреше сешоар, няколко шишета с кучешки шампоан, микровълнова фурна и пластмасова клетка. Вътре имаше нещо малко, бяло и неподвижно. Отгоре бяха сложени стъклени ампули, спринцовки и бинтове.

— Хей — рече Елза и пъкна пръст през телената вратичка на клетката.

Кученцето изплези език и изскимтя.

— Искате ли нещо за пиене?

— Не, благодаря.

Отпуснах се на сивия шезлонг. Пухените възглавници се наместиха и ме обгърнаха. От двете страни на часовника с кукувицата имаше избелели снимки на природни пейзажи. Пердетата бяха от кафяво плюшено кадифе, а полилеят на тавана — приспособление от прашни крушки, в плетеница от пожълтели еленови рога.

Елза Кампос извади бира от хладилника.

— Притеснявате се да не хванете нещо, защото тук е зоологическа градина? — Тя отвори бутилката и отпи. — Е, зоопаркът е чист. Не мога да премахна миризмата, но макар да прибирам ранени животни, не искам да живея в мръсотия.

— Разбирам ви.

— Кажете го на онези двамата.

— Семейство Ботула?

— Семейство Ботула — повтори тя със същия подражателски тон. — Господин и госпожа Шерлок Холмс. Първата седмица, когато дойдоха тук, започнаха да се мотаят насам-натам с онази стара бричка, която им даде областната управа, сякаш имаха някаква работа.

— Сигурно са се запознавали с фактите.

Усмивката ѝ беше мимолетна като мигване на око.

— Какви факти може да има тук? Че плевелите са пораснали с още пет сантиметра? Да изпратят мостри във ФБР? — Тя пийна още бира. — Каква двойка. Непрекъснато обикалят насам-натам. Още в началото видяха моята глутница, спряха, слязоха от колата и започнаха да дрънкат веригата. Не е необходимо да казвам, че кучетата се развълнуваха. Излязох да видя каква е тази врява. Те се опитваха да преброят кучетата. Записвах. После *тя* ме огледа от главата до петите, а *той* започна да декламира здравния кодекс. Трябвало ми разрешително за кучешки приют, защото животните били много. Изсмях се и се прибрах. Оттогава не съм имала нищо общо с тях. Изпращат ги от Фресно, за да служат една година в Забвението. Тук не се случва нищо. Няма ресторанти „Макдоналдс“, нито кабелна телевизия. Направо пощуряват и гледат да се махнат. Телевизионното поколение. Господ да е на помощ на животните и на всички други, когато такива като тях дойдат на власт.

Елза надникна в клетката.

— Не се тревожи, миличко, скоро ще тичаш с останалите.

Сетне поклати глава и плитката ѝ се люшна.

— Можете ли да си представите някой да иска да стори зло на такова безобидно същество?

— Не — отговорих аз. — Това е толкова немислимо, колкото и убийството.

Тя остави бирата, взе полуразплетен бамбуков стол и седна.

— Хоуп убита. Знаете ли какво са правели гърците с носителите на лоши вести?

Елза прокара пръст през гърлото си.

— Надявам се, че не сте гъркиня — рекох аз.

Тя се ухили.

— За ваш късмет, не съм. Навремето преподавах за гърците, но не по традиционния начин — не само че са били културни и благородни, имали са страхотна митология и са започнали Олимпийските игри. Наблягах на въпроса, че може да си културен и привидно благороден, и пак да вършиш неморални неща... Какво очаквате да научите от мен?

— Нещо за миналото на Хоуп, което би могло да обясни смъртта ѝ.

— Какво би обяснило миналото ѝ?

Черните ѝ очи се вторачиха в мен. Бяха пронизателни като на сокол.

— Има данни, че може да е била малтретирана като възрастна. Понякога това е свързано с издевателства в детството.

— По какъв начин малтретирана?

— Физически. Удряна, бита.

— Беше ли омъжена?

— Да.

— За кого?

— За професор по история, доста по-възрастен от нея.

— Той ли я е малтретирал?

— Не знаем.

— Заподозрян ли е в убийството?

— Не.

— Не. Или още не?

— Трудно е да се каже. Няма улики срещу него.

— Професор и психолог — каза тя и затвори очи, опитвайки се да си го представи.

— И Хоуп беше професор. Беше станала много известна като научен изследовател.

— Какво изследваше?

— Психиката на жените. Ролята на пола. Самоконтрола.

Последното я накара да трепне и аз се запитах защо.

— Разбирам... Кажете ми точно как е била убита.

Разказах ѝ накратко за наръгванията с нож и обясних за книгата на Хоуп.

— Струва ми се, че е била повече от известна. Направо прочута.

— Миналата година беше така.

Главата ѝ се дръпна няколко сантиметра назад, а черните очи се присвиха. Почувствах се като зрънце царевица, наблюдавано от гарга.

— И какво общо има детството ѝ с това? — попита тя.

— Хващаме се за сламки. Вие сте една от тях.

Елза Кампос не откъсваше поглед от мен.

— Прочута. Ето какво става, като не чета вестници и не гледам онази идиотска телевизия. Престанах да го правя преди години и... Интересно.

— Кое?

— Че Хоуп е станала прочута. Като ученичка беше стеснителна, дори не обичаше да чете на глас. Имате ли нейна снимка?

— Не.

— Жалко, бих искала да я видя като голяма. Привлекателна ли беше?

— Много.

Описах Хоуп и очите на Елза омекнаха.

— Беше красиво дете. Русокоса. Косите ѝ бяха почти бели. Стигаха чак до кръста. С къдрици по края. Големи кафяви очи... Показах ѝ как да сплита косите си, подарих ѝ книга с прически по случай завършването.

— На прогимназията ли?

Елза кимна разсеяно. Изглеждаше мрачна.

— През всичките тези години не съм мислила много за Хоуп. Предполагах, че всичко с нея е наред. Но сега ясно си спомням лицето ѝ. Благодаря ви, че освежихте деня на една възрастна жена.

— Предполагали сте, че всичко с нея е наред. Значи сте се тревожили, че няма да е така?

Тя се засмя.

— Наистина сте психолог.

Очите ѝ се стрелнаха към часовника с кукувицата и се задържаха там.

— Не помните всичките си ученици, но нея не сте забравили. С какво се отличаваше?

— С интелекта си. Преподавах четирийсет и осем години и Хоуп беше едно от най-умните деца. Може би най-умното. Мигновено схващаше нещата. И беше много трудолюбива. Знаете, че някои от най-надарените са мързеливи. Почиват на лаврите си, мислят, че

светът се върти около тях. Но Хоуп беше много трудолюбива. И не заради обстоятелствата в дома ѝ.

Кожата около черните очи се опъна.

— Не?

— Не — повтори тя, но този път не беше подражателство. — Казах, *въпреки това*.

Елза Кампос пак стана.

— Сигурен ли сте, че не искате нищо за пиене?

— Нещо безалкохолно, ако обичате.

Тя отвори хладилника и извади още една бира и кутия оранжада.

— Това харесва ли ви?

— Разбира се.

Елза отвори напитките, седна и веднага започна да потропва с крака. После премести плитката на гърдите си и започна да я разплита и сплита.

— Трябва да разберете едно. Тогава нещата бяха различни. Хоуп дойде тук с майка си, когато беше бебе. Така и не видях бащата. Майката каза, че бил моряк. Загинал в морето... Какво ви кара да мислите, че съпругът на Хоуп я е биел?

— Не знаем дали го е правил. Това е само една от... вероятностите.

— Защо?

— Защото съпрузите обикновено бият жените си.

— Той има ли избухлив нрав?

— Не знам — излъгах аз. — Защо питате?

— Имала съм двама съпрузи и нито един от тях не беше, но и двамата избухваха и понякога се плаших. Колко по-възрастен беше той от Хоуп?

— Петнайсет години. Защо?

Бирената кутия се вдигна към устата ѝ и госпожа Кампос отпи една по-голяма глътка.

— Винаги е била зряла за възрастта си.

— Откъде бяха Хоуп и майка ѝ?

Тя поклати глава и пак отпи от бирата. Опитах оранжадата. Вкусът ѝ беше на бонбони, примесени с разтвор за почистване. Опитах се да събера слюнка, за да отмия вкуса, но устата ми беше пресъхнала.

— Майката се казваше Шарлот, но всички я наричаха Лоти. Тя и детето се появиха един ден заедно с група сезонни работници. Лоти беше хубава, но имаше лице на Оки^[1] и може би наистина беше такава. Или е имала кръв на Оки. Знаете ли нещо за Оките?

Кимнах.

— Откъде са родителите ви? — попита тя.

— От Мисури.

Елза се замисли.

— Ами, за мен Лоти беше чиста Оки. Хубава, но мършава и кокалеста. Носов говор, не особено добре образована. Знам, че терминът сега е обиден, но съм твърде стара, за да се притеснявам накъде духа вятърът. Навремето нямаше нищо лошо да ги наричат Оки, затова те си останаха такива за мен. — Тя изпи още две глътки и бирата свърши. — Майката беше красавица. Стройна, хубав бюст и ослепителни крака. Но походката ѝ беше особена. Пристъпваше така, сякаш танцуваше. Естествено руса. Не платинения цвят, който започна да използва месец, след като дойде тук. Обичаше сините сенки за очи, изкуствените мигли, яркото червило и опнатите по тялото рокли. Тогава всички искаха да изглеждат като Мерилин Монро. Лоти дойде тук със сезонните работници, но така и не береше лимони. Въпреки това успяваше да плаща наема за двуетажната къщичка на Цитръс стрийт. Намира се на три преки отгук. Работниците носеха вкъщи меките плодове, за да си правят лимонада и каналите бяха пълни с обелки и изстискани остатъци. Общи бани. Там живееха Лоти и Хоуп. Но скоро наеха двуетажна къща. Когато Лоти ходеше в града, Хоуп стоеше вкъщи.

— Често ли ходеше в града?

Госпожа Кампос сви рамене.

— Нямаше я по цял ден. Ходеше на автостоп. Вероятно в Бейкърсфийлд или дори чак до Фресно, защото се връщаше с хубави неща. По-късно си купи и кола.

— Хубави неща — повторих аз.

Кожата около очите ѝ се опъна.

— Вторият ми съпруг беше заместник главен директор на една от лимонените компании. Знаеше всичко и познаваше всеки. Каза, че когато спирала колите, Лоти вдигала полата си... Живяха тук, докато Хоуп стана на четиринайсет години. Сетне се преместиха в

Бейкърсфийлд. Хоуп ми каза, че било, за да учи в гимназия, близо до дома си.

— И през всички онези години майка ѝ е плащала наема, без да ходи да бере плодове?

— Нали ви казах, имаше особена походка.

— За любовник ли говорим, или за постоянна работа?

Тя се вторачи в мен.

— Май си падате по откровенията.

— Искам информация, госпожо Кампос, не намеци.

— Ами, не виждам с какво би ви помогнала тази информация, но... Да, Лоти взимаше пари от мъжете. Колко? Не знам. Дали е било официално, или само е намеквала да ѝ оставят нещо под възглавницата, също не мога да ви кажа. Защото си гледах работата. Понякога отсъстваше с дни. Връщаше се с купища нови рокли. Дали е било нещо повече от пазаруване, не знам. — Тя сви рамене. — Но винаги носеше дрехи и за Хоуп. Качествени неща. Обичаше да издокарва детето си. Другите хлапета тичаха, облечени в джинси и маратонки, а нашата Хоуп беше пременена с хубава, колосана рокличка. Пък и се грижеше за дрехите си. Никога не ги цапаше. Седеше в къщичката, четеше и се упражняваше да пише. На пет години се научи да чете. Винаги е обичала да чете.

— Личеше ли по нещо, че Хоуп знае какво прави майка ѝ?

Елза пак сви рамене и премести бирата в другата си ръка.

— Разговаряла ли е Хоуп за това с вас, госпожо Кампос?

— Не ѝ бях психолог, а само учителка.

— Повечето деца се доверяват на учителите, а не на психолозите.

Тя остави бирата и скръсти ръце на гърдите си.

— Не, не е разговаряла с мен, но всички знаеха, а Хоуп не беше глупава. Винаги съм мислила, че е жалко, задето не споделяше.

— Видяхте ли я, след като се преместиха в Бейкърсфийлд?

— След една година ми дойде на гости. Беше спечелила награда и искаше да ми я покаже.

— Каква награда?

— За научни постижения. Спонсорирана от някаква компания за хранителни стоки. Имало голямо тържество на изложението в Кърн Каунти. Прати ми покана, но аз бях болна от грип, затова два дни покъсно дойде и донесе снимки. С едно момче. Най-умното на випуска.

Непрекъснато повтаряше, че аз съм заслужавала наградата, защото съм я научила на много неща. Искаше да ми даде трофея.

— Зрели чувства за една девойка.

— Вече ви казах, Хоуп винаги е била зряла. Повечето деца ходеха да берат плодове, затова не ми беше трудно да ѝ отделям внимание. Давах ѝ нови книги. Тя усвояваше информацията много бързо.

Елза Кампос изведнъж скочи и без да даде обяснение, излезе от стаята.

След малко се върна с позлатен трофей — месингова чаша върху основа от орехово дърво, която се нуждаеше от излъскване. Даде ми я и аз прочетох надписа.

НАГРАДА „БРУК-ХЕЙСТИНГС“

ЗА ОТЛИЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ В НАУКАТА ПРИСЪЖДА СЕ НА

ХОУП АЛИС ДИВЕЙН

РАЗДЕЛ МОМИЧЕТА

— „Брук-Хейстингс“ — казах аз.

— Това беше компанията за хранителни стоки.

Върнах ѝ трофея и тя го сложи на една маса в ъгъла. Отново седнахме.

— Настоя да я взема. След като вторият ми съпруг почина, сложих наградата в килера и забравих за нея. Сетих се едва сега.

— Хоуп каза ли нещо друго?

— Обсъдихме в кой колеж да отиде и какво да следва. Казах ѝ, че „Бъркли“ е добър и евтин. Така и не разбрах дали ме е послушала.

— Направила го е. Там е станала доктор по психология.

Това я накара да се усмихне.

— Вече бях започнала да прибирам кучета и говорихме на тази тема. За добродетелта да се грижиш за някого. Тя се интересуваше от

хуманни науки, затова мислех, че ще стане лекар или ветеринар. Психолог... Да, и това е подходящо.

Елза пак започна да си играе с плитката си.

— Искате ли още една оранжада?

— Не, благодаря.

— И аз няма да пия повече бира, защото ще ме помислите за стара пияница... Както и да е. Тя беше учтиво момиче, много добре възпитана. Говореше изискано. Градът беше пълен с грубияни, но Хоуп изглежда не се приспособи, сякаш беше тук само на гости. В известно отношение това се отнасяше и за Лоти... Въпреки нейното... поведение, тя се отличаваше от другите. Хоуп ми каза с какво се занимава майка ѝ в Бейкърсфийлд. Танцувала. Досещате се какви танци имам предвид. Не ме карайте да произнасям думата. В някакво заведение на име „Блу барн“. Една от онези каубойски кръчми. Вторият ми съпруг ходи няколко пъти там и когато разбрах, добре го подредих.

— „Блу барн“ — повторих аз.

— Не си правете труда да търсите заведението. Затвориха преди години. Беше собственост на някакъв гангстер, имигрант, който търгуваше с добитък със съмнително качество. През шейсетте години, когато хипитата превърнаха голотията в нещо нормално, той отвори клубове и натрупа цяло състояние. После ги затвори и се премести в Сан Франциско.

— Защо?

— Може би защото там би спечелил още повече.

— Кога беше това?

Елза се замисли.

— През седемдесетте. Чух, че правел и мръсни филми.

— И той е бил шефът на Лоти.

— Ако наричате това работа.

— Сигурно за Хоуп е било трудно.

— Разплака се, докато ми го разказваше. И не само заради начина, по който Лоти си изкарваше прехраната, но защото мислеше, че го прави заради нея. Но истината е, че някои жени не си правят труда да научат някоя истинска професия, щом могат да се изхранват с друго. Първия ден, когато пристигна в Хигинсвил, Лоти влезе в

къщурката си и излезе, издокарана в тясна червена рокля, която я рекламираше.

— Замина ли за Сан Франциско със собственика на клуба?

— Не знам, но защо би я взел, след като около него гъмжеше от млади момичета? По онова време Лоти е била твърде стара за неговия занаят.

— Как се казваше?

— Крувински. Поляк, югославянин, чех или нещо подобно. Говореше се, че бил чуждестранен генерал през Втората световна война, изнесъл пари от Европа, дошъл в Калифорния и започнал да купува земя. Защо питате?

— Хоуп работеше за лекар на име Милан Крувич.

— Ами, тогава — усмихна се тя, — изглежда вече имате улика. Защото Милан беше малкото име на Крувински, но всички му викаха Мики. Не че беше нисък, но много дебел. Навсякъде. Дебел врат, корем, устни. Веднъж, когато с втория ми съпруг отидохме в Бейкърсфийлд, го видяхме да закусва. Широка усмивка, приятно, сухо ръкостискане. Ала знае ли човек... Но Джо, моят съпруг, ме предупреди да стоя далеч от него. Каза ми: Нямаш представа е какво се занимава този тип. На колко години е доктор Крувич?

— Горедолу колкото Хоуп.

— Тогава би трябвало да е неговият син. Защото Големия Мики имаше само едно дете — Малкия Мики. Той и Хоуп бяха в един клас в гимназията в Бейкърсфийлд. Всъщност той беше момчето, което спечели наградата „Брук-Хейстингс“ заедно с Хоуп. Всички се съмнявахме, че е било нагласено, но щом е станал лекар, може би наистина е бил умен.

— Защо се съмнявахте, че е нагласено?

— Защото Големия Мики беше собственик на компания „Брук-Хейстингс“. И на най-голямата кланица в града. И на заводи за опаковки, монетни автомати, бензиностанция, ферма. И на всичко отгоре — на клубовете. Непрекъснато купуваше.

— Жив ли е още?

— Не знам. Аз съм далеч от града, седя си тук и си гледам работата.

Госпожа Кампос взе трофея и го почука с нокът. Позлатата беше евтина и от повърхността се отрониха няколко пращинки, които се

понесоха към пода.

— Джо, моят съпруг, беше пушач. Пушеше по четири пакета на ден и накрая се разболя от емфизем. В деня, когато Хоуп дойде, той беше в спалнята отзад. С кислородна маска. След като тя си тръгна, аз влязох и му показах трофея и статията, а той прихна да се смее. Получи такива хрипове, че едва не умря. Попитах го какво толкова смешно има, а той рече: Познай кой е спечелил при момчетата. Хлапето на Големия Мики. Продължи да се смее и добави, че проститутката сигурно е работила извънредно, за да помогне на дъщеря си. Думите му ме накараха да се почувствам отвратително. Гордеех се с преподавателската си работа, а той разби илюзиите ми. Но не казах нищо, защото как можеш да спориш с човек в това състояние? Освен това подозирах, че говори истината, защото знаех каква е Лоти. Но Хоуп беше надарена и се обзалагам, че беше заслужила наградата. Какъв лекар е станал Малкия Мики?

— Гинеколог.

— Да бърника в жените? Е, крушата не пада по-далеч от дървото. И Хоуп е работела с него. Защо?

— Той е специалист по оплождане. Каза ни, че Хоуп давала консултации на пациентките му.

— Оплождане. Колко смешно.

— Защо?

— Синът на Големия Мики да помага в създаването на нов живот. Свестен човек ли е?

— Не знам.

— Би било хубаво, ако е свестен. Двамата с Хоуп са успели да надраснат произхода си. Дано съхранява живота вместо да го прекъсва, както правеше баща му.

— Да не би Големия Мики да е убивал хора?

— Нищо чудно, макар че аз имам предвид начина, по който психически довършваше онези момичета. Използваше ги. Пък и как само се държеше с животните. Това винаги е показателно. Кланицата му беше голяма и сива, с релси. Вкарвах добитъка от единия край, натъпкан във вагонетки, а от другия излизаха късове месо, висящи на куки. Видях го с очите си, защото Джо ме закара там веднъж, когато отидохме да вечеряме в града. Такива неща го забавляваха моя Джо. Беше късно през нощта, но кланицата още работеше с пълна сила.

Шумът и миризмата се усещаха от километър и половина. Побеснях. Накарах Джо да обърне. Той го направи, но не и преди да ми разкаже как Големия Мики обичал да ходи там около полунощ. Слагал си гумена престилка и ботуши и грабвал бейзболна бухалка. Работниците спирали поточната линия, окачвали няколко бика и прасета и го оставяли да ги удря до насита. — Тя потрепери. — Такава била представата му за развлечение.

---

[1] Мигриращ селскостопански работник от Оклахома от края на трийсетте години. — Б.пр. ↑

Тътрейки крака към кухнята, Елза Кампос отиде да види как е кученцето в клетката.

— Хоуп и Малкия Мики след толкова много години. Най-умното момиче и най-умното момче.

— Хоуп е давала консултации на адвокат на име Робърт Барони.

— Никога не съм чувала за него.

— А говори ли ви нещо името Кейси Локинг?

Тя поклати глава.

— Аманда или Манди Райт?

— Не. Кои са те?

— Хора, които Хоуп е познавала.

— След като е била прочута, явно е познавала много хора.

— Това е част от проблема. Знаем само, че е била причакана и убита от непознат. Хоуп каза ли ви нещо друго в деня, когато ви посети?

Елза Кампос няколко пъти се опитваше да смени темата и аз очаквах, че ще го направи пак. Но тя се върна, седна и ме погледна в очите.

— Каза ми, че Лоти я завързвала. — Устните ѝ потрепериха.

Седях привидно спокоен, но сърцето ми биеше силно.

— Кога? Защо?

— Когато била малка и Лоти трябвало да я оставя вкъщи за по-дълго време. И когато Лоти водела вкъщи мъже.

— Как я завързвала?

— В стаята ѝ. За леглото. Лоти използвала каишка за куче и катинар за велосипед, оковавала я за рамката на леглото.

— Колко време продължило това?

— Години. Не знаех, защото Хоуп не ми се беше оплаквала. Слава богу, че не е избухнал пожар. Вбесих се, когато научих, но Хоуп ме успокои. Каза, че това не било малтретиране. Винаги ѝ оставяла много храна, напитки, играчки, книги, радио. По-късно и телевизор.

Съвсем не изглеждаше ядосана, докато ми го разказваше. Повтаряше, че всичко е било наред, защото Лоти правела онова, което смятала за най-добро.

— Тогава защо го сподели с вас?

— Тревожела се за Лоти. За нещата, които майка ѝ вършела, за да осигури сносен живот и за двете. За нещата, които още позволявала на мъжете да правят с нея.

— Продължила ли е да води мъже вкъщи?

— Типове, които срещала в „Блу барн“ и на други места. Хоуп ги нарече редовни клиенти. Двете се били преместили в голяма къща. Когато на дръжката на вратата на Лоти имало окачена табела „Не ме безпокойте“, Хоуп трябвало да се прибере в спалнята си и да стои там, докато майка ѝ каже, че теренът е чист.

— Пак затворничество.

Елза кимна.

— Понякога чувала какво става. И нямам предвид само секса. Письци. По тялото на Лоти често имало белези.

— Синини?

— И следи от стягане с въже на китките и глезените. Лоти си слагала грим, за да ги прикрие, но Хоуп ги забелязвала.

— Значи самата Лоти се е завързвала.

— Можете ли да си представите?

— Хоуп разговаряла ли е с майка си за това?

— Учуди се, сякаш това беше нелеп въпрос. „Разбира се, че не, госпожо Кампос. Та тя е моя *майка!*“

— Но пред вас говори открито.

— Да... но после изведнъж млъкна. Мисля, че искаше да се разтовари, но не успя. Повече не я видях.

Тя пак погледна часовника с кукувицата.

— Как се държа, докато ви разказваше всичко това?

— Беше спокойна. Само дето се разплака за Лоти. Тревожеше се, че някой... клиент може да я нарани. Обясни поведението на майка си с факта, че няма образование и умения и се мъчи да издържа двете по най-добрия начин, който знае. Какво можеш да кажеш? Знаеш, че страда. Затворничка в собствения си дом. Но можеш ли да доведеш приятели на такова място? Опитах да я накарам да говори за чувствата си, но тя не пожела да го направи.

— Горкото дете.

— Да, но като я гледаш, по нищо не ѝ личеше. Красива, самоуверена, съвършени коси, умерен грим. И Лоти явно продължаваше да ѝ купува елегантни дрехи. Копринена блуза, хубав вълнен костюм и обувки. Можеше да мине за двайсетгодишна. Истинска млада дама. И подчерта, че получава само отлични оценки.

— Училището вероятно е било единственото място, където се е чувствала свободна — отбелязах аз, съзнавайки колко далеч бе стигнала Хоуп. Преодолявайки страха, срама и изолацията, само за да загуби живота си в тъмна, пуста уличка. Усетих, че в гърлото ми заседна буца.

— Вероятно. И аз стигнах до това обяснение.

— До кое?

— Задето не направих нищо. Не съобщих в полицията. Колкото и добре да изглеждаше, Хоуп беше непълнолетна, живееше в лоши условия и аз бяха тази, на която се довери. Но си помислих, тя е намерила призванието си, защо да мътя водата? Пък и тогава нещата бяха различни. Ами ако отрече? Или дали някой щеше да ме изслуша? Лоти работеше за Големия Мики, който имаше връзки с властта. Можеше да го помоли да ѝ помогне.

— Знаете ли дали ѝ беше сводник? Или любовник?

Елза Кампос ме погледна гневно, сякаш най-последно ѝ бях дал повод да се ядоса.

— Вече ви казах, че не знам такива подробности.

— Хоуп каза ли нещо за Големия Мики?

— Не. Говори само за Лоти. Сетне изведнъж млъкна и смени темата. Имах чувството, че посещението е експеримент за нея — колко далеч е готова да отиде. А аз не я окуражих достатъчно... Много нощи не спях заради това, господин Делуер. Мислех за горкото завързано дете и как да ѝ помогна. После, грижейки се за ранени кучета, успях да я забравя. Докато не дойдохте вие. И това е всичко, което знам.

Тя пак погледна часовника, стана и бързо отиде до вратата. Отвори я и излезе на верандата. Когато се приближих до нея, кучетата вече я бяха заобиколили.

Замислих се за ротвайлера на Хоуп, който не е бил в състояние да я защити, защото вероятно е бил отровен. За самата Хоуп, преобразила се от затворник в пазител на женските права.

Но нея никои *никога* не я беше защитил.

Елза Кампос тръгна към външната врата.

— Ако разберете кой я е убил, ще намерите ли време да ми кажете? — попита тя.

— Да.

— Наистина ли? Защото искам да узная какво се е случило.

— Обещавам.

— Добре тогава. Ще направя всичко възможно да се измъкна оттук и ще отида с колата до библиотеката в Бейкърсфийлд. Ще се опитам да намеря книгата ѝ. Малко деца, учили тук, стават прочути.

Последната дума излезе задавено. Изведнъж по набръчканото ѝ лице потекоха сълзи. Тя ги избърса с ръкава си и рече:

— Довиждане. Не знам дали да ви благодаря, или да ви се скарам.

— Довиждане. Благодаря, че ми отделихте време.

Тръгнах, а Елза Кампос добави:

— Когато всичко излезе на бял свят, аз ще бъда идиотката учителка, която не е съобщила на полицията.

— Няма причина да излиза на бял свят.

— Така ли? Нали сте тук, защото мислите, че миналото ѝ е свързано с убийството?

— Може да се окаже, че това няма нищо общо със смъртта ѝ.

Тя се изсмя.

— Знаете ли какво обяснение даде за завързването? Направило я по-силна. Научило я да се съсредоточава. Рекох: „Моля те, дете, едно е да не се оплакваш, ала друго е да твърдиш, че е било за твое добро“. Хоуп само се усмихна и сложи ръка на рамото ми. Сякаш тя беше учителката и ме съжаляваше, че не разбирам. Още помня какво отговори. „Наистина не е нещо особено, госпожо Кампос. Това се превърна в мое предимство. Научи ме на самоконтрол.“

Взех петдесетте километра до Бейкърсфийлд за двацет и пет минути. Но когато пристигнах, разбрах, че напразно съм похарчил бензина.

Откога не бях идвал тук? Най-малко от десет години. Градът бе запазил част от провинциалния си облик — каубойски магазини и барове, но твърде нови и лъскави, за да бъдат кръчмите, които Елза Кампос описа. Беше се разраснал.

Никой от хората, с които разговарях, не знаеше нищо за компанията „Брук-Хейстингс“, но когато споменах за кланиците, възрастният мъж, работещ зад тезгяха на „Бургер Кинг“, ме изгледа подозрително и ми даде указания.

Северният край на града, непосредствено до обработваемите площи.

На мястото имаше остатъци от релсовия път — досущ като части от изхвърлени играчки.

В същото състояние беше и сградата — огромна, сива и грозна. Трудно беше да се повярва, че е била творение на архитект. На местата на прозорците зееха правоъгълни дупки. Нямаше покрив. Табелата с бели букви „Брук-Хейстингс“ беше ръждясала. Имаше и други надписи: „Свински наденици, добитък, хранителни продукти, първокласно месо“.

Висока ограда от бодлива тел ограждаше бетонния труп. Нивите във всички посоки бяха засети с домати и царевица. Из старателно очертаните лехи щъкаха работнички.

Една от тях ме видя и се усмихна.

Мексиканка, увита в няколко пласта дрехи въпреки жегата. Ръцете ѝ бяха толкова мръсни, сякаш извайваше скулптури от глина. В очите ѝ се появи страх, когато огледа лицето, дрехите ми и лъскавата решетка на колата.

Потеглих обратно към Лос Анджелис.

Самоконтрол.

Години по-късно Хоуп бе свела това до научно изследване.

Дете на проститутка. Това едва ли би се харесало във факултетския клуб. Ако Сийкрест знаеше, явно защо омаловажаваше семейната ѝ история.

Малкия Мики. Малката Хоуп.

Най-умното момче. Най-умното момиче.

Церемонията в областното изложение. Усмивки, проблясъци на светкавици от фотоапарати, знамена, оркестри. Почти долавях миризмата на царевични питки и на конски испражнения.

Малко момиче затворник. Неин съученик слуша как майка ѝ пици нощем. Вижда синините.

Крувич, надушващ вонята от кланицата на баща си?

Двамата, обвързани с отлични оценки, високи стремежи и усилия да бъдат уважавани.

Приятели от гимназията, може би гаджета.

Сътрудници. В областта на оплождането, абортите и стерилизацията.

Контрол.

Големия Мики се премества в Сан Франциско. Залавя се с по-колоритни клубове, бълващи порнография. Робърт Барони, адвокатът, защитава производители и разпространители на порнография. От кантората си в Сан Франциско.

Хоуп е била и негов консултант.

По въпросите на оплождането, прекъсването на бременност. За какво друго?

Проекти, свързани с изследвания на животни? Или нова насока в чифтосването?

Представих си Големия Мики и бейзболната му бухалка.

Пакетирането и продажбата на жени като плът.

Синът му се отказва от хирургията само след година следване. Взима си разрешение за отсъствие, за да отиде в института „Брук-Хейстингс“.

Страхотна шегичка!

Дали и Хоуп се е смяла?

Когато се върнах, минаваше пет. Вкъщи нямаше никой. Робин бе оставила бележка на масата в трапезарията.

Скъпи, надявам се, че пътуването ти е минало добре. Появи се голяма сделка и трябва да закарам инструменти в студио „Хот Саунд“ в Холивуд. Спайк и аз ще се опитаме да се върнем към десет, но може да е и по-късно. Това се телефонните номера, на които можеш да ме намериш. Ако не си ял, погледни в хладилника. Обади се Майло.
Обичам те.

В хладилника имаше огромен сандвич, нарязан на шест парчета. Дъвчейки едно, аз се обадих на Майло в участъка. Той беше на друга линия и докато чаках да ме свържат, извадих и бира. Чух гласа му и казах:

— Сега знам защо самоконтролът е бил толкова важен за нея.

Разказах му какво съм научил и Майло тихо рече:

— Нищо не може да се сравни с майчината любов. Да слуша през стените... Мислиш ли, че мама може да я е забъркала в нещо повече с клиентите, освен с подслушване?

— Кой знае.

— Завързвала я за нейно добро. Исусе!

— Хоуп сама се убеждавала, че е за нейно добро, Майло.

Пораснала и се преобразила в онова, което познаваме.

— Завързана и наранена... Но кой я е наранил? Сийкрест, Крувич или някой приятел... По дяволите, защо не Локинг?

— Защо не — съгласих се аз. — Днес говори ли с Крувич?

— Не. Отбягва ме. На Мълхоланд отговаря телефонен секретар. Къщата е негова, но живее там под наем. А когато се обадих в кабинета му, медицинската сестра Ана се държа адски студено и ме препрати към адвоката му. Познай кой е.

— Робърт Барони.

— Бинго! Печелиш сушилни за пералня. Как се досети?

— Големия Мики бил търговец на порнография в Сан Франциско. Ще проверя какво знае полицията там за него. Открих

нещо за онази болница в Карсън, където Крувич отишъл, след като напуснал Сиатъл. Една от онези печалбарски вериги. Изпаднала във финансови затруднения и била продадена на по-голяма верига. Инспекторът ми каза, че „Фиделити“ бил един от по-малко печелившите им клонове, затова я затворили. Ти се оказа прав, че там е било убежището на Малкия Мики. Крил се е.

— Инцидентът с Балистър привлече към него общественото внимание — рекох аз, — а той не иска да се взират в някои неща: начинът, по който практикува медицина и разнообразната му научна история. Гангстерското наследство. И може би убийството на Хоуп. Намериха ли нещо в дома на Даръл?

— Наркотици. Те вероятно са го превъзбудили. Но абсолютно нищо, което да го свърже с Хоуп. Така че, освен ако не направи самопризнания, Казанян ще може да го измъкне под гаранция. А ако Крувич се крие, прокурорът вероятно няма да прояви интерес към предявено обвинение за нападение. Това не ме притеснява. Не виждам Даръл да дебне и да планира. Но доктор Крувич ми се струва все по-подходящ заподозрян. Това е най-логичното обяснение на факта, че Хоуп е мъртва, а той още се разхожда безгрижно. Сигурно се е случило нещо много неприятно и тя е поискала да участва. Крувич се е притеснил, че Хоуп ще пропее, затова ѝ е затворил устата.

— И на Манди Райт — добавих аз, — с която Крувич може да се е запознал чрез бизнеса на баща си.

— Точно така. Клуб „Нан“ е идеалното място, където би висяло хлапето на един гангстер. А Манди може да го е измъкнала от клиентелата на Барони. Полицията в Лас Вегас намери Тед Барнаби, приятеля ѝ. Още се занимавал с карти, но не в Невада, а тук, в Палм Спрингс, в едно от казината в индианския резерват. Ще отида там веднага щом напиша доклада си, ще го изненадам и ще видя какво ще излезе.

— Искаш ли компания?

— Нямаш ли планове за вечерта?

— Робин е на работа. Смяташ ли да останеш там цяла нощ?

— Не, няма причина. Сега съм с поршето, което означава по час и четвърт в двете посоки. Пък кой би ме глобил за превишена скорост?

Разстоянието от Лос Анджелис до Палм Спрингс е двеста километра по една-единствена междуцатска магистрала, номер десет.

Първата половина от пътя ви отвежда в извънградската вилна зона на изток, където живеят богатите, после в областта Сан Бернардино, където въздухът се движи по скалата приятен-отровен, в зависимост от вятъра и божиите прищевки, а гледката представлява приспивно еднообразие от магазини, търговски центрове, паркинги и крайпътни къщи. Сетне идват обработваемите площи и железопътните паркове около Монтана и след Юкайпа движението намалява, въздухът става сух и чист. Минаваш покрай черешовите горички на Бомонт, през прахоляка от сива мръсотия и бели скали и вдясно виждаш заснежените върхове на планината Сан Бернардино.

Пустият път е покана да увеличиш скоростта и повечето шофьори го правят. През пролетта златната младеж, заредена с бира, трева и илюзии за безсмъртие, фучи по магистралата. Крецят и висят от малките си открити коли, разменяйки си сексуални поздравии. Повечето стигат до Палм Спрингс, но някои свършват в канавката.

Крайпътните патрули се крият, наблюдават и правят всичко възможно да поддържат смъртността в допустими граници.

Спряха Майло само веднъж, точно преди прохода Сан Джорджио, дълго след като бе паднал мракът. От Ривърсайд той караше със сто и четирийсет километра в час. Поршето е бяло, 928, на девет години и в идеално състояние. Младият полицай го погледна с възхищение, после провери документите на Майло и мигна само веднъж, когато Майло каза, че работи по убийство и иска да изненада важен свидетел.

Ченгето му върна документите и издекламира предупреждение, че по пътя има луди, затова да внимава, сетне гледа след нас, докато се отдалечихме.

Пристигнахме в Палм Спрингс в десет вечерта. Минахме покрай редица пресечки с евтини къщи и влязохме в покрайнините на бизнес

района. За разлика от Бейкърсфийлд, тук малко неща се бяха променили. Същата занемарена смесица от магазини за употребявани вещи с претенции за антиквариати, мотели, бутици за дрехи и ужасно грозни предмети на изкуството. Големите пари бяха в Палм Дезърт и Ранчо Мираж.

— Търси Палм Гроув Уей — рече Майло. — Казино „Сън Палис“.

— Не ми прилича на индиански резерват.

— Какво очакваш? Индиански колиби и стълбове за жертвоприношения? Тези индианци са късметлии. Били са изритани в пустинята, но тяхното парче земя започнало да пуска лъскава черна течност, затова забогатели, научили какво означава вратичка в закона, разбрали, че са самостоятелна нация и завели дело за правото да упражняват хазартни игри. Накрая държавата им дала зали за бинго, но останала непреклонна по въпроса за неморалността на хазарта.

— После държавата поела контрола върху лотарията — добавих аз, — и спорът станал не толкова противоречив.

— Точно така. Индианците из целия щат възприели хазарта. В Санта Инес има ново казино. Държавата продължава да се бърка, бавейки се да издава разрешителни и да не позволява на индианците да произвеждат игрални автомати, нито да ги изнасят от страната. А това е важно, защото игралните автомати са източник на пари номер едно. Ето защо ги внасят незаконно и след като се окажат на територията на страната, никой не може да направи нищо.

— Детективе — казах аз, — говориш така, сякаш оправдаваш закононарушенията.

— Има закони и закони.

— Палм Гроув Уей — рекох аз и посочих следващата пресечка.

Той зави наляво. Излязохме на още една търговска улица. Още мотели, обществена пералня и заведения, претъпкани с хора, просмукани с мазнина и с горещ нощен въздух. После пред нас блеснаха ярки синьо-зелени и жълти светлини, подредени във формата на каубойска шапка, увенчаващи сто и петдесет метрова кула.

— Направено с много вкус, а? — подхвърли Майло.

— Целият център ли е в рамките на резервата? — попитах аз.

— Не. Трябва да търсиш в поземлените фондове кои земи са принадлежали на индианци. Ето, пристигнахме.

Майло зави в големия паркинг, опасващ казиното. Зад кулата с каубойската шапка имаше изненадващо малка едноетажна постройка, също украсена със сини и жълти светлини и огромни букви „СЪН ПАЛИС“ в оранжев неон, обградени със сияещи алени пръсти.

Между кулата и другата сграда имаше ярко осветен паркинг. До стената на казиното беше спряла чисто нова червена „Камаро“. На предния капак беше завързана розова панделка, а на стъклото имаше табелка с надпис: „Вече четирима играчи подред печелят тази кола“.

Майло намери място и паркира. Слязохме и едно яко момче със загоряла до кафяво кожа в бяло поло и черен панталон изтича към нас.

— Хей, аз щях да я паркирам.

Майло му показва значката си.

Момчето млъкна. Вторачи се за миг, после хукна да отвори вратите на жълт като урина кадилак с размерите на кораб, пълен със засмени, почернели от слънцето оптимисти с посребрели коси.

Приблжихме се до двойните остъклени врати на казиното и влязохме, точно когато от врявата, препъвайки се, изскочи висок мъж. Зад него се тътреше двестакилограмова жена в рокля на цветя и плажни сандали.

Вратите се затвориха след нас и ни заключиха в шума и изгарящата очите светлина. Озовахме се на малка, издигната платформа с месингови перила, застлана със синьо-зелен мокет и разделена с произволно поставени колони от лакиран махагон. Стъпалата от двете страни водеха към игралната зала — един-единствен салон с размери трийсет на петнайсет метра. Пак синьо-зелен мокет и колони под облицования със звукоизолационни плочки таван. Бели стени без прозорци и часовници.

Вдясно играеха покер — прегърбени мъже в карирани ризи и якета, черни очила и с парализирани лица. Следваха редици игрални автомати — може би стотина. Дрънчаха, писукаха, примигваха и изглеждаха по-жизнени от хората, които дърпаха дръжките им. Масите за „двайсет и едно“ заемаха лявата половина на помещението — толкова препълнено, че трябваше или да седнеш, или непрестанно да обикаляш. Но никой не бързаше да си тръгва толкова рано. Играчите представляваха смесица от отшелници в пустинята, японски туристи, работници, индианци и неколцина развратни типа, опитващи се да изглеждат интелигентни в елегантните си костюми и ризи с дълги яки.

Всички се преструваха, че печелят и че тук е Лас Вегас. Момичета със съвършени тела в оскъдни бели рокли обикаляха насам-натам и разнасяха подноси с питиета. Едри мъже, облечени в черно и бяло патрулираха из залата и наблюдаваха като камери. Кобурите им се очертаваха под ризите.

Някой тръгна към нас, после спря. Беше сивокос мъж с мустаци, продълговато отпуснато лице и тънки устни, облечен в сив костюм и червена вратовръзка, на около петдесет и пет години. В едната си ръка държеше портативен радиопредавател. Преструваше се, че не ни забелязва и не помръдваше. Но сигурно бе изпратен някакъв сигнал, защото двама от въоръжените пазачи се насочиха към нас и застанаха под платформата. Единият беше индианец, а другият — червенокос, с лунички. И двамата имаха мускулести ръце, изкривени гръбнаци и големи търбуси. На колана на индианеца пишеше „Гарет“.

В казиното непрекъснато влизаха и излизаха хора. Майло се приближи до месинговите перила и мъжът със сивите коси и мустаци отиде до него. Гарет се обърна и започна да наблюдава.

— Мога ли да ви помогна, господа?

Плътен, неемоционален глас. Името на ревера му беше напечатано на компютър. „ЛАРИ ДЖОВАНИ, УПРАВИТЕЛ“ Майло показва служебната си карта.

— Търсим Тед Барнаби.

Джовани не реагира.

Майло прибра картата си.

— Тази вечер Барнаби е на смяна, нали?

— Загазил ли е?

— Не. Само искаме да му зададем няколко въпроса.

— Той е нов тук.

— Започнал е преди две седмици — рече Майло.

Джовани вдигна глава и огледа лицето му, после се вторачи в зелената му риза. Търсеше очертанията на пистолет.

— Няма проблеми, така ли? — попита той.

— Никакви. Къде е Барнаби?

— Обадохте ли се на местната полиция?

— Не.

— Тогава по закон нямате правомощия тук.

Майло се усмихна.

— По закон мога да обикалям казиното, докато намеря Барнаби, да седна на масата му, да действам наистина бавно, непрекъснато да разливам питиетата си и да задавам глупави въпроси. И да вървя след него, докато се движи между масите.

Джовани поклати глава.

— Какво искате от него?

— Приятелката му беше убита преди половин година. Той не е заподозрян, но искам да му задам няколко въпроса.

— И ние сме нови. Заведението отвори преди три месеца и не искаме потокът да секва, ако се досещате какво имам предвид.

— Добре. Тогава, когато излезе в почивка, изпратете го навън. Така няма да ви пречим.

Джовани погледна златния си часовник.

— Барнаби ще почива след час. Ако не създавате проблеми, ще го пусна по-рано.

— Благодаря.

— А през това време искате ли да поиграете?

Майло се усмихна.

— Тази вечер не.

— Добре, излезте и чакайте до камарото, а аз ще го изпратя. Желаете ли нещо за пиене или ядене?

— Не, благодаря. Напоследък някой печелил ли е колата?

— Досега трима. Като свършите с Барнаби, заповядайте да опитате късмета си.

— Ако имах късмет, щях да опитам.

— Коя е любимата ви игра?

— На ченгета и разбойници.

Въпреки всичко, момиче в оскъдна рокля ни донесе две бири и ние ги изпихме, докато стояхме облежани на хладната стена на казиното и чакахме зад аленото камаро. Наблюдавахме влизащите и излизащите и долавяхме шума от залаганията вътре. Външният паркинг се простираше сякаш до хоризонта, сливайки се с черното пространство и осеяното със звезди небе. Приглушеното бръмчене на мотори и светлините на фаровете очертаваха пътя в далечината, но повечето движение беше тук.

Точно когато изпразнихме чашите, от казиното излезе висок слаб мъж в червена риза. Огледа се. Дългите пръсти на ръцете му се свиваха и отпускаха.

Беше трийсетинагодишен, с гъсти руси коси. Под изгладения черен панталон носеше ботуши с цвят на кремък от биволска кожа. На неокосмената му китка висеше сребърна гривна с тюркоази, а на върлиненият врат — златна верижка. Хубав, но кожата му беше толкова обезобразена от акне, че тази на Майло изглеждаше гладка. На светлината изпъкнаха още няколко недостатъка. Най-ясно се видя голяма подутина на дясното слепоочие. Под лявото ухо имаше малка кръгла лепенка, а на врата — дълбоки бразди.

Майло остави чашата си и излезе пред камарото.

— Господин Барнаби.

Тед се скова и ръцете му се свиха в юмруци.

Майло му показва картата си и това го накара да отстъпи крачка назад.

Майло протегна ръка и Барнаби я пое с нежеланието на човек, чиито длани са мокри.

Майло го дръпна зад аленото камаро.

— За какво е всичко това, по дяволите? Току-що ме уволниха заради вас.

— Манди Райт.

Кафявите му очи спряха да се движат.

— Какво общо има с това полицията в Лос Анджелис?

Майло сложи крак на бронята на камарото.

— Внимавайте — рече Барнаби. — Нова е.

— Не изглеждате много разстроен заради Манди.

— Как да не съм разстроен? Но какво мога да направя след толкова много време? И защо да ме уволняват заради това?

— Ще говоря с Джовани.

— Благодаря. По дяволите, защо трябваше да идвате тук? Защо не ми се обадохте вкъщи?

— Защо те изрита Джовани?

— Не каза нищо, но ме погледна по онзи начин. Познавам тези погледи. Скъсват си задника, за да нямат неприятности, а вие току-що ме превърнахте в проблем.

Барнаби докосна лепенката, натисна я и трепна.

— По дяволите. Току-що наех квартира в Катидрал Сити.

— Защо напуснахте Лас Вегас, след като Манди беше убита?

— Аз... бях потресен. Не исках да виждам хората там.

— И се преместихте?

— Да.

— Къде?

— В Рино.

— А после?

— В Юта.

— Защо Юта?

— Защото съм оттам.

— Мормон ли сте?

— Едно време... Вижте какво, вече казах на ченгетата в Лас Вегас всичко, което знам. А то е нищо. Вероятно някой от клиентите ѝ я е убил. Никога не съм харесвал онова, което тя правеше, но бях много хлътнал по нея, затова не я зарязах. Какво трябва да ви кажа? И защо ченгетата от Лос Анджелис се интересуват?

— Защо не се върна в Лас Вегас, Тед?

— Лоши спомени.

— Това ли е единствената причина?

— Достатъчна, нали? Аз идентифицирах тялото ѝ, човече. Той поклати глава и облиза устни.

— Не отбягваш ли някого?

— Кого?

— Убиецът на Манди.

— Клиент? Защо да го отбягвам?

— Откъде знаеш, че е клиент?

— Не знам, само така мисля. Но какво друго може да се очаква? Такива като нея непрекъснато се забъркват в разни кашии. Нали знаете. Рисковете на професията.

— Държаха ли се грубо с нея?

— По някой белег тук-там. Нищо сериозно.

— Имаш ли представа кой го е правил?

— Не. Тя не ми казваше имената. Така се бяхме разбрали.

— Как?

— Не ѝ се бърках, а тя ми посвещаваеше свободното си време. — Той се усмихна накриво. — Бях хлътнал по нея повече, отколкото тя по

мен. Виждали ли сте я на снимка?

— Аха — отговори Майло.

— Прелестна е, нали?

— Живяхте ли заедно?

— Никога. Точно това се опитвам да ви обясня. Тя искаше самостоятелен апартамент, собствено пространство.

— Собствено пространство за работа?

— Да — по-силно каза Барнаби. Изпука кокалчетата на пръстите си и тъжно ги погледна. — Тя беше невероятна. Наполовина хавайка, наполовина полинезийка. Най-красивите хора на света. Отначало бях лапнал до полуда по нея. Искях да скъса с начина си на живот. Всичко. Казах ѝ, научи се да се пазариш, с твоята външност ще живееш само от бакшиши. Тя се засмя и рече, че иска сама да си е шеф. Обичаше парите. Хубавите неща.

— Кои?

— Дрехи, бижута, коли. През няколко месеца си купуваше нова кола. Шевролети, беемвета. Последния път беше ферари втора употреба. Непрекъснато продаваше и купуваше. Взимаше ги от един от онези крайградски паркинги, където несретниците складираат гуми за пари. Казах ѝ, не познавам момиче, което да е толкова лудо по колите. Тя се засмя и рече: „Аз съм по мощните двигатели. Затова харесвам теб“. И ето докъде я доведе всичко това. Не знам нищо повече. Същият скапаняк е очистил някое момиче в Лос Анджелис, така ли? Както Манди беше убита.

Майло не отговори.

— Някой от онези серийни убийци, нали? — продължи Тед. — Има логика.

— В кое?

— Те винаги нападат проститутки. — Барнаби се намръщи. — Манди беше такава, макар че се мислеше за актриса.

— Тя ли ти каза, че е актриса?

— Да, но почти на шега.

— Какво искаш да кажеш?

— Преструвала се на такава, каквато иска клиентът.

— Участвала ли е в порнографски филми?

— Доколкото знам, не.

— Не?

— Не!

— Разказа ли ти по-подробно в какво се изразява актьорското й майсторство?

— Не.

— Или за кого се е преструвала?

— Когато я попитах за това, тя се ядоса и аз млъкнах. Нали ви казах, че не споделяше.

Физическа връзка между момиче на повикване и професор.

Майло ме погледна.

— Живеете отделно, така ли?

— Да.

— Къде се срещате?

— Предимно в моя апартамент.

— А в нейния?

— Само във вторник. Свободният й ден. — Тед облиза устни и сви пръсти. — Сега имам нова приятелка. Тя не знае за Манди.

— Какво работи новата ти приятелка?

— Не е като Манди. Касиерка е. В „Трифти Дръг“. Не може да се сравни по красота с Манди, но аз нямам нищо против. Живее в Индио. Мисли да се премести при мен.

— Къде се запознахте?

— Тук. Какво значение има? На едно празненство.

— А къде се запозна с Манди?

— В казиното, където работех. Биваше ме и ме сложиха на маса с висока миза — петстотин долара. Тя се навърташе там. Играеше от време на време, но аз знаех каква беше целта й.

— Каква?

— Да свали някой богаташ. Гледаше къде е най-голямата купчина с чипове, промъкваше се там, навеждаше се над мъжа и духваше в ухото му.

— Минаваше ли този номер?

— А вие как мислите?

— Имаше ли редовни клиенти?

— Не знам, човече. Може ли да тръгвам?

— След малко, Тед. Значи, що се отнася до взаимоотношенията ви, тя е командвала.

— Аз ѝ позволявах! Тя беше *прелестна*. Но си взех поука. Както се казва в песента. Искаш ли да бъдеш щастлив, ожени се за грозно момиче.

— Говорихте ли за женитба?

— И още как. Ограда с бели колчета, две хлапета и шибан микробус. Нали ви казах, че Манди обичаше хубавите неща.

— Дрехи, бижута, коли.

— Точно така.

— И кокаин.

Барнаби отново сви пръсти.

— Няма да отговоря на това.

— Защо не?

— Нямам правомощия на територията на резервата. Разговарям с вас, защото обичах Манди. Имам право да си тръгна когато поискам.

— Вярно е, но какво ще стане, ако отида в полицията в Катидрал Сити и им разкажа за миналото ти?

— Какво *минало*?

— Ченгетата в Лас Вегас казаха, че двамата с Манди сте се дрогирали и ти си бил доставчикът ѝ.

— Глупости.

— След смъртта ѝ си започнал да се друсаш още повече. Затова никой в Лас Вегас не те искал на работа.

Потта на надупченото му като със сачми лице му придаваше вид на поничка с прясна глазура. Барнаби се обърна с гръб към нас.

— Защо използвате това срещу мен?

— Нищо не използваме срещу теб, Тед. Искам да науча колкото е възможно повече за Манди.

— И аз ви *казвам* каквото знам!

— Повдигнах въпроса за дрогата, защото ме интересува начина на живот на Манди.

— Нейният начин на живот? Какъв мислите, че беше? Да се чука с мъже!

— Наркотикът означава лоши типове. Те нараняват хората.

Барнаби не каза нищо.

— Манди дължеше ли пари някому?

— Никога не съм виждал банковата ѝ сметка.

— Някой от момчетата, от които ти купуваше кокаина, да ѝ се е ядосал за нещо?

— *Вие* казвате, че съм ѝ купувал кокаин.

— Да е ядосала някой от лошите?

— Не ми е известно.

— Търгуваше ли секс за кокаин?

— Не ми е известно.

— И ти никога не си ѝ уреждал да го прави?

— Не съм сводник.

— Само приятел през свободното време.

— Вижте какво — рече Барнаби, — аз нямах власт над нея. Тя си беше господар. Харесваше ме, защото я изслушвах. Умея да слушам. Когато работиш в казино, непрекъснато слушаш тъжни истории.

— Какви бяха проблемите на Манди?

— Доколкото знам, нямаше такива.

— Щастливка.

— Така изглеждаше.

— И нямаш представа кои бяха редовните ѝ клиенти?

— Не.

— В нощта, когато беше убита, спомена ли с кого ще се среща?

— Явно не разбирате. Тя никога не говореше за работата си.

— Казал си на полицията в Лас Вегас, че в онази нощ си бил на работа.

— Не беше необходимо да им казвам. Един милион хора ме видяха. Разбрах за убийството едва на другия ден, когато ѝ се обадох и някакво ченге вдигна телефона. Казаха ми да се явя в участъка. После да отида в моргата и да разпозная трупа.

— Манди работеше ли някъде другаде, освен в апартамента си?

— Вероятно.

— Вероятно?

— Ако свалеше някой играч, който е имал запазена стая в казиното, вероятно са се качвали горе.

— Ако?

— Добре, когато.

— Работеше ли на улицата?

— Да. Тя беше закоравяла проститутка.

— Имаш ли представа защо е била убита на улицата?

— Вероятно е изпращала клиент и той нещо е откачил.

— Имаше ли навика да изпраща клиентите?

— Откъде да знам? Само предполагам.

— Никога ли не си я посещавал, докато тя работеше?

— Да, направих го веднъж и тя адски се ядоса.

— Манди е определяла правилата, така ли?

— Манди беше звездата, човече. — Барнаби леко се усмихна. —

Един път, когато беше в добро настроение, тя рече: „Знам, че се вкисваш от онова, което правя, но се опитай да го преодолееш. Не е нищо особено. Само преструвка“. Да, казах аз, и накрая получаваш Оскар. Тя се засмя и отговори: „Точно така, би трябвало да дават Оскари за моята професия — най-малко за второстепенна роля за актриса с разкрячени крака“. Това ме вбеси. Не ми хареса, като го чух. Но на нея ѝ се стори смешно и се хили като ненормална.

— Кога беше стерилизирана?

Барнаби отпусна ръце.

— Какво?

— Кога завързаха маточните ѝ тръби?

— Преди да се запознаем.

— Колко преди това?

— Не знам.

— Но ти го е казала.

— Каза го, само защото се държах глупаво. Започнах да дърдоря колко обичам децата и че един ден би било страхотно да имам няколко. Тя много се смя. — Той пак облиза устни. — Попитах я какво толкова смешно има, а тя рече, много си сладък, Теди. Хайде, отиди да начукаш някое свястно момиче. Направи едно дете и заради мен, защото мен ме оправиха. Попитах я какво иска да каже. И тя отговори, че са я оперирали. Попитах защо го е направила? Тя рече, че вече нямало да кърви всеки месец, нито да се притеснява дали ще забременее или да гълта хапчета, от които да хване рак. После отново се засмя и каза, че го смята за професионален разход. Би трябвало да ѝ направят данъчна отстъпка. Много смешно. Това изобщо не ми хареса, но с Манди или продължаваш да се возиш, или слизаш от колата. Когато човек ѝ угаждаше и се смееше с нея, всичко беше страхотно.

— А когато не го правеше?

— Изолираше ме.

— Стерилизирали са я, преди да се запознаете. Преди повече от година, така ли?

— Запознахме се година и половина преди Манди да умре. Операцията е била извършена преди това.

— Каза ли къде са я оперирали?

Мимолетно колебание.

— Не.

— Спомена ли името на лекаря?

— Не.

— Каза ли ти нещо друго за него?

— Не, но аз го видях.

— Къде?

— В казиното.

— Кога?

— Може би преди около месец.

— Преди да бъде убита?

— Да.

— Разкажи ми за него.

— Защо, да не е...

Майло вдигна голямата си ръка.

— Разкажи ми, Тед.

— Добре, добре. Работех и я видях да действа. Мотаеше се из казиното в къса черна рокля. Косите ѝ бяха вдигнати. Носеше обеци с фалшиви диаманти. — Той затвори за миг очи, съхранявайки образа ѝ, сетне ги отвори и подръпна червената си риза. — Опитах се да привлека погледа ѝ, евентуално, за да се видим след това. Тя се усмихна широко, после видях, че не се усмихва на мен, а на друг.

— На лекаря.

— Тогава не знаех, че е лекар. Тя ми каза по-късно. Манди мина покрай масата ми. Той седеше другаде. Пред него имаше голяма купчина чипове. Манди каза здрасти на него и на другия. Прегърнаха се и се разцелуваха като стари приятели. Той събра чиповете си и излязоха. На следващия ден ѝ казах, че беше много мило от нейна страна да му каже здрасти. Тя ми рече да не ставам докачлив. Познавала го отдавна. Той бил докторът, който я оперирал. Била му длъжница.

— Какво му е дължала?

— Може да го е направил безплатно, знам ли.

— В замяна?

Барнаби сви рамене.

— Как изглеждаше? — попита Майло.

— Нищо особено. Трийсет и пет — четирийсетгодишен. Но широкоплещест. Като гимнастик. Къса коса. Дръпнати очи като на японец. Хубави дрехи — костюм, вратовръзка и всичко останало.

— А другият?

— Кой другият?

— Нали каза, че имало още един.

— Да, но той беше възрастен. Изглеждаше болен. Кожата му беше жълта. Седеше в инвалидна количка. Докторът го буташе. Може да е бил някой богат пациент, който играе за последен път. В Лас Вегас непрекъснато виждаш такива. Сакати, парализирани.

— Какво каза Манди за тях?

— За възрастния — нищо.

— А за доктора?

— Само, че я оперирал.

— И му била длъжница.

— Да. Някакъв шарлатанин ли е?

— Не. Герой.

Барнаби изглеждаше объркан.

— Спомняш ли си нещо друго?

— Не.

— Добре. Благодаря.

— Няма нищо.

— Адресът на „Виста Чино“ валиден ли е?

— Да.

— А какъв е адресът на къщата, която ще наемаш?

— Какво значение има? Ако сега ме уволнят, няма да мога да я наема.

— За всеки случай.

Тед Барнаби каза улицата и номера. Пъхна ръце в джобовете си и тръгна.

— Искаш ли да говоря с Джовани? — попита Майло.

— Няма да има полза.

— Както желаш.

Барнаби спря.

— Направете го, ако искате. Щом това ще ви накара да се почувствате герой.

Изиграхме пет ръце „двайсет и едно“, загубихме, благодарихме на шефа на залата, върнахме се на магистралата и препуснахме през пустинята. Сивата луна беше ниско на небето и пясъкът приличаше на сняг.

— Старец в инвалидна количка — казах аз. — Може би Големия Мики Крувински?

Майло се размърда на шофьорската седалка и разкърши врат.

— Или наистина някой богат пациент. Печелел е големи суми и е изпращал парите на „Меди Кал“ за физическата терапия. Един господ знае какви неща върши Крувич за пари.

— Най-важното е, че Крувич е познавал Манди.

— Негодник. Трябва да намеря начин да проникна в досието му. Барони е специалист по изграждането на стени от хартия, а всичко, с което разполагаме срещу Крувич засега са подозрения, без основание за заповед за обиск.

— Защо попита Барнаби за наркотиците? Мислиш, че има връзка с убийството на Манди?

— Попитах го, защото още ги употребява. Видя ли колко обилно се потеше? Видя ли му очите? Говорех сериозно за лошите момчета.

— Хоуп и кокаин? Няма данни да е взимала наркотици.

— Това няма връзка с Хоуп.

— Кейси Локинг може да е осигурявал дрогата. Той има някаква връзка с Крувич. Продължавам да мисля за разговора ни в университета и как говореше за ред и законност. Това е типично поведение на психопат — правилата се отнасят за всички, с изключение на мен. Може би ще науча нещо за него от другата дипломантка на Хоуп. Онази в Лондон. Пак ще се опитам да се свържа с нея.

Майло отново подкара със сто и четирийсет.

— Странно, Алекс. Случаят започва на високо ниво — професори, интелигентни хора с положение в обществото, а накрая пак

стигаме до обичайните боклуци — наркомани, пласьори, проститутки и престъпни типове. Кой от тях ли е убиецът?

Спряхме да пием кафе в денонощно заведение в Онтарио и в два след полунощ се върнахме в Лос Анджелис. На масата в кухнята имаше още една бележка.

Събуди ме, ако искаш. Твоя приятелка по перо.

Р.

Въпреки четирите чаши кафе без кофеин, гърлото ми беше пресъхнало от пустинния въздух. Налях си леденостудена газирана вода и седнах в кухнята. После осъзнах, че в Англия е утро и отидох в библиотеката да потърся номера на Мери Ан Гонзалес.

Този път тя отговори с тих и любопитен глас.

— Ало?

Обясних й кой съм.

— Да. Чух съобщенията ви.

Никакво вълнение.

— Имате ли време да поговорим за професор Дивейн? — попитах аз.

— Предполагам... Какъв ужас! Имат ли представа кой го е направил?

— Не.

— Ужас — повтори тя. — Научих чак след седмица. Факултетът ми изпрати факс. Не можах да повярвам. Но... не знам с какво бих могла да ви помогна.

— Опитваме се да научим колкото е възможно повече за професор Дивейн. Какъв човек е била. Взаимоотношенията й с другите.

— Затова ли ви включиха в разследването, господин Деллаур?

— Да.

— Интересно... нови приложения за нашата област. Съжалявам, че не отговорих на обажданията ви, но не можах да измисля какво да ви кажа. За мен тя беше добър дипломен ръководител.

Тонът ѝ се понижи на последното изречение.

— За вас, но не и за другите?

Още една пауза.

— Исках да кажа, че стилът ѝ подходеше на моя. Самостоятелност. Тя си имаше свой живот. Наистина ми помогна да получа финансова помощ за годината ми в Англия.

— Самостоятелност?

— Оставяше ме да постъпвам както аз намеря за добре. Малко съм импулсивна, затова имаше резултат.

— Самообразовате се, така ли?

Тя се засмя.

— Добре го казахте.

— А Кейси Локинг? И той ли се самообразова?

— Не познавам Кейси.

В гласа ѝ се долови напрежение.

— Съвсем?

— Имам бегли впечатления от него. Някои дипломанти знаят какво искат и веднага се сработват с преподавателя. Аз не го сторих. Беше ми много трудно, притисната между работата, дъщеря ми и лекциите.

— На колко години е дъщеря ви?

— На три. Току-що я изпратих на целодневната детска градина. Тук условията са отлични.

— По-добри отколкото в Лос Анджелис?

— По-добри, отколкото аз намерих в Лос Анджелис. Както и да е, бях затрупана с работа, трябваше да завърша и затова няха много време да общувам с Кейси или с който и да е друг.

— Имахте ли контакти с него?

— Минимални. Той... Нашите пътища са различни.

— В какъв смисъл?

— Аз се интересувам от клинична работа, а на него изглежда не му пукаше за това.

— Занимаваше се само с научни изследвания?

— Предполагам.

— Той е малко по-различен — подхвърлих аз.

— Какво искате да кажете?

— Ами, имам предвид черните кожени дрехи.

— Да. Той наистина се стареа да създаде определен облик.

— И така, макар да бяхте единствените двама дипломанти на професор Дивейн, вие нямахте почти нищо общо помежду си?

— Да.

— Знаете ли нещо за научноизследователската му работа?

— Нещо за самоконтрола. Мисля, че изследвания върху животни.

— Професор Дивейн и него ли бе оставила да работи самостоятелно?

— Ами, те публикуваха съвместно, затова трябва да са работили заедно. Защо питате? Кейси... замесен ли е по някакъв начин?

— Ще се изненадате ли, ако е така?

— Разбира се. Самата мисъл, че някой, когото познавам, може да извърши подобно нещо, е изненадваща. Доктор Деллауер, трябва да призная, че този разговор ме кара да се чувствам неловко. Дори не знам със сигурност дали сте такъв, за какъвто се представяте.

— Ако желаете, мога да ви кажа номера на полицая, който води разследването.

— Не, не е необходимо. И без това нямам какво повече да ви кажа.

— Но разговорът за Кейси ви накара да се почувствате неловко.

Тя се засмя тихо.

— Това прозвуча като терапевтичен коментар, господин Деллауер. Разговорите за когото и да е ме карат да се чувствам неловко. Не обичам да клюкарствам.

— Тогава не е свързано лично с Кейси?

— Той... Изпитвам определени чувства към него, но те не са свързани със случая.

— Не го ли харесвате?

— Предпочитам да не отговоря.

— Госпожице Гонзалес, професор Дивейн беше убита много брутално. Няма начин да се знае кое е свързано със случая и кое не.

— Тогава Кейси е заподозрян?

— Не. Поне не официално. Но ако около него има нещо, което ви притеснява, бих искал да го знам. Инак ще накарам детектив Стърджис да ви се обади.

— О, боже... Наистина не искам това да засегне Кейси. Той е... Не се страхувам от него, но не бих искала да съм наоколо, когато лошата му страна е в действие.

— Виждали ли сте лошата му страна в действие?

— Не, но той е... Виждала съм изследванията му. Не бях напълно откровена, когато казах, че той изследва животни. Разбрах, че е така, защото една нощ случайно бях в мазето. Трябваше да довърша един доклад. Минах покрай лабораторията му. Сигурно е било единайсет. Всички си бяха отишли. Чух музика — хевиметъл — и видях светлина през откренатата врата. Надникнах. Кейси беше с гръб към мен. Вътре имаше клетки с плъхове, лабиринти и всякаква психо-физиологична апаратура. Музиката беше много силна и той не ме чу. В ръката си държеше плъх. Между пръстите. Стискаше врата му. Горкото същество се гърчеше и писукаше. Кейси явно му причиняваше болка. Сетне започна да танцува и в ритъм стискаше плъха. Опашката му беше... Ужасна сцена. Искях да се втурна вътре и да му кажа да престане, но не го сторих. Бях твърде уплашена. Нямах никой друг освен нас двамата. Оттогава все ме плашеше. С коженото си облекло, с поведението си. Виждали ли сте пръстена, който носи?

— С черепа.

— Да. Страшно безвкусен. И пубертетски. Веднъж ме видя, че го гледам и каза, че Хоуп му го дала. Не повярвах.

— Защо?

— Тя беше въплъщение на високата класа. Той само се заяждаше с мен. Както и да е, това ме притеснява дълго време. Плъхът. Непрекъснато мислех, че трябва да кажа на някого. Но Хоуп беше негов консултант. Тя го харесваше и... Знам, че звучи като дребнава завист, но Кейси очевидно беше любимото дете. Ако му създадох неприятности, как щеше да реагира тя? Проявих малодушие, господин Деллаур, но моята цел е да завърша и да уредя хубав дом за дъщеря си. Хоуп стоеше настрана от живота ми и аз се приспособих към това.

— Стоеше настрана до точката на пренебрежение?

— Да бъда ли откровена? Имаше моменти, когато се нуждаех от нея и тя не беше на разположение. Понякога това ме забавяше. Програмата ми беше много натоварена и всяко отлагане ме принуждаваше да изоставам. Веднъж дори се опитах да ѝ го кажа. Тя се държа мило, но всъщност не искаше и да чуе за това и аз повече не

повдигнах въпроса. Избрах я за консултант, защото мислех, че е идеалният професионалист. Интересувах се от ролята на половете и възпитанието на децата в различните нации. Предполагах, че Хоуп ще се развълнува от темата, но тя не прояви интерес.

— Но с Кейси е било различно.

— Съвсем различно. Хоуп винаги имаше време за него. Не ме разбирайте погрешно. Когато се съберяхме, тя беше страхотна — отзивчива и невероятно умна. И наистина ми осигури стипендия. Но винаги ми е било трудно да привлека вниманието ѝ, а след като излезе книгата, това стана невъзможно. Преди да замина за Англия, се чувствах като сирак.

— Откъде знаете, че е имала повече време за Кейси?

— Защото често ги виждах заедно, пък и той ми казваше: „Хоуп и аз обядвахме заедно“ или „Онзи ден бях на гости в дома на Хоуп“. Все едно злорадстваше. Господи, наистина звучи като завист, нали?

— Често срещано явление при дипломантите.

— Предполагам. Тя дори го водеше със себе си на телевизионните предавания. Кейси ми разказваше как бил в студиото и се запознал с разни знаменитости. Е, това не означава, че Хоуп нямаше правото да работи с когото предпочита.

— Стискане на плъх. Злорадство. Струва ми се, че Кейси контролира положението по някакъв неприятен начин.

— Да. Виждала съм го определено да доминира. Един от онези хора, които не биха искали да имат нищо общо с дадена ситуация, освен ако не я контролират. Но е умен. Много умен.

— Откъде знаете?

— През първите три години имаше само отлични оценки. Някой каза, че бил първенец на випуска и в Бъркли.

— Но не проявяваше интерес към клиничната работа.

— Говореше с пренебрежение за клиничната работа и казваше, че психологията е нещо самонадеяно, защото нямала достатъчна научна основа, за да помага на хората. Тези схващания се нравят на светилата от факултета, затова накрая Кейси сигурно ще стане професор. Дори декан.

— Декан в черни кожени дрехи?

— Убедена съм, че това е преходен етап. Може би догодина ще е в костюм.

Седях и мислех за страдащия плъх между пръстите на Локинг.

Господин Пръстен с череп.

Подаръкът от Хоуп.

Севернокалифорнийската връзка... Големия Мики се премества в Сан Франциско, защото там може да се печели повече.

Колко свързващи нишки имаше? И докъде водеха?

Влязох на пръсти в спалнята, твърдо решен да не будя Робин.

Вмъкнах се в леглото, опитвайки се да не треса матрака. Но тя каза: „Мили?“ и протегна ръце към мен.

Прегърнах я.

На другата сутрин съзнанието ми представляваше оптически прицел, а мишената беше Локинг.

В девет, още по халат, започнах да въртя телефона. Никой не отговори нито от дома му, нито от кабинета му в университета. Дали беше в мазето при плъховете си?

Не знаех домашния му адрес, защото папката му я нямаше. Той ли я бе взел? Криеше ли нещо?

Обадих се във факултета по психология и с авторитетен тон казах на секретарката:

— Аз съм доктор Делауер. Трябва да намеря един дипломант по въпроси, свързани с научната му работа. Кейси Локинг. Папката му я няма и вие ми казахте телефонния му номер, но ми е необходим адресът.

— Секунда, докторе. — Чу се поредица от изщраквания и тя отговори: — Имам адреса му. Лондондери Плейс 1391.

— А в лабораторията му има ли телефон?

— Почакайте... Не, тук няма записано нищо.

— Благодаря.

Холивуд Хилс, на север от Сънсет Стрип. Скъпичко местенце за един дипломант. Облякох се.

Подкарах по Сънсет, минах през Бевърли Хилс и навлязох в Западен Холивуд, профучавайки покрай агенции за таланти, кантори на скъпоплатени адвокати и стъклени витрини, пълни с ферарита и ламборгини втора употреба. На Холоууей съзрях надпис в тъмнопурпурно и месинг, гласящ „Клуб Нан“, над неоновото осветление.

Локинг живееше близо до мястото, където Манди бе упражнявала професията си.

После се появи Сънсет Плаза с модните бутици и кафенета на тротоара, препълнени с бъдещи актриси и небръснати лешояди, които

ги чакаха да забогатеят или да умрат. Ако някои от жените намереха работа в снимачните студия, шансовете им бяха да „играят“ без дрехи.

Лондондери Плейс се намираше на една пресечка след последното кафене. Къщата на Локинг беше едноетажна, бяла и непроменена от рождения си ден през 50-те години. Прозорците бяха разположени ниско и имаха капаци. Наклонената фасада беше увенчана с пълзящи растения. Бетонни стъпала водеха към предната врата, където имаше знак, че къщата се охранява.

Тръгнах по дългата алея за коли, минаваща покрай сградата. Имаше места за дузина автомобили, но само един беше паркиран там. Черно беемве. През отворената порта видях син басейн, бетонна площадка и шезлонг. Гъсти, високи фикуси хвърляха черна сянка.

Нищо луксозно, но все пак наемът сигурно беше около две хиляди на месец.

Изкачих стъпалата до вратата. Нямаше натрупана поща. Колата показваше, че Локинг може да си е вкъщи. Натиснах звънеца и зачаках. През вратата се чуваше музика или по-скоро подобие на музика. Силни, набиващи се в главата звуци. Пищящи вокали.

Траш метал. Вдъхновението на Локинг, докато бе изтезавал плъха. Потропах по-силно и отново позвъних, но никой не отвори. Слязох на алеята за коли и погледнах към улицата. Не се показваха любопитни съседи. В Лос Анджелис рядко го правят. Промъкнах се покрай велосипеда и тръгнах покрай къщата. Още прозорци с капаци.

Басейнът беше голям — овал, който заемаше деветдесет процента от задния двор. Останалото беше хълм, обрасъл с бръшлян, изчезващ в сянката на фикусите, два от които бяха високи осемнайсет метра и почти толкова широки, с дебели корени, пробивали си път под площадката на басейна. Шезлонгът беше ръждясал. Имаше още два като него. Недалеч се мъдреше скара на газ и навит градинарски маркуч, явно безполезен.

Тук музиката се чуваше по-силно.

Плъзгащите се врати бяха отворени два-три сантиметра.

Приближих се и погледнах. В стаята имаше добре заредено барче, огледала, облепени с етикети от бира, окачени по стените чаши и големи пластмасови пепелници. Лампите не бяха запалени. Опитвайки се да не обръщам внимание на оглушителната музика, аз сложих ръка на стъклото и присвих очи. В ъгъла имаше алармена

система и още една зелена предупредителна светлинка: не влизай въоръжен.

Сивият килим беше мръсен. Черни кожени канапета, лакирани черни маси, скулптура на гола жена, наведена покорно. Едната стена беше изцяло закрыта от огромна литография в хромирана рамка, изобразяваща груба жена с гърди като дини и тесен кожен панталон. Над едното ѝ око беше нахлупена мотористка каска. Другото намигаше. Срещу нея имаше камина от сив гранит с очукани ръбове. Нямахме дървета за огрев. Черни столове. Компактдискплейър.

Панически ритъм на барабаните, измъчен бас, китари като турбореактивни двигатели. Пронизващи мозъка вокали.

Нито следа от Локинг.

Отворих плъзгащата се врата няколко сантиметра по-широко, подадох глава и викнах:

— Има ли някой?

На килима бяха разпръснати цигари, угарки и пепелници. На една от масите имаше купчини списания.

Направих няколко крачки и извиках по-силно.

— Има ли някой?

Списанията бяха смесица от журналы по психология и неща, за които не е нужно да имате докторска степен, за да разберете. Цветни корици: розови зърна, червени устни, руси коси, кехлибарени косъмчета между краката. Миден блясък на прясно изхвърлена сперма.

Това ли беше идеята на Локинг за домашна работа?

На другата маса стоеше кутия кока-кола, празна бутилка „Бакарди“ и чаша, пълна с нещо разрежено с цвят на светъл кехлибар. Разтопени ледени кубчета. Питието беше налято преди няколко часа.

Една чаша. Увеселение за един.

Може би Локинг се беше напил с ром и кока-кола и бе изпаднал в твърде дълбок унес, за да чуе шума.

Пак извиках.

Отговор не последва.

Опитах още веднъж. Стаята вонеше на никотин и храна. Големите черни подноси на бара бяха препълнени. На единия бе нарисувана емблемата на казиното в Лас Вегас, където бе работил Тед Барнаби.

На компактдиска на стола пишеше: „Сепултура“.

Испанската дума за „гроб“.

Хитро. Ето ти го *облика*.

Изключих музиката.

Тишина. Никой не възрази.

— Има ли някой?

Нищо.

Моментът не беше подходящ, за да продължа да оглеждам. Половината хора в Лос Анджелис имаха оръжие и връзката на Локинг с Крувич плюс обликът на опасен пънкар увеличаваха шанса Кейси да бъде един от тях. Ако бе успял да заспи въпреки шума, да го събудя можеше да бъде опасно. Най-малкото влизах без разрешение в чужд дом, което беше наказуемо.

Обърнах се да си тръгна и забелязах нещо под единия от пепелниците.

Снимка, правена с „Полароид“.

На жена.

Гола до кръста, с ръце, протегнати високо над главата, завързани за китките и за дървена табла на легло. Малките ѝ гърди бяха щръкнали от изопването и под нежната бяла кожа се очертаваха ребрата. Стегнати мускули. Настръхнала кожа.

Лицето ѝ беше покрито с черна кожена качулка с ципове.

Виждаха се само носът и очите.

Два ясни, кафяви диска.

Под тях — възбудени зърна, стиснати от две ръце.

Мъжки ръце.

На двама мъже.

Едната космата, а другата неокосмена.

Малка татуировка на котва.

Ръката вдясно — гладката и неокосмената — се подаваше от черен ръкав.

Имаше пръстен. Сребърен череп с червени стъклени очи.

Приближих се до снимката.

И видях Локинг.

На пода зад бара.

Облегнат в ъгъла, с разкрасени крака и отпуснати крайници. Едната ръка беше свита, а пръстите на другата — разперени.

Сини нокти. Сини устни.

Пръстенът с черепа ми се хилеше.

Главата му беше отметната назад и вратът се бе извил към тавана.

Скулите бяха спокойни, а дългите коси — сплетени.

Черният копринен халат едва прикриваше слабото бяло тяло.

Бяло, с изключение на яagodоворозовите петна, където кръвта бе заседнала.

Устата беше отворена.

В живота Локинг беше самодоволен, но бе напуснал този свят изненадан.

В средата на челото му имаше дупка, а около нея — съсирена кръв. Ръждиви ивици по лицето, спускащи се към неокосмените му гърди и оцветяващи в кафяво черния копринен халат.

Кръв по килима и на стената зад него.

Кръв под тялото.

Много кръв. Защо не я видях веднага?

Очите му бяха полуотворени и безизразни като риба на сухо.

Дълги мигли, гримирани със засъхнала кръв.

Бях виждал много трупове. Последният — на мъжа, когото убих... при самозащита.

Чух собственото си дишане.

Изведнъж в стаята замириса на кисело.

Положението на главата привлече вниманието ми. Би трябвало да е увиснала.

Но тя беше вдигната нагоре и облежната на стената, сякаш като за молитва.

Нарочно ли беше нагласена така?

Около него имаше още снимки от „Полароид“.

Много снимки, обграждащи в рамка трупа.

Същата жена — завързана и с качулка.

Снимки отблизо, фокусирани върху бедрата, гърдите, корема и по-надолу.

Снимки в цял ръст, излагащи на показ цялото й тяло — дълго, слабо и бяло, простряно на легло с бял чаршаф.

Краката — завързани за таблата на леглото, а бедрата — изопнати нагоре.

Сама или със същите две мъжки ръце.

Които стискаха, мачкаха, опъваха и изследваха.

Гинекологични снимки отблизо.

И една — на лицето. Поставена до дясната ръка на Локинг. Без качулка.

Русите коси прибрани и откриващи лицето. Прекрасно лице. Интелигентно.

Отворената уста изразяваше страх или възбуда. Или и двете. Кафявите очи бяха широко отворени, бистри, съсредоточени и в същото време — отнесени.

Макар да я виждаше разкрита по този начин, човек трудно би разгадал чувствата на Хоуп Дивейн.

Погледът ми се отмести към трупа на Локинг.

На пода имаше още нещо.

Картонена кутия. Още снимки. Стотици.

Отстрани с черен маркер, четливо пишеше: „Изучаване на самоконтрол, четвърта партида, предварително изследване“.

Когато бе изнесъл картонената кутия от къщата на Сийкрест, Локинг дори не си беше направил труда да я затвори. Беше скрил снимките под дебела купчина компютърни разпечатки.

Голяма шега с полицията.

И Сийкрест участваше в това. Беше *предупредил* Локинг.

Татуираната ръка. Явно играеха в един отбор.

Някакво бръмчене ме накара да подскоча.

През отворената врата беше влязла лъскава зелена муха. Обиколи стаята, кацна на бара, пак излетя, изследва пепелника и се стрелна към мен. Отпъдих я и тя промени посоката, оглеждайки се в огледалото, после закръжа над трупа на Локинг, сниши се и се приземи на корема му.

Спря, сетне запълзя по безжизненото му лице.

Към едно от петната кръв.

Остана там. Потърка крачета.

Тръгнах да търся телефон.

— Това не е престъпление — заяви Филип Сийкрест.

Все едно изнасяше лекция пред студентите, само че Майло не беше първокурсник.

Стаята за разпити в полицейския участък в Западен Лос Анджелис. Видеокамерата бръмчеше, но Майло усърдно записваше. Бях сам в помещението за наблюдение. Пред мен стояха студено кафе и замръзнали образи.

— Грешите, професоре.

— Не очаквам да ме разберете, но мисля, че личният живот на хората е точно такъв.

Майло спря да пише.

— Кога започна това, професоре?

— Не знам.

— Не знаете ли?

— Идеята не беше моя... Никога не съм проявявал склонност към подобни неща.

— А чия беше склонността?

— *На Хоуп. На Кейси.* Не съм сигурен кой от двамата го предложи.

— А вие кога се включихте? — попита Майло и взе една от снимките.

Сийкрест извърна очи. Преди няколко минути бе свалил сивото си сако и навил ръкавите на бялата риза. Видя се татуировка на котва. Сега го беше облякъл и закопчал.

Той започна да подръпва неподдържаната си брада. Първата му реакция, когато видя снимките, беше изумление. Последва примирение и твърда решителност. Не беше арестуван, макар че по време на разпита Майло му бе предложил адвокат. Сийкрест веднага отказа, сякаш се обиди от предложението. В хода на разпита Сийкрест успя да събере възмущение.

— Кога се включихте, професоре?

— По-късно.

— Колко по-късно?

— Откъде да знам, господин Стърджис? Както вече ви казах, нямах представа кога са започнали.

— А вие кога се включихте редовно?

— Преди година — година и половина.

— Локинг се е познавал със съпругата ви от три години.

— Да.

— Значи са се „забавлявали“ в продължение на две години, преди вие да се включите.

— *Забавлявали!* — кисело се усмихна Сийкрест. — Да, вероятно.

— И какво се случи? Дватамата просто дойдоха един ден и казаха, хей, познай какво става, двамата си играем перверзни игри. Искаш ли да се присъединиш?

Сийкрест се изчерви, но гласът му остана спокоен. Усмивката не помръкна напълно.

— Нещо забавно ли казах, професоре?

— Самото ми присъствие тук е *перверзно*. Съпругата ми беше убита, а вие се ровичкате в такива неща.

Майло изведнъж се наведе напред и се вторачи в очите му.

Сийкрест се стресна, но мигновено се успокои и го погледна.

— Доставете ми удоволствие, професоре. Кога се включихте?

— Имате право... наистина беше игра. Точно така. Игра. Не очаквам, че ще проявите разбиране към... разнообразието, но това беше всичко.

Майло се усмихна.

— Разнообразие?

Сийкрест не му обърна внимание.

— И така, те ви поканиха да се разнообразите с тях.

— Не. Те... Видях ги случайно. Един следобед, когато трябваше да бъда на лекции. Имах някакво предчувствие, че нещо става. Отложих лекцията и се прибрах вкъщи.

— И ги заварихте?

— Да, господин Стърджис.

— Къде?

— В нашето легло. — Сийкрест се усмихна. — В брачното ложе.

— Сигурно е било голям шок за вас.

— Меко казано.

— Какво направихте?

Преди да отговори, Сийкрест направи дълга пауза.

— Нищо.

— Нищо?

— Точно така, господин Стърджис. Нищо.

— Не се ли ядосахте?

— Не ме попитахте как съм се почувствал, а какво съм направил.

И отговорът е нищо. Обърнах се и излязох.

— А как се почувствахте?

Пак забавяне.

— Не мога да кажа. Не беше гняв. Гневът би бил безполезен.

— Защо?

— Хоуп не реагираше добре на гнева.

— Какво искате да кажете?

— Проявяваше нетърпимост към гнева. Ако се бях ядосал, щяхме да стигнем до... ужасен сблъсък.

— Женените хора често се карат, професоре. Струва ми се, че сте имали адски основателна причина.

— Какво разбиране от ваша страна, господин Стърджис. Само че аз и Хоуп не се карахме. Това не беше присъщо на нито един от двамата ни.

— Тогава какво имате предвид под сблъсък?

— Война. На мълчание. Непрекъснато, смразяващо, безкрайно мълчание. Щях да се чувствам като изгнаник. Дори когато твърдеше, че е простила, Хоуп никога не забравяше. Познавах отлично емоционалния ѝ репертоар. Ето защо, когато ги видях, аз запазих достойнство и излязох.

— И какво стана после?

— После... — Сийкрест отново подръпна брадата си, — някой затвори вратата и предполагам, че те... свършиха. Убеден съм, че намирате поведението ми за презрително. На страхливец. Малодушие. Несъмнено смятате, че трябваше да реагирам по друг начин. Сигурно довечера ще се върнете къщи при послушната си съпруга и деца. Очарователен традиционен стил на живот.

Майло се облегна назад и притисна устни с дебелия си пръст. Сийкрест изведнъж ми се стори уморен. Закри очи, подръпна клепачи

и остави ръцете му да се отпуснат на коленете.

— Ставаше въпрос или да се съглася, или...

— Или какво? — попита Майло.

— Да я изгубя. И без това я бях изгубил.

Сийкрест се прегърби и започна да ридае.

Майло дълго чака, накрая попита:

— Желаете ли нещо за пиене, професоре?

Сийкрест поклати глава и погледна Стърджис, после снимките.

— Може ли да приключваме? Чухте ли достатъчно за *разнообразието* в света на интелектуалците?

— Само още няколко въпроса, ако обичате.

Сийкрест въздъхна.

— Когато заварихте съпругата си и Локинг, вие не смятахте, че вече сте я изгубили, така ли?

— Разбира се, че не. Не изглеждаше като да е...

— За пръв път?

Сийкрест стисна устни.

— Професоре?

— Точно от това се опасявах — репутацията на Хоуп да бъде опетнена. Отказвам да участвам в това.

— В кое?

— В ровенето в миналото ѝ.

— Ами ако миналото ѝ е довело до убийството ѝ?

— Знаете ли, че е така?

— А вие как мислите сега, когато Хоуп е мъртва?

Отговор не последва.

— С колко още мъже играеше Хоуп, професоре?

— Не знам.

— Но знаехте, че има други.

— Не бях сигурен, но тя имаше от известно време... принадлежностите.

— Под „принадлежности“ имате предвид качулката, ремъците и онези гумени и кожени дрехи с нейния размер, които намерихме в къщата на Локинг?

Сийкрест кимна отчаяно.

— Нещо друго освен тези неща?

— Не знам.

— Камшици?
Професорът изсумтя.
— Тя не се интересуваше от болката. Само от...
— От какво?
— От самообладанието.
— Самоконтрола?
Сийкрест не отговори.
Майло записа нещо.
— Откога Хоуп имаше онези принадлежности?
— От пет-шест години.
— Три години, преди да се запознае с Локинг.
— Аритметиката ви е отлична.
— Къде държеше принадлежностите?
— В стаята си.
— Къде в стаята си, професоре?
— В кашон в гардероба. Случайно ги видях. Не й казах.
— Какво друго имаше там?
— Снимки.
— Нейни?
— Наши. Каза ми, че ги е изхвърлила. Явно е обичала да ги гледа.
— Кой премести снимките и принадлежностите в къщата на Локинг?
— Кейси.
— Кога?
— В нощта, когато вие се отбихте.
— Видях го да изнася само една кутия.
— По-късно се върна. Бях го помолил да ги премести. След убийството на Хоуп. Страхувах се да не се разчуе, както вероятно ще стане сега.
— Той защо не изпълни желанието ви?
— Каза, че ще го направи, но все отлагаше.
— Пак игри — отбеляза Майло.
— Мисля, че... той беше много пресметлив.
— Не го ли харесвахте?
— Хоуп го харесваше. Само това имаше значение.
— Вашите чувства нямаха ли значение?

Усмивката на Сийкрест беше загадъчна.

— Съвсем не, господин Стърджис.

— Щом Локинг отлагаше, защо вие не изхвърлихте нещата?

— Те бяха на Хоуп.

— И какво от това?

— Имах чувството, че... трябва да бъдат запазени.

Той облиза устни и извърна очи.

— Преди тя да почине, са били нейни, професоре. Това не ги ли прави ваши? Защо сте ги дали на Локинг?

— Да ги съхранява. Мислех, че полицията ще претърси стаята на Хоуп.

— Не сте искали името на Хоуп да бъде опетнено, и въпреки това сте запазили стотици снимки?

— Скрих ги. В кабинета си в университета. Не че беше необходимо. Първите двама детективи дори не си направиха труда да претърсят стаята на Хоуп. И вие не го сторихте.

— Занесохте ги в кабинета си в университета, после обратно вкъщи?

— Точно така.

— Сетне зачакахте Кейси да ги вземе. Но каква роля играеха снимките за вас?

Сийкрест се сепна.

— Каква роля би трябвало да играят?

— Вас питам, господине. Само знам, че сте ги запазили, вместо да ги унищожите. Това ми говори, че са ви трябвали за нещо.

Сийкрест отново разкърши врат. Сви и протегна пръсти.

— *Защото*, господин Стърджис, това бяха единствените нейни снимки, които имах, освен детския ѝ албум. Тя не обичаше да се снима.

— Освен по този начин.

Професорът кимна.

— Били са спомен, така ли?

Сийкрест стисна челюсти.

— Но позволихте на Локинг да ги вземе.

— Аз... задържах няколко.

— Къде?

— Вкъщи.

— Подбрахте някои или протегнахте ръка и грабнахте няколко наслуки?

Професорът скочи.

— Слагам край на това.

— Чудесно — рече Майло. — Предполагам, че ще трябва да намеря необходимата ми информация от друго място. Ще разпитам в клубовете за извратен секс със завързване и ще проверя дали някой е познавал съпругата ви. Ако не науча нищо, ще отида в пресата и ще видя какво ще предизвика проучването ми.

Сийкрест размаха закана̀тено пръст.

— Господине, вие сте... — После сви ръце в юмруци. — Казахте, че ако дойда тук и разговарям с вас, ще бъдете дискретен.

— Казах, ако дойдете и ни съдействате.

— Точно това правя.

— Мислите ли?

Сийкрест силно се изчерви — така, както в кабинета си. Дишането му се учести. Затвори очи и сякаш се съсредоточи, за да го нормализира.

— Какво повече искате? — попита накрая той. — Непрекъснато ви повтарям, че това няма нищо общо с убийството на Хоуп.

— Да, така правите, професоре.

— Аз я познавах. По-добре от всеки друг. Тя не посещаваше клубовете за извратен секс със завързване. Никога не би подкрепила нещо толкова...

— Плебейско?

— Вулгарно. И престанете да поглеждате снимките всеки път, когато я защитя. Те бяха интимни.

— Интимни игри?

— Да!

Сийкрест тръгна към масата, замахна и разпиля на пода повечето снимки. Обърна се към Майло, сякаш очакваше възмездие, сложи ръце на кръста си и остана там.

Майло го погледна и пак записа нещо.

Една от снимките бе паднала до крака на Сийкрест. Той стъпи върху нея и тропна с пета.

— Интимни — тихо каза Майло. — Хоуп, Локинг и вие.

— Точно така. Нищо незаконно. Абсолютно нищо! Никой от нас не я е убил.

Очаквах, че Майло ще продължи в същата насока, но той попита:

— Прекратявате ли разпита, господине?

— Ако остана, обещаваме ли, че Хоуп няма да бъде злепоставена?

— Нищо не обещавам, професоре. Но ако ни сътрудничите, ще направя всичко възможно.

— Когато се видяхме за пръв път, вие ми казахте, че сме на една и съща страна. Какво изказване!

— Покажете ми, че е така, професоре.

— А вярно ли е?

— Аз искам да заловя убиеца на съпругата ви. А вие?

Сийкрест се накани да се хвърли напред, но спря. Тялото му трепереше.

— Ако го намеря, ще го убия! Вещ съм по средновековните уреди за мъчения. Това са нещата, които мога да правя!

— Изтезания, а?

— Бедно ви е въображението.

Сийкрест сложи ръка на китката си и я задържа неподвижна.

— Имате ли представа кой е убил Локинг?

— Не.

— Никакви хипотези?

Сийкрест поклати глава.

— Кейси беше... Всъщност не го познавам добре.

— Освен в игрите.

— Точно така.

— В нощта, когато се отбих, той върна колата на съпругата ви.

— Да.

— Помагаше ли ви?

— Да.

— Макар че не го познавахте добре.

— Хоуп го познаваше.

— Затова ли беше заслужил да кара колата й?

— Да. И аз му бях благодарен.

— За какво?

— За удоволствието, което доставяше на Хоуп.

— Онази ноц той се държа официално с вас. Наричаше ви професор Сийкрест. Опитваше се да изглежда така, сякаш няма лични взаимоотношения.

— Всъщност нямахме.

Майло взе една от снимките, останали на масата.

— Взаимоотношенията не бяха между Кейси и мен, господин Стърджис. Всичко се въртеше около Хоуп. Тя беше... ядрото.

— Едно слънце, две луни.

Сийкрест се усмихна.

— Добре го казахте. Да, ние се движехме в нейната орбита.

— И кой още?

— Никой, доколкото знам.

— Нямахте ли други игри?

— Не ми беше казвала.

— Би ли ви казала?

— Мисля, че да.

— Защо?

— Хоуп беше откровена.

— За всичко?

Сийкрест го погледна възмутен.

— Нали видяхте снимките. Колко по-откровен може да бъде човек?

Майло посочи стола.

— Ще остана прав, господин Стърджис.

Майло се усмихна, коленичи и започна да събира падналите снимки.

— Игра с трима играчи и двамата са мъртви. Чувствате ли се заплашен? — попита той.

— Донякъде.

— Донякъде?

— Не мисля за себе си.

— Така ли?

Сийкрест поклати глава.

— Не мисля, че животът ми е особено ценен.

— Това звучи малко като депресия, господине.

— И наистина съм депресиран. Силно.

— Някой би казал, че сте имали мотив да убиете и двамата.

— И какъв е мотивът?

— Ревност.

— Тогава защо ще оставям снимките до тялото на Кейси и да се самоуличавам?

Майло не отговори.

— Губите и моето, и вашето време, господин Стърджис. Аз обичах съпругата си така, както малко жени са били обичани. Обезличих се заради нея. Загубата ѝ заличи всичката радост в живота ми. Ценях Кейси, защото *той* допринасяше за *нейната* радост. С изключение на това, Кейси не означаваше нищо за мен.

— А вие откъде черпехте радост?

— От Хоуп. — Сийкрест приглади реверите на самото си. — Разсъждавайте логично. Кейси беше застрелян, а вашата проверка установи, че скоро не съм стрелял. Всъщност не съм докосвал оръжие, откакто отбиха военната си служба. Пък и когато Кейси е бил убит, бях вкъщи.

— И четяхте.

— А сега може ли да си вървя, господин Стърджис? Обещавам да не напускам града. Ако не ми вярвате, изпратете полицаи да ме наблюдава.

— Нямате ли какво друго да ми кажете?

— Не.

— Добре.

Разтреперан, Сийкрест се приближи до вратата, водеща към стаята за наблюдение и видя, че е заключена.

— Онази — рече Майло и посочи отсрещната врата.

Професорът изправи рамене и смени посоката.

Майло подреди снимките в купчина.

— Чел сте вкъщи. Това не е много надеждно алиби.

— И през ум не ми е минавало, че ще ми е необходимо алиби.

— Пак ще поговорим, професоре.

— Надявам се, че няма. — Сийкрест стигна до вратата и спря. — Не че ще ми повярвате, но Хоуп не беше ограничавана или потискана. Напротив. *Тя* определяше правилата, *тя* контролираше нещата. Способността да се отдава без страх я възбуждаше, а нейното удоволствие възбуждаше *мен*. Признавам, че отначало бях отвратен, но човек се учи. И аз се научих. Хоуп ме научи.

— На какво?

— Да вярвам. За това става дума, господин Стърджис. Пълно доверие. Замислете се по въпроса. Вашата съпруга би ли ви вярвала така, както моята ми вярваше?

Майло скри усмивката зад голямата си дебела ръка.

— Знам, че е безсмислено да ви казвам да не разпространявате тези снимки в полицейската съблекалня, но все пак ви моля да не го правите.

— Професоре, вече ви казах, че ако снимките нямат нищо общо с убийството, няма причина да ги публикуваме.

— Няма. Те бяха част от нейния живот, не от смъртта ѝ.

— Да, парафиновият тест показва, че отдавна не е стрелял — рече Майло, — но може да е наел някой да застреля Локинг. Човек, когото е срещнал в клубовете за извратен секс.

— Мотивира се, задето не е унищожил снимките. Ако го беше направил, никога нямаше да се сетим за него. Ето защо игрите със завързване се оказаха причината за неговата уклончивост.

— Защо е държал толкова много на снимките?

— Може би както той обясни. Спомени.

— Душевени или сексуални?

— И двете.

— Тогава приемаш ли версията му, че се е примирил? Хоуп била богиня, а той я боготворял на собствения ѝ олтар.

— Това би обяснило брака им. Тя е била контролирана като дете и е копнеела за човек, който напълно би ѝ се подчинил. Въпреки онова, което е казала на Елза Кампос, Хоуп сигурно е била ужасена, когато майка ѝ е я завързвала и оставяла сама. Опитвала се е да се справи с това. И пасивността на Сийкрест го е направила идеален партньор за нея. Години наред той е бил заклет ерген. Може би причината е, че е бил луна, търсеца слънце.

— Да се справи — повтори Майло. — И когато пораства, Хоуп отново започва да се завързва. Оставя се да бъде манипулирана и наранявана.

— Инсценирала е повторно преживяването. Но този път тя е контролирала положението.

— С техните игри, тримата е можело успешно да участват в някое телевизионно обсъждане.

— Говориш все по-малко като легенда от Западен Холивуд и все повече като полицай с послушна съпруга и традиционен стил на живот.

Отдавна не го бях чувал да се смее толкова силно.

— Оръжията, които намери в къщата на Локинг, бяха направо тежка артилерия за един дипломат — отбелязах аз.

— Три пистолета и една пушка. Всички заредени, но прибрани в килера. Твърде самонадеяно от негова страна.

— И всичката онази порнография, която имаше. Локинг беше от Сан Франциско. Градът на Големия Мики. И на бизнеса му. Кой е собственикът на къщата?

— Още не знам, но един съсед ми каза, че отдавна се давала под наем. Преди Локинг имало мнозина други наематели.

— Ще бъде интересно, ако хазяинът е същият, който притежава къщата на Крувич на Мълхоланд.

— Крувич плаща наем на корпорация със седалище тук, в Лос Анджелис. „Триада“ или „Тритон“, нещо подобно, но още не сме разбрали кои са собствениците ѝ. Що се отнася до Големия Мики, засега само знаем, че е имал големи клубове за стриптийз, пийпшоу, салони за масаж и фирми за услуги с компаньонки, но се е пенсиониран поради сериозни здравословни проблеми. Сърце, черен дроб, бъбреци и така нататък. Правили му няколко бъбречни трансплантации, но излезли неуспешни.

— Възрастният мъж, когото Тед Барнаби е видял в Лас Вегас с Крувич, е имал болнав вид. Лицето му било жълтеникаво. Това означава проблеми с черния дроб. Разбра ли дали Манди Райт е работила в Сан Франциско?

— Още не. Но има друга севернокалифорнийска връзка: майката на Хоуп е умряла там. В медицинския център в Станфорд. От рак на гърдата. Всички сметки били платени от трето лице. Опитваме се да разберем от кого.

— Мирише на скандален журналистически материал — отбелязах аз.

— Доктори с гангстерски връзки. — Майло се почеса по челюстта. — Мразя този случай. Замесени са твърде много умни хора.

* * *

Майло ме изпрати до външната врата на участъка. Когато стъпихме на тротоара, някой извика:

— Детектив Стърджис?

На отсрещната страна на улицата беше спрял голям син мерцедес. На задния капак стърчаха две антени за клетъчни телефони.

Ауспухът бълваше пушек, почти изискано.

Мъжът зад волана беше на шейсет и няколко години. Главата му беше обръсната. Кожата му беше червеникава, което вероятно се дължеше отчасти на слънцето, отчасти на пиенето. Черни продълговати очила, бяла риза, жълта вратовръзка. Златният му часовник проблесна, когато угаси двигателя. Слезе и тичешком прекоси улицата. Беше висок метър и осемдесет, с добре поддържана фигура и пъргав. Вероятно имаше няколко пластични операции на лицето, но времето бе отпуснало шевовете и плътта на брадичката му се тресеше.

— Робърт Барони — задъхан се представи той и протегна загоряла от слънцето ръка. — Знам, че се опитвате да се свържете с мен, но не бях в града.

— В Сан Франциско ли бяхте? — попита Майло, докато се ръкуваше с него.

Усмивката на Робърт Барони беше неочаквана като лоша вест и сладникава като шербет.

— Всъщност в Хавай. Малко свободно време между бизнес делата. — Слънчевите очила се обърнаха към мен. — А вие сте детектив...

— Какво мога да направя за вас, господин Барони? — прекъсна го Майло.

— И аз щях да ви задам същия въпрос, детектив.

— Пътували сте чак дотук, за да предложите услугите си на горката, тънеща в невежество полиция на Лос Анджелис?

— Така както вървят нещата, наистина се нуждаете от помощ. А сега, сериозно. Има един въпрос, който бих искал да обсъдим. Ако не ви бях намерил, щях да говоря с началника ви. — Без да откъсва очи от мен, Барони добави: — Не разбрах как се казвате.

— Холмс — отговори Майло. — Детектив Холмс.

— Като Шерлок?

— Не, като Зигмунд. И така, какво иска доктор Крувич? Полицейска охрана, след като Даръл Балистър разгласи името му по медиите или е готов да признае нещо?

Барони стана сериозен. Голата му глава беше осеяна със старчески петна.

— Защо не влезем вътре?

— Не сте паркирали правилно.

Адвокатът се засмя.

— Ще рискувам.

— Предполагам, че за това ви плащат, но не обвинявайте мен — каза Майло, после се обърна към мен. — Ще се видим по-късно, Зигмунд. Всяко изследване, което искаш да извършиш по гореспоменатата тема, би било чудесно.

Той тръгна към предната врата на участъка, оставяйки Барони да търчи подире му.

Изследване. Върху клана Крувински-Крувич.

Семейният адвокат пристига лично, защото някой е разтревожен.

Малкия Мики все още беше единственият с потвърдена връзка с Хоуп и Манди.

Отидох в библиотеката и потърсих информация за баща му. Намерих петнайсет статии за Милан Крувински, датиращи от преди двайсет години, всичките във вестници от Сан Франциско. Няколко снимки на мъж с дебел като на бик врат, безлични черти и полегати очи, които потвърждаваха бащинството му. Но по-жестоки, отколкото на сина му. И не толкова изваяни черти.

Нито една статия във вестник от Бейкърсфийлд. По-тих град в по-тихи времена? Или рушвети?

Повечето репортажи разказваха за секс бизнеса му. „Секс импресариото и предполагаемият криминален тип“ беше арестуван десетина пъти през 70-те и в началото на 80-те години. В представленията му имало твърде много гола плът. Твърде много контакти на клиентите с танцьорките. Сервиране на алкохол на непълнолетни.

Сетих се за нещо, което Крувич бе казал в кабинета си в Бевърли Хилс.

Увеличаването на проблемите на безплодието се дължало на цялото онова объркване сред хората през 70-те години.

Познания от първа ръка.

Статиите изброяваха много арести, но никакви присъди. Множество освобождавания преди процеса.

Прокурорите дори се бяха опитали да го уличат в укриване на данъци, но Крувински се бе измъкнал, доказвайки, че доходите му идват от селскостопански компании в Централната долина, някои от които му бяха спечелили държавни субсидии. Театрите му на О'Фаръл и Полк стрийт накрая бяха затворили, но явно не поради юридически проблеми.

Не беше и цитиран. Когато общуваше с пресата, Крувински го правеше чрез Робърт Барони. Но аз успях да намеря едно интервю от преди десет години. Угодническа статия от предразположен журналист, който се гордееше, че е напипал пулса на Сан Франциско.

Бе разговарял с Крувински в дома му и обясняваше защо бе заменил представленията на живо с порнографски бизнес.

„Заловихме се с видео — каза някогашният енергичен предприемач в апартамента си, облицован в червен фурнир и с големи прозорци, гледащи към залива Соусалито. — Хората вече не искат да ходят на театър.“

После, с типичната си щедрост и славянска усмивка, Мики К. ми предложи шотландско уиски — двайсет и една годишно „Чивъс Регал“, макар че самият той не пи. Проблеми с черния дроб. Сърцето. Бъбреците. Миналата година му направили трансплантация, но неуспешна.

Отказах питието, но Мики не искаше и да чуе за въздържание в името на съпричастността. Едно изпълнено с обич „мила“ доведе от кухнята госпожа Мики, красивата, загоряла от слънцето и здравословния въздух бивша актриса и манекенка Брук Хейстингс. Тя се усмихна и отрази слънчевата светлина на Соусалито. Избърса челото на Мики и го успокои със съпружески думи.

„Любимото му занимание е да гледа морските лъвове — довери ми тя, докато наливаше щедра доза от божественото уиски. — Всяка сутрин поръчва да им носят прясна храна. Обожава животните. Обича живите и енергични създания. Именно това ме привлече към него.“

После целуна темето на съпруга си по начин, който далеч надхвърляше съпружеското задължение и погледна през панорамния прозорец, голям колкото сцената на театър „Лав Палис“. Той се отпусна почти като насън — а може би наистина сънуваше. Бившата госпожица Хейстингс го прегърна, а Мики продължи да гледа залива. Наблюдаваше и мечтаеше. Като във филм. Различен от филмите, които той прави, но все пак чувствен по свой начин. Съпругата му кръстоса добре оформените си крака и отпи глътка „Чивъс Регал“, усещайки как огънят се просмуква в тялото ѝ като шотландска лава. „Общо взето, нелош ден в Ксанаду. Само можем да се надяваме, че Мики ще изживее още много такива.“

Брук Хейстингс. „Актриса“, получила името на компанията за добитък на съпруга си. Шегичка на господин Крувински? Дали тя знаеше с какво я сравнява?

Фамилна шегга. Младши беше използвал същото име за института, който се предполагаше, че бе посещавал след напускането на Вашингтонския университет в Сиатъл. Прочетох останалите статии. Никъде не се споменаваха за първата му съпруга, за син или за други роднини. Всички завършваха с патетични разкази за здравословните проблеми на Мики.

Къде ли беше старецът сега? Дали се бе преместил в Лос Анджелис, за да може Младши да се грижи за него? В голямата къща на шосе Мълхоланд, скрит зад портите?

Но фактът, че нямаше бъбрек, означаваше диализа. Апаратура, постоянно наблюдение.

Домашна клиника?

При него ли отиваше медицинската сестра Ана в нощта, когато я видях с Локинг?

Лична медицинска сестра за много личен пациент?

Младши лекува Старши...

Но Младши беше гинеколог. Имаше ли необходимата квалификация?

Гинеколог, започнал като хирург.

Защо бе напуснал Вашингтонския университет?
И с какво се бе занимавал една година?
Прибрах се вкъщи и позвъних в Сиатъл.

Шефът на програмата по хирургия беше мъж на име Арнолд Свенсън, но секретарката му ми каза, че е нов. Бил дошъл миналата година.

— Спомняте ли си кой беше шефът преди четиринайсет години?

— Не, защото тогава и аз не работех тук. Чакайте малко. Ще попитам.

След няколко секунди се обади друга жена. По гласа личеше, че е по-възрастна.

— Аз съм Инга Бланк. С какво мога да ви помогна?

Повторих въпроса.

— Сигурно е бил доктор Джон Бурвасер.

— Още ли практикува?

— Не. Пенсионира се. Мога ли да попитам защо се интересувате?

— Работя с полицията на Лос Анджелис. Разследваме убийство. Опитваме се да намерим информация за един от бившите ви възпитаници.

— Убийство? — разтревожи се тя. — За кого търсите информация?

— За доктор Милан Крувич.

Мълчанието ѝ беше по-красноречиво от думите.

— Госпожо Бланк?

— Какво е направил?

— Опитваме се само да научим нещо за миналото му.

— Той беше в програмата за кратко време.

— Но вие си го спомняте добре.

Отново мълчание.

— Не мога да ви дам номера на доктор Бурвасер, но ако ми оставите вашия, ще му предам да ви се обади.

— Благодаря. Има ли нещо, което можете да ми кажете за доктор Крувич?

— Не, съжалявам.

— Но не сте изненадана, че полицията се интересува от него.

Тя се прокашля.

— В днешно време малко неща ме изненадват.

Тъй като не очаквах, че доктор Бурвасер ще ми се обади, а Майло явно още беше с Барони, аз облякох спортния си екип и се приготвих да премахна отчаянието с пот. Телефонът иззвъня, точно когато затворих вратата след себе си. Втурнах се вътре и вдигнах слушалката.

— Доктор Делауер.

— Обажда се доктор Бурвасер — каза един сух и сприхав глас.

— Кой сте вие?

Обясних му.

— Звучи подозрително — рече той.

— Ако искате, ще накарам детектив Стърджис да се свърже с вас...

— Не, няма да си губя времето с този въпрос. Крувич беше при нас по-малко от година, преди четиринайсет години.

Не каза „около“ четиринайсет. Кратко, но паметно пребиваване.

— Защо е напуснал?

— Това не е ничия работа.

— Скоро ще стане. Крувич беше в интимни отношения с жена, която бе убита и е вероятен заподозрян. Колкото повече усилия се полагат да се получи информацията, толкова по-публична ще бъде.

— Това заплаха ли е?

— Съвсем не. Само факт, доктор Бурвасер. Направи ли нещо Крувич, за да дискредитира програмата по хирургия?

Вместо да отговори, той заяви:

— Не се стъписвам от убийства. Виждал съм много трупове през живота си.

— Какво направи доктор Крувич?

— Не е убивал никого тук.

— А някъде другаде?

— Не, разбира се, че не... Разговорът записва ли се?

— Не.

— Не че има значение. Нищо от онова, което ви казвам, не е клевета, защото е истина и го има официално документирано.

— Точно така.

Бурвасер млъкна.

— Какво направи доктор Крувич, доктор Бурвасер?

— Открадна.

— От кого?

— Няма да ви кажа, защото мъртвите имат право на достойнство.

Замислих се.

— Откраднал е от мъртвец?

— Опита се.

— Колко?

Той се изсмя така, сякаш се нуждаеше от отдушник.

— Трудно е да се каже. Пазарът се променя.

— Бижута?

— В известен смисъл. — Бурвасер пак се изсмя. — Семейни скъпоценности. Органи. Хванахме малкото копеле, докато се опитваше да извади сърце. Единственият проблем беше, че донорът не беше съвсем мъртъв.

— Господи!

— Не изпадайте в ужас. Вече казах, че не беше убийство. Пациентът беше безвъзвратно увреден. Бяхме готови да изключим апаратурата и да го обявим за мъртъв, но не можехме да намерим роднини.

— Но сърцето още функционираше.

— Да, инак защо Крувич щеше да си прави труда да го изважда? Хубаво и силно. На млад мъж. Травма в главата. Злополука с мотоциклет. Оказа се турист от Германия. Онзи идиот можеше да предизвика международен скандал.

— За кого се опита да открадне сърцето?

— Не за кого, а за какво. За научноизследователска работа. Подлъга ни да му дадем лаборатория. Искал да практикува присаждане на жлъчен мехур на кучета. Да напишел реферат.

— Не беше ли така?

— Е, работеше върху някакви кучета, но това не беше *истинската* причина. Идиотът си въобразяваше, че е хирург. И извършва трансплантации. Бъдещ Кристиан Барнард. Но аз сложих край на тази химера въпреки натиска.

— Натиск от кого?

— Политици от Калифорния.

Последната дума беше произнесена с още по-голямо презрение от първата.

— От Сан Франциско?

— Да. Множество обаждания от мазни личности. Това нямаше значение за мен. Направиш ли нещо такова, изчезваш.

— Как беше заловен?

— Една сестра влязла. Хванала го на местопрестъплението. Посред нощ. Бил наредил хирургичните инструменти до леглото на пациента и дори бил направил първия разрез. Един господ знае как е мислил да се измъкне след всичко това... Достатъчно. Само това ще ви кажа. Не желая да притеснявам Свенсън.

* * *

Кражба на органи.

Стерилизация без законно съгласие.

Най-умното момче в гимназията.

Измисля собствени правила. Нищо чудно. Докато е растял, е виждал баща си да прави много по-лоши неща.

Години по-късно още хирургични престъпления?

Каква беше ролята на Хоуп във всичко това?

И пак същият въпрос: защо Хоуп и Локинг бяха мъртви, а Крувич не?

И все пак той трябваше да е в дъното на цялата история. Барони бе отишъл в участъка, защото Крувич *знаеше*, че обръчът се затяга.

Уплашен?

Не от полицията... а за себе си. Защото убийството на Локинг бе изяснило за него и смъртта на Хоуп.

Подказало му бе кой го е направил. И защо.

Но защо сега, а не след убийството на Хоуп?

И какво го бе накарало да се досети?

Нападението на Даръл Балистър. Новините, които свързаха инцидента с Хоуп.

За пръв път ли *убиецът* бе заподозрял връзката?

Но как е било възможно, ако е ставало дума за неетична хирургическа операция?

Мислите ми отново и отново кръжаха около тези въпроси.

Да предположим, че нападението на Балистър е насочило вниманието на убиеца към Крувич.

И убиецът е започнал да наблюдава Крувич... Видял го е с Локинг. На Мълхоланд.

Освен ако не разсъждавах в абсолютно погрешна посока и Крувич бе убил и Хоуп, и Локинг, за да ги накара да мълчат.

Но тогава защо, по дяволите, изпрати адвокат да говори с Майло?

Колкото повече се борих с този ребус, толкова повече нарастваше убеждението ми, че сега Крувич е мишена. Чувствах го.

Измъквайки се години наред с незаконните си деяния, докато накрая бе засегнал неподходящ човек.

Незаконни деяния... стерилизация без съгласие... кражба на органи.

Къщата на Мълхоланд.

Частна клиника.

Нещо, в което е бил замесен и Локинг...

И тогава се сетих.

Беше толкова елементарно.

Но къде се вестваше Манди Райт?

Дни преди убийството ѝ, тя бе обикаляла клубовете в Лос Анджелис. Преди това се бе срещнала с Крувич и баща му в Лас Вегас и бе излязла от казиното с тях.

Не за секс.

За друг вид наемническа услуга.

Беше казала на Барнаби, че обича *актьорското майсторство*.

Какво бе споменал Майло за клуб „Нан“? Страхотни коси и съвършени тела.

Манди би се вписвала в обстановката.

А приятелката ѝ?

Горката сервитьорка Кати Динаполи. Убита само защото бе поднесла питиета в неподходящо място и в неподходящ момент.

Съвършени тела.

Манди, наета да свали някого.

Специален мъж.

Бавно и неумолимо, като змия, съживяваща се в горещината, веригата се разплете в съзнанието ми.

Веригата между Хоуп, Локинг, Манди и Кати.

Отровна змия.

Предаването, в което Хоуп бе участвала. Как се казваше режисьорката? Сюжет Банд. Бях обещал да ѝ се обадя, ако науча нещо.

Старата сделка с размяна на информация.

Ала първо тя трябваше да снесе някои подробности.

Следваща спирка: Мълхоланд Драйв.

Денем пътят беше хубав. Къщата зад електрическата ограда беше съвременна, от кафяви тухли и обградена с пъстри цветя. Не бях съблякъл влажната от пот фланелка, но бях сменил спортните шорти с джинси. В ръката си държах найлонов плик, взет преди час от една аптека в Бевърли Хилс. Купих паста за зъби и витамин С, за да го получа. Колата ми, паркирана на шосето, беше твърде стара, за да мине за автомобил за доставки. И аз бях твърде възрастен за момче за поръчки, но Лос Анджелис беше пълен с несретници.

Натиснах звънеца на портата. След миг по високоговорителя се чу глас.

— Да?

— Доставки по домовете.

— Чакай.

След няколко минути вратата се отвори и от къщата излезе мъж в черна риза и черни джинси. Вторачи се в мен и се приближи, влачейки плоските си ходила.

Беше около четирийсетгодишен, нисък и дебел, с оредяла черна коса, завързана на опашка. Гъстите му бакенбарди бяха по-дълги от тези на Майло. Смуглата му кожа блестеше. Носеше очила с телени рамки и чертите му бяха такива, сякаш някой бе бяхтил лицето му с юмруци.

Изражението му беше сънено, с изключение на малките свински очички, които не се откъсваха от мен.

Черната риза беше копринена, твърде широка и незапасана в панталона. Държеше дясната ръка пред себе си, сякаш пазеше нещо. Цивилните ченгета носеха ризите си отвън, за да крият пистолетите. Предполагах, че и главорезите правят същото.

— Да?

— Доставка за господин Крувински.

Показах найлоновия плик от аптеката.

— Какво има вътре?

— Мисля, че лекарства.

— Той получава лекарствата от лекаря си.

Опитах се да изглеждам равнодушен.

— Дай да видя.

Дадох му плика и той извади малко кехлибарено шишенце с жълти таблетки. Цветът беше точен, но не и размерите. Хапчетата „Имуран“ бяха двойни, а тези — единични. Витамин С. Както се надявах, главорезът не беше наблюдателен.

Етикетът беше истинско творение на изкуството. Овлажних на пара стар етикет от пеницилин, избелих написаното, но оставих името на аптеката, адреса и празни места за датата и лекарят, който предписва лекарството. Направих фотокопие, напечатах другата информация и го залепих за шишенцето. Добра работа.

Мъжът прочете етикета и сви устни, когато стигна до името на лекаря: доктор Крувич. Объркване набръчка месестото му чело.

— Току-що получихме голяма кутия с тези лай... Кой поръча това?

Бинго!

Опитах се да изглеждам глуповато и по-скоро ядосан, отколкото въодушевен.

— Не знам. Само отивам там, където ми кажат. Ако искате, ще го върна.

Той пусна шишенцето в плика и тръгна към къщата.

— Хей — извиках аз.

Мъжът спря, обърна се и ме погледна. Раменете му бяха огромни. На лактите имаше трапчинки. Под косата се виждаше розово теме. Опашката му беше рехава.

— Какво има?

— Трябва да платите.

Продължавах играта, защото вече бях научил онова, което исках да знам.

Той вдигна свободната си ръка, сви пръсти, имитирайки пистолет и насочи показалец към мен.

— Чакай.

Изчаках само мъжът да влезе в къщата.

После изтичах до колата си и потеглих, преди той да се появи отново заедно с Ана, медицинската сестра с непроницаемото лице.

Озадачени, двамата застанаха зад желязната порта, а аз се измъкнах оттам.

Толкова много неща, свързани с филмовия бизнес са скучни, рутинни и безинтересни. Обикновено това личи по студиото, където се провежда подбора на актьорите.

Мръснокафявата едноетажна сграда, подобна на буца кална пръст на Уошингтън Булевард в Кълвър Сити се намираше между кубински ресторант за морска храна и китайска пералня. Мазилката беше по-светла там, където бяха заличени графитите. Нямаше прозорци. Крива черна врата.

Чакалнята вътре беше препълнена със свършени тела от двата пола. Седяха на сгъваеми столове, четяха „Варайъти“ и мечтаеха за слава, богатство и да прережат гърлото на някой противен посетител на ресторант.

Вътрешната стая беше много по-голяма, но там имаше само маса за игра на карти, два стола, евтин прожектор и стена с оплюто от мухи огледало.

Седях в малкия килер, зад огледалото, и наблюдавах.

Зад масата седяха двама режисьори — дебел, разплут мъж с подпухнало лице, лоша кожа и мазна коса, издокаран в хавайска риза и мръсен сиво-кафяв панталон, и слаба жена с не лоши сини очи, черна перука и облечена в червени ватени дрехи.

Пред тях стояха табелки с имената им.

БРАД РЕЙБ
ПЕЙДЖ БАНДУРА

Две бутилки минерална вода, пакет „Уинстън“ и пепелник, макар никой да не пушеше.

— Следващият — каза Рейб.

Влезе кандидатът номер шест за главната мъжка роля. Погледна Рейб и Бандура му се усмихна — дружелюбно според него.

Видях напрежение, страх и презрение.

Какво ли си мислеше?

Какви пък са тия, че да го преценяват? И двамата облечени като мърлячи. Типично. Обличаха се лошо, за да покажат, че имат власт и не им пука.

Младата надежда познаваше много такива като тях.

Беше чакал в онзи зверилник три шибани часа за привилегията да бъде преценен от очи, които оставаха непроницаеми зад глуповатите усмивки, киманията и неискрените окуражителни думи.

Съдиите.

— И така — рече Пейдж Бандура, поглеждайки дебелия си партньор. — Какво ще кажете да почнете от сцената в средата на четирийсет и шесто действие?

— Разбира се. — Младата надежда се ухили очарователно и прелисти страниците на сценария. — От „Но, Селин, ти и аз“?

— Не, след това. От „Какво точно искаш“.

Младата надежда кимна и пое дълбоко въздух по онзи потаен начин на йогите, който никой не забелязва. Затвори очи, отвори ги и преди да вдигне глава, погледна сценария. Показваше им, че мигновено запомня репликите.

После се вторачи в малките очи на Пейдж, защото тя, изглежда, беше на негова страна.

— „Какво точно искаш, Селин? Мислех, че приятелството ни е прераснало в нещо повече.“ Да чета ли и нейните реплики?

— Не — отговори Пейдж. — Аз ще ги чета.

Широка, сърдечна усмивка. Може би...

Тя взе сценария от масата и прочете:

— „Може би да, може би не, Дърк. Но най-важното е, че в момента ми е необходим мъж и ти можеш да запълниш празнотата.“

Монотонен глас. Неприятен.

Съдиите винаги бяха неприятни. Младата надежда ги ненавиждаше.

— „Нима?“ — продължи той, смекчавайки тона. — „Защото мисля, че ти изпитваш нещо повече, Селин. Чувствам го и мисля, че и ти го чувстваш. Ето тук.“

Той докосна областта на сърцето си.

— „Наистина ли, Дърк?“

— „Да, Селин.“ — Кандидатът пак ѝ се усмихна. — В сценария пише, че той слага ръце на нейните...

— Да, знам — весело се засмя Пейдж. — Все едно го правим. Хайде, продължавайте.

— „Знам, че го чувстваш ей тук, Селин. В душата си. Там, където живее любовта.“

Младата надежда отпусна ръце. Признак на уязвимост. Остана там и зачака.

Пейдж пак му се усмихна и се обърна към шишкото Брад.

Рейб погледна младия мъж. Потърка лице. Изсумтя и накрая заяви:

— Не е зле.

— Бих казала отлично — добави Пейдж.

— Добре, отлично — с нежелание се съгласи Рейб.

— Ако искате, мога да прочета още — предложи младата надежда.

Двамата се спогледаха.

— Не, няма да е необходимо — каза Пейдж. — Представихте се много добре.

Младата надежда сви рамене. По момчешки. Имаше страхотна момчешка усмивка.

Двамата с Пейдж отново си размениха погледи.

— Да продължим — каза тя. — Някои практически въпроси. В сериала ще има много разголена плът, макар че ще се излъчва денем. Любовни сцени, страст. Имате ли проблеми с това?

— Съвсем не — отговори младата надежда, но стомахът вече бе започнал да се свива. Някакъв малък демон гризеше вътрешностите му. Но трябваше да се усмихва. *Да играе!*

— Говорим за голи тела — добави Брад. — Няма да е порнография, но ще има много кадри с плът. Бихте ли си съблекли ризата?

Младата надежда не отговори. Пулсът му бе станал сто и двайсет. Въпреки сърдечносъдовите тренировки... По дяволите.

— Има ли някакъв проблем? — попита Пейдж.

Работеше за него. *Може би този път щеше да стане.*

— Не. Имам белег. Някои хора го намират за много мъжеств...

— Къде? — попита Брад.

— Не е нещо особено...

— Къде е?

— На гърба.

Брад се намръщи.

Младата надежда трябваше да разсъждава бързо. Да играе пред Пейдж с монотонния глас. Да изглежда нехаен. *Да играе!*

— Точно под кръста. Само...

— Да видим — настоя Брад. — Съблечете ризата.

Младата надежда погледна Пейдж за подкрепа.

Тя кимна. Със сънени очи. Губейки интерес.

Кучка!

Той изхлузи ризата през главата си.

— Обърнете се и смъкнете джинсите, за да видим белега — каза Брад Рейб.

Младата надежда го направи.

Мълчание.

Продължително мълчание.

Той знаеше защо.

И двамата се бяха вторачили. Отвратени.

Младият мъж сложи ръце на хълбоците си, опитвайки се да отвлече вниманието им, като показва големите, ясно очертани мускули на раменете и гърба. Контролираше всички до един.

— Как го получихте? — попита Брад.

— Алпинизъм. Катерех се по скалите. Паднах и разкъсах гърба си.

— Не е зашито много добре. Белегът е голям.

И двамата мислеха едно и също.

Грозен.

Защото наистина белегът беше такъв. Розов, сбръчкан и лъскав. Открояваше се, защото наоколо кожата беше гладка и с бронзов загар. Съвършена.

Тумор. Неимоверно разрастване на тъканта. Лоша хирургична техника. Така казваха книгите. И генетиката. Често се срещаше при чернокожите. В Африка това се смяташе за белег на красота.

Лечението: инжекции с кортизон право в раната. Но вече беше късно. Единствената надежда бе пластична операция, но вероятността беше малка.

— Голямо падане е било — отбеляза Брад. В гласа му прозвуча самодоволство.

Това отприщи чувството.

Все едно завъртя кран с пара.

Горещ, кипящ, лавообразен гняв. Извиращ от вътрешностите му и надигащ се до гърдите. Като сърдечен удар. Но той бе преживял нощите на паника и студена пот и знаеше, че сърцето му е наред.

Неговото сърце...

Пръстите му искаха да се свият, но той положи усилия да се овладее.

Никой не казваше нищо.

Младата надежда стоеше с гръб към двамата, съзнавайки, че и най-малкия признак на гняв ще му отнеме възможността да изиграе ролята на добрия.

Сякаш имаше някакъв шанс. Но трябваше да продължи. В този бизнес не бива да се предаваш...

— Коя планина изкачвахте? — попита Пейдж и той разбра, че му се присмива.

Добре, благодаря, скъпи, чао.

Не ни се обаждай, ние ще те потърсим.

— Има ли значение? — попита той, като навлече ризата си и се обърна.

Едва не падна от изумление.

Защото Брад и Пейдж държаха пистолети и значки.

— Прилича повече на хирургичен шев — каза Брад. — Сериозна операция. Там не е ли мястото, където се намира бъбрекът?

Младата надежда не отговори.

— И „Оскар“-ът се присъжда на... Ръцете зад гърба, господин Мъскадайн. Не мърдайте — добави Брад.

Усмиваше се. Преценяваше.

Част от гнева сигурно се бе изляла, защото усмивката на Брад помръкна и зелените му очи станаха още по-светли. И по-студени. Младата надежда нямаше представа, че зеленото може да е толкова студено...

Той направи крачка назад.

— Спокойно, приятел — каза Брад. — Да не усложняваме нещата.

— Горе ръцете, Рийд — рече Пейдж. Пронизителен глас. Враждебен. Вече не беше на негова страна. *Никога* не е била на негова страна. Рийд стоеше и ги гледаше.

Нещастни същества. Жалки.

Той беше едър и много силен и вероятно можеше да им стори зло.

Не че, в края на краищата, щеше да има някакво значение.

Но, какво пък, по дяволите, можеше да оползотвори някак този гаден следобед.

Мъскадайн се хвърли към Пейдж.

Защото наистина *не обичаше* жените.

Опита се да я удари в челюстта, но само успя да зашлеви шибаното ѝ лице, защото Брад го цапардоса по тила и той се строполи на пода.

Униформените ченгета отведоха Рийд Мъскадайн и аз излязох иззад мръсното огледало.

Майло пийна минерална вода и подръпна хавайската си риза.

— Хубава работа свършихме, а?

— Мисля, че тази роля ти подхожда, Брад — каза детектив Пейдж Бандура.

— Така ли?

— Разбира се. Убедителен си.

— Убедителен — повтори Майло и ме погледна. — А ти как мислиш?

— Смятам, че можеш да започнеш нова кариера. По дяволите, може дори да изиграеш ролята на Дърк.

— Я не се занасяй.

— Говоря сериозно — добави Пейдж. — А и ризата ти е много хубава. Ако не ти харесва, можеш да направиш дарение. Има щанд на плажа. С хавайски ризи.

— Откъде знаеш такива неща, детектив Бандура?

— Имам богат приятел. — Тя се ухили, махна черната перука и оправи кестенявите си къдрици. — Трябвам ли ти за нещо друго, Майло?

— Не, благодаря.

— Винаги съм на твое разположение. Как ти се видя, докторе?

— Оттам, където седях, страхотно — отговорих аз.

— Откакто завърших гимназия не съм участвала в пиеси. Навремето играх в „Пиратите на Пензанс“. Искях да бъда Мейбъл, но ми дадоха ролята на пират.

— Беше страхотна — излъгах аз.

Това я накара да се засмее. Тя излезе, като леко подскачаше.

— С какво се занимава обикновено? — попитах аз.

— С кражби на автомобили — отговори Майло и седна на същия стол, който бе заемал в ролята на Брад Рейб.

В стаята останахме само двамата. Празното пространство миришеше на отровна пот.

— Браво, Зигмунд — каза Майло.

— Провървя ни.

— Но ти имаше хипотеза. Винаги съм уважавал хипотезите ти.

Хипотеза.

За общото между Хоуп, Локинг и Крувич.

И после обратно към първото квадратче: комитетата по междуличностни отношения.

И по-точно един от случаите. Някой, принуден да му направят тест за СПИН.

Бях проверил хипотезата си.

Убедих се, че Големия Мики взима „Имуран“, най-често употребяваното лекарство срещу отказа на организма да приеме чужди органи. Това означаваше, че вече не е на хемодиализа. Отново му бяха трансплантирали бъбрек. Сетне подробностите изведнъж нахлуха в съзнанието ми. Дрехите на Рийд Мъскадайн в деня, когато разговарях с него в апартамента му. Къси шорти, подходящи за горещия ден, но дебела ватена блуза? С изрязани ръкави. Откриваща ръцете, но закриваща тялото.

Госпожа Грийн ми каза, че повече от месец бил на легло. Болял го гърбът.

Самият Мъскадайн каза нещо повече: Опитал се да направи триста коремни преси. Все едно го пронизал нож.

Актьорското майсторство?

Той беше добър актьор. Любимецът на професор Диркоф.

Професорът беше разтревожен, че Мъскадайн е напуснал университета, за да участва в сапунен сериал. Участие, което изглеждаше сигурно.

Но Мъскадайн не беше одобрен.

Не си спомняше заглавието на филма. Малко вероятно. Гладуващите актьори запомняха всяка подробност. Но говореше убедително.

„Нещо за шпиони, дипломати и чужди посолства.“

Това бе стеснило кръга и Сюзет Банд ми каза заглавието.

„Скандал в посолството“. Тя ми даде и името на режисьорката, жена на име Кло Голд. Обадих ѝ се и се представих за новия

импресарио на Мъскадайн. Попитах я дали младият мъж може да получи още една възможност, защото наистина е талантлив. Тя го потърси в папките си и рече: „Не, благодаря. Той беше отхвърлен заради физически недостатъци“. „Какви физически недостатъци?“ „Не знаете ли? Нали сте негов импресарио?“ „Не сме навлезли в подробности...“ „Попитайте го. Трябва да тръгвам.“

Физически недостатъци.

Кръвната проба. Не само за СПИН, но и за тъканна съвместимост. Хоуп, използвайки влиянието си във факултета, получава достъп до мостра.

Ето едно парченце от ребуса.

Не беше вещественно доказателство, но достатъчно за хипотеза.

Истинската клиника на Крувич беше къщата Мълхоланд Драйв.

Почитай баща си...

Майло изпи остатъка от минералната вода и вдигна глава към прожектора.

— Може би трябва да организираме празненство. Или дори отделът да ми плати компенсация за наема тук и за обявата във „Варайъти“.

— От джоба си ли плати?

— Отделът не разрешава инсценировки въз основа на хипотези, а аз не исках да пропилявам шест проклети месеца, действайки по каналния ред. Пък и какъв друг избор имах? Тъпият съдия заяви, че няма да издаде заповед за обиск на апартамента, нито за достъп до медицинската му документация, защото не обичал хипотезите. Това означаваше, че ако просто се бях приближил до онзи задник и му бях надигнал фланелката, нямаше да имам законно основание и белегът щеше да бъде изключен от доказателствата. Да не говорим, че нямаше начин да го принудим да му направят рентгенова снимка, за да видим дали бъбрекът липсва.

— Нито голяма вероятност да видим медицинската му документация.

— А онзи задник Барони дойде да ми каже, че хирургът е извън страната. И засега, с множеството убийства в дневния си ред, обвиняването на доктор Крувич в професионална злоупотреба няма да

бъде приоритет на прокурора. Но после, когато всичко, което е направил, излезе на бял свят, той няма да работи в Бевърли Хилс, нито където и да е другаде.

— Има ли вероятност да отиде в затвора?

Майло сви рамене.

— Принудителното пенсиониране може и да не означава много за него — отговори той. — Вероятно не му трябват пари. Макар че да бъде лекар е много важно за него. *Изключително* важно. Затова може би ще страда.

— Защо мислиш, че е толкова важно?

— Крувич е откраднал бъбрека на Мъскадайн, но го е зашил и е запазил живота му. Фатална грешка за Хоуп, Манди, Локинг и за самия него, ако Мъскадайн научи кой го е оперирал. Но Крувич е искал да вижда себе си като лекувател, а не като убиец. Черпейки вдъхновение от собственото си детство, също както Хоуп се е опитвала да прави.

— Хоуп — каза той, поклащайки глава. — Тя е организираща заговора срещу Мъскадайн.

— Най-умното момиче и най-умното момче. Скрояват план да спасят Големия Мики — отбелязах аз. — Тя и Крувич са се познавали отдавна. Силна връзка. Може би, защото Крувич е разбирал какво означава да си отличник с родител, който води незаконен живот. Таен живот. Обзалагам се, че Големия Мики е плащал болничните разноски на Лоти Дивейн в Станфорд — едно от местата, където е получил бъбрек. И парите за консултациите, които Хоуп е взимала от Младши и от Барони, са вероятно някакъв вид издръжка от Старши. Преди да излезе книгата й, четирийсет бона сигурно доста са променили живота й.

— Време за отплата — рече Майло. — А Манди е била стръвта. Къде се вмести Локинг?

— Не знам, но продължавай да търсиш в същата посока.

— Още едно умно момче. Мислиш ли, че целият комитет по междуличностни отношения е бил само заговор, за да намерят донор за тати?

— Не — отговорих аз. — Смятам, че Хоуп е вярвала в комитета. Но вероятно двамата с Крувич са обсъждали какво да направят за Големия Мики. Лекарите в Станфорд ни казаха, че той вече е търсел бъбрек по официалния ред, но едва ли щели да му направят още една

трансплантация, защото след двата предишни неуспеха имало висок риск организмът да ги отхвърли. Пък и общото му здравословно състояние не е било добро, а възрастта — напреднала. Може Крувич и Хоуп да са мислили да използват за донор някоя от жените в клиниката. Възможно е да са чакали да се появи подходящо момиче — някоя без роднини и близки. После Хоуп застава лице в лице с Мъскадайн — едър, силен, здрав и без роднини и близки. Освен това е вярвала, че е изнасилвач, който ще се измъкне безнаказано, затова е имала морално оправдание. Взели са проба от кръвта му, направили са му тест за СПИН и други инфекциозни заболявания и са сравнили тъканите. И бинго! Не че било голямо чудо. Колкото повече съвместими фактори, толкова по-добре, но трансплантациите на бъбреци често се извършват въз основа на кръвната група и Крувински и Мъскадайн са били нулева, най-често срещаната.

— Господи — рече Майло. — Доколкото знаем, те наистина са взели бъбрек от някакво момиче в клиниката, но операцията пак излязла неуспешна. Когато цялата истина излезе наяве, може да чуем и за други хора с белези и болки в кръста.

— За възрастния мъж е имало граница. Не е можел да издържи много операции. Това вероятно е бил последният му шанс. Ето защо е трябвало да намерят идеалния донор.

— Мъскадайн...

— Когато професор Стайнбъргър не познава, защото се е оттеглила от комитета, преди да разгледат неговия случай.

— Хоуп не е харесвала и Кени Сорм, но той е имал семейство.

— Най-неприятното — богат баща, горящ от желание да предизвиква трусове. И въпреки че Кени е противен, вината му е била много по-съмнителна. Може би Хоуп все още е държала на справедливостта.

— Може би. — Майло поклати глава. — Да организира заговор срещу Мъскадайн, за да го направи неволен дарител. Да открадне бъбрека му. Господи, това е легенда, превърната в реалност. Пък аз изпитвах симпатии към него.

— Това би било травматично преживяване за всеки, но за човек като Мъскадайн, който обича тялото си и се опитва да продаде външността си, е било твърде голям удар. Когато разговарях с него в апартамента му, той каза, че за него тестът за СПИН бил нещо като в

романите на Кафка. Болката в гърба го пронизала като нож. Играеше си с мен. Или само намираше отдушник, без да се издава.

— Безплатна терапия?

— Защо не? Актьорите не се ли учат на това? Да използват положението.

Големия Мики беше бледа сянка на миналото си величие.

Седеше пред нас под големия дъб. Под дървото не растеше нищо и почвата се бе превърнала в пясък. Останалата част на двора се състоеше от идеално подстригана ниска трева, басейн почти с олимпийски размери и с водопад, бликащ от устата на делфин, с наредени в рибена кост плочки, скулптури върху пиедестали, лехи с кървавочервени азалии и други големи дървета. През листата, мъглявата гледка към Сан Гейбриъл показваше, че парите не могат да купят чист въздух.

Старецът беше толкова съсухрен, че инвалидната количка приличаше на стол с висока облегалка. Нямахме рамене, нито врат. Малката му глава се подаваше сякаш направо от гърдите. Кожата му беше жълта като лимон, кафявите очи — замъглени, а пространството около тях — подпухнало и обсипано с черни точки. Месестият топчест червен нос стигаше почти до сивата долна устна. Лошо изработените зъбни протези караха челюстите непрекъснато да се движат. Само косата му беше младежка: гъста, твърда и още черна, само с няколко тънки сиви кичура.

Заповедта за обиск на Майло бе отворила електрическата порта на къщата на Мълхоланд, но никой не излезе да ни посрещне и той извади пистолета си и пусна напред униформените ченгета. Когато се приближихме до сградата, предната врата се отвори и главорезът с опашката, на когото бях дал шишенцето с хапчетата, се показва, опитвайки се да изглежда безгрижен.

Майло го притисна до стената, сложи му белезници, взе автоматичния пистолет и портфейла и прочете написаното в шофьорската му книжка.

— Арманд Якжич. Да, прилича на теб. Кой друг е в къщата, Арманд?

— Само господин Крувински и една медицинска сестра.

— Сигурен ли си?

— Да — отговори Якжич, после ме видя и се дръпна назад.

Униформените полицаи влязоха вътре. След няколко минути един сержант излезе и каза:

— Няма никой друг. Много оръжия. Цял арсенал.

Друго ченге излезе, водейки Ана. Непроницаемостта ѝ лице беше лъскаво от пот, а едрите ѝ гърди изпъкваха под синия пуловер от ангорска вълна.

Главата ѝ беше наведена, докато я отвеждаха.

— Добре — каза Майло. — Оставете ми няколко човека да претърсим къщата за наркотици.

— Засега не намерихме дрога — рече сержантът.

— Продължавайте да търсите. И арестувайте този за укриване на оръжия.

Полицайте хванаха главореза, а ние влязохме вътре. Централната част на къщата представляваше осемнайсетметрово пространство от облицовани в черна ламперия стени, искрящ таван и златист килим. Имаше множество зелени и кафяви кушетки, керамични лампи с абажури с ресни и тежки маси с дърворезба, отрупани със сувенири от порцелан и кристал. Картините, изобразяващи клоуни и дъждовни парижки улици, показваха, че не всеки талант трябва да се насърчава. Отсрещната стена беше покрита с надиплена маслинозелена завеса, която изолираше слънцето и задържаше вътре миризмата на гнило.

— Къде е водата, Арманд? — изкрещя глас като на кукумявка.

До шкафа, имитиращ стила от времето на Луи XIV стоеше инвалидна количка. Мраморният плот на шкафа беше отрупан с лекарства. Не като шишенцето, което бях дал на Якжич, а големи бели пластмасови контейнери. Без етикети. Мостри от фармацевтични компании.

— Арманд!

— Наложих се да излезе — каза Майло. — И сестра Ана я няма.

Старецът примига и се опита да помръдне. От усилието лицето му стана зелено и той пак се отпусна в инвалидната количка.

— Кой сте вие, по дяволите?

— Полиция.

Майло му показа картата си. Влязоха две униформени ченгета и той им каза: „Ей там“, посочвайки отворената врата на голямата кухня в кафяво. Плотът беше отрупан с шишета с вода, безалкохолни

напитки, кутии с ресторантска храна за вкъщи, мръсни съдове, тенджери и тигани.

— Какво правите тук, тъпаци?

Акцентът му беше интересен — провлачения фермерски говор на Бейкърсфийлд, подплатен в последните срички с нюанс от Източна Европа.

— Дай ми малко вода, тъпако.

Майло напълни една чаша и му я подаде заедно със заповедта за обиск.

— Какво е това?

— Обиск за наркотици. Анонимно обаждане.

Възрастният мъж взе чашата, но не обърна внимание на заповедта.

Отпи, като едва-едва държеше чашата. По брадичката му потече вода. Опита да я сложи на масата и не възрази, когато Майло я взе.

— Наркотици ли? Сбъркал си адреса, тъпако. Но какво ли ми пука? Обърнете наопаки цялата къща, и без това е под наем.

— Вие ли сте я наели? Недвижими имоти „Триажна“^[1]. Интересен избор на име. На кого беше идеята?

Старецът склочи пръсти и затвори очи.

— „Триажна“ — повтори Майло. — „Пенинсюла Груп“, „Нордърн Лайтс Инвестмънтс“, преди това — компания за недвижими имоти „Ескалибур“, която ни връща до „Брук-Хейстингс Ентъртейнмънт“. Старият ви порнографски бизнес. А в началото — търговията с месо и торове. Сигурно много сте харесвали името, защото сте кръстили така втората си съпруга и така наречения благотворителен институт, който сте основали в Сан Франциско: рехабилитация за уличници. И синът ви лекуваше венерическите им заболявания и помагаше на по-хубавичките да станат танцьорки?

— А от социални помощи ли да живеят?

— И какво прави синът ви през онази година? Практикува хирургия?

Ръцете на стареца се разтрепериха.

— Хайде, тъпако, свърши си работата. После се върни при шефа си и му кажи, че не си намерил нищо. Сетне иди да си го начукаш.

— Предпочитам да поговорим.

— За какво?

— За Бейкърсфийлд. За Сан Франциско.

— Хубави градове. Ако искаш да се нахраниш добре, мога да ти препоръчам няколко ресторанта.

— Не се нуждая от храна.

— Нима? Я се погледни колко си дебел. Ще ти дам един съвет. Зарежи месото. Виж какво стана с мен.

Той протегна ръка с усилие и показа изпитите страни на лицето си. Кожата потрепери като хартия.

— Навремето ядяхте много месо, нали? — попита Майло.

— О, да. Месо, месо, месо. — Моравият език облиза сивата устна. — Ядях от най-хубавото. И сланина. Всичко. Сега артериите ми са задръстени, а трябва да седя тук и да се занимавам с тъпащи като вас.

— Трудна работа, нали?

Възрастният мъж се засмя.

— Шегаджия си, а?

— Горедолу. Новият бъбрек прави живота ви по-лек, нали?

Сивите устни станаха бели.

— Искам да поговорим и за сина ви. За внезапното му заминаване.

— Я си го начукай.

— Направихме обиск и в така наречената му клиника в Бевърли Хилс. Само че единственото, което намерихме там, бяха стаи, пълни с порнографски видеокасети, готови за транспортиране. — Майло отново се усмихна. — И онази операционна зала. Сигурно струва цяло състояние.

Старецът натисна едно копче на облегалката за ръце и инвалидната количка бавно тръгна назад.

Майло я хвана и моторчето започна да вие, а колелата набраха килима.

— Разговорът ни не е свършил, господин Крувински.

— Искам телефон. Имам правото на шибано обаждане.

— Какво право? Не ви арестуваме.

— Пусни количката.

— Разбира се.

Майло натисна друго копче и заключи колелата.

— Здравата си загазил, свински задник — каза възрастният мъж.
— Дай да видя заповедта.

Майло пак му даде листа и той го разгърна.

— Трябват ми очила.

Майло не помръдна.

— Дай ми очилата!

— Да ви приличам на Арманд?

Старецът изруга, присви очи и отдалечи заповедта на една ръка разстояние от лицето си. Пръстите му се разтрепериха и изпуснаха листа.

Аз го вдигнах и му го подадох.

Той поклати глава.

— Вие сте лоши. Гадни. Не проявявате уважение.

— О, да — рече Майло. — Уважение към крадци. Опазил ме бог.

— *Какво искаш?*

— Да поговорим.

— Тогава отиди при *психиатър!*

Майло се ухили.

— Разкарай се, да ти го начукам! — извика старецът.

— Защо бързате толкова, господин Крувински? Може да си помогнем един на друг.

— Само в *ада*.

— Може би и там.

Майло се наведе към него.

— Нали вие, мафиотските кръстници, много държите на благодарността? Пред вас е човекът, който спаси живота на сина ви.

Нещо проблесна зад замъглените очи.

— За съжаление не можах да спася Хоуп Дивейн. Нито внукът на сестра ви, малкия Кейси. Но залових човека, който ги е убил. Попречих му да очисти сина ви.

Забулените очи се отвориха широко. Без да мигат.

— Кой е? Кажете ми името.

Майло сложи пръст на устните му.

— Няма да забравя какво е направил синът ви. Можете да се обзаложите, че убиецът ще го използва в своя защита. Шансовете са съдебните заседатели да му съчувстват. Особено нашите идиоти в Лос Анджелис. Или дори няма да има процес, защото прокурорът ще го

освободи под гаранция. Това означава, че рано или късно негодникът ще бъде пуснат на свобода и познайте кого ще потърси? Така че, освен ако синът ви не възнамерява да бъде в отпуск завинаги, трябва непрекъснато да си отваря очите на четири.

Старецът се усмихна.

— Ще го...

— Точно така — съгласи се Майло. — Вие сте Дон Корлеоне.

Мълчание.

— Какво искаш от мен?

— Искам да знам дали синът ви е оперирал някой друг заради вас. И каква беше връзката между Хоуп и вашето семейство? Защо й плащахте издръжка?

Отново мълчание.

— Всичко ще излезе на бял свят. По-добре защитата да го научи преди обвинението.

— Да — рече възрастният мъж, — всички сме на една и съща страна.

Опита да се изплюе, но вместо това се оригна.

— Пази боже — каза Майло.

От кухнята се чу разговор. После силни трясъци. Ченгетата отваряха и затваряха чекмеджета.

— Тихо! — изкрещя старецът, но без резултат.

— Вашите хора ги няма — продължи Майло. — Арманд и госпожица Ана. Никога не е била медицинска сестра, нали? Само е играла в един от вашите филми. „Старшата сестра“. Синът ви ли я научи на основните неща в грижите за бъбречноболни?

Отговор не последва.

— Неясно петно между действителността и въображението, а, господин Крувински? Също като кабинетът на сина ви в Бевърли Хилс, всичките онези дипломи и визитни картички, рекламиращи методи за оплождане, но пациенти нямаше. Направихте всичко, за да се чувства синът ви важна личност, нали?

Старецът се изплю.

Майло се протегна и огледа стаята.

— Онази операционна зала. Апаратурата за диализа. Клиника за един човек. Синът ви поне си е поиграл с медицината в Санта Моника,

защото шансовете му да практикува отново, след като всичко това излезе на бял свят, са равни на нула. Ако онзи негодник го остави жив.

Крувински дълго мълча.

— Изведете ме навън. Под онова дърво — каза накрая той и посочи със съсухрената си ръка към маслиненозелената завеса.

— Какво дърво? — попита Майло.

— Зад завесата, тъпако. Дръпни я и ме изведи на чист въздух.

Под сянката на дъба Крувински повтори:

— Кажи ми името.

— Не знаете името на донора си?

— Не знам за никакъв донор.

— Може да бъдете принуден да се подложите на медицински преглед.

— На какво основание?

— Убеден съм, че адвокатите ще намерят основание.

— Желая им успех.

Кривите му ръце бяха отпуснати на коленете. Челюстите започнаха да мърдат по-бързо.

— Още колко бъбрека открадна синът ви заради вас?

— Ти си луд.

— Добре. Правете се на непреклонен. Когато другите жертви започнат да се свързват с полицията, положението на сина ви ще стане доста напечено, а онзи негодник ще изглежда герой. Може и да не ви пука за Хоуп — поредното дете на проститутка. Но малкият Кейси... Опитайте се да обясните всичко това на баба му, вашата сестра Соня. Ченгетата от Сан Франциско ми казаха, че сте платили гаранция, за да го освободят, след като е бил арестуван за притежаване на амфетамин в Бъркли. Изчистили сте досието му и сте накарали Хоуп да му помогне. Това не е било трудно. Кейси е бил умно хлапе, отличник, също като Хоуп и сина ви. Но вижте докъде стигнаха и тримата.

Старецът се вторачи в листата на дървото. Тънък лъч светлина проникна през клоните и озари в бяло средата на сбръчканото му лице.

— Когато се разбере, че Кейси е умрял заради връзката си със сина ви, как ще обясните това на сестра си Соня и на майката на Кейси, Черил? Те повериха детето си на вас. Как ще им обясните, че

сега Кейси се охлажда в хладилника на моргата, вместо да пише дипломната си работа?

Възрастният мъж се втренчи в басейна. Черното дъно правеше повърхността огледална. Дълбочината не се виждаше. Преди десет години черните дъна бяха на мода, после няколко деца паднаха и никой не ги забеляза.

— Семейни връзки — продължи Майло. — Но Дон Корлеоне се *погрижи* за хората си.

— Синът ми е... — каза старецът. — Вие никога няма да имате такъв син.

— Амин.

Замъглените очи се изцъклиха.

— Да ти го начукам! Идваш тук и си мислиш, че знаеш много, но...

— Точно в това е въпросът. Нищо не знам.

— Мислиш, че знаеш — повтори Крувински. — Но нека да ти кажа нещо, тъпако. Тя беше добър човек. Хоуп. И майка й. Не говори с неуважение за хора, които не познаваш. Като не знаеш какво да кажеш, затваряй си устата!

— И тя ли беше част от семейството ви?

— Аз бях нейното семейство. Кой мислиш, че плащаше за образованието й? Кой мислиш, че измъкна майка й от калта, направи я шеф на клуб и й даде социална осигуровка и пенсия? Кой? Някой шибан социален работник?

Показалецът му се сви с усилие и успя да посочи хлътналите гърди.

— Цял живот съм работил, за да помагам на хората. И най-много помогнах на майката на онова момиче. Когато се разболя от рак, пак й помогнах. Когато умря, аз платих погребението.

— Защо?

— Защото беше добър човек.

— Аха.

— И момичето. Хубава. Блондинка. Прекрасно тяло. Мислиш, че не можех да й намеря работа в някой от клубовете, ако исках? Не, разбрах, че е *по-изискана*. Имаше мозък в главата си. Затова казах на Лоти да я държи *далеч* от клубовете. Да получи *образование*. Мислех, че ще стане лекарка, като Майк. Двамата правеха научни проекти.

Гени. Тя промени решението си и си науми да стане психиатър, но все едно. Това е почти същото. Беше ми като дъщеря.

— Най-умното момче и най-умното момиче — обадих се аз.

Съсухреното му лице се обърна към мен.

— Точно така. Моят Майк беше най-умният от всички. На три години можеше да чете. Говореше невероятни неща. Би трябвало да имаш такова дете. И знаеш ли защо беше толкова умен? Гени. *Доказаха го. Всички деца в моето семейство са умни.* Кейси взе две години за една. Брат му учи в Масачузетския технологичен институт. Ядрена физика. Дойдох в тази страна гол и бос. Никой не ми даде нищо. Но това е най-великата страна на света. Ако си умен и работиш, получаваш каквото искаш. Не като негрите, които живеят на гърба на държавата.

— Защо сте приели Хоуп за член на семейството си? — попита Майло. — Защото харесвахте майка й?

Старецът го изгледа гневно.

— Мислиш само за мръсотии. Ако исках такива неща, имаше много други. Тя помогна на Майк. И двете му помогнаха. Лоти и Хоуп. После... станахме едно семейство.

— Как му е помогнала?

— Случи му се инцидент. Имаше пикник по случай Деня на загиналите във войните. Всяка година организирах празненство за служителите си. Голяма скара в земите ми край Кърн Ривър. Кренвирши, наденици, най-хубавите пържоли от завода. — Той се усмихна. — Както ти казах, ядях много.

Крувински отново облиза устни и главата му клюмна, сякаш задряма. После се изправи и трепна. Опитах се да си го представя как ходи наперено — с дебел като на бик врат и мускулест — в кланицата си късно през нощта. И удря с бейзболна бухалка окачените на куки парчета свинско месо.

— Имаше състезания — едва доловимо продължи старецът. — Наемах оркестър. Навсякъде знамена. Това беше най-хубавото празненство в града. Майк беше на тринайсет години. Отиде на едно място в реката, където водата течеше бързо. Беше отличен плувец. В училищния отбор. Но си ударил главата в нещо и потънал. Никой не го чу да вика, освен Лоти и Хоуп, защото бяха наблизко сами и разговаряха. И двете скочиха и го извадиха. Трудна работа за жени.

Пък и той почти се бил удавил. Беше нагълтал много вода, но те му направиха изкуствено дишане и изкараха водата от него. Когато отидох там, Майк вече беше добре.

Очите му се навлажниха.

— Оттогава Лоти стана *кralица*, а Хоуп — *принцеса*. Хубавата малка блондинка можеше да стане филмова звезда, но аз казах, че е по-добре да използва мозъка си. Учредих стипендия. Те я заслужаваха. Майк винаги получаваше отлични оценки. Никога не искаше помощ, за да си напише домашните. Лека атлетика, плуване, бейзбол. Това е истината. Няма нищо мръсно. Умните деца са си умни.

— Докато Майк не загази в Сиатъл.

На лицето на стареца най-после се появи здравословен цвят. Кожата около краищата на устата му порозовя. Очите му се избистриха. Това ли беше ползата от гнева?

— Тъпаци! Какво толкова е направил? Намерил някакъв труп и се опитал да извади нещо от него.

— Дребна техническа подробност. Трупът не бил мъртъв.

— Е, и какво от това? Няма е мозъчна дейност и е щял да скочи и да затанцува шибана мамба? *Глупости!* Бил е мъртъв. Всеки ден умират хора. Как мислиш, че практикуват студентите по медицина? В хладилниците има стотици трупове, складирани като свински крачета. Разчленяват ги и изхвърлят ненужното, боклука. Какво е престъплението на Майк? Че не е попълнил съответните формуляри? Много важно. Цялата работа беше нагласена. Не го харесваха, защото беше твърде умен за тях и им посочваше грешките. Искях да отида там и да им дам да разберат, но Майк ме разколеба. И без това му било писнало от тях.

— И напусна, после изкара една година в програмата „Брук-Хейстингс“?

— Да ти го начукам. Това се казва програма. Онези момичета бяха гладуващи наркомани. Разни перверзни типове и негри ги шибяха в уличките. Ние се погрижихме за тях. Лекувахме ги. Майк е много добър лекар.

— Професионална подготовка — отбеляза Майло. — За да ходят да се чука с извратените типове, които плащаха на вас.

Крувински направи още един неуспешен опит да се изплюе.

— Ти знаеш всичко, тъпако. Ако над тях са се вършели издевателства, защо градската управа не поиска да платим нищо? Защото знаеше, че сме ги извадили от списъците на получаващите помощи. Насърчавахме онези, които имаха талант, да играят на сцената. Какво толкова? Други изпращахме да учат. Петнайсет-двайсет момичета отидоха в колеж. А ти какво си направил за обществото, да ти го начукам?

— Нищо — отговори Майло. — Аз съм само служител. Пиявица.

— Точно така.

— Защо Майк се прехвърли от хирургия на гинекология?

— Обичаше да дава живот на бебета. Извадил е на бял свят стотици. А ти на колко хора си дал живот?

— Раждания и аборти — обадох се аз. — И стерилизации.

— И какво от това? Не мислиш ли, че жените имат право на избор?

— Къде отиде синът ви, след като беше в болница „Фиделити“?

— Върна се при мен. Помагаше ми в бизнеса, грижеше се за момичетата и практикуваше. После, когато се разболях, той съсредоточи цялото си внимание върху мен. Опитах се да го разубедея. Майк, имаш свой живот, не се занимавай с мен. А той, татко, животът е пред мен. Ще се грижа за *теб*. — Старецът пак се обърна към басейна и добави: — Да ти го начукам — на теб и на шибаната ти заповед. Нямах право да идваш тук под фалшив предлог и да обиждаш семейството ми.

— Говорим за благодарността.

— Е, и? Казваш, че онзи боклук ще бъде пуснат на свобода, така ли?

— Ако Майк е крал органи, със сигурност ще стане така.

— Майк е по-добър от... Мръсните му пелени, когато беше бебе, имаха повече класа от теб. Казваш, че *крадял*. Глупости. Специалистите два пъти ме рязаха и ми сложиха бъбреци, които не струаха пукната пара. Бях включен към шибания апарат. Вени не ми останаха. Непрекъснато пикаех. Един ден припаднах и когато се свестих, Майк ми каза, че вече не е необходимо да бъда свързан с апарата.

— Ей така?

— Ей така.

— Какво общо имаше Хоуп с това?
— Кой ти е казал, че е имала нещо общо?
— Посетила ви е след операцията.
— Защо не?
— И Кейси.
— Защо не?
— Какво общо имаше Кейси с операцията?
— Кой казва, че е имал нещо общо... Достатъчно. Повече няма да те търпя, затова разкарай се.
— Къде се крие Майк?
Мълчание.
— В родината ви?
Отговор не последва.
— Смята ли да се връща? Нищо.
Крувински затвори очи.
— Както желаете — каза Майло. — Но все пак имате проблем.
Старецът не отвори очи. Усмихна се и рече:
— Проблемите могат да бъдат решени.

---

[1] Работилница за разпределяне на месни продукти според предназначението им (фр.). — Б.пр. ↑

Прибрах се вкъщи и се зачудих как ще бъде решен случаят.

Според прокурора интервюто за набиране на актьори беше хитър, но може би безсмислен номер, защото само доказваше, че Мъскадайн има белег на гърба. Гумите на велосипеда му съответстваха на следите, оставени на местопрестъплението, но марката беше често срещана. Нападението на Мъскадайн срещу Пейдж Бандура беше щастлива случайност, защото даде на полицията основание да го задържат, докато издирването на доказателства продължи.

Щеше ли да се измъкне безнаказан с четири убийства?

И изнасилване. Защото колкото повече мислех за ужаса и душевното състояние на Теса, толкова повече се убеждавах, че ѝ е направил нещо.

Хоуп я бе защитила.

Но сега никой не беше на нейна страна.

Беше ли оттеглила оплакването си на изслушването? Че Мъскадайн е продължил да я тормози?

През последните два дни няколко пъти търсих родителите ѝ. Никой не вдигна слушалката. Оставих съобщение и на доктор Емерсън. Той не искаше да говори за пациентката си, но сега имах факти...

Телефонът иззвъня.

— Доктор Делауер? Казвам се Роналд Остър. Адвокат съм на господин Рийд Мъскадайн.

— Да?

— Господин Мъскадайн иска да говори с вас.

— Защо?

— Господин Мъскадайн знае, че сте консултант на полицията по този случай. Разпитвали сте го в качеството си на такъв. Той мисли, че познанията ви в областта на психологията ще помогнат на съда да разбере мотивите му.

— Искате да му помогна да пледира за по-малко наказание?

Пауза.

— Това не е задължително, докторе.

— Но вие търсите психологично оправдание за онова, което е извършил.

— Не оправдание, господин Делауер. Мотивация. И след издевателството върху него, не мислите ли, че душевното терзание е достатъчно?

Остър явно знаеше за кражбата на бъбрека. Майло бе казал, че прокурорът се въздържа и изчаква да види как ще се оформи обвинението и какво ще бъде използвано като доказателства на предварителното изслушване.

Това означаваше, че Мъскадайн е казал на адвоката си за операцията. Но Мъскадайн още не знаеше кой е получил бъбрека му. И ако прокурорът предпочетеше да не използва тази информация, запазвайки в тайна самоличността на стареца, и ако Остър не зададеше правилните въпроси, подробностите можеше никога да не излязат на бял свят.

Но проблемът на защитата щеше да се отрази и върху обвинението. Защото ако Мъскадайн не направеше самопризнания, щеше да липсва пряко доказателство за вината му: нито оръжие, нито свидетели.

Каква част да се използва и каква част да се скрие?

Лия Шварц, заместник-прокурорът, още се чудеше по този въпрос. Говореше за сделка със защитата или дори за освобождаване. Имаше на разположение четирийсет и осем часа да предяви обвинение или да пусне Мъскадайн под гаранция.

Дали Остър не бе преценил слабостите на обвинението срещу клиента му?

— Е, ще се срещнете ли с него, господин Делауер? — попита той.

— Не.

— Защо?

— Противопоставяне на интересите.

Макар че Остър очакваше подобен отговор, реакцията му бе изпълнена със злорадство.

— Добре, господин Делауер, тогава ви предлагам сериозно да се замислите върху следното: ако ви призова като експерт, ще ви бъде

платено. Ако ви призова и вие не сътрудничите, пак ще ви извикам в съда, но като обикновен свидетел. И няма да получите пукнат грош.

— Струва ми се, че ме заплашвате.

— Не, само излагам фактите. За ваше добро.

— Хубаво е да знам, че някой се грижи за интересите ми.

Приятен ден.

Обадих се на Майло и му разказах за адвоката.

— Логично — каза той. — Лия каза, че името ти се появило днес, когато разговаряла с Остър. Мъскадайн явно му е разказал за посещението ти и Остър настоява психолог да провери Мъскадайн като доказателство как през цялото време сме знаели, че той е под психическо напрежение. Затова иска да те използва. Това е стара тактика. Използвай консултанта на противниковата страна за свой. Ако не може да те убеди, ще се опита да те унижи в съда и да омаловажи ползата от сътрудничеството ти с нас.

— Предявиха ли обвинения срещу Мъскадайн?

— Не, но има напредък, защото сутринта в апартамента му намерихме хубав голям запас от стероиди. Несъмнено това също ще бъде част от защитата, ако се стигне дотам: предизвикан от наркотиците гняв. Но поне ще го задържим по-дълго. Въпреки всичко, Лия продължава да мисли за сделка, защото се притеснява, че съдебните заседатели ще проявят снизходителност към изпитанието на Мъскадайн.

— А Кати Динаполи? — попитах аз. — Ако я е убил, само защото го е видяла с Манди Райт, съдебните заседатели едва ли ще проявят снизходителност.

— Да, но нямаме доказателства за Кати. Когато споменах името ѝ, той се ухили с очарователната си актьорска усмивка, но това беше всичко.

— Каква е сделката?

— Само убийството на Хоуп. Лия ще настоява, че е умишлено, а Остър — непредумишлено и ще се разберат нещо.

— Щом обвинението е толкова слабо, защо Остър изобщо ще се пазари?

— Може и да не го направи. Засега Лия пази в тайна самоличността на Големия Мики, но може да я разкрие, за да уплаши Мъскадайн: пуснем ли те на свобода, мафиотите ще те очистят. Надява се, че това ще убеди Мъскадайн да приеме по-малка присъда във федерален затвор.

— Добра сделка за четири хладнокръвни убийства. Но обаждането на Остър не означава ли, че според него обвинението е по-силно, отколкото е всъщност?

— Трудно е да се каже. Той е една от новоизлюпените важни клечки. Мисли се за много умен. Онова, което притеснява Лия, е, че Остър може да предложи да няма процес поради недостатъчни доказателства и да успее. Ако намерим оръжието или някакво друго вещественно доказателство... Но засега нямаме късмет. Единствените ножове в дома на Мъскадайн бяха за мазане на масло. И никакви огнестрелни оръжия. Покрил е следите си.

— Гладуващ актьор — отбелязах аз, после ми хрумна нещо. — Когато говорих с хазяйката му, госпожа Грийн ми каза, че имала пистолет за самозащита. Мъскадайн се грижел за кучето й, когато я нямало. Това означава, че е имал достъп до цялата къща. Ами ако е използвал нейния пистолет?

— И сетне го е върнал на мястото му?

— Защо не? Без госпожа Грийн да забележи. И се обзалагам, че тя сигурно е регистрирала пистолета, затова дори да е изчезнал, ти ще можеш да наложиш тезата си, че Мъскадайн е бил единственият човек с достъп до цялата къща. Пък и балистичната експертиза ще се произнесе дали куршумът, изваден от главата на Локинг, е съвместим с оръжието. Това няма да го осъди, но може малко да го размекне.

— Това е изстрел в мрака, но защо не... Да, ще й се обадя.

След петнайсет минути Майло отново телефонира и този път гласът му звучеше по-весело.

— Американски „Дерингър“, модел едно, стреля с патрони двайсет и втори калибър — точно какъвто беше изваден от главата на Локинг. Госпожа Грийн не е стреляла с него, откакто преди две години взимала уроци по стрелба. И Мъскадайн наистина има ключ от къщата. Тя намери пистолета в чекмеджето в кухнята, където го била оставила, но оръжието изглеждало много по-чисто, отколкото си спомняла. Много се уплаши. Казах й да не го пипа.

— Мъскадайн го е почистил — казах аз. — Твърде е умен, когато става дума да спасява кожата си.

— Нека още да не празнуваме, но ще отида лично да взема пистолета и да го дам за балистична експертиза. Много ти благодаря.

— И как ще постъпиш с Остър?

— Ще го осветля по въпроса.

След два часа Майло каза:

— Балистичните характеристики съвпадат и заместник-прокурорът Шварц иска да говори с теб.

Познавах Лия Шварц от един предишен случай. Млада, умна, с къдрави руси коси, огромни сини очи и хаплив език.

— Здравей отново — каза по телефона тя. — Благодаря за информацията за пистолета. Би трябвало да ти платя хонорар.

— Приказките не струват много пари.

Шварц се засмя.

— Така е. Що се отнася до Рони Остър, може би трябва да поговориш с него. Особено сега, след като разполагаме с оръжието.

— Защо?

— Защото досега Мъскадайн не е отронил нито дума за престъплението. Може би ти ще го накараш да изплюе камъчето.

— Ако го направи, информацията ще бъде поверителна.

— Не и ако Остър те използва като свидетел. Или дори ако те задължи да дадеш показания под клетва. Така че щом Остър повдигне въпроса за душевното състояние на Мъскадайн, аз ще те подложя на кръстосан разпит и ще извадя на бял свят всичко, което знаеш.

— Ами ако Остър не ме призове?

— Защо да не го направи?

— Защото няма да свидетелствам, че Мъскадайн е невменяем.

— Остър знае това. Ето защо е споменал за душевни терзания, а не за невменяемост. Ще призная на Мъскадайн терзанията му. Негодникът е бил лишен от бъбрек. Ако се явиш в съда и говориш за душевните му терзания, на кръстосания разпит много ще се забавляваме с подробностите. Другата възможност е да напишеш доклад, ако Остър не се сети да ти каже изрично да не го правиш. Стори го веднага, щом имаш възможност, защото след като го

напишеш, докладът ще съществува като доказателствен материал. Ако Остър те включи в списъка на свидетелите си или те използва на предварителното изслушване, например, за да осигури на Мъскадайн настаняване в психиатрична клиника, докладът ти вероятно ще изглежда честна игра.

— Вероятно?

— Ще се пазарим, но аз мисля, че номерът ще мине.

— Не знам, Лия.

— Никой не те кара да лъжеш. Мъскадайн наистина е изтерзан. Но не достатъчно, за да оправдае четири убийства. Пък и както вървят нещата, в съда можем да представим само две от тях — на Дивейн и на Локинг. Не знам за теб, но мисълта, че убийствата на Манди Райт и Динаполи никога няма да бъдат разкрити, не изостря апетита ми. Ти можеш да промениш нещата. Използвай терапевтичните си умения и накарай Мъскадайн да пропее. Ти не си се натискал да говориш с него. Остър те принуди. Притисни клиента му и може да получи заповед да му направим рентгенова снимка.

— Ами ако Мъскадайн направи самопризнания и Остър ми каже да не пиша нищо и не ме призове като свидетел?

— Тогава не губим нищо. Ще вземеш малко пари като вещо лице, ще използваме велосипеда и пистолета и ще видим докъде ще стигнем. Но аз мисля, че ще го убедиш да те използва. Разпитай Мъскадайн и кажи истината на Остър: клиентът му е минал през ада. Но не се обаждай веднага на Остър да кажеш да. Това би изглеждало твърде подозрително. Изчакай ден-два, после се съгласи с нежелание.

— Значи съм заложник.

Тя се засмя.

— В името на правосъдието.

Вечерта, малко след девет, ми се обади доктор Албърт Емерсън.

— Теса е направила опит за самоубийство — каза той със същия момчешки глас, но сега натъжен. — Изпратих я за седемдесет и два часова наблюдение във Флинт Хилс Котиджис. Знаете ли къде е това?

— В Ла Канада.

— Точно така. Отделението за непълнолетни е едно от най-добрите.

— Как го е направила?

— Прерязала си вените.

— Сериозно ли, или като вик за помощ?

— Раните са дълбоки. Баща ѝ спрял кървенето.

— По дяволите! Обадох ви се, защото се притеснявах за нея.

— А аз ви се обаждам, защото оценявам това. Родителите ѝ също. Те ви харесват. Какво искахте да ми кажете?

— Вярвам на Теса за изнасилването. Мислех, че тя трябва да го чуе от някого.

— Защо едва сега?

— Не мога да ви кажа. Юридически усложнения.

— Охо! Момчето е било заловено заради друго изнасилване?

— Нека само да кажем, че разказът на Теса е потвърден.

— Добре. Ще разбере от съпругата си. Тя е прокурор.

— Може и да не знае. Положението наистина е много заплетено.

Веднага щом мога да говоря открито, ще ви кажа.

— Така е най-справедливо... Почакайте. Бащата иска да говори с вас.

След миг се чу:

— Докторе? Обажда се Уолтър Баулби.

— Съжалявам за Теса.

— Благодаря, господине. — Думите едва излизаха от устата му.

— Доктор Емерсън каза, че ще се оправи. Какво мога да направя за вас?

— Само проверявах как е Теса.

Гласът му заглъхна.

— Тя е... Мисля, че трябваше да ѝ повярвам за изнасилването.

— Няма причина да се самообвинявате.

— Най-странното е, че състоянието ѝ се подобряваше. Прекарваше повече време с Роби, забавляваше се. После изведнъж спря. Не искаше да играе с него, дори да бъдат заедно. Започна да стои по цял ден затворена в стаята си. Вчера отидох да поговоря с нея и я намерих в банята. Слава богу, че... Както и да е. Причината да ви се обадя, е, че едва днес Теса каза нещо за професорката. Щях да ви потърся по-рано, но бяхме много заети.

— Какво каза?

— Професорката ѝ била истинска приятелка, защото само тя ѝ вярвала. Онзи негодник я завързал и изнасилал и само професорката знаела какво е преживяла.

— Завързал я?

— Да. Намеря ли го, ще му откъсна топките.

— Господин Баулби...

— Знам, знам. Съпругата ми казва, че е глупаво дори да говоря по този начин, и има право. Но при мисълта какво е направил на малкото ми момиче... Може би наистина има ад... Най-важното е, че Теса е жива. Благодаря, че се обадохте, докторе.

— Ще ви бъде ли неприятно, ако дойда да поговоря с Теса?

— За какво?

— Само искам да ѝ кажа, че и аз ѝ вярвам.

— Няма да ми бъде неприятно, но трябва да питате доктор Емерсън.

— Той още ли е там?

— Излезе в коридора. Искате ли да го повикам?

— Моля ви, не си правете труда.

— Няма нищо. И без това само се мотая тук.

Пристигнах в Глендейл в десет и трийсет вечерта, а в Ла Канада — няколко минути по-късно.

Флинт Хилс Котидж се намираше нагоре по Вердуго Роуд, навътре в подножието на планината и в покрайнините на уютен

жилищен квартал. На портата имаше малка бяла табелка. Беше отворено и пазачът имаше сако, вратовръзка и заучена усмивка.

Нямаше централна сграда. Само къщички в испански стил в края на виещата се чакълена алея за коли, сгущени под стогодишни явори и кедри. Оскъдното осветление над вратите и тропическите храсти по стените придаваха на мястото вид на стилизиран курорт с минерални бани.

Емерсън бе казал, че Теса е в бунгало В и аз го намерих лесно. Беше вляво от паркинга. Предната врата беше заключена и след малко една медицинска сестра отвори на позвъняването ми.

— Аз съм доктор Деллаур. Идвам при Теса Баулби.

Тя ме огледа подозрително.

— Доктор Емерсън ме чака.

— Ами, той е вътре.

Влязох в жълтия като масло коридор. Нов шоколаденокафяв мокет, литографии на цветя в рамки, няколко плаката от рок концерти и седем врати — всичките заключени. В дъното имаше помещение за персонала, където един мъж седеше и пишеше нещо.

Той вдигна глава и стана.

— Доктор Деллаур? Аз съм Албърт Емерсън.

Беше на трийсет и няколко години, с къдрави кестеняви коси, спускащи се по гърба и гъста брада, усърдно подстригана в края. Вълнено сако, кафяв панталон, раирана риза и синя плетена вратовръзка. Ръкостискането му беше самоуверено и краткотрайно.

— Благодаря, Глория — каза той на сестрата и тя излезе. — Тук е спокойно, нали?

— Как е Теса?

— Започна да съжالياва за стореното, което е хубаво.

— Баща ѝ още ли е тук?

— Не. Тръгна си преди малко. Беше вътре при нея, но само за минута-две. Теса му е ядосана.

— Защото не ѝ е повярвал?

— Това едва ли би помогнало, но тя го преживява.

— Обикновено е така.

Той кимна с разбиране.

— Те са много мили хора. Добронамерени, искрени. Но елементарни. Не са глупави, но простовати.

— За разлика от Теса.

— Теса е сложна натура. Творческа личност. С богато въображение. Артистичен темперамент. Обича да се занимава с екзистенциални въпроси. При други обстоятелства, от нея би излязло нещо голямо.

— Малките приумици на съдбата — отбелязах аз. — Виждам съм много такива случаи. Ще разговаря ли с мен?

— Още не съм я питал. Защо не проверим?

— Да влезем при нея ей така? Два пъти се опитах и тя ужасно се притесни.

— Но сега имате да ѝ кажете нещо. Пък и съпругата ми знае какво става. Чула слухове, че са арестували някакъв студент за убийството на Дивейн. Ако той е изнасилвачът на Теса, за нея ще бъде хубаво да научи, че е задържан.

— Да, но прокурорът не иска да разгласява случая поне още няколко дни.

— Мога да я убедя да остане повече от няколко дни. Каза ми, че тук ѝ харесва. Било спокойно.

— Ами ако говоря с нея и тя се развълнува?

— По-добре това да стане тук, където мога да се справя със ситуацията. Такава ми е работата. Искате ли да опитате?

— Ще запазите ли разговора поверителен?

— При Теса няма телефон, а аз не съм дърдорко.

— Добре.

— Да вървим. Тя е в трета стая.

Бяха положени усилия обстановката в стаята ѝ да изглежда домашна: бели тапети със светлосини вълнообразни абстрактни шарки, мебели от истинско дърво, голям прозорец, ваза с цветя. Но един поглед отблизо разкриваше звукоизолационна подплата под тапетите, неравни ръбове на мебелите, завинтена на тавана крушка и външни летви на прозореца. Вазата беше пластмасова и също закована за масата. Цветята обаче бяха истински. Лилии. Неотровни.

Теса седеше на леглото и четеше. „Атлантик Мънтли“. До нея имаше купчина други списания. Беше облечена в сива ватена блуза с емблемата на университета и джинси. И двата пъти, когато я бях видял

преди, беше изцяло в черно. Краката ѝ бяха дълги и кльоцави, бели почти колкото стените. От левия ѝ ръкав се подаваше превръзка.

Теса продължи да чете.

Прегърбена и уязвима. Мъскадайн го бе изтълкувал като честна игра.

— Здравей отново — каза Емерсън.

Тя вдигна глава, видя ме и очите ѝ се изпълниха с предишната паника.

— Всичко е наред, Теса. Доктор Деллауер е добър човек. Имам му доверие.

Долната ѝ устна потрепери.

Усмихнах се.

Теса се вторачи в списанието.

— Хубава ли е стаята? — попита Емерсън.

Тя не отговори. Гръдният ѝ кош се надигаше и спадаше.

— Не искам да говоря с *него* — най-сетне продума тя.

— Сигурно няма да имаш нищо против, ако поговорите малко.

— За какво?

Емерсън ме погледна.

— За онова, което Рийд Мъскадайн ти е направил — казах аз. — Знам, че е истина. Мъскадайн е боклук и е в затвора.

Устата ѝ се отвори.

— Защо?

— Ще ти бъде трудно, като чуеш това, Теса, но така или инак скоро ще го научиш. Той е главният заподозрян в убийството на професор Дивейн.

В очите ѝ се изписа обезумяло изражение.

— Ох! — Думата беше произнесена като животински рев. — Ох, ох, ох!

Тя скочи, вкопчи пръсти в косите си и започна да крачи напред-назад. Спря и възкликна:

— О, боже! Боже! Робин!

— Какво Роби? — попита Емерсън.

— Къде е той?

— Вкъщи, при майка ти, Теса.

— Откъде да знам?

— Защо да не е там?

Теса протегна ръце пред себе си. Пръстите ѝ трепереха.

— Телефон! — извика тя.

— Искаш да се обадя у вас? — попита Емерсън. — За да ти каже майка ти, че Роби е добре?

— Аз искам да се обадя! Да говоря с него!

— Часът е почти единайсет, Теса. Сигурен съм, че Роби е заспал и...

— *Трябва да говоря с него! Моля ви, доктор Емерсън! Нека да се обадя. Моля ви, моля ви, моля ви! Искам да говоря с моя малък...* — Тя започна да ридае.

— Добре, миличка.

Емерсън се опита да сложи ръка на рамото ѝ, но Теса отстъпи назад. В сините ѝ очи се четеше безпокойство. Той отключи вратата и я пусна да излезе.

В помещението за персонала Емерсън набра външна линия и ѝ даде слушалката. И двамата наблюдавахме, докато Теса набираше номера.

— Мамо? Къде е Роби? Сигурна ли си? Отиди да провериш... Моля те, мамо. *Направи го!*

Тя зачака, като подръпваше косите си, мигаше, кършеше рамене и пристъпваше от крак на крак.

Емерсън я гледаше със смесица от състрадание и интерес.

— *Сигурна ли си? Провери ли дали диша?* Какво? Говоря сериозно... От помещението за персонала. Той ми позволи. Тук е, да. Не... Не съм уморена... Четях. Какво... Да, скоро... Сигурна ли си, че е добре? Мамо? Знам... Съжалявам, мамо. Съжалявам за безпокойството. Какво?... Да, благодаря. Грижи се за него. Пази го... И аз те обичам.

Теса остави слушалката. Въздъхна. Наведе глава. После ни погледна.

— Сега мога да се върна в стаята си.

Влязохме и аз казах:

— Роби беше козът, който Мъскадайн използваше срещу теб. Заплаши те, че ще убие Роби, ако не се откажеш от обвиненията си на изслушването.

Тя ме погледна с уважение.

Кимна.

Не зададох следващия въпрос: *защо не каза на полицията?*

Знаех отговора. И преди беше казвала на полицията, но винаги я бяха отпращали като лъжкиня.

Неговата дума срещу нейната.

— Той вече не може да направи нищо на Роби — продължих аз.
— Не може да стори зло никому.

Искаше ми се да бях сигурен. Едва ли не се надявах да пуснат Мъскадайн на свобода, за да може Големия Мики да упражни своето правосъдие... Господ да ми е на помощ.

Теса се прегърби и отново започна да плаче.

Емерсън ѝ даде носна кърпа и отстъпи назад.

Болката беше отразена в очите ѝ, но той издържаше.

Поне можех да разчитам на него.

Накрая тя спря и каза:

— Той я уби заради мен.

— Категорично не — заявих аз. — Това няма нищо общо с теб.
Било е между Мъскадайн и професор Дивейн.

— Бих искала да го вярвам.

— Ще повярваш, когато излязат фактите.

— Роби.

— Ти си защитавала Роби. За твоя сметка.

Теса не отговори.

— Професор Дивейн знаеше ли за заплахата?

Тя поклати глава.

— Не можех... Не исках... Тя ме разбираше, но не исках да забърквам никого в моите истории.

— Но си ѝ казала, че те е завързал.

Продължително мълчание. Сетне бавно поклащане на главата. И неочаквано Теса ме стъписа с внезапна, лъчезарна усмивка. И Емерсън не беше подготвен за това.

— Какво има, Теса? — попита той.

— Значи съм мъченица — отговори тя. — Най-последно.

Карах по тихите улици и си представях как е станало.

Мъскадайн я омайва. Държи се добре — дори учтиво. Докато влязат в апартамента му.

Сетне се променя.

Хваща я.

Завързва я.

Тя казва на Хоуп.

Хоуп я изслушва — спокойно и състрадателно.

Но историята означавала много повече за нея, отколкото само поредното изнасилване.

Дивейн намразва Мъскадайн. Замисля се за него — едър и силен.

Здрав.

Хубав, голям бъбрек, повече от достатъчен, за да пресява мръсотиите от съсухреното тяло на човека, който я смята за своя дъщеря.

Страхотно.

Идеално.

Да я завърже.

Хоуп е знаела какви чувства е изпитвала Теса.

Макар че не й казала.

Съпричастността има граници.

Роналд Остър беше твърде млад, за да е толкова циничен. Вероятно двайсет и осемгодишен, с къдрава, яркочервена като пламък коса и обсипан с лунички, той имаше коремче и беше облечен в син костюм, един размер по-малък за него. Срегнахме се пред областния затвор, близо до дългата опашка от жени, която се образуваше всяка сутрин. Чакаха да посетят затворниците. Някои ни погледнаха, но Остър не им обърна внимание. Изгледа ме продължително и изпитателно и продължи да пуши цигарата си.

— Променихте решението си, така ли? — попита той.

— Адвокатът ми каза, че може да ме задължите. Щом ще си губя времето, по-добре да ми платят.

Остър не откъсваше очи от мен.

— И като стана дума за това — продължих аз, — хонорарът ми е триста седемдесет и пет долара на час. Ще ви изпратя сметката и очаквам да ми платите до трийсет дни. Очаквам и договор до три дни.

Дадох му визитната си картичка.

— Всичко се свежда до парите, а? — попита той, опипвайки джоба на костюма си.

— Предпочитам да не го правя, но щом се налага, със сигурност не е от любов към клиента ви.

Роналд Остър стисна цигарата между пръстите си.

— Нека да изясним нещо, докторе. От сега нататък, ако ще работите за някого по този случай, това ще бъде само за моя клиент. Всичко, което той и аз ви кажем, попада под компетентията на терапевтичната поверителност. Включително този разговор.

— Едно време имахме споразумение.

— Още го имаме. Макар че по отношение на заплащането, аз съм държавен служител. Всичко, което мога да направя, е по официалния ред.

— Направете всичко възможно... и още едно изключение. Ако вашият клиент ме заплаши по някакъв начин, попадам под закрилата

на закона и мигновено ще съобщя на властите.

— Законът важи за заплахи, отправени към трета страна.

— Никой не казва, че не може да се приложи за терапевт.

— Долавям враждебност, докторе.

— Самозащита.

— Защо би ви заплашил моят клиент?

— Говори се, че е извършил няколко убийства. Казвам го само теоретично, за да съм сигурен, че сме изяснили правилата.

— По този начин ли изяснявате нещата с всеки адвокат, за когото работите?

— Не работя много с адвокати.

— Чух, че работите по много случаи за задържане на непълнолетни.

— Когато го правя, работя за съда.

— Разбирам... Страхувате се от господин Мъскадайн. Защо?

— Не се страхувам от нещо определено, само съм предпазлив. Да кажем, че не стигна до изводите, които той иска. Ако е убил всички онези хора, това е показателно, че не приема добре разочарованието.

— Разочарование ли? — Той хвърли цигарата. — Това е меко казано да опишеш загубата на жизненоважен орган.

Погледнах часовника си.

— Всъщност, върху него е било упражнено насилие, доктор Деллауер — добави Остър.

— Как твърди, че е станало?

— Ще го оставя сам да ви разкаже. Ако изобщо му позволя да разговаря с вас. Дори да не го направя, пак ще получите договор и чек за времето ви днес.

— Което означава, че вече принадлежа на вас и не мога да сътруднича доброволно на полицията.

Роналд Остър се усмихна.

— Чудесно — казах аз и пак погледнах часовника си. — Що се отнася до мен, колкото по-малко общо имам с тази работа, толкова по-добре.

— Може и да не стане така.

— Зависи от вас.

— Интересува ме вашето професионално мнение, защото мисля, че това е очевиден случай на душевно терзание. Но като имам предвид

взаимоотношенията ви с полицията, не съм сигурен, че ще дадете безпристрастна преценка.

— Ако получа информация, ще дам безпристрастна преценка. Но ако желанието ви е да ме въртите на пръста си, сбъркали сте адреса.

— Долавям ясно изразено пристрастие към обвинението.

— Наречете го както желаете.

— Не клоните ли към другата страна?

— Не страдам от предразсъдъци. Ако искате проститутка, отидете на Холивуд Булевард и размахайте двајсетачка.

Луничките му потъмняха, а кожата между тях порозовя. Той се изсмя весело.

— Хубаво го казахте. Хареса ми. Добре, взимам ви. Защото душевното терзание е толкова очебийно, че дори вие ще го видите. И със свидетел като вас ще бъде още по-внушително. Консултант на полицията.

Той протегна ръка и аз я стиснах. Някои от жените на опашката ни наблюдаваха и аз си представих какво си помислиха.

— Да вървим при Рийд — каза Остър. — И не се притеснявайте. Няма да ви направи нищо лошо.

— Терапия — рече Мъскадайн, усмихна се и тръсна дългите си коси. — Голям лукс за гладуващ актьор.

— Ходил ли си някога на терапия? — попитах аз.

— Само игрите за интелигентност, на които ме подлагаха в класа по актьорско майсторство.

— Защо го правеха?

— Заради очевидните ми емоционални проблеми. Нали точно това сте дошли да установите?

— Искам да знам колкото е възможно повече за теб, Рийд.

— Това ме ласкае.

Той се усмихна и отново тръсна коси. Пак беше във всекидневни дрехи — черна фланелка и джинси, но този път седеше зад стъклена преграда. Няколкото дни затворничество не се бяха отразили на външността му. Мускулите му продължаваха да са огромни и ясно очертани. Вероятно правеше лицеви опори в килията. Беше достатъчно едър, за да се защити.

Полицаят в ъгъла на стаята за посещения се обърна към нас.

Мъскадайн се усмихна и на него и ченгето му показа гърба на сиво-кафявата си униформа.

— Как се отнасят с теб? — попитах аз.

— Засега не зле. Разбира се, аз съм образцов затворник. Няма причина да не съм такъв... Да ви разкажа ли за майка си? Тя наистина беше голяма работа.

— После. Първо ми разкажи за любовта си към животните.

Усмивката помръкна и се върна, но по-скована. Все едно чух как режисьорът вика: „Отпусни се, Рийд! Отдай се на чувството!“.

— Ами, те ме обичат — отговори той и кръстоса крака.

— Знаем. Питам те, защото когато те посетих, забелязах, че се спогаждаш с булдога на госпожа Грийн.

— Саманта и аз сме добри приятели.

— Госпожа Грийн каза, че Саманта я пазела добре.

— Така е.

— Но не и от теб.

— Аз живея там. Но вие имате право. Наистина се разбирам с животните. Вероятно защото усещат, че се чувствам добре сред тях.

— Имаше ли много животни, когато беше дете?

— Не. Заради *мама*.

— Не ти е позволявала да имаш?

Мъскадайн поклати глава.

— Никога — отговори той и се усмихна, като оголи зъби, сякаш изръмжа. — Мама беше изключително *чиста* жена.

— А след като напусна дома си? На колко години беше?

— Отидох в колеж на осемнайсет.

— Връщаше ли се вкъщи?

— Никога. Аз...

— Взе ли си животни, след като започна да живееш самостоятелно?

— Нямах възможност. Хазяите не ми разрешаваха. Пък и работата не ми позволяваше.

— Счетоводство.

Той кимна.

— Работех от девет до пет. Не беше честно да оставям животното само по цял ден. Когато започнах да уча актьорско майсторство, пак беше същото. Известно време работих като коняр.

— Наистина ли?

— Да, само няколко месеца. На един от онези файтони. Направих го, за да продължа с изкуството.

— Гладуващ актьор.

— Да, знам, че фразата е банална, но какво от това?

— Предполагам, че и аз съм такъв. Какво искаш от един психолог от Лос Анджелис.

Мъскадайн се ухили.

— И така — продължих аз. — Работата с конете сигурно ти е помогнала да опознаеш животните.

— Категорично. Научаваш се как да ги докосваш и им говориш. Общуването с животните е деветдесет и девет процента безсловесно. Чувстваш се добре с тях и те с теб. И като работиш с тях, се научаваш да ги разбираш.

— Кой са враждебно настроени и кои дружелюбни?

— Точно така.

— Безсловесно. Интересно. Лесно ли разбра какъв е ротвайлерът на Хоуп Дивейн?

Той погледна краката си и тръсна коси.

— Ще говорим без заобиколки, така ли?

— Има ли причина да не го правим?

— Знам ли — отговори Мъскадайн. — Остър каза да говоря свободно с вас, но той е само държавен адвокат.

— Нямах ли му доверие?

— Изглежда свестен, но...

— Не му ли вярваш?

— Вярвам му. Всъщност той е по-умен, отколкото може да се очаква от един държавен служител. Пък и какъв избор имам? Аз съм гладуващ актьор.

Надрасках няколко бележки в тефтера си и пак го погледнах.

— Ротвайлерът — продължих аз. — Как се справи с нея? Тя беше кучка, нали?

— Точно така — усмихна се Мъскадайн. — Дадох ѝ малко месо, поръсено с камфоров опиат.

— През портата?

Той кимна.

— И тя го взе от теб ей така?

— Да. Удивително лесно. Когато отидох с велосипеда и тръгнах покрай къщата, тя излезе на двора и започна да лае. Но трябва да е надушила месото, защото щом стъпих на моравата, млъкна. А когато стигнах до портата, седеше там с изплезен език. Беше го излапала.

— През нощта ли беше, или през деня?

— Вечерта. Може би около осем.

— В нощта, когато професор Дивейн беше убита?

Трябваше да говоря равнодушно и да го предразполагам...

Мъскадайн кимна.

— Имаше ли някой в къщата? — попитах аз.

— И двамата бяха там. — Той се усмихна широко. — В това беше красотата. Улицата беше тъмна. Онези големи дървета. Никой не се разхождаше. Облегнах велосипеда на дървото, тръгнах по моравата в предния двор, дадох месото на кучето и си тръгнах.

Продължително мълчание.

Накрая Мъскадайн каза:

— Беше толкова лесно.

Кимнах.

— И по-късно се върна?

— Да.

— Кога?

— Около десет.

— Защото тогава беше часът за нощната ѝ разходка?

Усмивката помръкна.

— Тя се разхождаше между десет и трийсет и единайсет и трийсет. Един и същ маршрут. Едната вечер в черен анцуг, другата — в сив. Черно, сиво, черно, сиво. Като автомат. Не знаех дали ще се разходи без кучето, или ще се откаже. Но тя излезе. Това не ви ли говори що за човек е била? Ротвайлерът си издрайфа червата, а тя просто отиде на обичайната си разходка. Ако се беше отказала, кой знае, може би никога нямаше да го направя.

— Наистина ли?

Той се вторачи в мен и се ухили широко.

— Не. Все някой ден щеше да стане.

— Така беше по сценария, нали?

Мъскадайн отново погледна краката си.

— Да. Добре го казахте.

— Ако нямаш нищо против, нека да се върнем малко назад,

Рийд.

— Към какво?

— Манди Райт.

— Манди коя?

Усмихнах се и кръстосах крака.

— Тя притеснява ли те? Повече от Дивейн?

— Не. Какво искате да знаете?

— Разкажи ми какво се случи. Как те натопи.

Той изпука кокалчетата на пръстите си толкова силно, че полицаят се обърна. После тръсна коси, прокара ръка през тях и ги остави да се спуснат като водопад по красивото му лице.

Полицаят се намръщи и отново се обърна към стената.

— Още ли ти е трудно да говориш за това? — попитах аз.

— Да... Сякаш ме ударихте с чук по главата. Основното беше *постановката*. Онова шибано изслушване пред комитета.

— Кръвната проба.

— Точно така. Неизвестно защо, Дивейн ме мразеше в червата. Още тогава трябва да е решила да открадне бъбрека ми. Невероятно, нали? Досуц като лош сън. Месеци наред ходих като в кошмар.

— Разкажи ми за това.

— За кошмара ли?

— Всичко. Като започнеш с Манди.

— Манди — повтори той. — Манди. Проститутката. Каза ми, че името ѝ е Дезире.

— Познаваше ли я, преди да я срещнеш в клуб „Нан“?

— Не, но познавах стотици като нея.

— Откъде?

— Жените на Лос Анджелис.

— Сваляше ли те?

— Сигурно. Но тогава мислех, че аз я свалям.

— Къде стана това?

— В клуб „Нан“.

— Често ли ходеше там?

— Един-два пъти в седмицата. Посещавах вечерни курсове по актьорско майсторство в Брентуд и на връщане минавах по Сънсет. Понякога се отбивах и изпивах по една бира. Сигурно са ме наблюдавали. Причакали са ме.

Той започна да плаче и закри лицето си с ръце.

— По дяволите. Да бъда *жертва*... *Насилието*.

— Неприятно — съгласих се аз.

— *Отвратително*.

Мъскадайн вдигна глава.

Кимнах.

— Унижението — добави той. — Накараха ме да се почувствам евтин. Не бих се отнесъл дори с куче по този начин.

Оставих го да се успокои.

— И така, влезе в клуб „Нан“ и видя Манди... Дезире... и...

— Тя беше на бара. Погледите ни се срещнаха. Усмихна се, наведе се и ми показа гърдите си. Разкошни цици. Приближих се до нея и седнах. Побъбрихме и се преместихме на отделна маса. Купих ѝ

питие, взех си още една бира и разговаряхме. После тя сложи ръка на коляното ми и каза, хайде да отидем у нас. — Той се ухили. — Това ми се е случвало и преди.

— Отидохте ли у тях?

— Не стигнахме дотам. Тя трябва да е изсипала нещо в бирата ми, защото последното, което си спомням, беше, че се качих в колата си и тогава... Господи, още не мога да си представя, че ме прецака така!

Широките му рамене потрепериха.

Играеше ли някаква роля? Може би да, може би не.

— И какво стана после, Рийд?

— Свестих се в уличка на една пряка от дома ми. Чувствах непоносима болка в гърба и усещах вонята на боклук.

— В колко часа беше това?

— Около четири сутринта. Още беше тъмно. Чувах плъховете и долавях миризмата на отпадъци... *Изхвърлиха* ме като боклук!

Поклатих глава.

— Невероятно!

— Като в роман на Кафка. Опитах се да стана. Не можах. Гърбът ме болеше адски силно. Пулсираща, тъпа болка, точно над хълбока. И ме стягаше — сякаш там бе опънат ластик. Протегнах ръка и напипах нещо — марля. Бях *увит* в превръзки. Като *мумия*. Сетне и ръката ми започна да пулсира. Успях да навия ръкава си и видях черно-синя следа — убождане от спринцовка. Отначало помислих, че са ми инжектирали наркотици, макар да нямах представа защо. По-късно осъзнах, че е било упойка. Виеше ми се свят. Повръщаше ми се. Започнах да драйфам. Накрая успях да се изправа. Стигнах някак до апартамента си и се стоварих в леглото. Спах цял ден. Когато се събудих, пак бях в унес. Болката беше непоносима и знаех, че имам температура. Отидох до безплатната поликлиника. Докторът махна превръзката и се стъписа. Как съм могъл да вървя в това състояние? После ми обясни, че са ме оперирали. Уплаших се. Даде ми огледало, за да видя шевовете.

Мъскадайн поигра още малко с косите си, потърка очи и поклати глава.

— О, човече! Беше като... Нямате представа. Какво насилие! Хичкок! Докторът ми разправя, че са ме оперирали, а аз... — това е

невъзможно. Сигурно е помислил, че съм откачен.

— Хичкок — повторих аз.

— Класическият сюжет: невинният пострадва. Само дето не казаха на главния герой. *Импровизираха* със звездата.

— Ужасно — съгласих се аз.

— Повече от ужасно. Сетне започнах да си припомням разни неща. Дезире-Манди. Качихме се в колата. Тя се наведе да ме целуне. Тласна езика си чак в гърлото ми. После ми причерня пред очите и — край... Докторът ми каза, успокой се, човече, имаш температура. По-добре отиди в болница.

— Каза ли ти лекарят каква операция са ти направили?

— Попита ме дали съм болен от бъбреци и когато казах, че не съм, ми направи рентгенова снимка. И тогава ми каза.

— Отиде ли в болница?

— С какво? Нямам здравна осигуровка.

— А в областната?

— Не. Там е истински зверилник... Пък и не исках да има повече документация. Не желяех да ходя никъде. Защото вече мислех.

— Да ги убиеш?

— Да възвърна достойнството си. Отначало беше само Дезире-Манди. Но знаех, че тя е само стръвта.

— Подозираше ли доктор Дивейн?

— Още не. Не подозирах никого. Но бях твърдо решен да разбера кои са.

— И какво направи?

— Изпросих си рецепта за болкоуспокояващи и антибиотици от доктора и се прибрах вкъщи.

— Не се ли страхуваше, че той ще каже на полицията?

— Обеща да не го прави. В онази болница са готини.

— И се върна вкъщи да се възстановяваш. Каза на госпожа Грийн, че си се схванал. А шевовете?

Той трепна.

— Сам ги магнах.

— Сигурно е било трудно.

— Нагълтах се с болкоуспокояващи, натрих се с мехлем и използвах огледало. Адски ме болеше, но не исках никой да знае.

— Не отиде на друг лекар, така ли?

— Не. А трябваше, защото увредената тъкан се разрасна. Някой ден, когато мога да си го позволя, ще се погрижа за белега.

Записах още някои неща.

— Още ми е трудно да говоря за това — добави той.

— Представям си.

— Остър ме попита дали съм преживял душевни терзания. Едва се сдържах да не се изсмея в лицето му.

— Добре, да продължим. Как намери Манди?

— Няколко седмици по-късно, когато можех да вървя, отидох пак в клуба и видях сервитьорката, която ни обслужваше. — Мъскадайн се усмихна. — Изчаках, докато смяната ѝ свърши. Беше паркирала колата си отзад, в уличката. Поетично правосъдие, нали? Причаках я. Да бъдеш ловец е много по-приятно, отколкото да си жертва... Запуших ѝ устата, ритнах я в гърба, за да загуби равновесие и ѝ извих ръката зад гърба. Завлякох я зад контейнера за смет. Казах ѝ, че ще я пусна, но ако издаде звук, ще я убия. Тя започна да диша тежко, да се задушшава. Предупредих я да не вдига шум, инак ще прережа шибаното ѝ гърло. Макар че нямах нож или нещо друго. Обясних ѝ, че само искам информация за момичето, с което бях преди няколко седмици. Дезире. Тя рече, че не познавала никаква Дезире. Казах, че това сигурно не е истинското ѝ име, но би трябвало да си спомня мен, защото оставих голям бакшиш. Винаги го правя. Тя продължи да отрича и аз реших да опресня паметта ѝ. Припомних ѝ, че Дезире беше в тясна бяла рокля и пи коктейл „Манхатън“, а аз — бира „Сам Адамс“. Понякога сервитьорите запомнят не клиента, а напитката. Тя каза, че си спомняла, но не познавала момичето. Извих ръката ѝ още по-силно и запуших устата и носа ѝ. Тя започна да се души и аз я пуснах. Рекох ѝ, хайде, скъпа, коя е тя, че да страдаш за нея. Защото видях, че двете се държаха приятелски. Беше сигурно, че се познаваха. Тя се разплака, продължи да увърта, дави се още малко и накрая ми каза, че истинското име на момичето е Манди. Била от Лас Вегас. Само това знаела. Честна дума. Извих ръката ѝ почти до границата на счупването, но тя само хленчеше и молеше да ѝ повярвам. Не знаела нищо повече. Благодарих ѝ, сложих ръка на гърлото ѝ и стиснах.

— Защото е била свидетел.

— Да, и съучастник. Всъщност целият клуб участваше в това. Трябваше да отида там и да го взривя. Наистина щях да го направя.

— Ако?

— Ако не бях тук.

Полицаят отново погледна часовника.

— Манди от Лас Вегас — казах аз. — И ти отиде там.

— Имах време. Нищо не ми пречеше. Напуснах университета, за да кандидатствам за роля в „Скандал в посолството“, но не я получих.

— Заради белега.

— Само заради това. Преди да го видят, те много ме харесаха. Сериалът не беше нещо особено, но с хонорара можех да се преместя да живея другаде, може би под наем в хубава къща на плажа.

Той стисна челюсти и сви устни.

— Как отиде в Лас Вегас?

— С автобуса. Тръгнах от казино на казино. Пресметнах, че курва с такава страхотна външност сигурно работи в казино. И се оказах прав. И знаете ли кое беше най-изумителното?

— Кое?

— Колко е лесно.

— Да намериш някого?

— Да ги намираш... и да се „погрижиш“ за тях. Никога не ми е хрумвало да направя такова нещо, преди да се справя с момичето в уличката. Играл съм много по-трудни роли.

— И с Манди ли беше лесно?

— Още по-лесно. Защото имах мотив. Пък и тя улесни нещата. Караше открито ферари. Демонстративно. Кучка. Видях я да спира пред казиното и да дава голям бакшиш на момчето, което паркира колите. Госпожица Важна клечка. Следих я два дни, разбрах къде живее, изчаках, докато остане сама и я изненадах.

— По същия начин ли? Ръка на устата и коляно в гърба?

— Защо да се папам? Тя беше толкова глупава, че бе оставила ключовете си отвън, затова просто отворих вратата и влязох. Между другото, тя беше дрогирана с нещо. Вероятно с кокаин, защото носът ѝ беше разранен. Опрях ножа в гърлото ѝ и казах, че ще я накълцам на парчета, а тя се напика...

— Този път си взел нож.

— Разбира се.

— Трябваше да бъде извършено с нож, нали?

— О, да.

— Защото...

— Взаимност... Синхрон. Те ме разрязаха и аз ги разрязах.

— Има логика — отбелязах аз.

— Има съвършена логика. Защото за да си припомня всичко, само трябваше да се опитам да докосна пръстите на краката си или да направя коремна преса. Веднага чувствах болката в гърба. Или като се замислех за „Скандал в посолството“ и какво можеше да бъде. — Мъскадайн присви очи. Приблужи се до стъклото и добави: — Казаха, че човек се нуждае само от един бърбек и мога да изкарам сто години. Но да имам само един ме прави уязвим. Ами ако се разболея от нещо и загубя и него?

— И така, беше време да накараш Манди да се почувства уязвима.

— Не да се почувства, а да бъде.

— Да бъде — повторих аз. — И какво стана после?

— Тя намокри гащите. Госпожица Шикозна курва. Завързах я с ластиците от багажника на велосипеда, които бях донесъл, и започнах да я разпитвам. Тя твърдеше, че някаква професорка по психология от университета я е наела, за да ме свали и да ми сипе приспивателно в питието, но не знаела защо. Сякаш това я оправдаваше. Попитах я коя професорка и тя се опита да премълчи името. Закрих устата ѝ и запуших носа, както бях направил със сервитьорката и тя изплю камъчето. Името ми беше известно, защото коя друга професорка по психология ме мразеше.

— Каза ли ти откъде познава Дивейн?

— Да. Дивейн я наела.

— За секс?

— Тя го нарече игри. Двете с Хоуп си падали по извратени неща — завързване. Хоуп я видяла да танцува някъде в Сан Франциско и я свалила. Перверзно, нали? Такава покварена *интелектуалка*!

— И какво стана после?

— Развързах я и ѝ благодарих за откровеността. За да я обезоръжа психологически. Изведох я навън, пред къщата и ѝ казах, че ще я пусна, ако си държи устата затворена. Тя изглежда изпита такова облекчение, че ми благодари и се опита да ме целуне, показвайки езика си. Това ми напомни как ме беше целунала в колата, преди да изгубя съзнание. На улицата нямаше никой и я наръгах с ножа.

— Къде?

— Първо в сърцето, защото бяха разбили моето сърце, ограбвайки тялото ми и цялото ми бъдеще. После между краката, защото бе използвала оная си работа, за да ме улови в капана. Оставих я да се свлече на земята, обърнах я и я наръгах в гърба. Точно както бе направила с мен. Над бъбрека. — Той протегна ръка към кръста си и трепна. — По-рано не знаех къде се намира бъбрекът.

— Още ли те боли? — попитах аз.

— Когато седя. Колко време ни остава?

— Десет минути. И така, научи от Манди името на Хоуп и дойде време да се погрижиш и за нея.

— Точно така.

— И използва същата схема на наръгване с нож — сърцето, влагалището, гърба.

— Абсолютно. Единствената разлика беше, че Хоуп опита да се съпротивлява. Не че това ѝ помогна, но целият ме изцапа с кръв. Искях да изтръгна от нея името на шибания хирург, но се страхувах, че тя ще се отскубне от мен и ще се развика, затова я убих.

— Как научи името на хирурга?

— Миналата седмица, когато онова момче го нападна. По новините казаха, че познавал Дивейн. Веднага включих и събрах две и две. Започнах да го следя и получих премия. Открих Пънкаря.

— Кейси Локинг.

— Другият ми *съдия*. Не бях сигурен дали участва в заговора, но го подозирах, защото той се подмазваше на Дивейн. Щом разбрах, веднага предреших съдбата му. Взех папката му от факултета по психология и научих адреса му. Вече знаех къде живее Крувич, защото го видях там с пънкаря. Къщата горе на Мълхоланд. И започнах да следя Локинг.

— Запазвайки Крувич за десерт.

— Точно така.

— Разкажи ми за Локинг.

— И с него беше много лесно.

— Но вероятно по-трудно за изиграване.

— Определено... Докъде бях стигнал?

— До Локинг.

— Проследих го до дома му, влязох вътре и го застрелях.

— Защо го уби с пистолет, а не с нож?

— Поради три причини — отговори той, доволен от въпроса. — Първо, знаех, че ченгетата са надушили нещо и не исках да бъде очебийно, че един и същ човек е очистил него и момичетата. Второ, наръгването с нож беше за жените. И трето, вече се бях отървал от ножа.

— Как?

— Хвърлих го от пристана край Санта Моника.

— Можеше да си купиш друг.

Той се ухили.

— Нали съм гладуващ актьор.

— А снимките, наредени около тялото на Локинг?

— Още една премия. Да покажа на света каква е била Дивейн.

Какви бяха всичките. Можете ли да повярвате, че са правили такива неща? Пълна извратеност.

— И какъв беше планът ти? Да спипаш Крувич?

— Него и задника, който използва бъбрека ми. Смятах да науча всичко. Сам да направя операция и да си взема онова, което е мое.

— Две минути — каза полицаят.

— Да ти го начукам — измърмори по негов адрес Мъскадайн, после ми се усмихна. — Е, как се справям?

— Чудесно. Оценявам откровеността ти.

— Да ви кажа право, голям камък ми падна от сърцето. Разтоварих се. Чувствам се много по-добре.

Роналд Остър чакаше до главната порта на затвора.

— Е? — попита той. — Какво?

— Инструктирах го да ви съдейства.

— Направи го.

— И какво мислите?

— Потресаваща история.

— Да. Има ли душевни терзания?

— И още как — отговорих аз и поклатих глава. — Не му липсват терзания.

— Добре. Страхотно. Трябва да тръгвам. После ще говорим още. Адвокатът забърза към затвора.

Вместо да се прибера вкъщи, аз отидох с колата в един ресторант на Шеста улица, където си поръчах обяд — вкусен и обилен. Салата „Цезар“, леко препечена пържола, пържени картофи, спанак със сметана и чаша от най-хубавото бургундско вино, което имаха. Докато чаках храната, отворих куфарчето си и извадих жълтия тефтер.

Отпих от виното и започнах.

Психологична преценка
на Рийд Мъскадайн
Затворник №46455532
от Александър Деллауер, Доктор по психология

Дълго писах.

Издание:

Джонатан Келерман. Екзекуцията

ИК „Ера“, 1998

Редактор: Цветелина Дечева

Худ. оформление: Димитър Стоянов, Димо

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.